

41/1997. (V. 28.) FM rendelet

az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról

Az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény (a továbbiakban: Tv.) 45. §-ának 1. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az érdekelt miniszterekkel egyetértésben a következőket rendelem el:

1. § Az Állat-egészségügyi Szabályzatot (a továbbiakban: Szabályzat) e rendelet (a továbbiakban: R.) 1. számú mellékleteként kiadom, melyet a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Értesítőben kell közzétenni.

2. § (1)¹ A Tv. 9. §-ának (3) bekezdésében meghatározott járványos állatbetegségek megelőzése, felderítése és felszámolása során keletkezett, a Tv. 2. §-ának 14. pontja szerinti állati hulladéknak, a hulladék keletkezési helye szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatal (a továbbiakban: járási hivatal) által járványügyi intézkedésként elrendelt kötelező ártalmatlanná tételéért a tevékenységet végző, kijelölt vállalkozót – a központi költségvetésben állatkárok kártérítése címen jóváhagyott forrás terhére – díj illeti meg.

(2)² A díjnak a vállalkozó részére való átutaltatásáról – a munka elvégzését igazoló számla ellenében – az ártalmatlanná tételt elrendelő járási hivatal gondoskodik.

(3)³ A vállalkozó által kiállított számlát a járási hivatal hagyja jóvá.

(4) Az állati hulladéknak az (1) bekezdés szerinti ártalmatlanná tételével kapcsolatos díjak mértékét a rendelet 2. számú melléklete tartalmazza.

2/A. §⁴ E rendelet alkalmazásában gazdálkodó szervezeten a polgári perrendtartásról szóló törvényben meghatározott gazdálkodó szervezetet kell érteni.

3. § (1) Ez a rendelet 1997. július 1. napján lép hatályba, egyidejűleg

a) az állategészségügyről szóló 1981. évi 3. törvényerejű rendelet végrehajtására kiadott 6/1981. (IV. 12.) MÉM rendelet és az azt módosító 23/1981. (XI. 26.) MÉM rendelet, a 28/1982. (XII. 24.) MÉM rendelet 1. §-a, a 3/1986. (II. 21.) MÉM rendelet, a 3/1992. (II. 10.) FM rendelet 4. §-a, a 39/1993. (IX. 16.) FM rendelet, a 43/1995. (XII. 22.) FM rendelet, a 12/1996. (V. 7.) FM rendelet,

b) az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 28/1981. (XII. 30.) MÉM rendelet és az azt módosító 28/1982. (XII. 24.) MÉM rendelet 2. §-a és 1. számú melléklete, az 1/1987. (I. 31.) MÉM rendelet, az 5/1989. (IV. 7.) MÉM rendelet, a 3/1992. (II. 10.) FM rendelet 5-6. §-a,

c) a szarvasmarha-állományok gümőkór- és brucellózis mentesítésének állami támogatásáról szóló 29/1981. (XII. 30.) MÉM rendelet és az azt módosító 28/1982. (XII. 24.) MÉM rendelet 3. §-a,

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) a), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 1.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

4 Beiktatta: 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 3. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

d) az állati eredetű élelmiszerek élelmiszer-higiéniai vizsgálatáról és ellenőrzéséről szóló 30/1981. (XII. 30.) MÉM-EüM együttes rendelet és az azt módosító 28/1982. (XII. 24.) MÉM rendelet 4. §-a, továbbá 2. számú melléklete, a 16/1992. (V. 26.) FM-NM együttes rendelet, a 9/1994. (III. 10.) FM rendelet 18. §-ának (11) bekezdése,

e) az Állati Eredetű Fehérjetakarmányokat Előállító Üzemek Higiéniai Szabályzatáról szóló 1/1982. (I. 1.) MÉM rendelet és az azt módosító 28/1982. (XII. 24.) MÉM rendelet 5. §-a és 3. számú melléklete, a 9/1990. (IV. 30.) MÉM rendelet 3. §-a,

f) az állatorvosok és egyéb állat-egészségügyi szakemberek foglalkoztatásáról és feladatairól szóló 3/1982. (I. 16.) MÉM rendelet és az azt módosító 28/1982. (XII. 24.) MÉM rendelet 6. §-a,

g) az állathullák, állati eredetű hulladékok és melléktermékek begyűjtésére és feldolgozására vonatkozó egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 17/1986. (X. 30.) MÉM rendelet,

h) az egyes állat-egészségügyi jogszabályok módosításáról szóló 11/1990. (IV. 30.) MÉM rendelet,

i) az állati hulladékok hatóságilag elrendelt ártalmatlanná tételéért fizetendő díjakról szóló 10/1997. (II. 12.) FM rendelet hatályát veszti.

(2) Ez a rendelet az Európai Megállapodás kihirdetéséről szóló 1994. évi I. törvény alapján az Európai Közösségek jogszabályaihoz való közelítést célozza. Az irányadó és e rendelet alkotásánál figyelembe vett közösségi jogszabályok jegyzékét a 3. számú melléklet tartalmazza.

1. számú melléklet a 41/1997. (V. 28.) FM rendelethez

Állat-egészségügyi Szabályzat

ELSŐ RÉSZ

AZ ÁLLAT EGÉSZSÉGVÉDELME

I. Cím

Az állatbetegségek megelőzésének és leküzdésének általános szabályai

I. Fejezet

Az állattartás állat-egészségügyi követelményei

Az állatok elhelyezése

1. § (1) Állatokat tartani - amennyiben külön jogszabály másként nem rendelkezik - csak az Országos Építésügyi Szabályzat (a továbbiakban: **OÉSZ**) által előírtaknak megfelelő helyen és építményben, valamint a külön jogszabályban foglaltak szerint szabad.

(2) Az állattartáshoz olyan állattartó épületet, telepet, karámot, stb. (a továbbiakban: állattartó létesítmény) kell létesíteni, továbbá olyan állattenyésztési, állattartási technológiát (a továbbiakban: technológia) kell alkalmazni, amely lehetővé teszi az állatok fertőzésmentes, egészséges környezetben való tartását és biztosítja, hogy az állati termék közvetlenül emberi fogyasztásra vagy élelmiszer-előállításra alkalmas legyen.

(3) Az állattartó létesítményekkel kapcsolatos előírásokat az **1. számú függelék** tartalmazza.

(4) Az állatok tartása az emberek, az állatok egészségét nem veszélyeztetheti, a környezetet nem károsíthatja.

*Állattartó telep, épület létesítésének, átalakításának és üzemeltetésének
állat-egészségügyi feltételei*

2. § (1)¹ Az állattartó telep székhelye szerint illetékes járási hivatal a szakhatósági hozzájárulását az engedélyező hatósághoz benyújtott terveknek a **2. számú függelékben** foglaltak szerint elvégzett vizsgálata alapján adja ki.

(2) Nagy létszámú állattartó telepeken az állattartónak járványvédelmi-intézkedési tervet kell készítenie, ami tartalmazza a telepen folyamatosan készenlétben álló fertőtlenítőszeres, berendezések felsorolását és mennyiségét is. A berendezések folyamatos üzemelését a hatósági állatorvos rendszeresen ellenőrzi.

3. §² A nagy létszámú állattartó telepen, takarmány-előállító üzemben, mesterséges termékenyítő-, embrióátültető-, keltető állomáson csak érvényes egészségügyi könyvvel rendelkező, a munkaalkalmassági vizsgálatokon igazoltan megjelent és alkalmasnak talált személy dolgozhat. A járási hivatal vezetője közvetlen emberi fogyasztásra kerülő állati eredetű termék (pl.: tej, tejtermék) előállítása esetén ezt a feltételt a kis létszámú állattartó telepre is előírhatja.

Állattartó telep, épület benépesítésének állat-egészségügyi szabályai

4. § (1)³ Nagy létszámú állattartó telepet, épületet benépesíteni csak a járási hivatal előzetes engedélyével, az országos mentesítés körébe vont betegségek kórokozóitól mentes állományból származó, azonos fajú - lehetőleg egy helyről származó és azonos korú - állatokkal szabad, a származási helyen vagy az elkülönítőben elvégzett, előírt diagnosztikai vizsgálatok kedvező eredménye alapján. Az állattartó telepen más fajú állat csak az illetékes hatósági állatorvos engedélyével tartható. Az újonnan benépesített telep egyben elkülönítőnek minősül.

1 Módosította: 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 44. § (2) 87., 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 1., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 4.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 2., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 5.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), (2) 3., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

(2)¹ Benépesített állattartó telepre, állományba, idegen helyről vagy külföldről származó állatot bevinni csak kedvező eredménnyel zárult elkülönítés után, a járási hivatal előzetes engedélyével szabad. Az előírt vizsgálatokat az elkülönítés ideje alatt kell elvégezni.

5. § (1) Állattartó létesítményt, legelőt úgy kell kialakítani és üzemeltetni, hogy annak benépesítése és kiürítése (az állatok elszállítása) egyszerre, hét-tizennégy napon belül elvégezhető legyen.

(2) Kiürítés után az állattartó köteles elvégezni vagy elvégeztetni az állattartó létesítmény, legelő takarítását és a fertőtlenítési útmutató szerinti fertőtlenítést. A fertőtlenítési útmutatót a [18. számú függelék](#) tartalmazza.

(3) A folyamatos benépesítés mellett üzemelő állattartó telepen az épületeket az állattartó évente legalább egyszer köteles kitakarítani és fertőtleníteni, valamint a rágcsálók és rovarok irtásáról folyamatosan gondoskodni.

6. § (1) A nagy létszámú állattartó telepre az ott dolgozókon és az időszakos munkavégzés céljából belépőkön (inszeminátor, állattenyésztő szervezet és hatóság ellenőre) kívül csak a telep tulajdonosa, üzemeltetője, a telepet ellátó és a hatósági állatorvos, a megelőző járványvédelmi előírások betartása mellett léphet be.

(2) Látogató csak kéz- és lábbeli fertőtlenítés, átöltözés vagy védőköpeny, sapka és védőlábbeli felvétele után, a telepet ellátó állatorvos felügyelete mellett léphet a telep területére. A látogató nevét, címét és a látogatás idejét a telepi naplóban rögzíteni kell.

(3) Járványveszély esetén az állattartó telepek nem látogathatók.

(4) Az állattartó telepre fertőzés közvetítésére alkalmas tárgyakat bevinni, illetve – csak a telep ellátásához és működéséhez szükséges – járműveket bebocsátani fertőtlenítés után szabad.

Az állatok etetésének, itatásának általános állat-egészségügyi szabályai

7. § (1) Az állatok etetésekor, itatásakor és legeltetésekor az állat-egészségügyi szabályok szerint kell eljárni. Az állatok etetésére csak olyan takarmányt szabad felhasználni, amely az állat, illetőleg közvetve az ember egészségét nem veszélyezteti.

(2)–(6)²

8. § A nagy létszámú állattartó telepen emberi fogyasztásra alkalmatlan tejet – kivéve a főcstejet –, fölözött tejet, savót és írot csak húsz percig tartó, 82 °C-os hőkezelés után szabad takarmányozási célra felhasználni. A hőkezelést hatósági állatorvos által engedélyezett helyen kell elvégezni.

9. § (1) A vágóhídi és élelmiszerelőállító-üzemi hulladék feldolgozását, ártalmatlanná tételét csak a hatályos jogszabályok alapján erre a célra engedélyezett állattermék-feldolgozó üzemben szabad végezni.

(2) Konyhai nyers ételhulladékot, konyhamosléket állatok etetésére csak e Szabályzat előírásainak [[42. § \(5\) bekezdése](#)] megfelelően szabad felhasználni.

10. § (1) A nagy létszámú állattartó telepen az állatok takarmányozását, a takarmányozásra felhasznált mezőgazdasági terményeket, azok kezelését, tárolását, továbbá a takarmánykeverék előállításához felhasznált egyéb anyagokat, az előállítás módját, a telepet, a takarmány-előállító üzemet a telepet ellátó állatorvosnak folyamatosan figyelemmel kell kísérnie.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

2 Hatályon kívül helyezte: 24/2004. (III. 2.) FVM rendelet 13. § (3). Hatálytalan: 2004. III. 10-től.

(2)¹ Ha a takarmány az állattartó vagy a telepet ellátó állatorvos véleménye szerint nem felel meg az előírt állat-egészségügyi követelményeknek, az állatorvos köteles a járási hivatalt erről értesíteni, ezzel egyidőben további intézkedésig a takarmány felhasználását, illetve helyben történő előállítását és onnan való forgalomba hozatalát megtiltani.

11. § (1) Az állatok itatására lehetőleg ivóvíz minőségű vizet kell felhasználni. A felhasznált víz minőségéről, annak rendszeres (legalább évenként egyszeri, illetve szükség szerinti) laboratóriumi vizsgálatáról, a kutak, a vezetékek, az itató berendezések karbantartásáról, fertőtlenítéséről, a felesleges víz elvezetéséről a tulajdonos vagy az üzemeltető köteles gondoskodni.

(2) Gyógykezelési vagy immunizálási célból az állatok itatóvizébe csak állatorvosi rendelkezésre és állatorvosi felügyelet mellett szabad olyan állatgyógyászati készítményt bekeverni, amely vízben egyenletesen és jól oldódik, továbbá az adott állatfajra (hasznosítási irányra és korcsoportra) engedélyezett.

(3) Mikrobiológiai szempontból kifogásolt itatóvizet szolgáltató kút fertőtlenítése (klórozása) csak állatorvosi felügyelet mellett történhet úgy, hogy a kút vizének állatok itatására való ismételt felhasználása csak kedvező laboratóriumi vizsgálati eredmény birtokában engedélyezhető.

(4)² A folyó- és állóvizeket nem szabad házi haszonállatok itatására, úsztatására felhasználni. Indokolt esetben a járási hivatal – a népegészségügyi hatáskörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalának előzetes szakvéleménye alapján – ettől eltérően is intézkedhet.

(5) Egészségügyi intézmények területéről származó, vagy csapadékvizet is tartalmazó legelői árkokból és vízfolyásokból állatok nem itathatók, továbbá az ilyen vízfolyások száz méteres sávján belül állatokat legeltetni sem szabad.

A legeltetés állat-egészségügyi szabályai

12. § (1) A legelő, vagy a legeltetésre használt gyepterület (a továbbiakban: legelő), valamint az ott lévő kút, itatóhely, egyéb víznyerő hely állat-egészségügyi szempontból kifogástalan állapotáról a tulajdonos, a kezelő, illetőleg a használó köteles gondoskodni, amit a hatósági állatorvos ellenőriz.

(2) A legelőt úgy kell gondozni, hogy azon az állatok egészségét veszélyeztető kártevők minél kisebb számban maradjanak életben. A legelőt – a természetvédelmi területek kivételével – vízrendezéssel az állóvizektől, tocsogóktól mentesíteni kell. El kell végezni a mérgező növények, valamint az állatok egészségét vagy testi épségét veszélyeztető hulladékok és idegen anyagok eltávolítását is. A legelőn az átjárást meg kell tiltani. Az állatok egészségét, testi épségét veszélyeztető létesítményt legelőn építeni, vagy állatokra veszélyes anyagokat legelőn tárolni nem szabad.

(3) A tartósan legelőn tartott állatok gyógykezelésének és védőoltásának elvégzéséhez kezelő folyosót, egyedi kezeléshez leztorítást, lekötést lehetővé tevő berendezést kell létesíteni. A beteg állatok részére elkülönítő karámról is gondoskodni kell.

13. § (1) Legeltetni növényvédőszeres kezelés után csak az előírt várakozási idő elteltével, műtrágyával nem szennyezett legelőn szabad.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 4., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 6.

2 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § a), 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3., 7.

(2) A nehéz- és vegyipari üzemek öt kilométeres, az egy és két számjeggyel jelzett utak ötszáz méteres körzetében fekvő legelőterület fűtermését, valamint az itt termesztett szálas- és tömegtakarmányokat mérgező nehézfémekre (pl. kadmium, ólom, higany) laboratóriumi vizsgálattal, a legelő használójának költségére évente egyszer, a legeltetési időszak kezdete előtt ellenőriztetni kell. A külön jogszabályban előírt határértéket meghaladó esetben az érintett takarmánynövények esetleges feletetésének, illetőleg a legelő további hasznosításának módját a hatósági állatorvos határozza meg.

14. § (1) A hígtrágyát a legelőn való hasznosítása előtt - [a termőföldről szóló törvény](#) előírásainak megtartásával - legalább hatvan napig tárolni kell. Bejelentendő állatbetegség előfordulásakor a hígtrágya legelőn történő (esetleges) elhelyezésének követelményeit (beleértve a tárolási időt is) az adott betegségekre vonatkozó részletes szabályok tartalmazzák, illetőleg a korlátozó intézkedést elrendelő állat-egészségügyi hatóság határozza meg.

(2) A hígtrágya kijuttatását követően legkorábban harminc nap elteltével szabad állatokat a legelőre kihajtani.

(3)¹ Adott állattartó telep legelőjének öntözésére másik állattartó telep hígtrágyáját csak a legelő helye szerint illetékes járási hivatal előzetes engedélye után szabad felhasználni.

(4) A legelőn állathullát elásni tilos.

15. § (1) Legelőre csak egészséges, bőrbagócslárvától és májmételytől mentes vagy kezelt, egyéb paraziták fertőzöttség esetén a kihajtás előtt legalább tizennégy nappal gyógykezelt állatokat szabad kihajtani.

(2)² Lépfenével, sercegő üszőkkel, rosszindulatú vizenyővel és tetanusszal fertőzött legelőn (területen) csak a kihajtás előtt legalább két héttel korábban - de hat hónapnál nem régebben - vakcinázott állatokat szabad legeltetni. Fertőzött terület az, ahol a legeltetett állatokon a fenti betegségek huszonöt éven belül előfordultak. Erről a járási hivatalnak és a hatósági állatorvosnak nyilvántartást kell vezetnie.

(3) A legelő állatokat őriztetni, veszettség ellen egy éven belül beoltott és a legeltetés előtt galand- és fonálféreg ellen hatékony gyógyszerrel kezelt kutyával szabad.

16. § A hatósági állatorvos az állatok kihajtását, legeltetését ellenőrzi és megtiltja, ha azok nem felelnek meg a legeltetés állat-egészségügyi szabályainak.

17-28. §³

Méhanyanevelő telep létesítése, üzemeltetése

29. § (1) Méhanyanevelő telep létesítésénél és üzembe helyezésénél a [18. § \(1\) bekezdése](#) szerint kell eljárni.

(2) Anyanevelő teleppé csak olyan méhészet nyilvánítható, amelyben három éve nem fordult elő bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző megbetegedés.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 5., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 6., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 8.

3 A korábbi alcímekkel együtt hatályon kívül helyezte: 61/2002. (VIII. 1.) FVM rendelet 18. § (1). Hatálytalan: 2002. VIII. 9-től.

(3)¹ Az anyanevelő telepet minden méhészeti szezonban évente kétszer, állat-egészségügyi szempontok figyelembevételével – az illetékes hatósági állatorvos felügyelete mellett – a méhegészségügyi felelősnek vagy méhésztanácsosnak meg kell vizsgálnia. Az első (tavaszi) vizsgálat során betegség gyanúja esetén vizsgálati anyagot kell küldeni a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalba (a továbbiakban: NÉBIH), a kifejlett méhekből és a fiasításokból mintavétel útján, az anyanevelésre kijelölt családokból szűrőpróbaszerűen (öt családból egy-egy mintát). A vizsgálatokról és annak eredményéről a hatósági állatorvosnak nyilvántartást kell vezetni. A vizsgálat díjköteles, a díjat a méhészet tulajdonosa viseli.

(4)² A bekövetkező változásokat a telep tulajdonosa, kezelője minden naptári év január 31. napjáig köteles bejelenteni a járási hivatalnak.

30-32. §³

33. §⁴

II. Fejezet

Az állattartó kötelezettségei

34. § (1) Az állattartó köteles állattartási tevékenységéről (ló, szamár, öszvér, szarvasmarha, juh, kecske, sertés, méhcsaládok esetén létszámtól függetlenül, baromfi és nyúlállományok esetén száz egyed felett), a tevékenység megkezdéséről, illetve megszüntetéséről az állatállományt ellátó állatorvost, illetőleg a települési önkormányzat jegyzőjét (fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat jegyzőjét) egyidejűleg tájékoztatni.

(2) Az [1. számú függelék 4. pontjában](#) meghatározott telepméret esetén az állattartó köteles folyamatos nyilvántartást vezetni a tartott állatok fajáról, koráról, létszámáról, a benépesítés, vásárlás időpontjáról, az állatok származási helyéről, a születés, elhullás, értékesítés, kényszervágás adatairól, továbbá az alkalmazott gyógykezelés, védőoltás időpontjáról és ennek okáról.

35. § Az állattartó köteles a nagy létszámú telepen tartott állatállományának szervezett és folyamatos állatorvosi ellátásáról gondoskodni.

36. § (1) Az állattartó a telepen elhelyezett, vásárolt állatállomány származását tanúsító okmányokat (marhalevél, hatósági állatorvosi bizonyítvány, tenyészállat esetén származási igazolás, kiadási-szállítási jegyzék, számlamásolat), az állomány-nyilvántartással együtt köteles a telepen tartani és hatósági ellenőrzés esetén bemutatni.

(2) Az állattartó köteles állatait a külön jogszabály, illetőleg a tenyésztési előírások szerint megjelölni vagy megjelöltetni a következő minimum követelmények figyelembe vételével:

a) ló: a tenyésztési szabályok szerinti egyedi jelölés (angol telivér esetében helyette részletes leírás is elfogadható);

b) szarvasmarha: előre nyomtatott egyedi számot tartalmazó füljelző, tizenöt napos korig behelyezve. Az elveszett vagy használhatatlanná vált füljelzőt tizenöt napon belül pótolni kell;

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 3., 7.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 8., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 8.

3 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 68/2002. (VIII. 15.) FVM rendelet 30. § (1). Hatálytalan: 2002. VIII. 30-tól.

4 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 61/2002. (VIII. 1.) FVM rendelet 18. § (1). Hatálytalan: 2002. VIII. 9-től.

c) sertés: egyedileg vagy csoport részeként. Csoportos jelölés csak akkor alkalmazható, ha a nagy létszámú állományban tartott sertést az eredeti születési helyéről közvetlenül vágóhídra szállítják, gyűjtőhely érintése nélkül;

d) juh és kecske: előre nyomtatott egyedi számot tartalmazó füljelző.

37. § (1) Az állattartó telepen, létesítményben keletkező állati hulladékot nyilvántartásba vétel és állatorvosi vizsgálat után, az előírt és engedélyezett módon kell gyűjteni, majd – a környezetvédelmi előírásoknak is megfelelő módon – ártalmatlanítani.

(2) A telepen keletkező trágyát a jóváhagyott technológia szerint kell összegyűjteni, kezelni, hasznosítani és szükség esetén ártalmatlanná tenni.

III. Fejezet

38-52. §¹

IV. Fejezet

Az állatforgalmazás, -szállítás, -hajítás, -kiállítás, -vásár, -piac és az állatverseny állat-egészségügyi szabályai

Fogalom-meghatározások

53-60. §²

Állatvásár, állatpiac, állatkiállítás

61. § (1)³ Állatvásárteret, állatpiacot, állatkiállítást – a jogszabályi előírások megtartása mellett – a területileg illetékes fővárosi és vármegyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala által engedélyezett helyen és időben szabad létesíteni, illetve tartani.

(2)⁴ Az állatvásár vagy kiállítás megtartásához a járási hivatal engedélye szükséges.

(3) Az állatvásárra, -piacra, valamint az állatkiállításra vonatkozó általános előírásokat a [7. számú függelék](#) tartalmazza.

62. § (1)⁵ A nemzetközi részvétellel rendezett, továbbá országos kiállításra, bemutatóra, versenyre történő állatszállítás állat-egészségügyi feltételeit az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) határozza meg.

(2)⁶ Az állatvásárra vagy helyi kiállításra történő állatszállítás állat-egészségügyi feltételeit a rendezvény helye szerint illetékes járási hivatal határozza meg.

1 A korábbi címmel és alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 71/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 27. § (1). Hatálytalan: 2003. VII. 27-től.

2 Hatályon kívül helyezte: 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet 24. § (1) a). Végre nem hajtható módosítására lásd: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), (2) 9-10.

3 Módosította: 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 44. § (2) 87., 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § b), 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

4 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

5 Módosította: 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § b).

6 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 5., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2.

63. § (1) Állatvásárra, -piacra állatot csak érvényes marhalevéllal, egyedileg tartósan megjelölve szabad bevinni. A felhajtott állatot csak a vásár, illetve piac erre kijelölt területén szabad értékesíteni.

(2)¹ Az állatvásár, -piac vagy -kiállítás tartamára, a felhajtott vagy bemutatott állatok állat-egészségügyi felügyelete céljából a járási hivatal hatósági állatorvost rendel ki.

(3) Az állatvásárra, -piacra vagy -kiállításra felhajtott szarvasmarhát, bivalyt, lovat, szamarat, öszvért a kirendelt hatósági állatorvosnak egyenként meg kell vizsgálni, más állatok egészségi állapotát megsemmisítéssel kell ellenőrizni. Kutyakiállítások és versenyek alkalmával ellenőrizni kell a kötelező védőoltások megtörténtét is.

(4) A kirendelt hatósági állatorvos a fertőző betegségekre gyanús állatot köteles elkülöníttetni.

Állatverseny

64. § Állatversenynek minősül: a lóverseny, a lovasverseny, az agárverseny, a galambroptető verseny, illetve egyéb állatok engedélyezett versenye.

65. § (1) Lóversenyen vagy lósport rendezvényen csak a lóállományok védelme című részben előírt feltételeknek megfelelő állatok vehetnek részt.

(2)² Lóversenyre vagy lósport rendezvényre szállítandó lovakat érvényes állat-egészségügyi igazolással ellátott Lóútlevélnak kell kísérnie.

(3)³ A lóverseny vagy lósport rendezvény rendezője köteles annak időpontját és helyét az illetékes járási hivatalnak előzetesen bejelenteni. A járási hivatal által kijelölt hatósági állatorvos köteles a versenyre érkezett lovak egészségi állapotát és az állatorvosi igazolását ellenőrizni.

66. § Röptetés céljából szállított sportgalamb esetén igazolni kell, hogy a származási állományban az elszállítás idején baromfira átragadó fertőző betegség nem állt fenn, valamint a származási hely állat-egészségügyi igazgatási intézkedések hatálya alatt nem áll.

67. § Állatkiállításokon, -versenyeken résztvevő állatokat teljesítményfokozó szerekkel kezelni tilos, ennek ellenőrzésére indokolt esetben a hatósági állatorvos az állattartó költségére laboratóriumi vizsgálatot végeztethet.

Mutatványos tevékenység

68. § (1) Mutatványos tevékenység: vásáron, piacon, búcsúban, vurstliban, cirkuszban a sokaságot idomított állatokkal szórakoztató tevékenység.

(2) A mutatványos az állatairól azonosítást szolgáló, továbbá a származást és az egészségi állapotot bizonyító hatósági állatorvosi bizonyítványt köteles az ellenőrző hatósági állatorvosnak bemutatni.

Az állatok lábon hajtása

69-87. §⁴

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

2 Megállapította: 54/2004. (IV. 24.) FVM rendelet 18. § (1). Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), (2) 11., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 5., 10.

4 Hatályon kívül helyezte: 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet 24. § (1) b). Végre nem hajtható módosítására lásd: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), (2) 4., 6.

88. §¹

89. §² Nagy létszámú állattartó telep, valamint a kis létszámú tenyésztelep betelepítése a fogadás helye szerint illetékes járási hivatal előzetes hozzájárulásával történhet. Az állatoknak az országos mentesítés körébe vont betegségek kórokozóitól mentesnek kell lenniük és az állatokat indokolt esetben paraziták elleni gyógykezelésben kell részesíteni. Az országos mentesítésbe vont betegségeket a minisztérium hivatalos lapjában kell közzétenni.

Elkülönítés és állat-egészségügyi megfigyelés

90. § (1)³ Idegen állományból származó - külföldi és belföldi származású - állatokat a külön jogszabályban foglaltak figyelembevételével kell állat-egészségügyi megfigyelés céljából elkülöníteni.

(2)⁴ Elkülönítés esetén az állatok megfigyelésének időtartamát a járási hivatal - a külön jogszabályban foglaltak figyelembevételével - határozza meg az alábbiak szerint:

(3)⁵ Az elkülönítőt - a hatósági állatorvos javaslata alapján - a járási hivatal engedélyezi. Vemhes állatokat az ellést követő diagnosztikai vizsgálatok eredményéig kell megfigyelés alatt, elkülönítőben tartani.

91. § (1) Az elkülönítés és megfigyelés részletes szabályait a [12. számú függelék](#) tartalmazza.

(2) Elkülönítésnek minősül az is, ha a telepet egyszerre egy vagy több helyről származó állattal népesítik be, és a különböző helyről származó állományokat egymástól elkülönítve tartják. Ilyen esetben a megfigyelés idejét az utolsó állat beszállításától kell számítani.

92. § Megfigyelési céllal el kell különíteni az állatvásárról, -piacról, -kiállításról, -versenyről, -kórházból, -klinikáról visszahozott állatokat is.

93. § (1) A megfigyelés feltételeit az állattartó köteles megteremteni és viselni annak költségeit.

(2) Az elkülönítést a hatósági állatorvos ellenőrzi.

94. § (1)⁶ Az országba behozni kívánt állatok állat-egészségügyi megfigyelésének feltételeit az állatok fogadási helye szerint illetékes járási hivatal köteles előzetesen ellenőrizni, megfelelő esetben erről igazolást adni.

(2)⁷ A külföldről behozott állatok megfigyelés alatti ellenőrzését és vizsgálatát a járási hivatal végzi.

1 Hatályon kívül helyezte: 54/2004. (IV. 24.) FVM rendelet 17. § (2). Hatálytalan: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 5., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2.

3 Megállapította: 54/2004. (IV. 24.) FVM rendelet 18. § (6). Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

4 Megállapította: 54/2004. (IV. 24.) FVM rendelet 18. § (6). Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

5 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

6 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 5., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2.

7 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 12., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

(3)¹ A külön jogszabályokban foglaltak figyelembevételével a külföldről származó állatokon a megfigyelés feltételeit, az esetlegesen előforduló fertőzöttség felderítésére végzett vizsgálatokat az állatok fajától és a származási ország állat-egészségügyi helyzetétől függően a minisztérium a behozatali engedély megadásakor határozza meg.

95. § Az állatok elkülönítését az eltelt megfigyelési idő, valamint az elvégzett vizsgálatok kedvező eredménye alapján az illetékes hatósági állatorvos oldja fel.

V. Fejezet

Az állatbetegségek külföldről történő behurcolásának, illetve külföldre való kihurcolásának megakadályozása, ellenőrzésre kötelezett áruk nemzetközi forgalma

Állat-egészségügyi ellenőrzésre kötelezett áruk nemzetközi forgalma

96. § (1) Állat-egészségügyi ellenőrzésre kötelezett árut (a továbbiakban: áru) az országba behozni, onnan kivinni, vagy az országon átszállítani a [Tv. 18. § \(1\) bekezdése](#) alapján szabad.

(2) A minisztérium előzetes állat-egészségügyi engedélyével (a továbbiakban: engedély) szabad az országba behozni:

a) a haszonállatokat (a gazdasági haszon céljából tartott emlősök, tenyésztett vadak, baromfi és egyéb madárfajok, méhek, halak és egyéb hasznos víziállatok), valamint ezek szaporító anyagait (sperma, pete, embrió, tojás, ikra, báb);

b) a vadon élő állatokat;

c) a védett állatokat (a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Hivatal által védetté nyilvánított állatok és a génbankként kezelt állatok);

d) a fegyveres erők és fegyveres testületek, továbbá a rendészeti szervek (a továbbiakban: fegyveres testületek) feladatainak ellátása céljából tartott állatokat;

e) a bemutatásra szolgáló (pl.: állatkerti, mutatványos) hasítottkörmű állatokat;

f) kereskedelmi célra az [a\)-e\) pont](#) alá nem tartozó emlősöket, madarakat, hüllőket, halakat és egyéb víziállatokat, a kedvtelésből tartott állatokat;

g) a tudományos-kutatási és laboratóriumi vizsgálat célját szolgáló állatokat és állati eredetű anyagokat;

h) a fertőző és parazitás betegségek kórokozóit, (kórokozó törzseit) [[Tv. 18. § \(1\) bekezdés](#)];

i) az állati eredetű élelmiszer-nyersanyagokat, nyers élelmiszereket, félkész-és késztermékeket;

j) az állati és növényi eredetű takarmányt, étkezési célú növényi eredetű alapanyagot, amelynek feldolgozása során takarmányozási célú melléktermék keletkezik;

k) minden egyéb, a járványos állatbetegség terjesztésére alkalmas anyagot, tárgyat és eszközt.

¹ Megállapította: 54/2004. (IV. 24.) FVM rendelet 18. § (7). Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

(3) A minisztérium engedélyével szabad az országon átszállítani:

a) a gazdasági haszon céljából tartott emlősállatokat, baromfit, méhet, halat és egyéb hasznos víziállatot;

b) a vadon élő hasítottkörmű, egypatájú és szárnyas állatokat, illetve tenyésztett vadakat;

c) a bemutatásra szolgáló (állatkerti, cirkuszi, mutatványos) hasítottkörmű állatokat.

97. § (1) A minisztérium az előzetes engedélyt országokra és/vagy árukra, egyedi kérelem nélkül, általános érvénnyel - változtatásig vagy visszavonásig - kiadhatja. Ez esetben az engedély megadását - a feltételekkel együtt -, továbbá az engedély érvényességének felfüggesztését vagy visszavonását közzé kell tenni a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben, sürgős esetben a tilalom a sajtó útján is közölhető.

(2) Átszállítás esetén a szállítmányokat a rendeltetési ország állat-egészségügyi feltételeit tartalmazó - a származási ország állami állatorvosa által, a feladó és a fogadó ország legalább egy-egy, illetve az Európai Unió (a továbbiakban: EU) tagállamaiba irányuló szállítmányoknál a beléptető ország hivatalos nyelvén is kiállított - bizonyítványnak kell kísérnie. A minisztérium átvitel esetén is előírhatja a magyar nyelvű bizonyítványt.

98. § (1) A behozott állatokat - a [96. § \(2\) bekezdésének e\)-g\) pontjaiban](#) foglaltak kivételével - a tulajdonos költségére el kell különíteni. Az elkülönítés időtartamát a [90. § \(1\) bekezdésében](#) foglaltak szerint kell megállapítani.

(2) A behozatalról, illetve az átvitelről a beléptetést megelőző munkanap tizenkét órájáig - de négy munkanapnál nem korábban - értesíteni kell a beléptető állat-egészségügyi határállomást, behozatal esetén a rendeltetési hely szerint illetékes állomást is. Az állomásra küldött értesítés másolatát a beléptető határállomásnak is meg kell küldeni. Az értesítésnek tartalmaznia kell a behozatali, illetve átszállítási engedély számát, továbbá

a) behozatal esetén a [13. számú függelék 1. pontjában](#);

b) átszállítás esetén a [13. számú függelék 2. pontjában](#) előírt adatokat.

99. § (1) Előzetes állat-egészségügyi engedély nélkül, de állat-egészségügyi bizonyítvánnyal szabad az országba behozni, vagy az országon átszállítani:

a) bármilyen sport-, valamint túralovat, ha magyarországi tartózkodása a kilencven napot nem haladja meg;

b) röptetés céljából szállított sportgalambot;

c) bemutatásra szolgáló (pl.: állatkerti, mutatványos) állatot, a hasítottkörműek kivételével;

d) magánszemély tulajdonában lévő, verseny-, kísérő- és egyéb (nem hasítottkörmű), kedvtelésből tartott állatot (verseny-, vadász-, és jelzőkutya, vadászsólyom, macska, díszmadár, díszhal, aranyhörcsög stb.).

(2) Az állat-egészségügyi bizonyítványban a származási ország állami állatorvosának igazolnia kell a minisztérium által előírt állat-egészségügyi feltételeket.

(3) A sport és túralovak hazai forgalmához kiállítandó állat-egészségügyi bizonyítvány mintáját a [14. számú függelék](#) tartalmazza.

(4) Eb és macska esetében, ha a származási ország veszettségtől mentes és vakcinázást nem végeznek, az állatok beléptetésétől számított két munkanapon belül a tulajdonos köteles a rendeltetési hely szerinti hatósági állatorvossal a vakcinázást elvégeztetni.

100. § (1) Engedély és állat-egészségügyi bizonyítvány nélkül hozhatók be az országba:

a) a vámszabályoknak, valamint a postai szabályzatnak megfelelő küldeményként feladott, illetőleg a közlekedési vállalatok személy- és árufuvarozási szabályzata szerint kézipoggyászban szállítható hőkezelt állati eredetű élelmiszer és állati eredetű termék;

b) ipari eljárással kikészített vagy feldolgozott, nem étkezési és nem takarmányozási célra szolgáló állati eredetű termékek (pl.: gyárilag mosott gyapjú, talpbőr, cserzett bőr, kész szőrme és bőrruházati termék).

(2) Nemzetközi szerződés alapján vagy járványveszély esetén a miniszter az (1) bekezdésben meghatározott esetekben is előírhatja a behozatali, illetőleg az átviteli engedély megszerzését.

101. § A határállomási állat-egészségügyi szolgálat - a Tv. 37. §-ában előírtak szerint - behozatal esetén a beléptetéskor, kivitel esetén a kiléptetéskor, átszállítás esetén mind a be-, mind a kiléptetéskor ellenőrzi az állat-egészségügyi rendelkezések megtartását.

102. § (1) Allatokat az országon átszállítani csak olyan módon szabad, hogy azok hazai állatállománnyal ne érintkezhessenek, trágya, vizelet, alom és takarmány a szállító járműből ne juthasson ki.

(2) Állat, állati eredetű élelmiszer, állati eredetű termék és állatbetegségek terjesztésére alkalmas anyag vagy eszköz és tárgy kivitelekor - ha a küldemény által érintett országban hatályos jogszabály vagy nemzetközi egyezmény másként nem rendelkezik - a feladás helye szerint illetékes hatósági állatorvosnak igazolnia kell, hogy az állat egészséges, továbbá az állati eredetű termék, állati hulladék és fertőző állatbetegség terjesztésére alkalmas anyag vagy eszköz és tárgy a szállítás folyamán fertőző állatbetegséget nem terjeszt.

VI. Fejezet

Az állatbetegségek leküzdésének általános szabályai

A beteg, betegségre gyanús, fertőzött és fertőzöttségre gyanús állat fogalmának meghatározása

103. § (1) A Szabályzat alkalmazása szempontjából beteg az az állat, amelyen valamely fertőző vagy egyéb betegség tünetei olyan jellegzetesen észlelhetők, és/vagy a laboratóriumi vizsgálatok olyan eredményre vezetnek, hogy azok alapján az adott betegséget kétségtelenül fel lehet ismerni.

(2) Betegségre gyanús az az állat, amelyen valamely betegség tünetei nem kifejezetten észlelhetők és emiatt a betegséget nem lehet kétségtelenül felismerni.

(3) Fertőzöttnak kell tekinteni azt az állatot, amelyen betegségre utaló tünetek nem észlelhetők ugyan, de amelynek fertőzöttsége - a Szabályzatban az illető betegségre vonatkozóan leírtak szerint - bizonyítható.

(4) Fertőzöttségre gyanús az az állat, amelyen a betegség tünetei nem észlelhetők, de amelyet a beteg, betegségre gyanús vagy fertőzött állatokkal a betegség megállapítását megelőzően, az egyes betegségekre vonatkozó megfigyelési időn belül és a betegség megállapítása után - az adott betegségre jellemző leghosszabb lappangási időt figyelembe véve - együtt tartottak, vagy érintkeztek olyan személyekkel, ragályhordozó tárgyakkal, akik (amelyek) a betegséget terjeszthetik.

104. §¹**105. §²****106. §³**

Az állat-egészségügyi szolgálat általános feladatai a bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek esetén

A szolgáltató állatorvos feladatai bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegség gyanúja esetén⁴

107. § Ha a szolgáltató állatorvos állatnak bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségben történt megbetegedéséről, betegség gyanújáról, fertőzöttségéről, fertőzöttség gyanújáról értesül, köteles⁵

- a) vizsgálat céljából a helyszínre haladéktalanul kiszállni;
- b) bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegség gyanújának észlelése esetén az állatbetegség leküzdésére vonatkozó tevékenységet elkezdni;
- c) a betegség helyhez kötése, valamint az emberi egészség megóvása érdekében szükséges magatartásra az állattartót utasítani;
- d) az illetékes hatósági állatorvost és a helyi önkormányzat jegyzőjét haladéktalanul értesíteni.

A hatósági állatorvos feladatai

108. § (1) Ha a hatósági állatorvos állatnak bejelentési kötelezettség alá tartozó betegségben történt megbetegedéséről, betegség gyanújáról, fertőzöttségéről, fertőzöttség gyanújáról, továbbá beteg állat elhullásáról értesül, az egyes betegségek leküzdésére vonatkozó részletes szabályok figyelembe vételével köteles

- a)⁶ vizsgálat céljából a helyszínre a legrövidebb időn belül kiszállni és azt követően, ha a betegséget vagy annak gyanúját észlelte, arról a járási hivatalnak és az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatalnak (a továbbiakban: vármegyei kormányhivatal) rövid úton jelentést tenni és a fertőzött hely állatállományát nyilvántartásba venni;
- b) tájékozódni a települési önkormányzat jegyzőjének intézkedéseiről és amennyiben a betegség, a betegség gyanúja, a fertőzöttség vagy a fertőzöttség gyanúja kizárható, a tett intézkedések hatályon kívül helyezését kezdeményezni;
- c) amennyiben a települési önkormányzat jegyzője nem intézkedett, a [106. §-ban](#) előírtakat elrendelni;
- d) a betegség eredetének, elterjedésének vagy továbbhurcolásának felderítése céljából a vizsgálatot megkezdni;
- e) közegészségügyi jelentőségű betegség vagy ennek gyanúja esetén a tényekről a háziorvost haladéktalanul értesíteni;

1 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet 7. § (5) b). Hatálytalan: 2008. IX. 1-től.

2 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet 7. § (5) b). Hatálytalan: 2008. IX. 1-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 247/2002. (XI. 28.) Korm. rendelet 6. §. Hatálytalan: 2002. XII. 6-tól.

4 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 11.

5 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 11.

6 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 6., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 12., 13., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § c).

f)¹ a részletes szabályokban előírt mintavételt, szűrővizsgálatot a járási hivattal egyeztetve elvégezni vagy elvégeztetni, és az utóbb említett esetben a munkát ellenőrizni;

g) a részletes szabályokban előírt védőoltást, gyógykezelést elvégezni, illetve annak szakszerű elvégzését ellenőrizni;

h) a részletes szabályokban előírt marhalevél kezelési tilalmat elrendelni;

i) a betegséget hatóságilag megállapítani, amelyhez az egyes betegségek leküzdésére vonatkozó részletes szabályok szerint kell felülvizsgálatot kérnie;

j) helyi zárlatot, hatósági megfigyelést és forgalmi korlátozást elrendelni.

(2) Bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegség megállapítása esetén a hatósági állatorvos a [15. számú függelék](#) szerinti adatfelvételi lapot és jegyzőkönyvet köteles készíteni, és azt három évig megőrizni.

(3) A fertőzött községgel szomszédos települések hatósági állatorvosait a betegség fellépéséről telefonon, majd azt követően írásban értesíteni kell.

(4)² A hatósági állatorvos az állatbetegségek állásáról minden hónap első napján a [16. számú függelék](#) szerint a járási hivattalnak köteles jelentést tenni, az illetékeségi területén előforduló fertőző állatbetegségekről a [17. számú függelék](#) szerinti nyilvántartást vezetni.

(5)³ A fertőző állatbetegség megszűnését a hatósági állatorvos köteles a járási hivattalnak jelenteni, s erről a szomszédos települések hatósági állatorvosa(i)t értesíteni.

(6) A hatósági állatorvos köteles az adott betegség leküzdésére elrendelt fertőtlenítést irányítani és ellenőrizni.

A járási hivatal feladatai ⁴

109. § (1) Ha a járási hivatal a hatósági állatorvos jelentéséből vagy egyéb úton tudomást szerez bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegség fellépéséről, annak gyanújáról, fertőzöttségről vagy a fertőzöttség gyanújáról, köteles⁵

a) a helyszínen vizsgálatot tartani;

b) a betegségnek, a betegség gyanújának, a fertőzöttségnek, vagy a fertőzöttség gyanújának kizárása esetén a hatósági állatorvos rendelkezéseit hatályon kívül helyezni.

(2) A járási hivatal betegség, betegség gyanúja, fertőzöttség vagy fertőzöttség gyanúja megerősítése esetén köteles⁶

a) a hatósági állatorvos intézkedéseit felülvizsgálni, s ezeket szükség szerint kiegészíteni vagy módosítani;

b)⁷ a vármegyei kormányhivatalnak haladéktalanul jelentést tenni;

c) a részletes szabályozásban meghatározott esetekben leölést, diagnosztikai célú leölést, és jogosultság esetén az állami kártalanítást elrendelni;

d)⁸ a betegség eredetére és elhurcolására irányuló vizsgálatot kiegészíteni, és szükség esetén az eredményt a vármegyei kormányhivatalnak haladéktalanul jelenteni;

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 13., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 14.

2 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 13.

3 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 13.

4 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

5 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

6 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

7 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 6., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 15., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

8 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 6., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 15., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

e) bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegség fellépése esetén részleges vagy teljes községi zárlatot elrendelni, illetve a betegség megszűntekor azt feloldani;

f) a fertőző állatbetegségek nyilvántartását a [17. számú függelék](#) szerint vezetni;

g)¹ a fertőző állatbetegségek helyzetét minden hónap második napján a [16. számú függelék](#) szerint a vármegyei kormányhivatalnak jelenteni.

A vármegyei kormányhivatal feladatai bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek megállapítása esetén²

110. § (1)³ A vármegyei kormányhivatal a betegség hatósági megállapítása előtt az egyes betegségekre vonatkozó részletes szabályok figyelembe vételével végez felülvizsgálatot.

(2)⁴ A vármegyei kormányhivatal köteles⁵

a)⁶ a járási hivatal intézkedéseit ellenőrizni, szükség esetén azokat kiegészíteni vagy módosítani, továbbá a betegség eredetének, illetve tovahurcolásának felderítésére irányuló vizsgálatok irányítását átvenni;

b)⁷ ha a betegség más vármegyéből származik vagy ennek gyanúja merül fel, illetve áthurcolásának lehetősége áll fenn, erről az illetékes vármegyei kormányhivatalt értesíteni;

c)⁸ szükség esetén a védekezés céljából állatorvosokat, szaksegédeket - a járási hivatal útján - kirendelni;

d) a részletes szabályokban meghatározott esetekben a védőkörzetet elrendelni;

e) a részletes szabályokban foglaltak szerint a bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegség jelentkezését a minisztériumnak jelenteni, s a meghatározott esetekben annak utasítása szerint eljárni;

f) a betegségek állásáról a [17. számú függelék](#) szerint nyilvántartást vezetni;

g)⁹ a járási hivatalok jelentése alapján, a [16. számú függelék](#) szerint az állatbetegségek állását minden hónap harmadik napján a minisztériumnak jelenteni;

h) a betegség elterjedésének felderítésére szolgáló diagnosztikai vizsgálatokat, a leküzdéshez és a tovaterjedés meggátlásához szükséges vakcinázást, gyógykezelést, fertőtlenítést elrendelni.

Az állatbetegségnek a megállapításával egy időben történő megszűntté nyilvánítása

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 6., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 15., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 17., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 17., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

4 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b).

5 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 17., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

6 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

7 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 14., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 21., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a), d).

8 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

9 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 19.

111. § (1) A bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegséget a megállapítással egyidejűleg megszüntté kell nyilvánítani, ha azt hullán állapították meg, és a községben beteg, betegsége vagy fertőzöttségre gyanús állat nincs; ha volt, levágták, leölték vagy ebből a célból más községbe szállították, és a fertőtlenítést elvégezték.

(2)¹ Az egyes bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek legrövidebb lappangási ideje, valamint a betegség megszüntetése szempontjából figyelembe veendő, és az utolsó fertőzési lehetőségektől számított megfigyelési idő a következő:

	megfigyelés	lappangás
ragadós száj és körömfájás	2	14 nap
hólyagos szájgyulladás	2	21 nap
sértések hólyagos betegsége (SVD)	1	28 nap
keleti marhavész	3	21 nap
kiskérődzők pestise	4	21 nap
szarvasmarhák ragadós tüdőlobja	14	180 nap
bőrcomósodáskór	4	28 nap
Rift-völgyi láz	1	30 nap
kéknyelv betegség	5	40 nap
juhhimlő és kecskehimlő	4	21 nap
afrikai lópestis	3	40 nap
afrikai sertéspestis	2	40 nap
klasszikus sertéspestis	3	40 nap
madárinfluenza (klasszikus baromfipestis)	1	21 nap
newcastle-betegség (baromfipestis)	1	21 nap
szarvasmarhák gümőkórja	30	- nap
fertőző sertésbénulás	7	40 nap
veszettség	7	180 nap
takonykór	14	180 nap
tenyészbénaság	5	180 nap
lovak fertőző kevésvérűsége	5	180 nap
lovak agy- és gerincvelő gyulladása		21 nap
nyulak vérzésszerű betegsége	1	60 nap
mézélő méhek nyúlós költésrothadása	7	60 nap
mézélő méhek enyhébb költésrothadása	3	15 nap
szarvasmarhák szivacsos agyvelőbánt. (BSE)		
brucellózis		14 nap
kacsapertis (kacsák vírusos bélgyulladása)		2 nap
Aujeszky-féle betegség	2	30 nap
lépfene	3	20 nap
rühösség	7	42 nap
szarvasmarhák enzootikus leukózisa		21 nap
pontyfélék tavaszi virémiája		-
pisztrángfélék fertőző vérképzőszervi elhalása		-

(3) A megfigyelési időt attól az időponttól kell számítani, amely időpontban a megfigyelés alá vont állat beteg, vagy betegsége gyanús állattal, ilyen állat hullájával, nyerstermékével vagy a betegségterjesztő tárggyal utoljára érintkezett.

1 Módosította: 30/2002. (IV. 19.) FVM rendelet 5. § (2).

(4) Nem kell a községet a megállapított betegséggel fertőzöttnek tekinteni, ha a betegséget

a) lábon hajtás vagy szállítás közben feltartóztatott állatokon állapították meg, és egyidejűleg megszüntté nyilvánították;

b) más községből közvetlenül a vágóhídra, vágóállatvásárra behozott állaton állapították meg;

c) oltás okozta (oltási reakció), és csak az oltott állatok betegedtek meg.

Eljárás, ha a bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegséget szállítás közben állapítják meg

112. § (1)¹ Ha a bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegséget, annak gyanúját vagy a fertőzöttség gyanúját az állatok szállítása vagy lábon hajtása során észlelik, a hatósági- és a szolgáltató állatorvos köteles az állatok továbbszállítását megtiltani, és a betegségről, illetve annak gyanújáról vagy a fertőzöttség gyanújáról a járási hivatalt és a vármegyei kormányhivatalt értesíteni.

(2)² A külföldről érkező állatszállítmányt – ha az állatokon fertőző betegséget vagy annak gyanúját állapítják meg – az állat-egészségügyi határállomáson fel kell tartóztatni, s arról a határállomás szerint illetékes járási hivatalt, valamint a minisztériumot rövid úton (táviratilag vagy telexen) értesíteni.

(3) Ha a fertőző állatbetegséget vagy annak gyanúját az országhatár és a hazai célállomás között állapítják meg, az [\(1\) bekezdés](#) szerint kell eljárni.

VII. Fejezet

Járványügyi intézkedések

Az elkülönítés szabályai

113. § (1) Fertőző állatbetegség vagy parazitózis, illetőleg ezek gyanújának észlelése esetén a hatósági állatorvos elrendelheti, hogy az állattartó az állatot külön épületben vagy helyen – ha erre nincs lehetőség, az egészséges állatokkal egy épületben, de ezektől elkülönítve – úgy tartsa, hogy a beteg és egészséges állatok egymással ne érintkezhessenek (elkülönítés).

(2) Elkülönítés elrendelése esetén

a) a személyforgalmat oly módon kell korlátozni, hogy az elkülönített helyekre csak azok a személyek juthassanak be, akiknek ottléte feltétlenül szükséges;

b) az elkülönített állatok tartásánál felhasznált anyagokat, eszközöket, takarmányt, illetőleg trágyát, almot, és hulladékot külön kell kezelni, hogy azok útján a fertőzés tovább ne terjedhessen.

A hatósági megfigyelés szabályai

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 4., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 11., 20., 22., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

2 Végre nem hajtható módosítására lásd: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 14. Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 15., 19/2014. (III. 12.) VM rendelet 5. § a), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 18.

114. § Hatósági megfigyelésen azt az eljárást kell érteni, amikor olyan állat vagy állomány kerül ún. megfigyelési zárlat alá, amely egészségesnek látszik ugyan, de fertőzött állattal, ragályfogó tárggyal, állatot tartó (gondozó, kezelő stb.) személlyel érintkezett, s ennek következtében várható, hogy az adott betegsége meghatározott megfigyelési időn belül a betegség klinikai tünetekben is jelentkezik. A hatósági megfigyelést az illetékes hatósági állatorvos rendeli el.

115. § (1) A hatósági megfigyelés tartama alatt az állattartó a megfigyelés alá helyezett állaton észlelt tüneteket, a betegség tüneteinek megszűnését vagy az állat elhullását haladéktalanul köteles a hatósági állatorvosnak bejelenteni.

(2) A hatósági állatorvos köteles:

a) a megfigyelés alá helyezett állatokat a részletes szabályokban előírtak szerint, az állattartó bejelentése esetén pedig haladéktalanul megvizsgálni;

b)¹ a hatósági megfigyelés időtartama alatt a betegsége gyanús állat, több ilyen állat közül pedig a betegsége legjellemzőbb tüneteket mutató állat kórmeghatározás céljából történő leölésének elrendelésére a járási hivatalnak javaslatot tenni;

c) ha a gyanúba vett, bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegség leküzdésére vonatkozó szabályok azt kötelezővé teszik, a hatósági rendelkezésre történő leölés helyett a betegsége és a fertőzöttségre gyanús állatokat, illetőleg az azokból származó vizsgálati anyagot diagnosztikai eljárásnak alávetni;

d) a hatósági megfigyelés tartama alatt történekről eljárási jegyzőkönyvet készíteni; a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni annak a betegségnek a megnevezését, amelynek gyanúját megállapította, továbbá az állattartó nevét és lakóhelyét (utca, házszám), az állat(ok) ivarát, súlyát, létszámát, azonosítási számát, fajtáját, korát, a kórelőzményi adatokat, a tartás helyét, a betegsége gyanús állat(ok) leírását és az észlelt tüneteket, végül a betegség határozott megállapítása céljából tett intézkedéseket;

e) a betegség megállapítása előtt bekövetkezett elhullás vagy kényszervágás okát felderíteni.

116. § (1) A megfigyelési zárlat tartama alatt bekövetkezett elhullások, kényszervágások esetében a hatósági állatorvos köteles az állatot felboncolni, erről jegyzőkönyvet készíteni, és – ha ez a betegség megállapításához szükséges – vizsgálati anyagot küldeni az illetékes állat-egészségügyi intézetbe.

(2) Ha a bejelentési kötelezettség alá tartozó betegség gyanúja a megfigyelés alatt nem igazolódott be, a hatósági állatorvos köteles a megfigyelési zárlatot feloldani.

A forgalmi korlátozás

117. § (1) A forgalmi korlátozás alá helyezett községből (városból) vagy annak meghatározott részéből, állattartó helyről (udvarból, majorból, telepről, legelőről, legelőrészből, erdőből, erdőrészből) a betegsége fogékony állatokat kivinni, vagy oda bevinni nem szabad.

(2) A forgalmi korlátozást a hatósági állatorvos rendeli el.

(3) Ha a megállapított állatbetegség leküzdésére vonatkozó részletes szabályok mást nem tartalmaznak, a forgalmi korlátozást a következő rendelkezések szerint kell végrehajtani:

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 13.

a) az állatokat abban a községben kell forgalmi korlátozás alá helyezni, amelyben azokon az állatbetegséget vagy annak gyanúját megállapították, vagy ahol azokat a fertőzőség gyanújának megállapítása idején tartották;

b) az állatokat olyan módon kell forgalmi korlátozás alatt tartani, hogy a beteg, a betegsége gyanús és fertőző állatok a fertőzősége gyanúsakkal, mindezek pedig a betegség iránt fogékony egyéb állatokkal ne érintkezzenek;

c) a legelőre nem járó és a legelőről vagy erdőből hazajáró állatokat, ha nem lehet az utóbbiakat ott tartani vagy elkülöníteni, a rendes tartási helyükön kell elkülöníteni;

d) az állandóan legelőn vagy erdőn tartott állatokat a legelőnek vagy erdőnek azon a részén kell elkülöníteni, ahol az állatok a megbetegedés idején legeltek, lépfene esetén a legelő vagy erdő nem fertőző, de az erdőnek legeltetésre engedélyezett részén.

A helyi zárlat

118. § (1) Helyi zárlaton állattartó hely, takarmánykeverő üzem, baromfikeltető, vágóhíd, állatpiac, állatvásártér vagy egyéb hely zárlatát kell érteni, ahonnan állat, állati termék és fertőzést közvetítő tárgy nem vihető ki, ahová állat nem vihető be, ahol a termékenyítés és a fedeztetés szünetel, a személyforgalom pedig korlátozott. A lezárt területre csak hatósági állatorvosi engedéllyel és azok léphetnek be, akiknek ottléte az állatok ellátásához, gyógyításához vagy egyéb elengedhetetlen okból szükséges. A lezárt területről csak teljes személyi fertőtlenítés után szabad kilépni.

(2) Helyi zárlat alá kell helyezni mindazokat a helyeket, ahol a betegséget, a betegség vagy a fertőzőség gyanúját megállapították, továbbá azokat a helyeket is, ahol beteg, fertőző, vagy fertőzősége gyanús állatok megfordultak, az utóbbiakat akkor is, ha ott a betegség iránt fogékony állatok ugyan nincsenek, de a megállapított állatbetegség leküzdésére vonatkozó részletes szabályok azt kötelezővé teszik (pl. takarmánykeverő üzem, vágóhíd, tejüzem), valamint azokat az udvarokat, ahová vagy ahonnan a lezárt udvarokból személyi forgalom volt.

(3) Ha a megállapított állatbetegség leküzdésére vonatkozó részletes szabályok mást nem tartalmaznak, több térbelileg jól elkülönített, egymástól távol eső részből (tanyából, majorból stb.) álló állattartó üzemnek csak azt a részét kell helyi zárlat alá helyezni, ahol a betegség vagy annak gyanúja jelentkezett.

(4) A helyi zárlat alá helyezett állattartó üzemen belül a hatósági állatorvos hozzájárulása nélkül állatokat átcsoportosítani nem szabad.

(5) A személyforgalom különleges korlátozása, az őrszolgálat szervezése, a kötelező oltás, az állatoknak ideiglenes vagy tartós megjelölése, az állati nyers termékek, állathullák, alom és trágya ártalmatlanná tétele, a fedeztetés megtiltása, a vásárok tilalma és más különleges szabályok alkalmazása tekintetében, a Szabályzatnak az egyes fertőző állatbetegségek leküzdésére vonatkozó része szerint kell eljárni.

(6) A helyi zárlat megvalósításához szükséges tárgyi feltételek költségei az állattulajdonost terhelik.

A községi zárlat

119. § (1)¹ Ha a bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegség leküzdésére vonatkozó részletes szabályok azt kötelezővé teszik, a járási hivatal a község, város, megyei jogú város, főváros, fővárosi kerület, (a továbbiakban együtt: község) egész területére kiterjedő teljes, vagy annak egyes részeire kiterjedő részleges községi zárlatot köteles elrendelni. A részleges községi zárlat minimális területe a helyi zárlati területet körülvevő három kilométer sugarú kör területe.

(2) Azt, hogy a zárlatot milyen állatfaj(ok)ra és milyen ragályterjesztő tárgyakra kell elrendelni, a leküzdés részletes szabályai tartalmazzák.

(3) A zárlat alatt álló

a) községből - a részletes szabályokban meghatározott kivételekkel - tilos állatokat, azok nyerstermékeit, betegségeket terjesztő vagy terjeszthető anyagokat és tárgyakat kivinni;

b) községbe tilos fogékony állatokat bevinni;

c) községben tilos állatokat közösen legeltetni, állatvásárt, -piacot, -felvásárlást vagy -kiállítást tartani, fogékony állatot fedeztetni vagy termékenyíttetni;

d) községben a részletes szabályokban meghatározott esetekben a személyi forgalom is korlátozható.

120. § (1) Részleges községi zárlat elrendelésének van helye, ha

a) a község egyes részeit természetes vagy annak tekinthető határvonal (folyó, csatorna stb.) választja el egymástól, vagy a község bel- és külterülete nem összeépült, és

b) a községrészek állatállományának érintkezése megakadályozható.

(2)² A járási hivatal a teljes zárlat alá helyezett községnek a fertőzött helytől távol eső területeit a határvonalak pontos meghatározásával a betegség megállapításakor vagy a betegség fennállása alatt is mentesítheti a községi zárlat alól, ha ³

a) a betegség a zárlat alá helyezett községben, illetőleg községrészben még nem terjedt el, továbbá

b) a mentesíteni kívánt részeknek a betegség iránt fogékony állatállománya a fertőzött területek fogékony állatállományával egyáltalán nem érintkezett és

c) ezek a községrészek a betegségtől mentesek.

(3)⁴ A járási hivatal a részleges községi zárlat elrendelése esetén vázlatos helyszínrajzot köteles készíteni, és a települési önkormányzat jegyzőjének átadni. A helyszínrajzon a község határát, belterületét, a fertőzött helyeket és a részleges községi zárlat alá helyezett, illetőleg a mentesített területeket kell feltüntetni.

Marhalevél kezelési tilalom

121. § (1) Ha a **Tv. 13. §-ának (1) bekezdésében** említett állatfajon bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegséget állapítanak meg és emiatt elkülönítés, hatósági megfigyelés, helyi zárlat, forgalmi korlátozás, továbbá községi zárlat vagy védőkörzet elrendelésére kerül sor, a hatósági állatorvos köteles az érintett községekben marhalevél kezelési tilalmat elrendelni.

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § e).

2 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

3 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d).

4 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

(2) A tilalom a marhalevél kiváltására, pótlására, másodlat kiváltására, tulajdon-átruházás és irányítás rávezetésére, az állat-egészségügyi igazolás kiadására vagy megújítására vonatkozik.

(3) A tilalmat a marhalevélkönyvbe az utolsó bejegyzést követő helyre a hatósági állatorvos jegyzi be.

(4) Az [\(1\) bekezdésben](#) említett korlátozó intézkedések enyhítése esetén a hatósági állatorvos írásban engedélyezheti a marhalevél-kezelést. Az engedélyben fel kell tüntetni a korlátozó intézkedés alól enyhítést adó hatóság megnevezését, a határozat számát, az állattulajdonos és az állatok adatait (faj, fajta, ivar, kor, szám, egyedi tartós megjelölés), a régi és az engedélyezett új rendeltetési helyet. Irányítást csak az engedélyen feltüntetett új rendeltetési helyre szabad kiállítani. Az engedélyt a marhalevél-kezelő egy évig köteles megőrizni.

(5) A marhalevél kezelési tilalmat az [\(1\) bekezdésben](#) említett korlátozó intézkedések feloldásával egy időben - a marhalevélkönyvbe történő bejegyzéssel - a hatósági állatorvos szünteti meg.

(6) A tilalom megszüntetése után a marhalevél váltási kötelezettséget harminc napon belül kell teljesíteni.

(7) A marhalevél kezelési tilalom betartását az állat-egészségügyi hatóság ellenőrzi.

A védőkörzet

122. § (1) A védőkörzetet a betegség megállapításának helyétől kiinduló legalább tíz kilométer sugarú kör által határolt területen kell kialakítani, amely azonban - a részletes szabályokban meghatározott esetekben - összefüggő, nagyobb területre is kiterjeszthető.

(2)¹ A védőkörzet kialakítását a betegség helye szerint illetékes járási hivatal határozattal rendeli el és arról az érintett szerveket tájékoztatja.

(3)² A védőkörzet nem fertőzött községeiből csak a járási hivatal, vagy - ha az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) megbízottat küldött ki - a minisztériumi megbízott engedélyével szabad a megállapított fertőző betegség iránt fogékony állatokat, ilyen állatok nyers termékeit, növényi és állati eredetű takarmányt vagy fertőzés terjesztésére alkalmas tárgyat kivinni, a védőkörzetté nyilvánított területen keresztül a betegség iránt fogékony állatokat lábon hajtani, illetőleg ilyen állatokat, állatok nyerstermékeit a védőkörzeti területre bevinni.

(4) A védőkörzetre vonatkozó egyéb szabályokat az egyes bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző betegségek leküzdésére vonatkozó részletes előírások tartalmazzák.

Zárlat és forgalmi korlátozás enyhítése

123. § (1) Elkülönítést megszüntetni, a zárlat, vagy forgalmi korlátozás alatt álló helyről, községből, valamint védőkörzetből állatot vagy más, korlátozás alá vont terméket, anyagot kivinni, illetőleg ezekre a helyekre állatokat bevinni csak engedéllyel szabad.

(2) Engedélyt - az egyes állatbetegségek leküzdésére vonatkozó részletes szabályokra is tekintettel -

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 5., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), (2) 16., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3., 23., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § f).

- a) elkülönítés megszüntetésére a hatósági állatorvos;
- b) forgalmi korlátozás és helyi zárlat alól
- ba) a bevétel és az azonos községbe történő kiszállítás esetén a hatósági állatorvos;
- bb)¹ más községbe történő kiszállítás esetén a járási hivatal;
- c)² községi zárlat alól a járási hivatal adhat.

(3)³ Az engedély iránti kérelmet a hatósági állatorvosnál kell előterjeszteni, aki a beadványt a **(2) bekezdés bb)**, és **c) pontjaiban** meghatározott esetekben a vármegyei kormányhivatalnak, illetve a járási hivatalnak küldi meg.

(4) A beadványnak tartalmaznia kell: az állattartó nevét, címét, a kivétel vagy bevétel célját és okát, az állatok, illetőleg a korlátozás alá vont termék, anyag stb. származási és rendeltetési helyét, az állatok fajtát, korát, nemét, számát, hasznosítását és egyedi tartós megjelölését. Ha az egyes állatbetegségekre vonatkozó részletes szabályok szerint az állatok ki- vagy bevitelére védőoltáshoz, az egyéb anyagok bevitelére pedig kezeléshez (hőkezelés, fertőtlenítés stb.) kötött, az annak megtörténtét igazoló állatorvosi bizonyítványt a beadványhoz csatolni kell.

(5)⁴ Más vármegyébe történő kiszállítás előtt az engedélyező köteles előzetesen megszerezni a rendeltetési hely szerint illetékes járási hivatal hozzájárulását.

(6)⁵ Az engedély kiadásáról - a ki vagy bevételnek megfelelően - értesíteni kell a származási vagy rendeltetési hely szerint illetékes állatorvost, illetőleg a járási hivatalt.

(7) Az engedélynek tartalmaznia kell a **(4) bekezdésben** megjelölt adatokon túl a ki- vagy bevétel feltételeit és az engedély érvényességének időtartamát.

(8) Ha az állatok kivitele jogszabályban meghatározott marhalevél kezelési kötelezettséggel jár, a marhalevél kezelési tilalom alól a hatósági állatorvos a **121. § (4) bekezdése** szerint ad felmentést.

124. § (1) Az engedélyes köteles a kivétel vagy bevétel időpontját az elszállítás előtt, illetőleg a megérkezés után azonnal a hatósági állatorvosnak bejelenteni és a szállítási engedélyt átadni.

(2) Ha az egyes fertőző állatbetegségek leküzdésére vonatkozó szabályok ezt előírják, az állatok csak kedvező eredményű állatorvosi vizsgálat és az előzetes helyszíni szemle után szállíthatók el. Ilyen esetben az engedélyen a vizsgálati eredményt is fel kell tüntetni.

(3) Az állatokat csak az előírt feltételekkel, a kijelölt útvonalon és helyre szabad kiszállítani, azok tulajdonjoga útközben másra nem ruházható át. Az állatokat a részletes szabályokban meghatározott esetekben kísérvél, megállás nélkül a célállomásig kell szállítani.

Eljárás az állatbetegségek megszüntése esetén

125. § (1) Az egyes állatbetegségek leküzdésére vonatkozó részletes szabályok figyelembevételével a helyi zárlatot fel kell oldani és a betegség leküzdésére tett egyéb intézkedések hatályát is meg kell szüntetni, ha

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.
2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.
3 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 6., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 24., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).
4 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 5., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § g).
5 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 4., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 6.

a) a zárlat alatt álló helyen bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegség iránt fogékony állat már nincs (mind elhullott, valamennyit levágták, leölték, elszállították), vagy

b) a zárlat alatt álló helyen tartott, betegség iránt fogékony állatok között az utolsó beteg vagy betegsége gyanús állat elhullásának, levágásának, leölésének vagy felgyógyulásának, illetőleg az utolsó beteg vagy betegsége gyanús állat elszállításának időpontjától számított - az illető betegsége előírt - megfigyelési időtartama alatt újabb megbetegedés nem történt;

c) a részletes szabályozásban meghatározott diagnosztikai vizsgálatok negatív eredménnyel lezárultak, és

d) az a) és b) pontban foglalt esetekben a kötelező fertőtlenítést végrehajtották.

(2) A forgalmi korlátozást, illetőleg az elkülönítést az egyes állatbetegségek leküzdésére vonatkozó részletes szabályokban meghatározott feltételek teljesítése és a fertőtlenítés megtörténte után kell feloldani.

(3) A területi zárlat (községi zárlat, védőkörzet) feloldása tekintetében az egyes állatbetegségek leküzdésére vonatkozó részletes szabályok az irányadók.

126. § (1) A betegséget hatóságilag megszüntté kell nyilvánítani, ha a községben helyi zárlat alatt álló hely már nem maradt, forgalmi korlátozás vagy elkülönítés alatt egy állat sincs, és az elrendelt területi zárlatot is feloldották.

(2) Az egyes bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegségek megfigyelési idejét a betegségek leküzdésére vonatkozó részletes szabályok állapítják meg.

(3) A fertőtlenítést ellenőrző hatósági állatorvos köteles a helyi zárlat, illetőleg a forgalmi korlátozás vagy az elkülönítés alatt álló és az ezekkel együtt tartott fogékony állatokat a helyszínen gondosan megvizsgálni, és azok létszámát a betegség bejelentésének időpontjában megállapított létszám alapján ellenőrizni.

(4) A helyi zárlatnak, a forgalmi korlátozásnak, az elkülönítésnek, a községi zárlatnak, illetőleg a védőkörzetnek - a fertőtlenítést ellenőrző állatorvos javaslata alapján történő - feloldása és a betegség megszüntté nyilvánítása annak a hatóságnak a hatáskörébe tartozik, amely azt a betegség megállapításakor elrendelte.

Fertőtlenítés

127. § (1) Az állat-egészségügyi hatóság járványügyi intézkedésként fertőtlenítést rendelhet el.

(2) A fertőtlenítést a rendelkezésnek megfelelően és késedelem nélkül végrehajtani kell.

128. § (1) A fertőtlenítés célja:

a) fertőző állatbetegségek, továbbá az ember és a környezet fertőződésének megelőzése (folyamatos, illetve időszakos fertőtlenítés);

b) fertőző állatbetegség leküzdése (a betegség alatti folyamatos, ismételt, előzetes fertőtlenítés).

(2) A fertőtlenítés módja lehet

a) egyszerű: amikor a betegségek megelőzése vagy leküzdése során kisebb ellenállóképességű kórokozók elpusztítása, gyérítése a cél;

b) szigorított: amikor meghatározott kórokozók elpusztításával az adott kórokozóktól mentes környezetet kell kialakítani;

c) zárlat feloldása előtt, a betegség leküzdésére tett intézkedés befejezésekor végfertőtlenítést kell végrehajtani.

129. § (1) A fertőtlenítés elvégzése vagy elvégeztetése az állattartó kötelessége. A fertőtlenítő anyagok költsége az állattartót terheli, a miniszter által meghatározott esetek kivételével, amikor a fertőtlenítő anyagokat és eszközöket az állam díjtalanul bocsátja az állattartó rendelkezésére. Az állattartó ilyen esetben is köteles a fertőtlenítés elvégzésében közreműködni, a hatósági állatorvos utasításait végrehajtani (takarítás, a hullák elföldelése, stb.).

(2) Bármely fertőtlenítés elvégzése szempontjából fontos, hogy

a) a fertőtlenítést mindenkor alapos tisztogatás, takarítás előzze meg;

b) a fertőtlenítéshez a célnak megfelelő, engedélyezett fertőtlenítő anyag kerüljön felhasználásra, az előírt technológia szerint.

(3) A Szabályzatban meghatározott esetekben a használt almot, trágyát, szennyvizet, a takarmányt, az állatok tartási helyét stb. a hatósági állatorvos utasításai szerint kell fertőtleníteni.

(4) A fertőtlenítés végrehajtását az állományt kezelő, vagy az üzemet felügyelő állatorvos irányítja. A bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegségek megelőzésével, leküzdésével kapcsolatban elrendelt fertőtlenítést a hatósági állatorvos irányítja és ellenőrzi.

(5) Ha a fertőtlenítésre kötelezett a fertőtlenítést határidőre és a megkívánt módon nem végzi el, azt az állattartó költségére kell elvégeztetni.

130. § (1) A fertőtlenítő anyagokról, azok tárolásáról és szakszerű felhasználásáról a [18. számú függelékben](#) foglalt FERTŐTLENÍTÉSI ÚTMUTATÓ ad részletes tájékoztatást, és tartalmazza a különböző létesítmények, anyagok, eszközök fertőtlenítésének gyakorlati végrehajtására vonatkozó eljárást.

(2) A biztonságosan nem fertőtleníthető tárgyakat elégetéssel célszerű megsemmisíteni.

131. § (1) Fertőtlenítéskor be kell tartani a közegészségügyi, környezetvédelmi, munka- és balesetvédelmi előírásokat, valamint tekintettel kell lenni arra, hogy a fertőtlenítés az állatok egészségét ne károsítsa.

(2) Fertőtlenítést csak olyan személyek végezhetnek, akik:

a) megfelelő védőruhát és védőfelszerelést viselnek;

b)¹ orvosi alkalmassági vizsgálattal rendelkeznek;

c) a szükséges munkavédelmi-szakmai oktatásban részesültek.

(3) Fertőtlenítési munka közben étkezni és dohányozni tilos.

(4) A bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegségek leküzdésével kapcsolatos fertőtlenítés befejezése után, a terület elhagyása előtt fertőtleníteni kell a közreműködő személyeket és a fertőtlenítéshez használt eszközöket is.

(5) Az [\(1\)–\(4\) bekezdésekben](#) előírt szabályok megtartása, illetve feltételek megvalósítása a fertőtlenítést végző feladata.

132. § (1) A [Tv. 1. számú mellékletében](#) felsorolt, bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző megbetegedések megelőzése, leküzdése során alkalmazandó fertőtlenítési módot a betegségek leküzdésének részletes szabályai és a Fertőtlenítési Útmutató tartalmazzák.

1 Módosította: 13/2019. (IV. 5.) AM rendelet 2. § a).

(2)¹ A Tv. 1. számú mellékletében felsorolt betegségek megelőzése, leküzdése során új, korszerű és hatékony fertőtlenítő szereket és fertőtlenítési technológiákat bevezetni a népegészségügyi hatáskörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatal engedélye után szabad.

133. § (1)² A fertőtlenítés hatásosságát a Fertőtlenítési Útmutató előírásai, szigorított fertőtlenítés esetén a járási hivatal utasítása szerint kell ellenőrizni.

(2) Az egyszerű fertőtlenítés hatásosságát az állományt, üzemet ellátó, felügyelő állatorvos ellenőrzi, a fertőtlenített terület vagy tárgy összes élő csíraszámának vagy az ún. indikátor csíraszámának meghatározásával.

(3)³ A szigorított fertőtlenítés hatásosságát az azt elrendelő hatósági állatorvos, a járási hivatal, vagy arra kijelölt intézet ellenőrzi a meghatározott kórokozók kitenyésztésével (pl. tamponmintából), vagy fogékony állatok kísérleti fertőzésével.

VIII. Fejezet

Az állatbetegségek megelőzéséhez és leküzdéséhez szükséges anyagok készletezése, felhasználása; oltó és kórjelző anyagok, fertőtlenítő szerek, egyéb anyagok és eszközök, a rendelés szabályai

Ingyenes oltó- és kórjelző anyagok

134. § A Tv. 29. §-ának f) pontja szerint a minisztérium gondoskodik az egyes járványos állatbetegségek megelőzéséhez, felismeréséhez, illetőleg felszámolásához szükséges ingyenes oltó- és kórjelző anyagokról.

135. § (1) A minisztérium által meghatározott egyes betegségek megelőzéséhez és leküzdéséhez szükséges állatgyógyászati készítmények, anyagok és technikai eszközök (a továbbiakban: ingyenes oltó- és kórjelző anyagok) az állattartó számára térítésmentesek.

(2) Az ingyenes oltó- és kórjelző anyagok körét a miniszter határozza meg.

136. § (1)⁴ Az állat-egészségügyi hatóság járványügyi intézkedéseire szükséges ingyenes oltó- és kórjelző anyagokat az a NÉBIH tárolja és szolgáltatja ki a minisztérium rendelkezései szerint.

(2)⁵

(3) A minisztérium gondoskodik arról, hogy az egyes járványos állatbetegségek megelőzéséhez, gyors elfojtásához szükséges készítmények megfelelő mennyiségben rendelkezésre álljanak (járványvédelmi készlet). A járványvédelmi készletek központi tárolását, kiszolgáltatását stb. a minisztérium szabályozza és ellenőrzi.

137. § (1)⁶ Járványügyi intézkedés esetén a térítés nélkül kiszolgáltatatható ingyenes oltó- és kórjelző anyagokat a vármegyei kormányhivatal, illetve megbízása alapján a járási hivatal rendeli meg.

1 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 25.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

4 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 17.

5 Hatályon kívül helyezte: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (3). Hatálytalan: 2013. VIII. 1-től.

6 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9., 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

(2)¹ A megrendelést a „MEGRENDELÉS ingyenes oltó- és kórjelző anyagokra” nyomtatványon (C 8600-36) négy példányban kell megtenni, melyből két példány a szállítónál (NÉBIH) marad, egy a vármegyei kormányhivatal példánya, egy pedig a tőpéldány.

(3)² A megrendelést a NÉBIH-hez, mint szállítóhoz kell eljuttatni (1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.).

138. § (1)³ A **137. §-ban** leírtak szerint megrendelt ingyenes oltó és kórjelző anyagot a megrendelő (vármegyei kormányhivatal, járási hivatal) a szállító bizonylata alapján készletre veszi és gondoskodik a felhasználó hatósági állatorvos(ok)hoz való eljuttatásról, a szakszerű tárolásról.

(2)⁴ A hatósági állatorvos anyagféleségenként és község/város szerint az „Ingyenes oltóanyag nyilvántartása” (C 8600-37) kimutatást vezeti, és félévenként elszámol a járási hivatalnak.

(3)⁵ Az állat-egészségügyi hatósági intézkedésre végrehajtott védőoltásokról naponkénti összesítéssel, két példányban „Oltási nyilvántartás”-t (C 8610-2) kell vezetni, melynek egy példányát az oltást végző hatósági állatorvos, egy példányát pedig a járási hivatal őrzi meg.

(4)⁶ A járási hivatal rendelkezése szerint a hatósági állatorvos egyes járványügyi intézkedések befejeztével külön is tartozik az átvett anyagokkal írásban elszámolni.

139. § Az ingyenes oltó- és kórjelző anyagokról a Szabályzat szerint vezetett kimutatásoknak, nyilvántartásoknak tartalmazni kell

- a) az oltóanyag, kórjelző anyag pontos nevét (típusát),
- b) a gyártó (forgalmazó) nevét,
- c) a termelési számot,
- d) a lejáratí idít.

140. § (1)⁷ Az ingyenes oltó- és kórjelző anyagok esetében azok mindenkorí szakszerű tárolását, szállítását és nyilvántartását a vármegyei kormányhivatal és a járási hivatal ellenörzi.

(2) A hűtítárólást igénylít anyagok esetében a kiszolgálást csak akkor szabad teljesíténí, ha ezen feltétel is biztosított (pl. hűtításka stb.).

IX. Fejezet

Az állami kártalanítás szabályai

Az állatok leölése és a betegségterjesztít anyagok, eszközök, tárgyak megsemmisítése hatósági rendelkezésre

141-155. §⁸

-
- 1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), (2) 18., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).
 - 2 Módosítva: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 19. alapján.
 - 3 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9., 27., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).
 - 4 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 13.
 - 5 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.
 - 6 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 5.
 - 7 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9., 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).
 - 8 Hatályon kívül helyezte: 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 15. § a). Hatálytalan: 2013. IX. 14-től.

II. Cím

Az állat-egészségügyi igazgatás szervezete

I. Fejezet

Állami állat-egészségügyi szolgálat

Hatósági állatorvosi körzetek, állat-egészségügyi kerületek, kirendeltségek kialakítása

156-158. §¹

Közcélú igénybevétel

159. § Szolgáltató állatorvos közcélra igénybevehető a járványos állatbetegségek megelőzésével, felderítésével és az ellene való védekezéssel kapcsolatos:²

- a) klinikai szűrővizsgálatokhoz;
- b) diagnosztikai vizsgálatokhoz;
- c) védőoltásokhoz és gyógykezelésekhez;
- d)³ fertőző betegség megállapítása esetén minden olyan tevékenységhez, melyhez a járási hivatal kirendeli.

160. § (1)⁴ A szolgáltató állatorvos közcélú igénybevétele esetén a szolgáltató állatorvost megillető díjazás kiszámításánál a köztisztviselői illetményalap három és félszeres szorzatának a társadalombiztosítási járulékkal növelt összegét kell alapul venni. A közcélú munkavégzést a járási hivatal igazolja. A szolgáltató állatorvos költségtérítés címén jogosult továbbá:

- a) járműhasználatra a vonatkozó szabályok szerint,
- b) napidíjra,
- c) számla ellenében a szállásköltség megtérítésére.

(2)⁵ A járási hivatallal kormányzati szolgálati jogviszonyban nem álló kisegítő munkaerő közcélú igénybevétele esetén a településen kialakult - a település jegyzője által igazolt - napszám díj fizethető.

(3)⁶ A közcélú munkavégzésre igénybevett szolgáltató állatorvos és kisegítő munkaerő részére munkaeszköz, védőruha biztosítandó, melynek beszerzési, mosatási és fertőtlenítési költsége a járási hivatalt terheli.

(4)⁷ A közcélú munkára igénybe vett személyek munkavédelmi oktatása a járási hivatal feladata.

1 Hatályon kívül helyezte: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 8. §. Hatálytalan: 2017. VIII. 18-tól.

2 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 28.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

4 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9., 29., 30.

5 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 13., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 31., 13/2019. (IV. 5.) AM rendelet 2. § b).

6 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 4., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 6., 11.

7 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

161-163. §¹**II. Fejezet****Országos Állat-egészségügyi Tanács**

164. § (1) Az Országos Állat-egészségügyi Tanács (a továbbiakban Tanács) két-két tagjára az Egyetem, a kamara országos szervezete, valamint az Állat-egészségügyi és Élelmiszer-ellenőrzési Dolgozók Szakszervezete jogosult javaslatot tenni a miniszternek.

(2) A Tanács mindenkori elnöke az országos főállatorvos, aki jogosult - az **(1) bekezdésben** meghatározottakon túl - további két tag felkérését javasolni a miniszternek.

(3) Az **(1)-(2) bekezdésben** foglaltak alapján javasolt személyeket a miniszter felkéri, illetőleg háromévi időtartamra megbízza a tanács-tagsági feladatok ellátásával. A felkérés, illetőleg megbízás korlátlanul megismételhető.

165. § (1) A Tanács elnöke az első ülésen javaslatot tesz egy alelnök és a jegyző megválasztására, valamint a működési szabályzatnak és az éves munkatervnek a miniszterhez jóváhagyásra történő felterjesztésére.

(2) A Tanács a tisztségviselőit - az elnök kivételével - saját hatáskörben jogosult megválasztani, illetőleg indokolt esetben visszahívni.

166. § A miniszter az éves fejezeti költségvetésben - a Tanács véleményének, javaslatának meghallgatása után - gondoskodik a Tanács működéséhez szükséges költségekről.

167. § A Tanács a miniszter felkérésére véleményt nyilvánít állat-egészségügyi kérdésekben, így különösen

- a) az állat-egészségügyi igazgatás szervezeti kérdéseiben;
- b) a bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek elleni védekezés kérdéseiben;
- c) az állattartás és tenyésztés hatékonyságát segítő állat-egészségügyi intézkedésekben;
- d) az új gyógyító eljárásokról és az új állatgyógyászati készítmények forgalmazásáról;
- e) az állat-egészségügyi intézmények vezetői állásainak betöltéséről;
- f) az állat-egészségügyi igazgatás hatáskörét érintő állatvédelmi és környezetvédelmi kérdésekről.

III. Fejezet**Állat-egészségügyi intézmények és egységek****168. §²****169-173. §³****174. §⁴****175. §⁵**

1 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 115/2004. (VII. 9.) FVM rendelet 1. §. Hatálytalan: 2004. VII. 9-től.

2 Hatályon kívül helyezte: 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 2. § a). Hatálytalan: 2023. V. 11-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 2. § a). Hatálytalan: 2023. V. 11-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 2. § a). Hatálytalan: 2023. V. 11-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 8/2021. (III. 10.) AM rendelet 20. § c). Hatálytalan: 2021. III. 25-től.

A járványmegelőzés általános szabályai az állat-egészségügyi szolgálat laboratóriumaiban

176. §¹

177. § (1) Az egyes bejelentési kötelezettség alá tartozó, kiemelt fertőző állatbetegségek kórjelzéséhez és egyéb speciális diagnosztikai feladatok elvégzéséhez – néhány, nagyon indokolt kivételtől (pl. veszettség vagy nagytestű állatok) eltekintve – célszerű az egész hullát (beteg állatot) laboratóriumba küldeni.

(2) Emberre is veszélyes fertőző betegség vagy annak gyanúja esetében élő állatot csak kivételesen, a fertőző anyag szállítás közbeni terjedését biztosan kizáró körülmények között szabad laboratóriumba juttatni.

(3) A bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek esetében a beküldendő vizsgálati anyagról – a betegségek leküzdésére vonatkozó szabályok figyelembe vételével – a [23-26. számú függelékek](#) rendelkeznek.

Állatklinika

178. § (1) Az állatklinika az állatorvosi alap- és továbbképzést, valamint szakirányú kutatást is szolgáló komplex állatkórházi intézmény, ahol a tulajdonosok kérésére az állatok sürgősségi (elsősegély jellegű), szakosított (fertőző és nem fertőző állatbetegségek), valamint speciális (belgyógyászati, szülészeti-szaporodásbiológiai, sebészeti és különleges műszeres vagy műtéti) vizsgálata és gyógykezelése folyik, bentlakásos vagy ambuláns módon.

(2)² Az állatklinika működését a „klinikai szervezeti és működési szabályzat” írja elő, amelyet tájékoztatás és járványügyi szempontból történő jóváhagyás céljából az illetékes járási hivatalnak meg kell küldeni.

(3)³ Az állatklinika működésének tárgyi (technikai-műszaki) és személyi feltételeit az állatorvosi kamara, míg a járványmegelőzés tárgyi feltételeit, az állatgyógyászati készítmények tárolását és felhasználását, továbbá a területén képződő állati hulladékok és további felhasználásra alkalmatlanná vált állatgyógyászati eszközök, segédeszközök átmeneti tárolását, illetve ártalmatlanná tételét a járási hivatal ellenőrzi.

(4) Az állatklinikán biztosítani kell:

a) a megfelelő színvonalú és állandó (éjjel-nappali) diagnosztikai és gyógykezelési feltételeket;

b) a bentlakó állatok elhelyezését és felügyeletét;

c) a bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségekre gyanús, vagy abban megbetegedett állatok elkülönítését;

d) a gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök és műszerek szakszerű tárolását;

e) a műszerek és egyéb segédanyagok sterilizálását;

f) a helyiségek fertőtlenítését úgy, hogy az adott helyiség egyszeri, szigorított fertőtlenítéséhez szükséges mennyiségű fertőtlenítőszer folyamatosan rendelkezésre álljon;

g) az állati hulladékok – ártalmatlanná tételéig történő – átmeneti elhelyezését;

h) a takarmányok (állateledelek) megfelelő tárolását;

1 Hatályon kívül helyezte: 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 2. § b). Hatálytalan: 2023. V. 11-től.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 11., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 10.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

i) a képződő állati ürülék, trágya aggálymentes kezelését.

179. § (1) Az állatklinika vizsgáló helyiségei és istállói állat-egészségügyi (járványügyi) szempontból fertőzött helynek minősülnek, ezért az ide került állatok a származási állományukba (nagyüzem, magángazdaság stb.) csak a [90. §-ban](#) előírt elkülönítés után kerülhetnek vissza, ha a karanténban a származási állomány állat-egészségügyi állapotára vonatkozó kiegészítő vizsgálatok is kedvező eredményre vezettek.

(2) Bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegség vagy annak gyanúja észlelésekor a klinika vezetője (erre felhatalmazott állatorvos munkatársa) köteles az érintett állatot (állatcsoportot) elkülöníteni, a területileg illetékes hatósági állatorvost haladéktalanul értesíteni és a továbbiakban a hatósági állatorvos utasítása szerint eljárni.

180. § (1)¹ Állatklinika létesítését az illetékes járási hivatal engedélyezi. A létesítés megkezdése előtt a kiviteli tervet jóváhagyásra a járási hivatalhoz be kell terjeszteni.

(2)² Az állatklinika működését – a technikai-műszaki alapkövetelmények meglétére vonatkozó állatorvosi kamarai igazolás alapján – a járási hivatal engedélyezi.

(3)³ Az állatklinika felett a hatósági felügyeletet az illetékes járási hivatal gyakorolja.

181. § Az állatklinika egyes szervezeti egységei között, kiegészítő laboratóriumi diagnosztikai vizsgálatra utalt minták vételénél, küldésénél a [23-26. számú függelékekben](#) foglaltakat kell alkalmazni.

Állatkórház

182. § (1)⁴ Az állatkórház természetes vagy jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet által működtetett, szakállatorvosi végzettséggel rendelkező állatorvos által irányított olyan állat-egészségügyi szolgáltató intézmény, ahol a tulajdonos (az állattartó) kérésére az állatok vizsgálata, sürgősségi, szakosított és egyes speciális követelményeket igénylő gyógykezelése, valamint átmeneti ideig történő elhelyezése, ápolása és ezalatt rendszeres állat-egészségügyi felügyelete is biztosított.

(2) Az állatkórházban is meg kell teremteni a [178. § \(4\) bekezdésében](#) előírt technikai (tárgyi) feltételeket.

(3)⁵ Az állatkórház működésének tárgyi és személyi feltételeit az állatorvosi kamara, míg az általános járványmegelőzés tárgyi feltételeit, az állatgyógyászati készítmények tárolását és felhasználását, továbbá az állatkórházi tevékenység során képződő, veszélyes hulladéknak minősülő állati hulladék és további felhasználásra alkalmatlan gyógyászati eszközök és segédeszközök átmeneti tárolását, illetőleg ártalmatlanná tételét az illetékes járási hivatal ellenőrzi.

(4)⁶

(5) Az állatkórház létesítésének és működésének engedélyezése, valamint hatósági ellenőrzése a [180. §-ban](#) előírtak szerint történik.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 20., 26., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2., 36.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 26., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2.

4 Módosította: 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 3. § (2) a).

5 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 26., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2.

6 Hatályon kívül helyezte: 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet 7. § (5) b). Hatálytalan: 2008. IX. 1-től.

183. § Az állatkórház diagnosztikai és gyógyító tevékenységét kiegészítő klinikai diagnosztikai vizsgálatokat nyilvános laboratórium, vagy erre engedélyezett állatorvosi (klinikai) laboratórium végezhet. Az állatkórházból származó szerv-, vér- és váladékminták vételére, küldésére a [23-26. számú függelékben](#) foglaltakat kell alkalmazni.

Állatorvosi rendelőintézet

184. § (1)¹ Az állatorvosi rendelőintézet (a továbbiakban: rendelőintézet) természetes vagy jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet által működtetett, állatorvosi végzettséggel irányított és több állatorvost foglalkoztató olyan – több helyiségből álló – állat-egészségügyi szolgáltató intézmény, ahol az állattulajdonos kérésére az állatok vizsgálata, sürgősségi, szakosított és egyéb speciális követelményeket igénylő gyógykezelése, továbbá az állatok utókezelésével és ápolásával kapcsolatos szaktanácsadás is biztosított.

(2) A rendelőintézet létesítésének és működésének engedélyezésére, továbbá szakmai és hatósági felügyeletére, illetőleg ellenőrzésére az állatkórházra vonatkozó jogszabályi előírásokat – figyelemmel az annál szűkebb körű és a működési engedélyben meghatározott szolgáltatásokra – az indokolt eltérésekkel kell alkalmazni.

Állatorvosi rendelő

185. § (1)² Az állatorvosi rendelő (a továbbiakban: rendelő) állatorvos, illetőleg – állatorvost is foglalkoztató – jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet által fenntartott, az állatok vizsgálatára és gyógykezelésére kialakított helyiség.

(2) Az állattartó (tulajdonos) kérésére az állatok vizsgálatát, gyógykezelését, a védőoltások beadását és a szaktanácsadást az [\(1\) bekezdésben](#) meghatározott rendelőben csak állatorvos végezheti el úgy, hogy a rendelő felszereltségét (technikai lehetőségeit) meghaladó szintű állat-egészségügyi ellátásra nem vállalkozhat (ez utóbbi esetben az állattartót tájékoztatni köteles a megfelelő szintű ellátást biztosító, legközelebbi állat-egészségügyi szolgáltató intézményről).

186. § (1)³ A rendelő létesítését – a kamara területi szervezetének az alapfelszereltség meglétére vonatkozó igazolása alapján – az illetékes járási hivatal engedélyezi.

(2)⁴ A rendelő működéséhez (engedélyezett tevékenységi köréhez) szükséges alapfelszereltséget és személyi feltételeket a kamara illetékes területi szervezete ellenőrzi, míg a rendelőt járványügyi szempontból, továbbá az állatgyógyászati készítmények tárolását és felhasználását, valamint a további felhasználásra alkalmatlan gyógyászati eszközök és segédeszközök, a rendelőben képződő állati hulladékok átmeneti tárolását, illetve ártalmatlanná tételét az illetékes járási hivatal ellenőrzi.

1 Módosította: 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 3. § (2) b).

2 Módosította: 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 3. § (2) b).

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 26., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2.

4 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 26., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2.

187. § (1) Általános járvány-megelőzési célból a rendelőt rendszeresen tisztítani, fertőtleníteni kell és a szükséges fertőtlenítőszer mennyiséget folyamatosan készenlétben kell tartani. Erről a rendelőt fenntartó köteles gondoskodni.

(2) A rendelőbe szállított állatokból kiegészítő laboratóriumi diagnosztikai céllal vett szerv-, vér- és váladékminták vételénél, vizsgálatra küldésénél a [23-26. számú függelékben](#) foglaltakat kell alkalmazni.

Ellenőrzési és hatósági intézkedések

188. §¹ Az általános járványmegelőzésre, valamint az állati hulladékok ártalmatlanná tételére vonatkozó jogszabályi előírások megszegésekor az illetékes járási hivatal az állatklinika, az állatkórház, az állatorvosi rendelőintézet vagy az állatorvosi rendelő működését határozattal felfüggesztheti, illetőleg a további működést a hiányosságok - megadott határidőre történő - pótlásához (megszüntetéséhez) kötheti.

A fertőző állatbetegségek kórokozóival történő tudományos vizsgálatok

189. §²

A tudományos vizsgálatok végzésének szabályai

190. §³

IV. Fejezet

Állat-egészségügyi felügyeletet igénylő egyéb létesítmények

Állatkozmetika létesítése és működtetése

191. § (1)⁴

(2) A mosó- és nyíróhelyiségek padozatát könnyen tisztítható és fertőtleníthető, résmentes, vizet át nem eresztő, csúszásgátló anyaggal kell burkolni, búzelzárával rendelkező csatornaszemmel és szennyvízelvezető csatornával kell ellátni. A nyílászáró szerkezeteknek könnyen tisztán tarthatónak, fertőtleníthetőnek kell lenniük és azokat rovarhálóval kell ellátni. A falakat legalább két méter magasságig világos, vizet át nem eresztő, könnyen tisztítható és fertőtleníthető, síkfelületű anyaggal kell burkolni, vagy ugyanilyen tulajdonságú anyaggal kell bevonni. A burkolatlan és festetlen falfelületeket, valamint a mennyezetet meszelni kell. A lemosható falak és a padozat közös élét és sarkát lekerekítetten kell kiképezni.

(3) A várakozó- és egyéb helyiségekben a padozatot könnyen tisztítható és fertőtleníthető, résmentes, vizet át nem eresztő, csúszásgátló anyaggal kell burkolni. Az oldalfalakat két méter magasságig jól tisztítható, fertőtleníthető anyaggal kell bevonni.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 26., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2.

2 Hatályon kívül helyezte: 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 2. § c). Hatálytalan: 2023. V. 11-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 2. § c). Hatálytalan: 2023. V. 11-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 44. § (2) 87. Hatálytalan: 2009. III. 1-től.

(4) Az asztalokat korróziómentes anyagból készült, résmentesen illesztett, könnyen mosható és jól fertőtleníthető lappal kell borítani.

(5) A helyiségeket naponta ki kell takarítani, és a padozatot fertőtlenítőszeres vízzel fel kell mosni. A keletkezett hulladékot műanyag zsákba gyűjtés után dögműtba helyezéssel vagy elégetéssel kell ártalmatlanná tenni.

(6) A munka során használt eszközöket minden állat kezelése után meg kell tisztítani, és hatékony fertőtlenítő anyaggal fertőtleníteni kell.

(7) Az állatforgalomról - a tulajdonos nevét és lakcímét, az állat fajtát, fajtáját, nemét, korát, színét és esetleges ismertető jegyeit tartalmazó nyilvántartást kell vezetni.

(8) Az állatkozmetika működését állatjárványügyi és -higiéniai szempontból a hatósági állatorvos ellenőrzi.

Állatpanziók és -menhelyek létesítése és üzemeltetése

192. § (1)¹

(2) Az állatpanziók és -menhelyek (a továbbiakban: telep) padozatát könnyen tisztítható és fertőtleníthető, résmentes, vizet át nem eresztő, csúszásgátló anyaggal kell burkolni, búzelzárával rendelkező csatornaszemmel és szennyvízelvezető csatornával ellátni. A nyílászáró szerkezeteknek könnyen tisztán tarthatónak, fertőtleníthetőnek kell lenniük. Az oldalfalakat és a rácsokat mosható, jól fertőtleníthető anyagból kell elkészíteni.

(3) A telepen húsz ketrecenként egy elkülönítőt kell kialakítani a beteg, vagy betegsége gyanús állatok megfigyelésére. Betegség gyanúja esetén - a területileg illetékes hatósági állatorvos értesítése mellett - az állatot azonnal át kell telepíteni az elkülönítőbe.

(4) A telepnek rendelkeznie kell nagynyomású mosó-, fertőtlenítőgéppel.

(5) A takarmány tárolására külön helyiséget kell kialakítani, amelynek könnyen tisztítható és fertőtleníthető, résmentes, vizet át nem eresztő anyaggal bevont oldalfalakkal kell rendelkeznie.

193. § (1) A telepre csak olyan húsevő vihető be, amely egy éven belül, de legalább tizennégy napja veszettség elleni védőoltásban részesült. Menhely esetében ettől el lehet tekinteni, az ilyen állatot azonban tizennégy napig elkülönítőben kell tartani.

(2) A beérkezett állatokról kimutatást kell vezetni, amelynek tartalmaznia kell a tulajdonos nevét és lakcímét, az állat fajtát és fajtáját, nemét, korát, színét, esetleges ismertető jegyeit, veszettség elleni és egyéb védőoltásának időpontját.

(3) Ugyanazon ketrecbe csak azonos ivarú állatok helyezhetők el. Ez alól kivétel a szoptató anyaállat a kölykeivel.

(4) A ketreceket naponta tisztítani kell. Új állat elhelyezése előtt az egész kennelt ki kell tisztítani és hatékony fertőtlenítő szerrel fertőtleníteni kell. A telepen évente egyszer teljes körű tisztítást és fertőtlenítést kell végezni. A keletkezett hulladékokat műanyag zsákba gyűjtés után dögműtba helyezéssel vagy elégetéssel ártalmatlanná kell tenni.

194. § (1) A telepen végzett állatorvosi tevékenységről munkanaplót kell vezetni. A naplóba bejegyzést csak állatorvos tehet, amit aláírásával és bélyegzőjével hitelesít.

¹ Hatályon kívül helyezte: 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 44. § (2) 87. Hatálytalan: 2009. III. 1-től.

(2)¹ Az állatpanzió és -menhely működését – állatjárványügyi és -higiéniai szempontból – a járási hivatal, a hatósági állatorvos útján ellenőrzi.

(3) A már működő létesítmények, a Szabályzat hatálybalépését követően – az állatpanziók esetében három hónap, az állatmenhelyek esetében egy év elteltével – a Szabályzatban előírt feltételekkel folytathatják működésüket.

III. Cím

Az állatbetegségek megelőzésének és leküzdésének részletes szabályai

I. Fejezet

Az állatbetegségek megelőzésének szabályai

Lóállományok védelme

195. § (1) Minden, fél évnél idősebb lovat három évenként takonykór felderítésére irányuló immundiagnosztikai vizsgálat alá kell vonni. A vizsgálat lehet szem- vagy szerológiai próba. Össze lehet kötni a fertőző kevésvérűség, mének esetében a tenyészbénaság felderítésére irányuló vizsgálatokkal. Egyedi azonosításon alapuló állat-egészségügyi vizsgálat vagy beavatkozás a [36. § \(2\) bekezdésének a\) pontja](#) szerint megjelölt állaton végezhető.

(2) Lovassport rendezvényen csak fertőző kevésvérűség szempontjából szerológiailag negatív állatok vehetnek részt. A lóversenyre vagy lósport rendezvényre állatot szállító állattartó esetén – amennyiben a lovak más állattartó lovaival érintkeznek vagy érintkezhetnek – az egész lóállományt évente, más állattartó fél évnél idősebb lovait pedig három évente, fertőző kevésvérűség szempontjából szerológiai vizsgálatnak kell alávetni.

(3)² A szerológiai vizsgálatok időpontját a járási hivatal a NÉBIH-hel egyeztetve határozza meg.

(4)³

196. § (1)⁴ A lovassport esemény rendezője köteles a rendezvény megtartásához, annak tervezett időpontja és helye megjelölésével az illetékes járási hivatal állat-egészségügyi engedélyét kérni. A járási hivatal által kijelölt hatósági állatorvos ellenőrzi a versenyre érkezett lovak egészségi állapotát és a ló útleveleket.

(2) A lépfene szempontjából veszélyeztetett legelőre járó, és onnan származó takarmánnyal etetett minden lovat – az állattartó költségére – megelőző védőoltásban kell részesíteni.

(3)⁵ Fertőző lóbetegség veszélye esetén a járási hivatal a [195. §-ban](#) foglaltakon túlmenően előírhatja, hogy

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), (2) 31., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

3 Hatályon kívül helyezte: 54/2004. (IV. 24.) FVM rendelet 17. § (2). Hatálytalan: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

4 Megállapította: 97/2005. (X. 28.) FVM rendelet 6. §. Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), (2) 5., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2., 5.

5 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

a) egypatás állatot idegen helyen, közös itatóból itatni nem szabad;
b) a közös itatóhelyet, itatóhelyeket - a legelői kutak kivételével - itatóvályúval felszerelni nem szabad.

(4) A lóállományokban - a felsoroltakon kívül - a minisztérium esetenként más, vagy gyakoribb vizsgálatokat is előírhat.

(5) Ha bármely vizsgálat során lóbetegségek kórokozójával történt fertőzöttséget állapítanak meg, továbbá több állat egyidejű megbetegedése esetén, a hatósági állatorvos rendelkezései szerint kell eljárni.

Szarvasmarha állományok védelme

197. § (1) Egyedi azonosításon alapuló állat-egészségügyi vizsgálat vagy beavatkozás a **36. § (2) bekezdés b) pontja** szerint megjelölt állaton végezhető.

(2) A hatósági- vagy a kezelő állatorvos rendszeresen köteles ellenőrizni, hogy a szarvasmarhatartó telepeken csak olyan személyek dolgoznak, akik a gümőkór ernyőképszűrés érvényes, egy évnél nem régebbi, negatív leletével rendelkeznek. Az előírást a telepen dolgozó személy alkalmazása előfeltételeként érvényesíteni kell. Ugyanígy kell eljárni a telepet rendszeresen látogató, és az állatokkal kapcsolatban lévő személyekkel is.

(3) Az állattartó a szarvasmarhái legeltetését úgy köteles megszervezni, hogy a leukózystól mentes állományok a fertőzöttekkel sem közvetve, sem közvetlenül ne érintkezessenek.

(4)¹

198. § (1)²

(2) Új állattartó telepeket feltölteni és új állományokat kialakítani kizárólag gümőkórtól, brucellózistól és leukózystól mentes - harminc napon belül végzett szerológiai vizsgálat szerint egyedenként is negatív - szarvasmarhákkal szabad.

(3) A lépfenével, rosszindulatú vizenyővel és a sercegő üszőkkel fertőzött legelőre járó szarvasmarhákat évenként, a kihajtás előtt legalább két héttel e betegségek ellen védőoltásban kell részesíteni.

199. §³ Ha az állattartó idegen állományból kíván szarvasmarhát vásárolni, az eladó köteles a vevőt írásban tájékoztatni az állománynak gümőkórtól, brucellózistól és leukózystól való mentességéről, vagy fertőzöttségéről, és az állományban más betegségek megelőzésére alkalmazott immunizálási programról, az elvégzett védőoltások adatairól. A megvásárolandó szarvasmarhákat meg kell vizsgálni tuberkulinos bőrpróbával, brucellózisra és leukózisra irányuló szerológiai próbával. Az e betegségekre irányuló vizsgálatokat minden olyan esetben el kell végezni, amikor az állatokat mentes állományba viszik be, vagy új állományt alakítanak ki. Indokolt esetben a járási hivatal további betegségtől való mentességet is előírhat. A karanténzási feltételek meghatározásakor az érintett járási hivatalok ezeket az adatokat egymással egyeztetni kötelesek. A vevő és az eladó állatállományát ellátó állatorvosoknak - a párhuzamos és a rövid időn belül megismételt vizsgálatok elkerülése érdekében - ezeket a vizsgálatokat (vérvételeket) az eladónál közösen kell elvégezniük.

1 Hatályon kívül helyezte: 12/2008. (II. 14.) FVM rendelet 21. § (4). Hatálytalan: 2008. II. 22-től.

2 Hatályon kívül helyezte: 56/2019. (XII. 12.) AM rendelet 29. § b). Hatálytalan: 2019. XII. 27-től.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), (2) 25., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3., 37.

200. §¹ A nagylétszámú szarvasmarha-állományokból továbbtartásra kistermelőnek eladni, bértartásra kihelyezni csak gümőkórtól, brucellózistól és leukózistól mentes szarvasmarhákat szabad. A fogadás helye szerinti járási hivatal a kihelyezés feltételéül további betegségtől való mentességet is előírhat. A nagylétszámú szarvasmarha-állomány tulajdonosa a kihelyezett szarvasmarhákat csak a hizlalótelepére, azok szaporulatát pedig csak a járási hivatal által meghatározott feltételek mellett viheti be a saját állományába.

201. § A tenyésztő szervezet csak a minisztérium állat-egészségügyi engedélyével végezhet (pl. utódellenőrzésre) állatösszegyűjtést.

202. § (1) A szarvasmarha-állományokban – a felsoroltakon kívül – a minisztérium esetenként más, vagy gyakoribb vizsgálatokat is előírhat.

(2) Ha bármely vizsgálat során állatbetegség kórokozójával történt fertőzöttséget állapítanak meg, a hatósági állatorvos rendelkezése szerint kell eljárni.

Juhállományok védelme

203. § (1)² Új telepek feltöltésének céljából történő vásárlás esetén ellenőrizni kell a származási állomány *B. ovistól* való mentességét. A megvásárolandó állatokat *B. ovisra* szerológiai próbával egyedenként kell megvizsgálni. A telep állományába juhokat csak a **90. §-ban** előírt karanténózis és az ezt követő kedvező eredményű állatorvosi vizsgálat után szabad bevinni. Indokolt esetben a karanténózis időszaka alatt, megelőzési célból juhrühösség elleni kezelés is előírható.

(2)³ A gyűjtőtelepre történő beszállítás állat-egészségügyi feltételeit a járási hivatal határozza meg. A gyűjtőtelepről juhokat továbbtartásra az illetékes járási hivatal engedélyével és feltételeivel szabad kiszállítani.

(3) A juhnyírók ruházatát és felszerelését mind a munka megkezdése előtt, mind befejezése után fertőtleníteni kell. A fertőtlenítést az állatorvos ellenőrzése mellett kell elvégezni, amelyről a juhnyírók igazolást kapnak. A juhnyírók ebet nem vihetnek magukkal.

204. § (1) Nagy- és kis létszámú állattartó telepen tartott juh (kecske) nyáj ugyanarra a legelőre nem hajtható.

(2) Különböző állattartók juhait közös nyájba terelni és azokat együtt tartani csak a közös nyájba való terelést legfeljebb tizennégy nappal megelőzően, az állatok állandó tartási helyén végzett, kedvező eredményű állatorvosi vizsgálat után szabad.

(3) A lépfenével, sercegő üszökkal és rosszindulatú vizenyővel fertőzött legelőre járó juhokat és kecskéket a legelőre hajtás előtt legalább két héttel e betegségek ellen vakcinázni kell.

(4) A nagy létszámú juhtartó telepek állományát az állatorvosnak folyamatos felügyelet alatt kell tartani, a kis létszámú juhtartó telep állományát minden év március-április havában meg kell vizsgálni a rühösségben beteg állatok felderítése céljából.

205. § (1) Valamennyi juhot évente egy alkalommal, legkésőbb július 31-ig – a **204. § (4) bekezdésében** előírt vizsgálat eredményétől függetlenül – az alkalmazott gyógyszer használati utasításában előírtak szerint, külső paraziták ellen gyógykezeleni kell.

1 Megállapította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 6. §, 1. melléklet 1. Hatályos: 2017. VIII. 18-tól.

2 Megállapította: 12/2008. (II. 14.) FVM rendelet 19. §. Hatályos: 2008. II. 22-től.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), (2) 32., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2., 3.

(2) A tárgyévben született bárányok gyógykezelése alól a hatósági állatorvos felmentést adhat.

(3)¹ A gyógykezelés módját a járási hivatal határozza meg, a gyógykezelést engedélyezi, és ellenőrzi ennek végrehajtását.

(4)² A gyógykezelés szakszerűtlen végrehajtása esetén a járási hivatal előírhatja annak megismétlését.

(5) A kis létszámú állattartó telepen elvégzett gyógykezelést a kezelő állatorvos igazolja.

(6) Mind a nagy létszámú, mind a kis létszámú állattartó telepek juhállományai gyógykezelésének személyi és tárgyi feltételeiről (medence, kád, gyógyszer) az állattartó köteles gondoskodni.

206. § (1) Az állatállományokban – a felsoroltakon kívül – a minisztérium esetenként más vagy gyakoribb vizsgálatokat is előírhat.

(2) Ha bármely vizsgálat során állatbetegség kórokozójával történt fertőzöttséget állapítanak meg, a hatósági állatorvos rendelkezése szerint kell eljárni.

Kecskeállományok védelme

207. § (1) Lépfene, sercegő üszők és rosszindulatú vizenyő szempontjából veszélyeztetett területen valamennyi kecskét évente, az állattartó költségére, megelőző vakcinázásban kell részesíteni.

(2) Rühösség felderítése céljából az állattartó a kecskeállományát minden év március–április havában köteles megvizsgáltatni.

(3) Kecskek izület- és agyvelőgyulladásával (CAE), sajtos nyirokcsomó-gyulladással vagy paratuberkulózissal fertőzött, valamint az e betegségektől mentes kecskeállományok – az utóbbiak védelme érdekében – közösen nem legeltethetők.

(4) A kecskek izület- és agyvelőgyulladásával, sajtos nyirokcsomó-gyulladással vagy paratuberkulózissal terhelt kecskeállományokból állatokat továbbtartásra értékesíteni nem szabad.

Sertésállományok védelme

208. § (1)³ A járási hivatal köteles az illetékességi területén lévő nagy létszámú sertéstelepeken tartott sertéseket brucellózis, leptospirozis, Aujeszky-féle betegség szempontjából minősíteni. Az egyes minősítési kategóriákra előírt vizsgálatokat a nagy létszámú állatállományokat ellátó állatorvosok kötelesek megadott időre elvégezni vagy elvégeztetni a tulajdonos költségére.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

3 Módosította: 30/2002. (IV. 19.) FVM rendelet 5. § (2), 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 5.

(2)¹ A nagy létszámú sertésállományok tenyészanyagának utánpótlására való vásárlás esetén az eladó köteles a vevőt tájékoztatni a származási állomány brucellózistól, leptospirozistól, Aujeszky-féle betegségtől való mentességéről, továbbá a legalább két évre visszamenően kapott boncolási és húsvizsgálati eredmények alapján a sertéstífusztól való mentességéről. A megvásárolandó sertéseket egyidejűleg meg kell vizsgálni szerológiai próbával brucellózisra, leptospirozisra, Aujeszky-féle betegségekre. A vevő és az eladó állatállományát ellátó állatorvosok – a párhuzamos és rövid időn belül megismételt vizsgálatok elkerülése érdekében – ezeket a vizsgálatokat az eladó állatállományában közösen is elvégezhetik.

(3)²

(4)³ Újonnan épített nagy létszámú sertéstelepet – a járási hivatal engedélyével – kizárólag brucellózistól, leptospirozistól, Aujeszky-féle betegségtől mentes tenyészállatokkal szabad feltölteni.

(5)⁴

209. § (1)⁵ Azokra a közigazgatási területekre, ahol valamennyi nagy létszámú állattartó telep sertésállománya brucellózistól, leptospirozistól, Aujeszky-féle betegségtől egyaránt mentes (a továbbiakban: mentes állomány), csak mentes állományból szabad sertést bevinni.

(2)⁶ Köztenyésztésre csak brucellózistól, leptospirozistól, Aujeszky-féle betegségtől mentes állományból származó, negatív egyedi szerológiai leletű fedező kanokat szabad kihelyezni.

(3) A nagy létszámú állattartó telepek sertésállományainak járványvédelméről, a telepi zárttság feltételeiről, a védekező (megelőző) fertőtlenítések tárgyi és anyagi feltételeinek meglétéről a tulajdonos köteles gondoskodni.

210. § (1) A sertésállományokban – a felsoroltakon kívül – a minisztérium esetenként más vagy gyakoribb vizsgálatokat is előírhat.

(2) Ha bármely vizsgálat során állatbetegség kórokozójával történt fertőzöttséget állapítanak meg, a hatósági állatorvos rendelkezése szerint kell eljárni.

A nyúlállományok védelme

211. § (1)⁷ Mixomatózis szempontjából veszélyeztetett területen és időszakban a nyulakat mixomatózis ellen az állattartók költségére vakcinázni kell. A veszélyeztetett területet a járási hivatal határozza meg.

(2)⁸ A tenyésznyulaknak a termelőhöz történő kihelyezésével foglalkozó gazdálkodó szervezetek kötelesek a nyúlkihelyezési tervüket állat-egészségügyi szempontból a járási hivatallal egyeztetni.

1 Módosította: 30/2002. (IV. 19.) FVM rendelet 5. § (2).

2 Hatályon kívül helyezte: 30/2002. (IV. 19.) FVM rendelet 5. § (2). Hatálytalan: 2002. IV. 19-től.

3 Módosította: 30/2002. (IV. 19.) FVM rendelet 5. § (2), 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

4 Hatályon kívül helyezte: 30/2002. (IV. 19.) FVM rendelet 5. § (2). Hatálytalan: 2002. IV. 19-től.

5 Módosította: 30/2002. (IV. 19.) FVM rendelet 5. § (2).

6 Módosította: 30/2002. (IV. 19.) FVM rendelet 5. § (2).

7 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

8 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 13., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 14.

(3)¹ A járási hivatal által meghatározott állományokból nyulat továbbtartásra eladni vagy kihelyezni csak a nyulak vérzéses betegsége, mixomatózis, pasztorellózis, sztafilokokkózis, rühösség klinikai tüneteitől mentes nyúlállományból szabad. Új kihelyezés vagy értékesítés a klinikai tünetmentessé válás után – nyulak vérzéses betegsége esetében hatvan nap, mixomatózis, pasztorellózis, sztafilokokkózis, rühösség esetében harminc nap múlva – lehetséges.

A húsevők védelme

212-216. §²

A vadon élő, a vadaskerti és az állatkerti állatok védelme

217. § (1)–(4)³

(5) A vadászatra jogosultak a veszethez megelőzésére a rókákat vadászattal gyéríteni kötelesek.

(6) Állatkertbe állatot bevinni az élőállat-karanténzás teljesítésével szabad.

(7) Az állatkert állatorvosa, üzemeltetője minden olyan esetben köteles értesíteni az illetékes hatósági állatorvost, amikor bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző betegség gyanúja merül fel, illetve, ha tömeges vagy emberre veszélyes betegség lép fel.

(8) Az állatkerti állatok etetésére felhasznált állati eredetű takarmányt, húst stb., csak hatósági állatorvosi bizonyítvánnyal szabad beszállítani.

(9) Az állatkertben elhullott állatok tetemének boncolására, átmeneti tárolására boncolót és hullakamrát kell létesíteni, üzemeltetni.

(10) Vadaskertben, vadas parkban tartott állatokra a rokon háziállatokra vonatkozó állat-egészségügyi szabályokat kell alkalmazni.

A tyúk-, a pulyka-, a gyöngytyúk-, a galamb-, a fácán-, a fogoly- és a fűjállományok védelme

218. § (1) A baromfitartó istállóiba újabb állományt csak akkor szabad bevinni, ha az előző állományból egy állat sem maradt vissza, a tartási helyet kitisztították és fertőtlenítették.

(2) A telepen minden baromfit úgy kell elhelyezni, hogy az a tartás során a telephez nem tartozó más baromfival ne érintkezhesen.

(3) A fertőző anyagok behurcolásának megakadályozása érdekében a tyúk-, pulyka-, gyöngytyúk-, galamb-, fácán-, fogoly- vagy fűjtelepre csak fertőtlenített műanyag tojástálcát vagy még nem használt papírtálcát szabad bevinni.

219. § (1) Az állattartók tulajdonában lévő, baromfipestis iránt fogékony állományok kötelező jellegű védőoltását a minisztérium határozza meg, a baromfipestisről szóló fejezetben leírtak szerint.

(2)⁴ A baromfipestis ellen vakcinázott állományok ellenanyagszintjének meghatározására a járási hivatal vérvizsgálatot rendel el.

220. § (1) Az állattartó a tenyésztójas-termelő tyúk-, gyöngytyúk-, pulyka- vagy fácan telepén az állatorvos bevonásával köteles megszervezni a baromfitífusz felderítésére irányuló vérvizsgálatot.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 5.

2 Hatályon kívül helyezte: 164/2008. (XII. 20.) FVM rendelet 23. § (4) b). Hatálytalan: 2009. I. 1-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 141/2009. (X. 29.) FVM rendelet 14. § (4). Hatálytalan: 2009. XI. 6-tól.

4 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

(2) A vizsgálathoz szükséges segédszemélyzetről az állattartó köteles gondoskodni. A vérvizsgálatot – állatorvos felügyeletével – az e célra kiképzett szakemberek is végezhetik.

(3) A nagy létszámú tenyésztójas-termelő állományok vérvizsgálatait úgy kell szervezni, hogy az első vizsgálatot a tojástermelés várható megkezdése előtt három héttel, a másodikat pedig akkor kell elvégezni, amikor az állomány húsz-huszonöt százaléka már megkezdte a tojástermelést. Az első alkalommal az egy légtérben tartott állomány tíz százalékát kell vérvizsgálat alá vonni, és ha nincs pozitív szerológiai reakció, ugyanannyi állatot kell vizsgálni a második alkalommal is. Pozitív reakció esetén a vizsgálatot – mindkét alkalommal – az egész állományra ki kell terjeszteni.

(4) Ha valamely tenyészállomány bármelyik vérvizsgálata során a pozitív szerológiai reakciót adó egyedek száma meghaladja a [\(7\) bekezdés b\) és c\) pontjai](#) szerint megengedett százalékot, de nem haladja meg a három százalékot, a pozitív állatokat el kell különíteni, és szárnyjelző gombbal, számmal vagy egyéb, később is jól azonosítható módon, egyedileg meg kell jelölni. Valamennyi pozitív állatból vért kell venni, és azt az illetékes állat-egészségügyi intézetbe kell küldeni további vizsgálat céljára. A vérminták beküldésekor közölni kell a pozitív állatok százalékarányát.

(5) Ha három százaléknál nagyobb a pozitív állatok aránya, a velük egy légtérben tartott állományt is fertőzöttnek kell tekinteni.

(6) Azokban az állományokban, amelyek baromfitífusztól mentesnek minősültek, vagy amelyek tojásainak keltetését engedélyezték, újabb vérvizsgálatokat kell végezni, ha az ezektől az állományoktól származó, a kelés során befulladás tojásokból, vagy a nevelés első öt napjában elhullott csibékből a bakteriológiai vizsgálat a baromfitífusz kórokozóját kimutatta. A kérdéses állomány ismételt vérvizsgálatait az illetékes hatósági állatorvos jelenlétében kell elvégezni és újból minősíteni.

(7) Baromfitífusz-mentességről igazolást a hatósági állatorvos akkor adhat ki, ha

a) a tenyész-naposcsibe baromfitífusztól mentes állományból származik, a felnevelése folyamán a betegség nem fordult elő, továbbá a felnevelése és tartása során más baromfival nem érintkezett;

b) ha az [a\) pontban](#) írt feltételek nem állnak fenn, a baromfi-törzstenyésztő, a hibridbaromfi-, a nagyszülőpárokat tartó, valamint a szaporító telepeken a tenyésztésbevitel előtt elvégzett két vérvizsgálat során pozitív reakciót adó egyedek száma együttesen nem haladja meg az egy légtérben tartott állatok fél százalékát, és a pozitív reakciót adó egyedeket azonnal eltávolították;

c) ha a hibridbaromfi-szülőpárokat tartó és a keltetőtojás-termelő telepekről származó tenyésztójas baromfitífusztól mentes állománytól származik, vagy a tenyésztésbevitel előtt elvégzett két vérvizsgálat során a pozitív reakciót adó egyedek száma együttesen nem haladta meg az egy légtérben tartott állatok egy százalékát, és a pozitív állatokat azonnal eltávolították.

(8)¹ Baromfitífusz-mentesség esetében a [27. számú függelék](#) szerinti állatorvosi igazolást négy példányban kell kiállítani. A tőpéldány a hatósági állatorvosnál marad, az igazolás egy példányát – szolgálati úton – a járási hivatalnak kell megküldeni, két példányt az állattartónak kell átadni. Egy példányt ebből helyben kell gyűjteni, és egy példányt a tojásszállítmánnyal együtt a keltetőnek vagy a forgalmazónak kell megküldeni.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 6., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 8.

(9) Baromfiállományból származó tojásokat gépi keltetésre felhasználni vagy forgalomba hozni csak baromfitífusz-mentesség igazolás birtokában szabad.

(10) A napos tenyészbarmfit fogadó nagy létszámú baromfitelepen az állatorvos köteles - a naposbaromfi-állomány baromfitífusz szempontjából történő ellenőrzése céljából - a nevelés első öt napjában elhullott egyedek közül legalább egy alkalommal az illetékes állat-egészségügyi intézetbe a következő számú hullát vizsgálatra beküldeni:

- napi tíz hulláig valamennyit,
- napi tizenegy-ötven hulláig legalább tíz hullát,
- napi ötvenegy hullán felül minden ötödik, de egy időben legfeljebb ötven hullát.

221. § (1) Fácánállományt tenyésztésbe venni csak akkor szabad, ha a [220. § \(3\) bekezdésében](#) leírt időben és feltételekkel, az állomány tíz százalékában elvégzett vérvizsgálat szerint baromfitífusszal nem volt pozitív reakció. Pozitív reakció esetén a vérvizsgálatot az egész állományra ki kell terjeszteni. A pozitív reakciót adó fácánokat a vizsgálatkor azonnal el kell távolítani.

(2) Ha a pozitív egyedek száma meghaladja az állomány három százalékát, a kérdéses állományt a tenyésztésből ki kell zárni. A kizárt állományt röptetőben és csak ivar szerint elkülönítetten szabad tartani.

(3) A hatósági állatorvos három százalékot meg nem haladó pozitivitás esetén köteles a [27. számú függelék](#) szerinti mintának megfelelő állatorvosi igazolást négy példányban kiadni a [220. § \(8\) bekezdésében](#) foglaltak szerint.

222. § Kötőst csak abban az esetben szabad fácanojás keltetésére, fácancsibe nevelésére használni, ha baromfitífuszra és orsóférgességre nézve előzetesen megvizsgálták és negatívnak találták, baromfipestis ellen immunizálták, a származási állomány légcsőférgességtől és fertőző gége-légcsőgyulladástól mentes, és nem esett át baromfikolerás megbetegedésen.

223-225. §¹

A méhállományok védelme

226-231. §²

232. §³

II. Fejezet

Bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek leküzdésének részletes szabályai

233-263. §⁴

SERTÉSEK HÓLYAGOS BETEGSÉGE (SVD)

264-281. §⁵

-
- 1 A korábbi alcímekkel együtt hatályon kívül helyezte: 61/2002. (VIII. 1.) FVM rendelet 18. § (1). Hatálytalan: 2002. VIII. 9-től.
 - 2 Hatályon kívül helyezte: 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 41. § (3). Hatálytalan: 2003. VII. 27-től.
 - 3 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 68/2002. (VIII. 15.) FVM rendelet 30. § (1). Hatálytalan: 2002. VIII. 30-tól.
 - 4 A korábbi alcímekkel együtt hatályon kívül helyezte: 71/2002. (VIII. 15.) FVM rendelet 21. § (1). Hatálytalan: 2002. VIII. 30-tól.
 - 5 Hatályon kívül helyezte: 14/2003. (II. 14.) FVM rendelet 34. § (1). Hatálytalan: 2003. II. 22-től.

KELETI MARHAVÉSZ

A beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús állat meghatározása

282. § (1) Keleti marhavészben beteg az az állat,

a) amelyen a betegség tünetei kifejezetten mutatkoznak, vagy elhullása, leölése, illetve levágása után a boncolással, húsvizsgálattal a betegsége jellemző elváltozások állapíthatók meg, vagy a betegség fennállását a laboratóriumi vizsgálatok igazolták;

b) betegnek kell tekinteni azt a keleti marhavész fertőzöttsége gyanús állatot is, amelyen lázas hőemelkedés mutatkozik.

(2) Keleti marhavészre gyanús az az állat, amelyen a betegség tünetei nem kifejezetten mutatkoznak, és leölése után a boncolás során is csupán a betegsége gyanút keltő elváltozások találhatók.

(3) A keleti marhavész fertőzöttségére gyanús az az állat, amely beteg, betegsége vagy fertőzöttsége gyanús állattal vagy ilyen állat nyers termékeivel, illetőleg ilyen állat váladékával vagy ürülékével szennyezett tárggyal huszonegy napon belül érintkezett vagy érintkezhetett.

A települési önkormányzat jegyzőjének feladatai

283. § Ha a jegyző állatnak keleti marhavészben történt megbetegedéséről vagy annak gyanújáról szerez tudomást, a **106. §-ban** előírtakon felül köteles a hatósági állatorvos megérkezéséig a községi zárlatra vonatkozó szabályok (**119. §**) ideiglenes alkalmazását elrendelni.

A hatósági állatorvos feladatai

284. § (1) A hatósági állatorvos köteles:

a) a **107-108. §-okban** leírtakat végrehajtani;

b) a települési önkormányzat jegyzőjénél megfelelő számú polgári őr és segéderő kirendelése érdekében eljárni;

c) a kirendelt polgárőrökkel és segéderőkkel feladatukat ismertetni, munkájukat irányítani, ellenőrizni.

(2) A betegség hatóságilag csak a minisztérium felülvizsgálata után állapítható meg.

A járási hivatal feladatai ¹

285. § A járási hivatal a **109. §-ban** foglaltakon felül köteles: ²

a) ³ a keleti marhavész gyanújáról a vármegyei kormányhivatalt haladéktalanul értesíteni;

b) a helyszínre kiszállni, a hatósági állatorvos intézkedéseit felülvizsgálni, községi zárlatot elrendelni;

c) szükség esetén a betegsége gyanús állat diagnosztikai leölését elrendelni, a betegség hatósági megállapítása után, a kapott utasításoknak megfelelően, a fogékony állomány leölésére intézkedést tenni;

¹ Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

² Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

³ Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 4., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 20., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

d)¹ a vármegyei kormányhivatal rendelkezésének megfelelően gondoskodni a betegség leküzdéséhez szükséges kellő számú állatorvos kirendeléséről, a szükséges eszközökről és felszerelésekről;

e) a betegség eredetére és elterjedésére vonatkozó járványügyi felderítő vizsgálatot megindítani;

f) a betegség felszámolásában közreműködő állatorvosok munkáját szervezni és irányítani.

*A vármegyei kormányhivatal feladatai*²

286. §³ (1) A betegségnek vagy gyanújának megállapítása esetén a vármegyei kormányhivatal köteles a **110. §-ban** előírtakon felül:⁴

a) a minisztériumnak haladéktalanul jelentést tenni;

b)⁵ a járási hivatal útján gondoskodni a betegség leküzdéséhez, illetve kiterjedtebb vizsgálatok elvégzéséhez kellő számú állatorvos kirendeléséről;

c) a betegség eredetére és elterjedésére vonatkozó vizsgálatot irányítani, a védőkörzet elrendelésére javaslatot tenni a minisztériumnak, illetve a kapott utasítások alapján védőkörzet kialakítására intézkedni;

d) a fertőzöttségre gyanús, fogékony állomány zárt vágására, a vágás helyére és körülményeire a minisztériumnak javaslatot tenni;

e) a fertőző anyag eredetének és elhurcolásának felderítésére irányuló vizsgálatot irányítani;

f) a beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús állatok, továbbá esetleg a helyi zárlat alatt álló helyen az egyéb fajú háziállatok leölése, valamint a hulla ártalmatlanná tétele iránt intézkedni.

(2)⁶ A vármegyei kormányhivatal jelentése alapján a minisztérium megbízottat küld a helyszínre. A vármegyei kormányhivatal, valamint a kirendelt állatorvosok a védekezési szabályok alkalmazása tekintetében a minisztérium megbízottjának rendelkezése szerint kötelesek eljárni.

A minisztérium megbízottjának feladatai

287. § A betegségnek vagy gyanújának megállapítása esetén a minisztérium megbízottja a helyszínen köteles

a) az alkalmazott szabályokat felülvizsgálni, és azokat a szükséghez képest módosítani vagy kiegészíteni;

b)⁷ más vármegyéből állatorvosok kirendelése, segéderők alkalmazása iránt intézkedni és azok feladatait meghatározni;

c) a védőkörzet kiterjedését meghatározni;

d) a betegség leküzdése érdekében alkalmazott rendszabályok biztosítása céljából az illetékes rendőrkapitányságnál megfelelő számú rendőr kirendelése iránt eljárni és azokkal feladataikat ismertetni;

e) a fertőzöttségre gyanús fogékony állatállomány zárt vágására vágóhidat kijelölni, a vágást elrendelni, a zárt vágás körülményeit ellenőrizni.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 17., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b).

4 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

5 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

6 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 38., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § c).

7 Módosította: 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § d).

*A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal feladatai¹***288. §²***Helyi zárlat*

289. § A helyi zárlat szabályai a **118. §-ban** foglaltakon kívül a következők:

a) a **123. § (1) bekezdésében** foglalt enyhítés a helyi zárlat elrendelésénél nem alkalmazható;

b) a betegség iránt nem fogékony állatokat megkötve vagy zárva kell tartani;

c) a helyi zárlat alatt álló helyre belépni vagy azt elhagyni csak a hatósági állatorvos engedélyével szabad;

d) a helyi zárlat alatt álló helyet polgári vagy fegyveres őrral őriztetni kell, és a kellően el nem zárt udvarokat ideiglenesen el kell keríteni.

Községi zárlat

290. § (1) Azt a községet, amelyben a betegséget, a betegség vagy a fertőzőtség gyanúját megállapították, községi zárlat alá kell helyezni.

(2) A községi zárlat szabályai a **119. §-ban** foglaltakon kívül a következők:

a) a betegség iránt fogékony állatokat nyilvántartásba kell venni, haladéktalanul udvaronként végzett állatorvosi vizsgálatnak kell alávetni, s a zárlat tartama alatt állatorvosi ellenőrzés alá kell vonni úgy, hogy a vizsgálatokat végző állatorvosok az állattal ne érintkezzenek;

b) az állandóan legelőn tartott állatok kivételével a betegség iránt fogékony állatokat közösen legeltetni, közös itatóhoz, úsztatóhoz és delelőhelyre hajtani nem szabad;

c) a betegség iránt nem fogékony állatokat megkötve vagy zárva kell tartani;

d) a községben állatvásárt, -piacot, -kiállítást, -szemlét vagy üzemlátogatást tartani nem szabad;

e) a községben a betegségre fogékony állatot levágni tilos;

f)³ a zárlat alatt álló községből a betegség iránt nem fogékony állatot csak a járási hivatal engedélyével és fertőtlenítés után szabad kivinni.

Védőkörzet

291. §⁴ A betegség megállapítása esetén védőkörzetet kell alakítani. A védőkörzetbe be kell vonni mindazokat a községeket, amelyek a községi zárlat alatt álló területtel szomszédosak, továbbá, amelyek részben vagy egészben annak határától légvonalban számított harminc kilométeres körzetébe esnek. A védőkörzetbe vont községekben a fertőzőt községekre meghatározott szabályokat kell alkalmazni. A vágási tilalom alól a járási hivatal indokolt esetben felmentést adhat.

A trágya, alom és takarmányhulladék kezelése

¹ Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 33.

² Hatályon kívül helyezte: 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 2. § d). Hatálytalan: 2023. V. 11-től.

³ Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 34. Végre nem hajtható módosítására lásd: 19/2014. (III. 12.) VM rendelet 5. § b). Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

⁴ Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

292. § A helyi zárlat alatt lévő helyeken a keletkező trágyát, almot és takarmányhulladékot össze kell gyűjteni és füllesztéssel ártalmatlanná kell tenni. A füllesztéssel ártalmatlanná tett anyagokat három hónap után lehet hasznosítani.

Beteg, betegsége gyanús állattal való eljárás

293. § A beteg és a betegsége gyanús állatot hatósági rendelkezésre haladéktalanul le kell ölni, a leölést vértelen úton, a helyi zárlat alatt lévő helyen kell végrehajtani.

A fertőzöttségre gyanús állattal való eljárás

294. § (1) Azokat a fertőzöttségre gyanús állatokat, amelyek beteg vagy betegsége gyanús állattal közvetlenül érintkeztek, hatósági rendelkezésre le kell ölni.

(2) Azokat a más telepen tartott, fertőzöttségre gyanús állatokat, amelyek ilyen állattal közvetlenül nem érintkeztek, de egyéb okból fertőzöttségre gyanúsak, az állat-egészségügyi hatóság utasításainak megfelelően kijelölt vágóhídon, zárt vágás során le kell vágni.

(3) Azokat a fogékony állatokat, amelyek a község területén találhatók, de a lefolytatott vizsgálat alapján fertőzött vagy fertőzöttségre gyanús állatokkal közvetetten sem érintkeztek, huszonegy napi megfigyelési zárlat alá kell helyezni. A megfigyelési zárlat idején az állatokat naponta kétszer kell hőmérőzni. Hőmérséklet-emelkedés, vagy az állat jelentős közérzetváltozása esetén betegsége gyanúsnak kell tekinteni és az állattal ennek megfelelően kell eljárni.

Az állatok oltása, gyógyítása

295. § (1) A betegség ellen védőoltást végezni nem szabad.

(2) A beteg vagy betegsége gyanús állaton gyógyítási kísérletet vagy műtétet végezni tilos.

A hullák ártalmatlanná tétele

296. §¹ Az elhullott vagy hatósági intézkedésre leölt állatok hulláját lehetőleg a zárlat alatt álló község területén kell ártalmatlanná tenni. Ha ez bármely okból nem lehetséges, a hullák ártalmatlanná tételéről a járási hivatal intézkedik;²

a)³ hullát csak a járási hivatal, a NÉBIH, illetve a minisztérium megbízottja, kizárólag a helyszínen, kórhatározás céljából boncolhat;

b) a hullát lebőrizni nem szabad, és ha az ártalmatlanná tétel elásás útján történik, a bőrt a hullának hullagödörbe való elhelyezése előtt többszörös keresztülmetszéssel használhatatlanná kell tenni;

c) a boncolás során vérrel vagy egyéb testnedvekkel beszennyezett földet lapáttal fel kell szedni és a hullagödörbe kell dobni, majd a boncolás helyét fertőtlenítő oldattal kell átitatni;

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b).

2 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 28., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

d) a hulla szállításánál használt járművet és eszközöket, valamint a közreműködő személyeket a hulla lerakása után a helyszínen kell fertőtleníteni, a használt almot pedig el kell égetni;

e) a hulla és hullarészek ártalmatlanná tételét a hatósági állatorvos ellenőrzése mellett kell végezni.

A betegség megszűntté nyilvánítása

297. § (1) A helyi zárlatot fel kell oldani, ha a lezárt helyen fogékony állat már nincs és a fertőtlenítést végrehajtották.

(2) Fertőtlenítés nélkül fel kell oldani a helyi zárlatot, ha a zárlat alatt lévő helyen csak fertőzöttségre gyanús állatot tartottak, és a huszonegy napi megfigyelési idő alatt e betegsége gyanút keltő megbetegedés nem történt. A megfigyelési időt a fertőzöttség gyanújának felmerülésétől, ha ez az időpont bizonytalan, annak megállapításától, illetőleg fertőzött hellyel szomszédos helyen a fertőzött hely zárlatának feloldásától kell számítani.

(3) A községi zárlatot fel kell oldani, ha a községben már egy hely sincs helyi zárlat alatt, és az utolsó helyi zárlat feloldása után a község fogékony állatállományának átvizsgálása kedvező eredményre vezetett.

(4) A védőkörzetet fel kell oldani, ha a védőkörzetben már egy község sem áll zárlat alatt, és az utolsó községi zárlat feloldása után a védőkörzet összes fogékony állatának állatorvosi vizsgálata kedvező eredményre vezetett.

(5) A helyi és községi zárlatot, továbbá a védőkörzetet feloldani és a betegséget hatóságilag megszűntté nyilvánítani csak a minisztériumi megbízott véleménye alapján szabad.

(6) A helyi zárlat alá vont helyen az állatok tartására használt helyiségeket (istállókat, ólakat stb.) és a fertőzöttnek tekinthető területrészeket fertőtleníteni kell, amint a beteg és a betegsége gyanús állatok elhullottak vagy azokat leölték, a fertőzöttsége gyanús állatokat pedig levágták vagy elszállították. Fertőtleníteni kell azokat a nem fogékony állatokat is, amelyeket a zárlat idején a helyi zárlat alatt álló helyen tartottak.

(7) Fertőtleníteni kell a lezárt helyeken lévő járműveket, továbbá mindazokat a járműveket is, amelyeken beteg, betegsége vagy fertőzöttsége gyanús állatokat, ezek hulláját, hullarészeit, trágyáját, a fertőzött helyről származó takarmányt, almot vagy más tárgyat szállítottak. Az ilyen járművek vontatására használt állatokat ugyancsak fertőtleníteni kell.

(8) Fertőtleníteni kell azokat a személyeket, akik a zárlat idején a helyi zárlat alatt lévő helyen tartózkodtak, valamint mindazokat, akik a beteg, betegsége vagy fertőzöttsége gyanús állatokkal érintkeztek, ilyen állatok szállításánál, leölésénél, levágásánál, továbbá a hullák boncolásánál és ártalmatlanná tételénél közreműködtek.

(9) A fertőtlenítést szigorított módon, a hatósági állatorvos irányítása mellett kell végrehajtani.

A megelőzés szabályai

298. § A betegség behurcolásának a megelőzése érdekében a fertőzött, vagy a betegség előfordulása tekintetében ismeretlen helyzetű országokból, területekről fogékony állatot, ilyen állatokból származó nyers termékeket (ideértve az ondót és az embriót is) az országba behozni tilos.

SZARVASMARHÁK RAGADÓS TÜDŐLOBJA

A beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús állat meghatározása

299. § (1) Ragadós tüdőlobban beteg az az állat,

a) amelyen a betegség tünetei kifejezetten mutatkoznak és elhullása, levágása, illetőleg leölése után boncolással, vagy húsvizsgálattal a betegsége jellemző elváltozások állapíthatók meg, és amelynek váladékaiból vagy szerveiből a betegség kórokozója kimutatható;

b) amely fertőzöttsége gyanús és amelyen lázas hőemelkedés mutatkozik.

(2) Ragadós tüdőlobra gyanús az az állat,

a) amelyen a betegség tünetei nem kifejezetten mutatkoznak, és elhullása, levágása, illetőleg leölése után a boncolás vagy a húsvizsgálat során csak a betegsége gyanút keltő elváltozások találhatók,

b) amelynek gyanút keltő tünetei, és levágása, elhullása után gyanút keltő kórbonctani elváltozásai ellenére a betegség kórokozója nem mutatható ki.

(3) Ragadós tüdőlob fertőzöttségére gyanús az az állat, amely száznolcva napon belül érintkezett vagy érintkezhetett beteg, betegsége vagy fertőzöttsége gyanús állattal.

A települési önkormányzat jegyzőjének feladatai

300. § Ha a jegyző a betegségről, a betegség vagy fertőzöttség gyanújáról szerez tudomást, a **106. §-ban** előírtakon felül köteles a községi zárlatra vonatkozó szabályok ideiglenes alkalmazását elrendelni.

A hatósági állatorvos feladatai

301. § (1) A hatósági állatorvos a **107. §-ban** előírtakon felül köteles:

a)¹ a betegség gyanújáról a járási hivatalt és a vármegyei kormányhivatalt haladéktalanul értesíteni;

b) a helyi zárlatot elrendelni;

c) a települési önkormányzat jegyzőjénél megfelelő számú polgári őr és segéderő kirendelése érdekében eljárni és azokat feladatukra kioktatni.

(2) A betegség hatóságilag csak a minisztérium felülvizsgálata után állapítható meg.

A járási hivatal feladatai²

302. § Ha a járási hivatal a betegség gyanújáról értesül, köteles a helyszínen haladéktalanul megjeleni és vizsgálatot végezni. A betegségnek vagy gyanújának megállapítása esetén köteles:³

a)⁴ vizsgálati anyagnak a NÉBIH-be történő elküldését elrendelni;

b) a hatósági állatorvos és a jegyző eddigi intézkedéseit felülvizsgálni, azokat szükség esetén kiegészíteni, vagy módosítani;

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 4., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 20., 22., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

2 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

3 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

4 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 35.

- c) a betegség eredetének és elterjedésének felderítése céljából a nyomozást megindítani;
- d) a leölést elrendelni;
- e)¹ védőközteret elrendelni.

A vármegyei kormányhivatal feladatai²

303. §³ (1) A vármegyei kormányhivatal köteles⁴

- a) a betegség gyanújának megállapításakor a minisztériumnak távbeszélőn jelentést tenni,
 - b)⁵ a járási hivatal intézkedéseit felülvizsgálni és szükség esetén módosítani;
 - c) a behurcolás felderítésére és a betegség elterjedésére irányuló vizsgálatot irányítani;
 - d) a védőközteret elrendelni;
 - e)⁶ utasítani a járási hivatalokat kellő számú állatorvos kirendelésére;
 - f) a beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús állatok leölése, valamint a hulla ártalmatlanná tétele iránt intézkedni.
- (2)⁷ Ha a betegség gyanúja is kizárható, a vármegyei kormányhivatal gondoskodik az eddigi intézkedések hatályon kívül helyezéséről.

A minisztérium megbízottjának feladatai

304. § A betegségnek vagy gyanújának megállapítása esetén a minisztérium megbízottja a helyszínen köteles

- a) a tett intézkedéseket felülvizsgálni és azokat - ha szükséges - módosítani vagy kiegészíteni;
- b) szükség esetén a fertőző anyag eredetének és elhurcolásának felderítésére irányuló vizsgálat irányítását átvenni;
- c) az állatszállítások engedélyezését véleményezni;
- d) a húsvizsgálat ellenőrzéséről gondoskodni;
- e) az állatállomány átvizsgálását és nyilvántartásba vételét megszervezni;
- f) a fertőtlenítést megszervezni.

Helyi zárlat

305. § A helyi zárlat szabályai a [118. §-ban](#) foglaltakon kívül a következők:

- a) a helyi zárlat alatt álló helyet polgári-, szükség esetén fegyveres őrral őriztetni kell, és a kellően el nem zárt udvarokat el kell keríteni;
- b) a helyi zárlat alatt álló helyről nagy- és kiskérődzőket csak leölés céljából szabad kivinni.

Községi zárlat

306. § (1) Azt a községet, amelyben a betegséget, a betegség vagy fertőzöttség gyanúját megállapították, községi zárlat alá kell helyezni.

(2) A községi zárlat szabályai a [119. §-ban](#) foglaltakon kívül a következők:

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 36.
2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 17., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).
3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b).
4 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 17., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).
5 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.
6 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 39.
7 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

a) a nagy- és kiskérődzőket nyilvántartásba kell venni és haladéktalanul, udvaronként végzett állatorvosi vizsgálatnak kell alávetni, s a zárlat tartama alatt fokozott állatorvosi ellenőrzés alatt kell tartani;

b) az állandóan legelőn tartott állatok kivételével a betegség iránt fogékony állatokat közösen legeltetni, közös itatóhoz, úsztatóhoz és delelőhelyre hajtani nem szabad;

c) az állandóan legelőn tartott és a betegség iránt fogékony állatokat el kell különíteni úgy, hogy azok más fogékony állattal ne érintkezessenek.

Védőkörzet

307. § A betegség megállapítása esetén védőkörzetet kell elrendelni, amelynek szabályai megegyeznek a [122. § \(1\) és \(3\) bekezdésének](#) előírásaival.

A trágya, alom és takarmányhulladék kezelése

308. § A helyi zárlat alatt álló helyen összegyűjtött trágyát, almot és takarmányhulladékot füllesztéssel és/vagy elásással ártalmatlanná kell tenni.

A beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús állattal való eljárás

309. § (1) A beteg és betegsége gyanús, valamint az ezekkel közvetlenül érintkezett, fertőzöttsége gyanús állatot levágás útján haladéktalanul le kell ölni.

(2) A gazdaságok olyan fertőzésre gyanús állatainak leölésétől el lehet tekinteni, amelyek csak fertőzésre gyanús állatokkal érintkezhettek. Ez esetben azonban a gazdaságban százyolcvan nap időtartamra forgalmi korlátozást és hatósági megfigyelést kell elrendelni.

Az állatok oltása és gyógyítása

310. § A beteg, betegsége vagy fertőzöttsége gyanús állatot gyógykezelní és védőoltásban részesíténí tilos.

Nyerstermékek felhasználása

311. § (1) A helyi zárlat alatt álló helyen termelt tejet csak helyben, felforralás után, kizárólag állatok etetésére szabad felhasználni.

(2) A levágott állat húzával az elválozott részek megsemmisítése után e szabályzat előírásai szerint kell eljárni.

A betegség megszűntté nyilvánítása

312. § (1) A betegség miatt elrendelt helyi zárlatot fel kell oldani, ha

a) a zárlat alatt álló helyen fogékony állat nincs és a fertőtlenítést végrehajtották;

b) a zárlat alatt álló helyen a fogékony állatok között hat hónap óta a betegsége gyanút keltő megbetegedés nem történt.

(2) A betegség miatt elrendelt községi zárlatot fel kell oldani és a betegséget megszűntté kell nyilvánítaní, ha a zárlat alatt álló közséiben már egy hely sincs helyi zárlat alatt, és az utolsó helyi zárlat feloldása után a község fogékony állatállományának átvizsgálása kedvező eredménnyel megtörtént.

(3) A fertőtlenítést szigorított módon, a hatósági állatorvos irányítása mellett kell végezni.

(4) Fertőtleníteni kell:

a) a beteg, betegsége vagy fertőzöttsége gyanús állatok elhullása, leölése, illetőleg levágása után azonnal azt a helyiséget, amelyben az állatot tartották, továbbá az istálló berendezéseket, etető- és itatóedényeket, a takarítóeszközöket, az összegyűjtött trágyát, almot és takarmányhulladékot;

b) azt a járművet, amelyen a beteg, betegsége vagy fertőzöttsége gyanús állatot vagy ilyen állat hulláját szállították;

c) azt a helyet, amelyen a beteg, betegsége vagy fertőzöttsége gyanús állatot levágták, leölték vagy boncolták, és az ahhoz használt eszközöket.

JUHHIMLŐ ÉS KECSKEHIMLŐ

A beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús állat meghatározása

313. § (1) Juh- és kecskehimlőben (a továbbiakban: himlőben) beteg az a juh és/vagy kecske, amelyen a betegség tünetei kifejezetten mutatkoznak, vagy amelyből a tünetektől, illetve az elváltozásoktól függetlenül a vírust kimutatták.

(2) Himlőre gyanús az az állat, amelyen a betegség tünetei nem kifejezetten mutatkoznak és elhullása vagy leölése után a boncolás során is csupán a betegsége gyanút keltő elváltozások találhatók, mindaddig, amíg a laboratóriumi vizsgálat a gyanút megerősíti vagy kizárja.

(3) Himlő fertőzöttségére gyanús az az állat, amely huszonegy napon belül beteg, betegsége vagy fertőzöttsége gyanús állattal, továbbá juhhimlővel fertőzött helyről származó takarmánnyal vagy egyéb betegségterjesztő tárggyal érintkezett vagy érintkezhetett.

A települési önkormányzat jegyzőjének feladatai

314. § Ha a jegyző a betegségről, a betegség vagy a fertőzöttség gyanújáról szerez tudomást, a **106. §-ban** előírtakon felül köteles az állatorvos megérkezéséig zárlat alá helyezni

a) a beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús állatok tartási helyét, továbbá azokat a helyeket, ahol ilyen állat huszonegy napon belül megfordult, vagy elhullott, illetőleg ahol ilyen állatot levágtak vagy leöltek, valamint az ezekkel szomszédos helyeket, ha azokban juhot vagy kecskét tartanak;

b) azokat a helyeket, ahol fogékony állat ugyan nincs, de beteg, betegsége gyanús állat megfordult, továbbá az ezekkel szomszédos helyeket, ha azokban juhot vagy kecskét tartanak;

c) az egész legelőt, ha azokon több különálló nyáj legel, továbbá

d) a községi zárlatra vonatkozó szabályok ideiglenes alkalmazását elrendelni.

A hatósági állatorvos feladatai

315. § (1) A hatósági állatorvos köteles a **107. §-ban** előírtakon felül haladéktalanul intézkedni a vizsgálati anyagnak a területileg illetékes állat-egészségügyi intézetbe küldéséről.

(2)¹ A betegség hatóságilag csak a járási hivatal felülvizsgálata után állapítható meg.

*A járási hivatal feladatai*²

316. §³ A járási hivatal a **109. §-ban** előírtak szerint köteles eljárni, továbbá a beteg, betegsége gyanús állatok leölése és ártalmatlanná tétele iránt intézkedni.

317. § Ha a betegséget vagy annak gyanúját szállítás közben, illetve ki- vagy berakás alkalmával észlelik, a **112. §-ban** foglaltak figyelembevételével a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) a vágóhídra irányított állatokat rendeltetési helyükre kell továbbítani;
- b) a továbbtartásra szánt állatokat a megfelelő helyen el kell különíteni és helyi zárlat alá kell helyezni;
- c) a szállítmányhoz tartozó marhalevéltre és a fuvarlevélre rá kell írni, hogy „Himlővel fertőzött (fertőzöttsége gyanús) szállítmány”.

*A vármegyei kormányhivatal feladatai*⁴

318. §⁵ A betegség vagy annak gyanúja megállapítása esetén a vármegyei kormányhivatal köteles a **110. §-ban** előírtakon felül a helyszínen vizsgálatot végezni, és a tett intézkedéseket a szükséghez képest módosítani vagy kiegészíteni.

Helyi zárlat

319. § A **118. §-ban** foglaltak szerint kell eljárni.

Községi zárlat

320. § (1)⁶ Azt a községet, amelyben a betegséget hatóságilag megállapították, a járási hivatalnak községi zárlat alá kell helyezni.

(2) A községi zárlat szabályai a **119. §-ban** foglaltakon kívül a következők:

- a) a község juh- és kecskeállományát a hatósági állatorvos köteles nyilvántartásba venni, s haladéktalanul állatorvosi vizsgálatnak alávetni;
- b) a zárlat alatt nem álló helyen tartott juhok és kecskék legeltetését a hatósági állatorvos által kijelölt területre kell korlátozni.

A fertőzöttségre gyanús állatok levágása

321. §⁷ A fertőzöttségre gyanús állatot – kényszervágás kivételével – a járási hivatal engedélyével szabad levágni. A fertőzöttségre gyanús állat kedvező eredményű hatósági állatorvosi vizsgálat után vágható le, húsa korlátozás nélkül forgalomba hozható.

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

2 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

3 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

4 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 17., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

5 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

6 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 13.

7 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

A levágott vagy elhullott állat bőrének, szőrének, gyapjának, prémjének kezelésére vonatkozó szabályok

322. § Helyi zárlat alatt álló helyről származó juh- és kecskebőr, kellően zsákolt gyapjú, továbbá szőr és prém a hatósági állatorvos engedélyével, közvetlenül a feldolgozótelepre, fertőtlenítés nélkül szállítható. Egyébként a gyapjút, szőrt, prémet csak hatékony fertőtlenítő oldatban megfelelő ideig történő áztatás és azt követő kimosás után szabad forgalomba hozni.

A tej felhasználásának korlátozása

323. § (1) A beteg és a betegsége gyanús állat tejét csak nem fogékony állatok etetésére szabad felhasználni. A fel nem használható tejet fertőtlenítőszerrel való összekeverés után ártalmatlanná kell tenni.

(2) A fertőzöttségre gyanús állat teje a helyi zárlat alatt álló helyeken feldolgozható, vagy a hatósági állatorvos engedélyével tejfeldolgozóba kivihető és forgalomba hozható.

A takarmány felhasználásának korlátozása

324. § (1) A helyi zárlat alatt álló helyen tárolt szálas takarmányt feletetni – a helyi zárlat feloldása után is – csak helyben szabad.

(2)¹ Olyan szálas takarmány, amelyet még a betegség megállapítása előtt takarítottak be, és amely bizonyíthatóan nem fertőződhetett, a zárlat feloldása után, a járási hivatal engedélyével kiszállítható és forgalomba hozható.

Hullák ártalmatlanná tétele

325. § (1) A beteg és a betegsége gyanús állat hulláját ártalmatlanná kell tenni.

(2) A hulla lerakása után a szállításra használt járművet a helyszínen fertőtleníteni kell, a felhasznált almot pedig el kell égetni.

(3) A hullát és a hullarészeket a hatósági állatorvos jelenlétében és utasítása szerint kell ártalmatlanná tenni.

A trágya és takarmányhulladék kezelése

326. § A beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús állat trágyáját, a takarmányhulladékkal együtt fertőtlenítő oldattal való átítatás után fülleszteni kell.

A zárlat enyhítése

327. § (1)² A helyi zárlat alatt álló helyről, fertőzöttsége gyanús állat azonnali levágás céljából, gépkocsin – a járási hivatal engedélyével – a helyi vágóhídra, ha pedig a vágás a községben nem oldható meg, más község vágóhídjára is elszállítható.

¹ Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

² Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

(2)¹ A helyi zárlat alá helyezett helyről fertőzöttségre gyanús állatokat – ha közben azok más állatokkal nem érintkeznek – a község területén fekvő legelőre a járási hivatal engedélyével ki szabad hajtani.

(3)² Zárlat alatt álló község helyi zárlat alatt nem álló helyéről juh- és kecske nyers terméke, trágya és takarmány az előzetes hatósági állatorvosi helyszíni szemle eredményétől függően, a járási hivatal engedélyével elszállítható.

(4) Zárlat alatt álló községben juhot és kecskét vasúton vagy hajón minden korlátozás nélkül, gépkocsival pedig megállás nélkül át szabad szállítani.

A betegség megszűntté nyilvánítása

328. § (1) A helyi zárlatot fel kell oldani, ha a lezárt helyen fogékony állat már nincs, illetve az ott tartott állatok közül az utolsó beteg állat meggyógyulásától számított huszonegy nap eltelt, és a fertőtlenítést mindkét esetben végrehajtották.

(2) Fertőtlenítés nélkül fel kell oldani a helyi zárlatot, ha a zárlat alatt levő helyen csak fertőzöttségre gyanús állatokat tartanak, és azok között a huszonegy napig tartó megfigyelés alatt, a himlőre gyanút keltő megbetegedés nem történt.

(3) A községi zárlatot fel kell oldani, ha a községben egy udvar vagy telep sincs már helyi zárlat alatt.

(4) A betegséget a községi zárlat feloldásával egyidejűleg kell hatóságilag megszűntté nyilvánítani.

(5) Fertőtleníteni kell

a) a helyi zárlat alá vont helyeken az állatok tartására használt helyiségeket (istállót, karámot, hodályt, stb.) és a fertőzöttnek tekinthető területrészeket;

b) a lezárt helyeken tárolt bőröket, gyapjút és az állatok gondozására használt eszközöket;

c) azokat a személyeket, akik a zárlat idején az állatokat gondozták, továbbá a beteg és a betegségre gyanús állatok szállításánál, leölésénél, levágásánál, a hullák boncolásánál és ártalmatlanná tételénél közreműködtek.

(6) A fertőtlenítést szigorított módon, a hatósági állatorvos irányításával kell végrehajtani.

329-366. §³

367-376. §⁴

377-387. §⁵

SZARVASMARHÁK GÜMŐKÓRJA

388-400. §⁶

FERTŐZŐ SERTÉSBÉNULÁS

A beteg, betegségre és fertőzöttségre gyanús sertés meghatározása

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

2 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

3 A korábbi alcímekkel együtt hatályon kívül helyezte: 75/2002. (VIII. 16.) FVM rendelet 31. § (1). Hatálytalan: 2002. VIII. 31-től.

4 A korábbi alcímekkel együtt hatályon kívül helyezte: 44/2002. (V. 17.) FVM rendelet 22. § (1). Hatálytalan: 2002. V. 25-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 44/2002. (V. 17.) FVM rendelet 22. § (1). Hatálytalan: 2002. V. 25-től.

6 Hatályon kívül helyezte: 65/2002. (VIII. 9.) FVM rendelet 20. § (2). Hatálytalan: 2002. VIII. 9-től.

401. § (1) Fertőző sertésbénulásban beteg az a sertés, amelyen a betegség tünetei kifejezetten mutatkoznak, és elhullása, leölése, illetőleg levágása után kórszövettani és/vagy laboratóriumi vizsgálattal a betegséget megállapítják.

(2) Ha az állományban (a községben) a fertőző sertésbénulást már korábban megállapították, laboratóriumi vizsgálat nélkül is betegnek kell tekinteni a betegség tüneteit kifejezetten mutató sertést.

(3) Fertőző sertésbénulás betegségre gyanús az a sertés, amelyen

a) a betegség tünetei nem kifejezetten mutatkoznak;

b) ha az állományban a betegséget még nem állapították meg, a laboratóriumi vizsgálat eredményéig a betegségre csak gyanúsak kell tekinteni azt a sertést is, amelyen a betegség tünetei mutatkoznak.

(4) Fertőző sertésbénulás fertőzőségére gyanús az a sertés, amely fertőző sertésbénulásban beteg, betegségre vagy fertőzőségre gyanús sertés nyers termékével, illetőleg ilyen állat váladékával, ürülékével szennyezett tárggyal vagy ilyen sertésekkel kapcsolatba került személyekkel érintkezett vagy érintkezhetett negyven napon belül.

A települési önkormányzat jegyzőjének feladatai

402. § Ha a települési önkormányzat jegyzője a sertésnek fertőző sertésbénulásban történő megbetegedéséről, a betegségre vagy fertőzőségre gyanús állapotáról, továbbá a betegség vagy annak gyanúja miatt történő levágásáról vagy elhullásáról tudomást szerez, a **106. §-ban** előírtakon túl köteles a közös legeltetést azonnal megtiltani, ha a betegséget vagy annak gyanúját közösen legeltetett állaton észlelték.

A hatósági állatorvos feladatai

403. § Ha a hatósági állatorvos a sertésnek fertőző sertésbénulásban történő megbetegedéséről, a betegség gyanújáról, elhullásáról szerez tudomást, köteles a helyszínre kiszállni, és

a) helyi zárlatot elrendelni;

b) kórhatározás céljából vizsgálati anyagot (mindenképpen, élő, klinikai tüneteket mutató sertést is!) küldeni az illetékes állat-egészségügyi intézetbe;

c) a helyi zárlat ideje alatt hetente legalább két ízben ellenőrző klinikai vizsgálatokat végezni;

d) ha a laboratóriumi vizsgálat eredménye alapján a betegséget sem megállapítani sem kizárni nem lehet, a helyi zárlatot a községben levő fertőzőségre gyanús állatok tartási helyén legfeljebb negyven napig továbbra is fenn kell tartani és a hatósági állatorvosnak a község sertésállományát meg kell figyelnie. Ha negyven napi megfigyelési idő alatt a betegségnek újabb gyanúja nem merül fel, vagy újabb megbetegedés kapcsán a fertőző sertésbénulás kizárható, a helyi zárlatot és a megfigyelést meg kell szüntetni.

A járási hivatal feladatai¹

404. § A járási hivatal köteles a **109. §-ban** foglalt feladatokon felül:²

a) a betegség vagy annak gyanúja, és a fertőzőség gyanúja esetén a helyszínre kiszállni és a tett intézkedéseket felülvizsgálni;

b) községi zárlatot elrendelni;

¹ Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

² Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

- c) a betegség megállapításának helyén a [409. §-ban](#) leírtak szerint a sertések leölését elrendelni;
- d) a betegség eredetére, elhurcolására vonatkozó vizsgálatot megindítani;
- e)¹ a vármegyei kormányhivatal utasítására kellő számú állatorvost kirendelni.

A vármegyei kormányhivatal feladatai²

405. §³ A vármegyei kormányhivatal köteles a [110. §-ban](#) előírtakon felül:⁴

- a)⁵ a fertőző anyag eredetének és elhurcolásának felderítésére irányuló vizsgálatot kiterjeszteni, és ehhez megfelelő számú állatorvosnak, a járási hivatal útján történő kirendeléséről gondoskodni;
- b) a védőkörzetet elrendelni;
- c) a fertőzöttségre gyanús állatok levágásának körülményeiről intézkedni.

Helyi zárlat

406. § A helyi zárlat szabályai a [118. §-ban](#) foglaltakon kívül a következők:

- a) a zárlat alá helyezett helyen a sertéstrágyát, almot és takarmányhulladékot más állatok trágyájától, alomjától és takarmányhulladékától külön kell összegyűjteni és azt füllesztéssel ártalmatlanná tenni;
- b) a betegség megállapítása esetén a zárlat alatt álló helyen a betegség jelentkezését megelőző negyven napon belül levágott sertés feldolgozásából eredő nyers vagy tartósított húst, szalonnát és húskészítményt főzéssel, párolással vagy sütéssel ártalmatlanná kell tenni.

Községi zárlat

407. § (1)⁶ Azt a községet, amelyben a betegséget megállapították, községi zárlat alá kell helyezni. Ha az elvégzett járványügyi vizsgálatok eredménye a teljes községi zárlat fenntartását nem indokolja, a járási hivatal a [\(2\) bekezdésben](#) meghatározott feltételek szerint részleges községi zárlatot is elrendelhet.

(2) A községi zárlatnak a [119. §-ban](#) előírtakat meghaladó szabályai a következők:

- a) a községi zárlat alatt álló terület határait a fő közlekedési utak mentén jól látható, tartós, „Fertőző sertésbénulás, községi zárlat” feliratú táblával kell megjelölni;
- b) a községi zárlat alá vont terület sertéstartói kötelesek állományuk tartási helyét, a létszám és a hasznosítási irány megjelölésével a hatósági állatorvosnak haladéktalanul bejelenteni;
- c) sertéstartó udvarból sertést kihajtani és sertéseket közösen legeltetni nem szabad;

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 17., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b).

4 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 17., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

5 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

6 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

d) sertés magánfogyasztásra történő levágását előzetesen végzett állatorvosi helyszíni vizsgálat eredményétől kell függővé tenni;

e) a községben sertésvásárt, sertéspiacot, sertéskiállítást stb. még részleges községi zárlat esetén sem szabad tartani.

Védőkörzet

408. § (1)¹ Ha a járványhelyzet indokoltta teszi, a járási hivatal védőkörzetet rendel el.

(2) A védőkörzetbe vont

- a) községből sertést kivinni,
- b) községen keresztül sertést lábon hajtani,
- c) községben sertésvásárt, sertéspiacot és sertéskiállítást tartani tilos.

A beteg, a betegsége gyanús és a fertőzöttségre gyanús állatokkal való eljárás

409. § (1)² Abban a kis létszámú állományban, ahol a betegséget megállapították - függetlenül attól, hogy egy vagy több állattartó tulajdonában vannak -,

a)³ az összes beteg és betegsége gyanús sertést vértelen úton le kell ölni; a fertőzöttségre gyanús állatok leölésénél és levágásánál a járási hivatal utasítása szerint kell eljárni;

b)⁴ a fertőzöttségre gyanús állatokat járási hivatali engedéllyel zárt vágásra kell szállítani. Húsukat a **413. § (2) bekezdésében** előírt hőkezelés után a járási hivatal által szabályozott körülmények között forgalomba szabad hozni.

(2) Ha a betegséget nagy létszámú állományban állapították meg,

a) a klinikai tüneteket mutató sertéseket le kell ölni és a hulladékokkal együtt a **414. §** szerint ártalmatlanná tenni;

b) az állomány valamennyi fertőzöttségre gyanús, tünetmentes sertését az utolsó leölést követő negyven napon belül zárlat alatt kell tartani; a zárlat ideje alatt a sertések zárt vágóhídon, folyamatos, elkülönített vágással levághatók; az ilyen állatok húsát az előírás szerint elvégzett hőkezelés után szabad forgalomba hozni; a vágóhíd ez idő alatt máshonnan származó állatokat nem fogadhat és exportra nem dolgozhat fel; a korábban rendes vágással levágott sertések belének feldolgozását a zárt vágás idején csak akkor szabad folytatni, ha az térben úgy elkülöníthető, hogy a fertőző anyag elhurcolását biztosan meg lehet akadályozni;

c) amennyiben a fertőzöttségre gyanús állatok negyven napos megfigyelési ideje kedvező eredménnyel zárult, az állatok korlátozás nélkül levághatók.

A zárlat enyhítése

410. § Helyi zárlat alatt álló helyről, főtt vagy kisütött sertéshúst és kiolvasztott zsírt csak a hatósági állatorvos engedélyével szabad kivinni.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b).

3 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

4 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 37., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3., 40.

411. § (1)¹ A részleges községi zárlat alatt álló terület nem fertőzött helyéről sertést azonnali levágás céljából, a községi zárlat alatt álló vagy a zárlat alatt nem álló községrészben levő vágóhídra, a hatósági állatorvos engedélyével és a járási hivatal jóváhagyásával szabad kivinni. Teljes vagy részleges községi zárlat alatt álló területről, a vármegyén belül más község vágóhídjára történő sertéskivitelhez a járási hivatal engedélye szükséges. A vármegyén kívüli vágóhídra történő sertéskivitel a minisztérium hozzájárulásával engedélyezheti a vármegyei kormányhivatal. Ebben az esetben a két vármegyei kormányhivatalnak összehangoltan és ellenjegyzéssel kell meghozni a szállításra és a vágásra vonatkozó intézkedéseket.

(2) A sertések kirakása a rendeltetési helyen csak állatorvosi vizsgálat mellett történhet.

412. §² Védőkörzetbe tartozó, nem fertőzött községből sertést levágásra vagy egyéb célból, a védőkörzetbe tartozó más községbe a járási hivatal engedélyével szabad kivinni. Engedély akkor adható, ha a hatósági állatorvos helyszíni vizsgálata negatív eredménnyel járt, és az állatok hatósági ellenőrzésének feltételei továbbra is biztosítottak.

A beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús sertés levágása, a levágott sertés hújának, zsírjának fogyasztására, nyerstermékeinek felhasználására és a betegségben elhullott sertés hullájával való elbánásra vonatkozó szabályok

413. § (1) A beteg vagy betegsége gyanús sertést nem szabad levágni.

(2) A fertőzöttsége gyanús, klinikailag tünetmentes sertés hatósági rendelkezésre történő levágásakor az állat felbontása alkalmával, a nyelőcsőnek és a végbélnek előzetes átkötése után az egész emésztőcsatornát sértetlen összefüggésben kell kivenni a hasüregből. A levágott sertést nem szabad a fej és gerincoszlopra hosszanti kettéhasításával felnyitni, hanem a törzset a gerincoszlop két oldalán, a gerincoszloppal párhuzamos hosszanti vágással kell két részre osztani (orjára vágni). Az egyben maradt gerincoszlopot és a fejet a lágy részek eltávolítása után, továbbá az egészében kivett emésztőcsatornát, a közfogyasztásra alkalmatlan egyéb testrészeket és a szőrt, a hullával azonos módon ártalmatlanná kell tenni. A levágott sertés bőrét lefejtetni vagy lenyúzni nem szabad. A húst, zsírt és szalonnát a levágás után haladéktalanul, állatorvosi ellenőrzés mellett, legalább 70 °C maghőmérsékleten, húsz percig tartó hőkezelésnek kell alávetni. Ha vágás közben az emésztőcsatorna vagy a gerincoszlop sérül, az egész sertést a hullával azonos módon kell ártalmatlanná tenni és a vágást csak az eszközök és a helyiség fertőtlenítése után szabad folytatni.

(3)³ A sertést azonnali levágás céljából a járási hivatal engedélyével, megbízható kísérettel és csak állatszállításra alkalmas járművön szabad elszállítani.

1 Megállapította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 6. §, 1. melléklet 2. Módosította: 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § c), h).

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

(4)¹ A fertőzöttségre gyanús sertés húsát nyersen szállítani nem szabad. Ha azonban a levágás helyén nincs kellő berendezés arra, hogy a nagyobb számban levágott sertések húsát megfelelően hőkezeljék, a járási hivatal engedélyt adhat, hogy a nyers húst hőkezelés céljából, megbízható kísérettel, megfelelő járművön, a védőközveten belüli, engedélyben megjelölt helyre az előírt módon elszállíthassák.

414. § A beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús sertés hulláját, a levágott sertésnek fogyasztásra alkalmatlan részeit, valamint a szórt, a sörtét, a körmöt és a csontokat állati hulladékfeldolgozó üzem útján, illetve megfelelő fertőtlenítés után, elásással vagy hullaemésztő verembe helyezéssel kell ártalmatlanná tenni. Ez utóbbi esetekben különös figyelemmel kell gondoskodni arról, hogy a teljes önmészettétségig a hullarészekhez állat vagy illetéktelen személy ne férjen hozzá.

A betegség megszűntté nyilvánítása

415. § (1) A helyi zárlatot fel kell oldani, ha a beteg, betegsége vagy fertőzöttsége gyanús állatok elhullása, leölése vagy vágása után, a lezárt helyen sertés már nem maradt, a húst és a szalonnát megfőzték, megpárolták, illetőleg kisütötték és a fertőtlenítést szigorított módon, két alkalommal, tizennégy napos időközzel végrehajtották a fertőtlenítési útmutatókban leírtak szerint.

(2) Ha a beteg, betegsége vagy fertőzöttsége gyanús állat elhullása, leölése vagy levágása után a lezárt helyen sertés még marad, a betegség miatt elrendelt zárlat feloldása szempontjából a megfigyelési idő negyven nap.

(3) A helyi zárlatot fertőtlenítés nélkül fel kell oldani, ha a zárlat alá helyezett helyen csak fertőzöttsége gyanús sertést tartottak, és negyven nap eltelte alatt fertőző sertésbénulásos megbetegedés nem történt.

(4) A községi zárlatot fel kell oldani és a betegséget megszűntté kell nyilvánítani, ha a községben már egy hely sem áll helyi zárlat alatt, és az utolsó beteg, betegsége vagy fertőzöttsége gyanús sertés elhullása, leölése, levágása vagy elszállítása óta negyven nap eltelt.

(5) A védőközvetet meg kell szüntetni, ha a védőközvetben már egy község sem áll községi zárlat alatt.

416. § (1) Fertőtleníteni kell:

a) a fertőzött udvarban a beteg, a betegsége és a fertőzöttsége gyanús sertés leölése vagy elszállítása után azonnal a sertések tartási helyét, az udvart, ahol a sertések jártak, a sertésetető és -itató edényeket, a takarítóeszközöket, az udvarban összegyűjtött sertéstrágyát, almot, takarmányhulladékot;

b) azt a járművet, amelyen a fertőzött helyről származó takarmányt, továbbá beteg vagy betegsége, illetőleg fertőzöttsége gyanús sertést vagy ilyen állat hulláját szállították;

c) azt a helyet, ahol a beteg, betegsége vagy fertőzöttsége gyanús sertést leölték, levágták vagy felboncolták és mindazokat az eszközöket, amelyeket a sertések levágásánál, leölésénél vagy boncolásánál használtak;

d) azokat a személyeket, akik a beteg, betegsége vagy fertőzöttsége gyanús sertés levágását, leölését boncolását és a fertőtlenítést végezték.

(2) A fertőtlenítést hatósági állatorvosi ellenőrzés mellett, szigorított módon kell végezni.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

Korlátozások a betegség megszűntté nyilvánítása után

417. § A betegség miatt zárlat alá vett helyekre, az összes sertés eltávolítását és a végfertőtlenítést követő negyven napig nem vihető be sertés. A betelepítés előtt állatorvosi ellenőrzés mellett, szigorított módon ismét fertőtleníteni kell a sertéstartó telepet vagy udvart.

VESZETTSÉG**418-430. §¹****TAKONYKÓR***A beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús állat meghatározása*

431. § (1) Takonykórban beteg az az egypatás állat, amely

a) az immundiagnosztikai próbák eredményétől függetlenül a betegség tüneteit kifejezetten mutatja;

b) a tüneteket nem kifejezetten mutatja, de az immundiagnosztikai próbák valamelyike pozitív eredményre vezetett;

c) takonykórra gyanút keltő kóros tüneteket nem mutat ugyan, de a [40. számú függelék](#) szerint végzett és minősített immundiagnosztikai próbák együttes eredménye pozitív.

(2) Takonykórra gyanús az az egypatás állat, amelyen a tünetek nem kifejezetten mutatkoznak és az immundiagnosztikai vizsgálatok kétes eredményre vezettek.

(3) Takonykór fertőzöttségére gyanús az az egypatás állat,

a) amelyet takonykórban beteg vagy e betegsége gyanús állattal közös istállóban vagy udvarban tartottak, vagy amely ilyen állattal legelés, szállítás, hajtás stb. közben közvetlenül érintkezett, közös vályúból ivott vagy evett, ilyen állat kóros váladékával szennyezett tárggyal (szerszámmal, etetőzsákkal stb.) érintkezett vagy érintkezhetett száznyolcvan napon belül;

b) amelyen az immundiagnosztikai eljárások alapján további vizsgálatokat kell végezni.

Az állat-egészségügyi szolgálat részletes feladatai

432. § (1) El kell látni a [107-110. §-okban](#) előírtakat.

(2)² A betegség hatóságilag csak a vármegyei kormányhivatal felülvizsgálata után állapítható meg.

¹ Hatályon kívül helyezte: 164/2008. (XII. 20.) FVM rendelet 23. § (4) b). Hatálytalan: 2009. I. 1-től.

² Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

(3)¹ Ha a vizsgálat adatai szerint a beteg állat közös legelőre járt, vagy ha egyébként is alapos a gyanú, hogy a betegség a községben (nagy létszámú állományban, ménesben) elterjedt, a járási hivatal javaslatára a vármegyei kormányhivatal elrendelheti a község (nagyüzem, ménes) valamennyi egypatás állatának a **40. számú függelék** szerinti ellenőrző immundiagnosztikai vizsgálatát. A vizsgálat megkezdése előtt a minisztériumot tájékoztatni kell, és a továbbiakban annak utasítása szerint kell eljárni.

Helyi zárlat

433. § A **118. §-ban** foglaltakon felül a helyi zárlat alá helyezett helyen a beteg, betegsége vagy fertőzősége gyanús állatok istállóeszközeit, takaróit, szerszámaikat, itató- és etetőedényeit, más egypatás állatnál használni csak fertőtlenítés után szabad.

Az immundiagnosztikai eljárás alkalmazásának szabályai

434. § (1) A betegség megállapítása, illetőleg annak kizárása céljából malleines próbát és vérvizsgálatot kell végeztetni. A vizsgálatok szabályait a **41-43. számú függelékek** tartalmazzák.

(2)² A különleges diagnosztikai eljárás alá kerülő, betegsége és fertőzősége gyanús állatokról két példányban kimutatást kell készíteni. A kimutatás egyik példányát a vizsgálatok alapján tett intézkedésekről szóló jelentéssel a járási hivatalnak meg kell küldeni, és a továbbiakban esetleges rendelkezései szerint kell eljárni.

(3) A diagnosztikai eljárás során fel kell hívni a tulajdonos figyelmét arra, hogy az állaton időközben mutatózó, a betegsége gyanút keltő tünetekről a hatósági állatorvost azonnal értesítse.

A beteg állattal való eljárás

435. §³ A beteg állatot vértelen úton, haladéktalanul le kell ölni és a hullát a járási hivatal rendelkezése alapján ártalmatlanná kell tenni.

A betegsége és fertőzősége gyanús állattal való eljárás

436. § A betegsége és fertőzősége gyanús állatot a **41-43. számú függelékekben** meghatározottak szerint haladéktalanul immundiagnosztikai eljárás alá kell vonni, és a továbbiakban a megállapítás eredményétől függően kell eljárni.

A trágya, az alom és a takarmányhulladék kezelése

437. § A helyi zárlat alatti helyen a fertőzőt istállóban és a kifutóban összegyűlt trágyát, almot és takarmányhulladékot füllesztéssel ártalmatlanná kell tenni.

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9., 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 6., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 8.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

A nyerstermék felhasználásának tilalma

438. § A beteg vagy betegsége gyanús állat szőrét felhasználni vagy forgalomba hozni nem szabad, hanem azt elégetéssel ártalmatlanná kell tenni.

A beteg és a betegsége gyanús állatok levágásának tilalma

439. § (1) A beteg vagy betegsége gyanús állatot levágni vagy elvéreztetés útján leölteni nem szabad.

(2) A fertőzöttségre gyanús állatot csak vágóhídon, a hatósági állatorvos jelenlétében és a levágás előtt tizennégy napon belül végrehajtott, negatív eredményű malleines szempróba után szabad levágni.

A hullák felbontásának és felhasználásának korlátozása, a hullák ártalmatlanná tétele

440. § (1) A beteg vagy a betegsége gyanús állat hulláját felhasználni vagy forgalomba hozni nem szabad.

(2) A beteg vagy a betegsége gyanús állat hulláját és hullarészeit ártalmatlanná kell tenni. Ennek, valamint az ilyen hulla szállításának szabályai a következők:

a) a hullát csak hatósági állatorvosnak, más személynek pedig csak hatósági állatorvos felügyelete mellett szabad felboncolni;

b) a hullát lebőrizni nem szabad, és ha az ártalmatlanná tétel elvégzése útján történik, a bőrt a hullának a hullagödörbe való helyezése előtt, többszörös keresztülmetszéssel használhatatlanná kell tenni;

c) a boncolás során vérrel vagy egyéb testnedvekkel beszennyezett földet lapáttal fel kell szedni és a hullagödörbe dobni, majd a boncolás helyét fertőtlenítő oldattal át kell itatni;

d) a hulla szállítására használt járművet a hulla lerakása után a helyszínen kell fertőtleníteni, a felhasznált almot pedig el kell égetni;

e) a hulla és a hullarészek ártalmatlanná tételét a hatósági állatorvos jelenlétében és utasítása szerint kell végezni.

(3) A szállításra használt járművet egypatás állatokkal nem szabad vontatni.

A helyi zárlat enyhítése

441. § (1) A helyi zárlat enyhítése céljából a nem fogékony állatokra a zárlat alól felmentést lehet adni.

(2)¹ A helyi zárlat alatti helyről fertőzöttségre gyanús állatot indokolt esetben (elköltözés, megszokott tartási helyére való szállítás) – a járási hivatal engedélyével – a község más helyére vagy más község területére ki lehet vinni. Az ilyen állatok kivételére vonatkozólag a [123. §-ban](#) foglaltakon felül, a következő szabályokat kell megtartani:²

a) az állatot csak abban az esetben szabad kivinni, ha a közvetlenül az elszállítás előtt végzett immundiagnosztikai vizsgálat kedvező eredményű, és az állatot helyszíni vizsgálat során a hatósági állatorvos a betegsége utaló tünetektől mentesnek találta;

¹ Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

² Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d).

b) az állatot a rendeltetési helyen azonnal el kell különíteni, helyi zárlat alá kell helyezni, és az előző tartási helyen meghatározott immundiagnosztikai eljárást folytatni kell;

c) ha a kivitel más község (város) területére történik, az eddigi eljárások adatait tartalmazó kimutatás egyik példányát vagy kivonatát a rendeltetési hely szerint illetékes hatósági állatorvos részére, a szállítási engedély kiadásáról szóló értesítéssel együtt, meg kell küldeni.

(3)¹ A helyi zárlat alá helyezett helyről olyan, fertőzősége gyanús állatot, amelynél az első immundiagnosztikai eljárás eredménye negatív vagy kétes, a járási hivatal engedélyével, a község határának meghatározott részébe, munkavégzés céljából ki szabad vinni.

A betegség megszűntté nyilvánítása

442. § (1) A helyi zárlatot fel kell oldani, ha

a) a zárlat alatti helyen fogékony állat nincs, és a fertőtlenítést végrehajtották;

b) a zárlat alá helyezett helyen maradt állatokon a [40. számú függelék](#) szerint előírt vizsgálatokat kedvező eredménnyel végezték el.

(2) A betegséget hatóságilag megszűntté kell nyilvánítani, ha a községben a betegség miatt helyi zárlat alá helyezett hely már nincs.

Fertőtlenítés

443. § (1) A fertőtlenítést szigorított módon kell végezni, a fertőtlenítési útmutatóban előírtak szerint.

(2) Fertőtleníteni kell

a) azt a helyiséget, amelyben a beteg, a betegségre és fertőzősége gyanús állatot tartották és amelyben ilyen állat megfordult, továbbá az istállóberendezéseket, az etető- és itatóedényeket, takarítóeszközöket, az összegyűjtött trágyát, almot és takarmányhulladékot, valamint mindazokat a tárgyakat (takarót stb.) amelyek a hatósági állatorvos szerint fertőztek lehetnek;

b) azt a járművet, amelyen a beteg, betegségre vagy fertőzősége gyanús állatot vagy ilyen állat hulláját szállították;

c) azt a helyet, amelyen a beteg, betegségre vagy fertőzősége gyanús állatot leölték, kényszervágták vagy boncolták és az ahhoz használt eszközöket;

d) azokat a személyeket, akik a beteg, betegségre vagy fertőzősége gyanús állat leölését, kényszervágását, boncolását és fertőtlenítését végezték.

(3) A zárlat további fenntartása esetében is haladéktalanul fertőtlenítést kell végezni a [\(2\) bekezdés](#) szerint, ha a beteg vagy a betegségre gyanús állat eltávolítása vagy elhullása után a helyiségben fogékony állat maradt.

Közegészségügyi szabályok

444. § (1) A takonykórt és annak gyanúját a házi orvosnak haladéktalanul be kell jelenteni.

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

(2) A hatósági állatorvos köteles kioktatni a beteg, a betegsége vagy fertőzöttsége gyanús állatok gondozóját és tulajdonosát, valamint a fertőtlenítésnél segédkező személyeket, hogy a takonykór iránt az ember is fogékony, és az ilyen állatokkal, azok hulláival, valamint a fertőzött tárgyakkal való érintkezés veszélyes.

(3) A betegsége vagy fertőzöttsége gyanús állatok elkülönítési helyére csak az állat gondozója, orvos, állatorvos vagy állat-egészségügyi technikus léphet be.

(4) A beteg, a betegsége vagy a fertőzöttsége gyanús állat ápolásával, hullájának szállításával, boncolásával, valamint a fertőtlenítéssel, nem szabad megbízni olyan személyt, akinek keze vagy más fedetlen testrésze sérült.

(5) A beteg vagy betegsége gyanús állat gondozását vagy kezelését végző személy köteles magát az állattal való minden foglalkozás után fertőtleníteni.

(6) Azok a személyek, akik beteg vagy betegsége gyanús állat hullájával vagy hullarészeivel érintkeztek, a boncolásnál vagy szállításnál segédkeztek, ugyancsak kötelesek magukat fertőtleníteni. E személyek fertőtlenítését a hatósági állatorvos köteles ellenőrizni.

(7) Beteg állatot gyógykezeltetni vagy azon műtetet végrehajtani nem szabad. Betegsége gyanús állaton kezelést vagy műtetet csak állatorvos végezhet.

TENYÉSZBÉNASÁG

A beteg, betegsége gyanús, fertőzött és fertőzöttsége gyanús állat meghatározása

445. § (1) Tenyészbénaágban beteg az a mén vagy kanca, amely (amelyben)

a) a betegség tünetei kifejezetten felismerhetők vagy

b) az ivarszerv nyálkahártyájáról vett kaparékban a kórokozó kimutatható, vagy

c) betegsége gyanús és a tenyészbénaágra irányuló vérvizsgálata pozitív eredményre vezetett.

(2) Tenyészbénaágra gyanús az a mén és kanca, amelyen a külső nemi szervek nem fájdalmas duzzanata – különösen néhány nappal a pároztatás után – észlelhető.

(3) Tenyészbénaággal fertőzött az a tünetmentes mén és kanca, amelyben a tenyészbénaágra irányuló vérvizsgálat pozitív eredményre vezetett.

(4) Tenyészbénaág fertőzöttségére gyanús az a mén és kanca, amely

a) e betegsége gyanús vagy e betegséggel fertőzött állattal a fedeztetés során érintkezett;

b) bár tünetmentes, de a vérvizsgálata kétes eredményt adott.

Az állat-egészségügyi szolgálat részletes feladatai

446. § (1) El kell látni a [107-110. §-okban](#) előírtakat.

(2)¹ A betegség hatóságilag csak a vármegyei kormányhivatal felülvizsgálata után állapítható meg.

¹ Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

(3)¹ Tenyészmén megbetegedése, a betegség gyanúja, fertőzöttsége vagy a fertőzöttség gyanúja esetén a járási hivatal a területileg illetékes lótenyésztési felügyelőt is soron kívül köteles értesíteni.

(4)² A tenyészbenaság nagymérvű elterjedtsége esetén a vármegyei kormányhivatal a [454. §-ban](#) foglaltakat is köteles elrendelni.

A fedeztetés tilalma

447. § A beteg, betegsége gyanús, fertőzött és fertőzöttségre gyanús mént fedeztetésre, továbbá mesterséges termékenyítésre használni; a beteg, betegsége gyanús, fertőzött és fertőzöttségre gyanús kancát fedeztetni, illetőleg mesterségesen termékenyíteni tilos.

A beteg állattal való eljárás

448. § (1) A beteg mént és kancát haladéktalanul, levágás útján le kell ölni. A beteg állatot levágás céljából való elszállításáig az elkülönítés helyéről kivinni nem szabad.

(2) A levágást vágóhídon kell végrehajtani.

A betegsége gyanús állattal való eljárás

449. § A betegsége gyanús állatot a [117. §-ban](#) előírtak szerint forgalmi korlátozás alá kell helyezni, a [44. számú függelék](#) szerint tovább kell vizsgálni, s ennek eredményeképpen a függelékben meghatározott intézkedést kell végrehajtani.

A fertőzött állattal való eljárás

450. § A fertőzött állatot a [117. §](#) előírásai szerint forgalmi korlátozás alá kell helyezni, a [45. számú függelék](#) szerint tovább kell vizsgálni, s ennek eredményeképpen a függelékben meghatározott intézkedést kell végrehajtani.

A fertőzöttségre gyanús állattal való eljárás

451. § A fertőzöttségre gyanús állatot a [117. §](#) előírásai szerint forgalmi korlátozás alá kell helyezni, s azt az állatot, amely

a) kétes vérvizsgálati eredmény mellett beteg, betegsége vagy fertőzöttségre gyanús állattal nem érintkezett, a [46. számú függelékben](#);

b) a beteg, a betegsége vagy fertőzöttségre gyanús állattal érintkezhetett, a feltételezett fertőződés időpontjától számított huszonegyedik naptól a [47. számú függelékben](#) meghatározott módon tovább kell vizsgálni, és ennek eredményeképpen az abban meghatározott intézkedést kell végrehajtani.

A forgalmi korlátozás szabályai

452. § (1) A forgalmi korlátozás kilencven napig, vagy amennyiben az előírt diagnosztikai vizsgálat ezen idő alatt nem fejeződött be, a diagnosztikai vizsgálat befejezéséig tart.

¹ Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

² Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

(2) A betegségre gyanús, fertőzött vagy fertőzöttségre gyanús mént és kancát ugyanabban a helyiségben (istállóban, fészerben, kifutóban stb.) együtt tartani, ugyanazon a legelőn együtt legeltetni vagy együtt jármű elé fogni nem szabad.

(3)¹ A betegségre gyanús, fertőzött vagy fertőzöttségre gyanús állatot a járási hivatal engedélye nélkül más községbe kivinni nem szabad. Az állatnak az állandó tartási helyét a község területén belül is csak a járási hivatal engedélyével szabad megváltoztatni.

(4)² A járási hivatal a kivitelt csak levágás céljából vagy az állattartó lakóhelyének megváltoztatása miatt engedélyezheti. Az engedély kiadásáról a rendeltetési hely szerint illetékes vármegyei kormányhivatalt értesíteni kell.

(5) A levágás céljából kivitt állatokat öt napon belül le kell vágni, a továbbtartás céljából elszállított állatokat pedig újabb tartási helyükön ugyanolyan forgalmi korlátozás alatt kell tartani, mint amilyen korlátozás alatt előbbi helyükön álltak.

(6) A forgalmi korlátozás alá helyezett állatok fedezési és fedeztetési tilalom alatt állnak.

(7) A vizsgálat alatt álló kancákat a forgalmi korlátozás feloldásától számított egy éven belül természetes módon fedeztetni nem szabad.

*A beteg, betegségre gyanús, fertőzött és fertőzöttségre gyanús állat
szállításának szabályai*

453. § (1) A beteg, betegségre gyanús, fertőzött vagy fertőzöttségre gyanús állatot vasúton vagy tehergépkocsin kell szállítani. Útközben a szállítmányból állatot kirakni vagy a szállítmányhoz állatot hozzárakni nem szabad.

(2) A szállításnál eljáró hatósági állatorvos köteles:

a) a fuvarlevélen piros tintával vagy írónnal feltüntetni, hogy a szállítmányt csak hatósági állatorvosi vizsgálat után szabad kirakni;

b)³ a kísérő okmányt az alábbi záradékkal ellátni:

Adb tenyészbénaságban beteg, betegségre gyanús, fertőzött, illetőleg fertőzöttségre gyanús állat elszállítása a-i vágóhídra, ajárási hivatalszámú engedélye alapján, továbbtartásra (a nem kívánt szöveg törölendő) történik. A rendeltetési állomáson a vasúti kocsirakása csak hatósági állatorvos jelenlétében történhet meg. A szállítmány rendeltetési helye:

(3) A rendeltetési helyen a kirakás alkalmával a hatósági állatorvos köteles az állatok azonosságát ellenőrizni és a szállításra használt járművet fertőtleníttetni.

*A járási hivatal feladatai a tenyészbénaság nagymérvű elterjedtsége esetén*⁴

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 41.

2 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 14., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9., 42., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

3 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

4 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 5. Végre nem hajtható módosítására lásd: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 17.

454. §¹ Ha a betegség a községben vagy a nagy létszámú állattartó telepen több helyen jelentkezett, vagy ha a betegség kétséget kizáróan nem volt megállapítható, a vármegyei kormányhivatal rendelkezése alapján a község vagy a nagy létszámú állattartó telep területén egy év tartamára a következő szabályokat is alkalmazni kell:²

a) a hatósági állatorvos a ménokról és a kancákról, azok pontos leírását is tartalmazó nyilvántartást köteles vezetni, és ezt követően minősíteni;

b) a hatósági állatorvos köteles a fedeztetésre alkalmas kancákat huszonegy napi időközzel, két ízben vérvizsgálatnak alávetni;

c) továbbtartás céljából az egyéves kort meghaladott állatot csak a hatósági állatorvosnak, a huszonegy napos időközzel két ízben végrehajtott vérvizsgálat negatív eredményét feltüntető igazolása mellett szabad más helyre kivinni;

d) a kancákat csak mesterségesen szabad termékenyíteni;

e) a termékenyítésre vagy továbbtartásra nem engedélyezett, egy évnél idősebb méneket ivartalanítani kell;

f) a hatósági állatorvos köteles a loállományt negyedévenként tenyészbénaságra irányuló klinikai vizsgálatnak alávetni.

A betegség megszűntté nyilvánítása

455. § (1) A betegséget megszűntté kell nyilvánítani, ha a községben beteg, betegsége gyanús, fertőzött vagy fertőzöttségre gyanús állat már nincs, és/vagy a beteg méneket és kancákat leölték.

(2) A betegség megszűntté nyilvánítása előtt nem kell fertőtleníteni.

A LOVAK FERTŐZŐ KEVÉSVÉRŰSÉGE

A beteg, betegsége gyanús, fertőzött és a fertőzöttségre gyanús állat meghatározása

456. § (1) Fertőző kevésvérűségben beteg az az egypatás állat, amelyen

a) a betegség klinikai tünetei jellemzően mutatkoznak, vagy

b) a klinikai tünetek nem kifejezettek ugyan, de amelynek a véréből, szöveteiből a kórokozót laboratóriumi vizsgálatokkal kimutatták és/vagy amelynek vérsavója a huszonegy napos időközzel, két alkalommal elvégzett szerológiai vizsgálat mindegyikében pozitív eredményt adott.

(2) Fertőző kevésvérűségben beteg volt az az állat is, amelyen a boncolás, valamint a szövettani vizsgálat megállapítja a betegsége utaló elváltozásokat, függetlenül attól, hogy az állaton az elhullás vagy leölés előtt betegsége gyanút keltő tüneteket észleltek-e.

(3) Fertőző kevésvérűségre gyanús az az egypatás állat, amelyen a betegség klinikai tünetei nem jellemzőek ugyan, de a huszonegy napos időközzel, egymás után kétszer végzett szerológiai vizsgálat eredménye fertőző kevésvérűségre utal (mindegyike kétes eredményt adott vagy csak az egyik volt pozitív).

(4) Fertőző kevésvérűséggel fertőzött az az egypatás állat, amely klinikai tüneteket nem mutat, de amelynek véréből, szöveteiből a kórokozót laboratóriumi vizsgálatokkal kimutatták, és/vagy amelynek huszonegy napos időközzel elvégzett, kétszeri szerológiai vizsgálata pozitív eredményt adott.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b).

2 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

(5) Fertőzöttségre gyanús az az egypatás állat, amelyet kilencven napon belül fertőző kevésvérűségben beteg vagy betegségre gyanús állattal együtt tartottak, vagy amely tünetmentes, de a vérsavó vizsgálata kétes vagy egy alkalommal pozitív eredményt adott.

Az állat-egészségügyi szolgálat részletes feladatai

457. § (1) El kell látni a [107-110. §-okban](#) előírtakat.

(2)¹ A betegség hatóságilag csak a vármegyei kormányhivatal felülvizsgálata után állapítható meg.

(3) A beteg és a fertőzött állat marhalevelére a hatósági állatorvos köteles a „fertőző kevésvérűség vírusával fertőzött” szöveget, valamint a marhalevél-kezelési tilalmat rávezetni.

A beteg, a fertőzött és a betegségre gyanús állattal való eljárás

458. § (1) A beteg, a fertőzött és a betegségre gyanús állatot el kell különíteni, istállóban kell tartani, az istállót a nyári időszakban rendszeresen rovarellenes szerrel kell kezelni.

(2) A beteg és a fertőzött állatot hatósági rendelkezésre vágóhídon le kell ölni. A beteg és a fertőzött állatot az elkülönítés helyéről csak leölés céljából szabad kivinni.

(3) A betegségre gyanús állatot forgalmi korlátozás és hatósági állatorvosi megfigyelés alá kell vonni, és rajta egyúttal klinikai vizsgálatot és/vagy a fertőző kevésvérűség vírusa elleni ellenanyagok kimutatását célzó laboratóriumi diagnosztikai vizsgálatokat kell végezni. A vizsgálatokat három hetenként mindaddig ismételni kell, amíg a klinikai tünetek és a laboratóriumi vizsgálatok együttes eredménye alapján a betegség vagy a fertőzöttség megállapítható vagy kizárható. Ha a diagnosztikai vizsgálatok a betegség és a fertőzöttség gyanúját is kizárják, a forgalmi korlátozást és az állatorvosi megfigyelést a vizsgálatok lezárásakor meg kell szüntetni.

(4) A beteg és a fertőzött állat húsvizsgálatakor jegyzőkönyvet kell felvenni, és diagnosztikai célból vizsgálati anyagot kell küldeni az állat-egészségügyi intézetbe.

A fertőzöttségre gyanús állattal való eljárás

459. § A fertőzöttségre gyanús állatot kilencven napra, vagy – ha a klinikai és a laboratóriumi vizsgálatok a kilencven napot meghaladják – a diagnosztikai vizsgálatok lezárásáig forgalmi korlátozás és állatorvosi megfigyelés alá kell vonni. A klinikai és a laboratóriumi diagnosztikai vizsgálatokat három hetenként ismételve addig kell folytatni, amíg a betegség vagy a fertőzöttség megállapítható vagy kizárható. Ha a vizsgálatok a fertőzöttség gyanúját is kizárják, a forgalmi korlátozást és az állatorvosi megfigyelést a diagnosztikai vizsgálatok lezárásával egyidejűleg meg kell szüntetni.

A hatósági megfigyelés szabályai

460. § A megfigyelés alá helyezett,

a) betegségre gyanús állatot a tünetek megszűnéséig legalább hetenként,

¹ Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

b) fertőzöttségre gyanús állatot, ha rajta tünetek jelennek meg a tünetek megjelenésekor, és ezek megszűnéséig hetenként klinikai vizsgálatnak kell alávetni.

A forgalmi korlátozás szabályai

461. § A betegségre és a fertőzöttségre gyanús állatot a betegség megállapításáig vagy a betegség, illetve a fertőzöttség kizárásáig forgalmi korlátozás alá kell vonni, eredeti tartózkodási helyén el kell különíteni úgy, hogy más fogékony állattal ne érintkezzen. Az állatot eladni, elajándékozni, más helyre vinni a forgalmi korlátozás feloldásáig nem szabad.

A beteg, betegségre gyanús, fertőzött és fertőzöttségre gyanús állat szállításának szabályai

462. § (1)¹ A beteg, betegségre gyanús, fertőzött vagy fertőzöttségre gyanús állatot csak a járási hivatal engedélyével, levágás céljából vágóhídra és csak beteg állatok szállítására rendszeresített zárt gépkocsin szabad szállítani. Útközben a szállítmányból állatot kirakni vagy a szállítmányhoz állatot hozzárakni nem szabad.

(2) A szállításnál a hatósági állatorvos köteles

a) az állatok azonosságát ellenőrizni és a szállítási okmányon a hibás bejegyzéseket helyesbíteni, vagy a hiányokat pótolni;

b) a szállítási okmányon piros tintával vagy piros írónnal feltüntetni, hogy a szállítmányt csak hatósági állatorvosi vizsgálat után, a hatósági állatorvos felügyelete mellett szabad kirakni.

(3) Az állatok szállítási okmányát a következő záradékkal kell ellátni: „A ... fertőző kevésvérűségben beteg, betegségre gyanús, fertőzött vagy fertőzöttségre gyanús állat elszállítása a ... vágóhídra történik. A rendeltetési állomáson a szállító jármű kirakása csak hatósági állatorvos jelenlétében történhet meg. A szállítmány rendeltetési helye:”

(4) A rendeltetési helyen a kirakásnál eljáró hatósági állatorvos köteles az állatok azonosságát ellenőrizni, a kirakás megtörténte után pedig gondoskodni arról, hogy a szállításra használt járművet szigorított módon fertőtlenítsék.

A trágya, az alom és a takarmányhulladék kezelése

463. § A beteg vagy betegségre gyanús állat trágyáját, alomját és takarmányhulladékát más állatok trágyájától, alomjától és takarmányhulladékától külön rakva kell összegyűjteni és füllesztéssel ártalmatlanná tenni.

A legeltetés korlátozása

464. § Azon a legelőn, amelyről a fertőző kevésvérűségben beteg, betegségre gyanús, és fertőzött egypatás állatokat eltávolították, fogékony állatok csak hat hónap eltelte után legeltethetők.

A betegség megszűntté nyilvánítása, fertőtlenítése

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

465. § (1) A betegséget megszüntté kell nyilvánítani, ha a beteg és a fertőzött állatok leölése, a fertőzött – és indokolt esetben a szomszédos – istállók légytelenítése és a fertőtlenítés megtörtént. A betegség megszüntetésének nem akadályozója, hogy a községben fertőző kevésvérűség gyanúja miatt állatok állatorvosi megfigyelés és forgalmi korlátozás alatt állnak.

(2) Azt a helyiséget, amelyben a beteg, a betegsége gyanús és a fertőzött állatokat elkülönítették, továbbá, amelyben ilyen állatok megfordultak, szigorított módon fertőtleníteni kell.

(3) Ha a helyiségnek, amelyben a beteg és a fertőzött állatot tartották, a padozata föld, azt egy ásonymnyi mélységben ki kell ásni, és fertőtlenítő oldattal átitatva ártalmatlanná kell tenni.

(4) A fertőtlenítést szigorított módon a hatósági állatorvos irányítása mellett kell végrehajtani.

A NYULAK VÉRZÉSES BETEGSÉGE

A beteg, betegsége gyanús, fertőzött és fertőzöttsége gyanús állat, valamint a veszélyeztetett állományok fogalmának meghatározása

466. § (1) Beteg az a házinyúl vagy -állomány, amelyben a betegség jellemző klinikai és kórbonctani elváltozásai mutatkoznak, és a kórhatározást laboratóriumi vizsgálat is megerősítette. Betegnek kell minősíteni azt az állományt is, amelyben ugyan a klinikai és kórbonctani tünetek nem jellemzőek, de egyéb vizsgálattal a betegség fennállását egyértelműen megállapították. A betegséget a hatósági állatorvos állapítja meg.

(2) Betegsége gyanús az az állat vagy -állomány, amelynél a klinikai és kórbonctani elváltozások nem jellemzőek, és a betegséget laboratóriumi vizsgálattal nem állapították meg, vagy nem zárták ki egyértelműen.

(3) Fertőzött az az állomány, amelyben beteg állat nincs, de vágóhídi vagy egyéb visszajelzés szerint az állományból származó állaton vagy hullán a betegséget megállapították. Fertőzött az az állomány is, amelybe hatvan napon belül beteg állományból nyulakat, vagy ragályfogó tárgyakat szállítottak.

(4) Fertőzöttsége gyanús az az állomány, amely hatvan napon belül fertőzött állománnyal érintkezett, vagy érintkezhetett.

(5)¹ Veszélyeztetett állomány(ok) az (1)-(4) bekezdésekben nem említett, járványtani indokok alapján a járási hivatal által meghatározott szomszéd település(ek) állománya(i).

A beteg, betegsége gyanús, fertőzött, fertőzöttsége gyanús és veszélyeztetett állományokkal követendő eljárás

467. § (1) A beteg állományt forgalmi korlátozás alá kell helyezni, létszámát pontosan meg kell állapítani, majd az állományt haladéktalanul, vértelen úton le kell ölni. A hullákat ártalmatlanná kell tenni.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

(2)¹ Kivételes értékű és nagyságú állományokban vagy egyéb esetben a minisztérium hozzájárulásával, a járási hivatal az (1) bekezdésben előírttól eltérő leküzdési módot is alkalmazhat (forgalmi korlátozás, a beteg nyulak leölése után a klinikailag egészségesnek látszó állatok haladéktalan védőoltása, elölt kórokozót tartalmazó vakcinával).

(3) A betegségre gyanús állományt mindaddig forgalmi korlátozás alatt kell tartani, amíg a betegséget meg nem állapították, vagy azt egyértelműen nem zárták ki.

(4) A fertőzött és fertőzöttségre gyanús állományokat forgalmi korlátozás alá kell helyezni, és haladéktalanul védőoltásban kell részesíteni. A védőoltást elölt kórokozót tartalmazó vakcinával kell végezni, az oltott állományokat tizenöt napig forgalmi korlátozás alatt kell tartani.

(5) A veszélyeztetett állományokat - a (4) bekezdésben leírtak szerint - védőoltásban kell részesíteni.

(6) A védőoltás költségei az állattartót terhelik.

A hatósági állatorvos feladatai

468. § A hatósági állatorvos a 107. §-ban meghatározott feladatokon felül köteles:

a)² a betegségre gyanús és fertőzött állományokból - a járási hivatal egyidejű tájékoztatása mellett - vizsgálati anyagot küldeni az illetékes állat-egészségügyi intézetbe;

b) a betegség és/vagy gyanújának megállapítása esetén - a helyi önkormányzat jegyzőjének egyidejű tájékoztatása mellett - helyi zárlatot elrendelni.

A járási hivatal feladatai³

469. § A járási hivatal a 109. §-ban meghatározott feladatokon felül köteles:⁴

a) a hatósági állatorvos intézkedéseit felülvizsgálni;

b)⁵ a beteg, betegségre gyanús és fertőzött állományokról a vármegyei kormányhivatalnak haladéktalanul jelentést tenni;

c) részleges vagy teljes községi zárlatot elrendelni;

d) a betegség megállapítása esetén az állomány leölése iránt intézkedni;

e) a betegség eredetére, illetve behurcolásának lehetőségeire irányuló vizsgálatot végezni;

f)⁶ intézkedéseiről a vármegyei kormányhivatalt folyamatosan tájékoztatni.

A vármegyei kormányhivatal feladatai⁷

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

2 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

3 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

4 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

5 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 6., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 15., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

6 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 4., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 20., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

7 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 17., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

470. §¹ A vármegyei kormányhivatal feladata, a **110. §-ban** meghatározottakon felül – indokolt esetben –²

- a) a veszélyeztetett állományok körét meghatározni;
- b) védőkörszetet elrendelni;
- c) a veszélyeztetett és védőkörszetben tartott állományokból a kiszállítás lehetőségét elbírálni, továbbá
- d) a terület nyulainak oltásához vagy állat-egészségügyi vizsgálatához állatorvosokat kirendelni.

A helyi zárlat szabályai

471. § (1) A helyi zárlat alá helyezett helyről házinyulat, annak húsát, bőrét, szőrét vagy egyéb ragályfogó tárgyat kivinni, vagy oda bevinni tilos.

(2) A helyi zárlat tartama:

- a) beteg állomány esetén
 - az állomány leölésének befejezéséig és a fertőtlenítés megtörténteig,
 - a **467. § (2) bekezdésének** alkalmazása esetén az oltást követően az utolsó beteg állat elhullásától számított tizenöt napig;
- b) a betegség gyanúja esetén
 - ha a betegséget később megállapították, az **a) pontban** meghatározott ideig,
 - a betegség egyértelmű kizárásáig;
- c) a fertőzött vagy fertőzöttségre gyanús állományban az állomány oltásának befejezésétől számított tizenöt napig.

(3) A **467. § (2) bekezdése** szerint alkalmazott leküzdés esetén, a helyi zárlat feloldásától függetlenül az állomány specifikus védettségét rendszeres pótolásokkal hat hónapig fenn kell tartani.

(4) A helyi zárlat megszüntetése előtt szigorított fertőtlenítést kell végezni. Ez csak a betegség gyanúja miatti zárlat esetén hagyható el, ha a betegség fennállását a laboratóriumi vizsgálat egyértelműen kizárta.

A községi zárlat szabályai

472. § (1) Községi zárlatot kell elrendelni – a **119. §-nak** a községi zárlatra vonatkozó általános szabályai szerint – annak a városnak vagy községnek (a továbbiakban: község) a területére, ahol a betegséget megállapították.

(2)³ A zárlat az utolsó beteg állomány helyi zárlatának feloldásáig, de legalább az oltások befejezésétől számított tizenöt napig tart. Szórványosan jelentkező betegség esetén (ha a fertőzött udvarok száma a község nyúltartó udvarainak számához viszonyítva öt százalék alatti), a járási hivatal engedélyezheti, hogy a helyi zárlat alatt nem álló veszélyeztetett udvarokból a vágási súlyt elért nyulakat oltás nélkül, az oltott nyulakat pedig az oltástól számított tizenöt nap után közvetlenül vágóhídra szállítsák.

(3) Járványos megbetegedés esetén szállítási kedvezmény nem adható.

Védőkörszet elrendelése

473. §⁴ A járási hivatal⁵

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b).

2 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 17., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

4 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b).

5 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 5.

a) a betegség továbbterjedésének megakadályozása céljából köteles védőkörzetet és a védőkörzeten belül a házinyúl állományok védőoltását elrendelni;

b) szabályozza a védőkörzeten belüli nyúlshállítását és kihelyezést, továbbá a védőkörzetből történő nyúlshállítását.

Az állatok levágásának és a termékek forgalmazásának feltételei

474. § (1) Beteg vagy betegsége gyanús házinyulak nem vághatók le.

(2) A betegségnek vagy gyanújának vágóhídon történt megállapítása esetén a fertőzött tételt elkülönítetten kell kezelni.

(3) A klinikailag egészségesnek látszó egyedek levághatók, és a hús – ha egyéb kizáró ok nincs – emberi fogyasztásra alkalmas.

(4) A beteg és betegsége gyanús állatokat le kell ölni, és ezeket, továbbá az együttesen érkezett nyúlcsoport hulladékait az állathullákra előírt szabályok szerint kell ártalmatlanná tenni.

(5) A bőr és a szőr csak ipari feldolgozásra adható át.

(6)¹ A betegség vagy annak gyanúja megállapítása esetén a húsvizsgáló állatorvosnak a származás és levágás helye szerint illetékes járási hivatal haladéktalanul értesíteni kell.

Egyéb rendelkezések

475. § (1) A védőkörzetben vagy a fertőzött községben történő felvásárlás esetén a hatósági állatorvosnak az átvételt megelőzően tizenkét órán belül az állatok tartási helyén meg kell győződnie az átadásra szánt állatok egészségi állapotáról. Betegség, vagy betegség gyanújának megállapítása esetén a tulajdonos valamennyi, azonos telephelyen tartott állatának átvételét meg kell tiltani.

(2) Amennyiben a shállítását ellenőrző állatorvos a berakodás helyén beteg vagy betegsége gyanús házinyulát talál, az állattartó valamennyi állatának átvételét köteles megtiltani és valamennyi érintett nyulat leöletni. Fertőtlenítés után a többi állattartó egészséges nyulai berakhatók.

(3) A felvásárló szerv – a felvásárlás végeztével – szigorított módon köteles fertőtleníteni a felvásárló helyet.

(4)² Védőkörzetben vagy fertőzött községben takarmányt árusítani csak a járási hivatal által meghatározott feltételekkel szabad.

A MÉZELŐ MÉHEK NYULÓS KÖLTÉSROTHADÁSA

476-491. §³

SZARVASMARHÁK SZIVACSOS AGYVELŐBÁNTALMA

492-498. §⁴

499-513. §⁵

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 27., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 18.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

3 Hatályon kívül helyezte: 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 41. § (3). Hatálytalan: 2003. VII. 27-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 69/2003. (VI. 25.) FVM rendelet 41. § (4). Hatálytalan: 2003. VII. 25-től.

5 Hatályon kívül helyezte a korábbi címekkel együtt: 30/2002. (IV. 19.) FVM rendelet 5. § (2). Hatálytalan: 2002. IV. 19-től.

514-532. §¹**KACSAPESTIS****(a kacsák vírusos bélgyulladás, Duck plaque)***Beteg, betegségre és fertőzöttségre gyanús baromfi és állomány meghatározása*

- 533. §** (1) Kacsapestisben beteg az a fogékony víziszárnyas, amelyen
- a) a betegségre jellemző tünetek megfigyelhetők, vagy az elhullott, leölt vagy levágott állatban a kacsapestisre jellemző kórbonctani elváltozások megtalálhatók, és/vagy
 - b) a laboratóriumi módszerekkel a betegséget megállapították.
- (2) Betegnek kell tekinteni azt az állatot is, amelynek váladékából vagy szerveiből (tojásaiból) a kacsapestis vadvírusát mutatták ki.
- (3) Kacsapestisre gyanús az a fogékony víziszárnyas, amelyen
- a) a kacsapestisre gyanút keltő klinikai tünetek észlelhetők, vagy
 - b) az elhullott, leölt vagy levágott állatban a kacsapestisre gyanút keltő kórbonctani elváltozások megtalálhatók, de a betegséget biztosan, laboratóriumi módszerrel sem lehet megállapítani.
- (4) Fertőzöttnak kell tekinteni azt az állományt, amelyben beteg egyedeket találtak.
- (5) A fertőzöttségre gyanúsnek kell tekinteni azt az állományt,
- a) amely harminc napon belül beteg vagy betegségre gyanús állattal vagy állománnyal érintkezett, ilyennek együtt (egy tőrendszerben) tartották, vagy
 - b) a vérvizsgálattal kimutatott ellenanyagok mennyiségét állat-egészségügyi intézet vadvírus fertőzöttségre gyanúsnek minősíti.

A fertőződés megelőzésének általános szabályai

- 534. §** (1) A tenyészállomány legalább a tojószezon előtti két héttől természetes vízre ne kerüljön.
- (2) A korábban fertőzött tavakra legalább két évig fogékony állományt kihelyezni nem szabad; kivéve – előzetes immunizálás után – a pecsenyekacsákat.
- (3) A tenyész- és pecsenyekacsa állományt elkülönítve kell nevelni.
- (4) A tenyészállomány gondozói saját udvarukban nem tarthatnak vízibaromfit.

Az állat-egészségügyi szolgálat részletes feladatai

- 535. §** (1) El kell látni a [107-110. §-okban](#) előírtakat.
- (2)² A betegség hatóságilag csak a járási hivatal felülvizsgálata után állapítható meg.

Helyi zárlat

1 A korábbi címmel és alcímekkel együtt hatályon kívül helyezte: 12/2008. (II. 14.) FVM rendelet 21. § (4). Hatálytalan: 2008. II. 22-től.

2 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

536. § A helyi zárlat szabályai a [118. §-ban](#) foglaltakon kívül a következők:

- a) a helyi zárlat térbeli kiterjedését a betegség súlyossága, a tartási hely (tó, tórendszer, víztároló, folyóvíz) fekvése és nagysága szerint kell meghatározni;
- b)¹ a betegségnek vagy gyanújának megállapításakor az érintett állomány immunizálását a járványtani helyzettől (klinikai képtől, betegség okozta kártétel nagyságától stb.) függően a járási hivatal rendeli el. A veszélyeztetett, fogékony állomány immunizálásáról – esetenkénti elbírálás alapján – a járási hivatal dönt;
- c) a zárlat tartama alatt elhullott állatokat össze kell gyűjteni és ártalmatlanná kell tenni.

A zárlat enyhítése

537. § (1) A zárlat alól, nem fogékony állatok elszállítására felmentés adható.

(2) A betegségen átesett állományt

a) a tenyésztésből ki kell vonni, ha ez nem történik meg,

b)² a klinikailag egészséges és vakcinázott, vagy e betegséget átvészelt törzsállománytól, a vakcinázást vagy az utolsó elhullást követő négy hét múlva gyűjtött tojások, a járási hivatal egyedi engedélyével és hatósági állatorvosi ellenőrzés mellett, hatékony fertőtlenítőszerrel történő fertőtlenítés és azonosító jellel való megjelölésük után keltetésre kerülhetnek. A keltetőben más helyről származó kacsatojást vagy egyéb fogékony madárfajok tojásait a fertőzött állománytól származókkal együtt keltetni tilos. A tojásokat kétszer lámpázni kell, és az elhalt embriókat tartalmazó tojásokat el kell távolítani. A keltetői hulladékot a kórokozó széthurcolásának megakadályozása érdekében ártalmatlanná kell tenni. A kikelt naposállatokat a levágásig izoláltan kell felnevelni.

(3)³ A fertőzött és fertőzöttségre gyanús állomány – a klinikai tüneteket mutató állatok kivételével – azonnali levágás céljából vágóhídra szállítható. A szállítási engedélyt a járási hivatal adja. A feldolgozó helyet és a szállító járműveket szigorított módon fertőtleníteni kell.

(4) A zsigerek és a tőkehús csak hőkezelt készítménybe feldolgozva kerülhetnek forgalomba, az egyéb részeket ártalmatlanná kell tenni.

A betegség megszűntté nyilvánítása

538. § (1) A helyi zárlatot fel kell oldani a kacsapestis ellen elvégzett vakcinázást követő harminc nap múlva, ha

a) az állományban a betegség klinikai tüneteit mutató egyedek nincsenek;

b) a betegség klinikai tüneteit mutató állatok száma egy százalék alatt volt, ezeket kiirtották, és a kiirtástól számított további harminc nap alatt újabb megbetegedés nem volt.

(2) Ha az állományt nem immunizálták, a zárlat a kacsapestis következtében történt utolsó elhullástól számított harminc nap elmúltával oldható fel.

(3) Az átvészelt állományt továbbtenyésztésre elszállítani nem szabad.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 43.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

(4) A betegség megszűnése vagy az állatok levágásra történt elszállítása után a telep száraz részén előzetes takarítás után, hatékony fertőtlenítőszerrel, szigorított módon végrehajtott fertőtlenítést kell végezni. A korábban helyi zárlat alatt álló tóra csak a helyi zárlat feloldása után harminc nappal, és csak előzetesen immunizált állományt ajánlott kihelyezni.

539-553. §¹

LÉPFENE

A beteg, betegsége és fertőzöttségre gyanús állat meghatározása

554. § (1) Lépfenében beteg az az állat, amelyen a betegség tünetei kifejezetten mutatkoznak. Betegnek kell tekinteni azt az elhullott, illetőleg levágott vagy leölt állatot is, amelynek boncolása vagy feldolgozása során a belső szervekben lépfenére jellemző elváltozások találhatók, továbbá amelyeknek laboratóriumi vizsgálata a lépfene fennállását igazolja.

(2) A lépfenére gyanús

- a) az az állat, amelyen a betegség tünetei nem kifejezetten mutatkoznak;
- b) az olyan fertőzöttségre gyanús állat is, amelyen lázas hőemelkedés észlelhető.

(3) Lépfenés fertőzöttségre gyanús az az állat,

- a) amely lépfenében elhullott, lépfenében beteg vagy arra gyanús állattal a betegségnek vagy gyanújának megállapítását megelőző húsz napon belül érintkezett;
- b) amelyet lépfenében elhullott, lépfenében beteg vagy arra gyanús állat takarmányának vagy ivóvizének helyéről származó takarmányon vagy ivóvízen tartottak;
- c) amely húsz napon belül lépfenével fertőzött legelőn legelt, és a kihajtást megelőző két hét és hat hónap között nem részesült lépfene elleni vakcinás oltásban.

A települési önkormányzat jegyzőjének feladatai

555. § Ha az önkormányzat jegyzője állatnak lépfenés megbetegedéséről, e betegsége vagy fertőzöttségre gyanús állapotáról, továbbá lépfene vagy e betegség gyanúja miatt történt levágásáról, leöléséről vagy elhullásáról szerez tudomást, a **106. §-ban** előírtakon felül az állattartót köteles felszólítani, hogy a helyi zárlat alá helyezett helyen a beteg, és a betegsége gyanús állatokat a fertőzöttségre gyanúsaktól, ezeket pedig a többi fogékony állattól különítse el, s a hullát az állatorvos megérkezéséig őrizze meg.

A hatósági állatorvos feladatai

556. § (1) Ha a hatósági állatorvos állattartó helyen élő állatban vagy hullában megállapítja a lépfenét, illetőleg annak gyanúját, elkülönítés és helyi zárlat végrehajtása mellett a **107-108. §-okban** előírtakon felül:

¹ A korábbi fejezetcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 36/2003. (III. 31.) FVM rendelet 24. § (2). Hatálytalan: 2003. IV. 15-től.

a) köteles a beteg és a betegsége gyanús állatokat azonnal gyógykezelés alá venni és a betegség eredetére irányuló vizsgálat lefolytatásáig részükre, valamint a fertőzöttségre gyanús állatok részére az eddig használt takarmány helyett más takarmányt, és – ha az lehetséges – más ivóvizet is adatni, ha pedig az állatok legelőre is jártak, a legelőről azokat a [\(2\) bekezdésben](#) meghatározott ideig kitiltani;

b) a fertőzöttségre gyanús állatokat köteles lépfene elleni vakcinával haladéktalanul beoltani és legalább tizennégy napra állatorvosi megfigyelés alá helyezni; a szarvasmarhák és lovak hőmérsékletét megmérni; a juh-, kecske és sertésállományt naponként megvizsgálni; a lázas hőemelkedést, illetőleg a betegség tüneteit mutató állatokat haladéktalanul gyógykezelés alá kell venni;

c) a betegségről vagy annak gyanújáról köteles – a beteg vagy betegsége gyanús állat tulajdonosa nevének és lakó(telep-)helyének közlésével – a háziorvost értesíteni.

(2) Ha a hatósági állatorvos legelőn állapítja meg a lépfenét, köteles a lépfene elleni vakcinás oltásban korábban nem részesített állatokat vakcinával haladéktalanul beoltani és – ha az lehetséges – ezeknek az állatoknak a legeltetését a védőoltástól számított tizennégy nap elteltéig megtiltani.

(3) Ha a hatósági állatorvos a betegséget lábon hajtott, illetőleg vasúton, gépkocsin vagy egyéb járművön szállított állaton állapítja meg, köteles a [112. §-ban](#) foglalt rendelkezések figyelembe vétele mellett a következők szerint eljárni:

a) a beteg és betegsége gyanús állatokat el kell különíteni és gyógykezelés alá venni;

b) a fertőzöttségre gyanús állatokat a szállítmány származási helyére vissza kell irányítani;

c) a szállítmányhoz tartozó állatok származási helye szerint illetékes hatósági állatorvost, valamint a szállítmány származási helyét (gazdaságot stb.) a betegségben történt elhullásról, valamint a beteg és betegsége gyanús állatok elkülönítési helyéről azonnal értesíteni kell.

(4) Fertőzött területeken tartott szarvasmarhát, juhot, kecskét, lovat lépfene ellen évente vakcinázni kell.

557. § (1) Ha a hatósági állatorvos elhullott állat boncolása során vagy a húsvizsgálat alkalmával a betegség gyanúját állapítja meg, köteles az elhullott vagy levágott állatból vizsgálati anyagot venni és azt állat-egészségügyi intézetbe küldeni.

(2) A vizsgálati eredmény közléséig a betegség megállapítása esetére irányadó szabályokat kell alkalmazni.

(3) A betegség hatósági megállapítását követően az újabb boncolást lehetőleg mellőzni kell.

558. §¹ A hatósági állatorvos köteles a lépfene megállapításáról és a leküzdése érdekében tett intézkedésekről a járási hivatalnak részletes jelentést tenni.

*A járási hivatal feladata*²

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 13.

2 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

559. §¹ Ha a járási hivatal a hatósági állatorvos bejelentéséből a betegségnek olyan községben vagy területen történt jelentkezéséről értesül, ahol az addig még nem fordult elő, köteles a fertőzési forrás felderítése céljából helyszíni vizsgálatot végezni.

A nyers termékek felhasználásának tilalma és korlátozása

560. § (1) A helyi zárlat alatt lévő helyen tartott beteg és betegségre gyanús állatok nyerstermékét (tejét, szőrét, sörtéjét, gyapját stb.) kivinni, felhasználni vagy forgalomba hozni tilos. Ezeket a nyers termékeket - fertőtlenítés után - a hullával azonos módon ártalmatlanná kell tenni.

(2) Fertőzöttségre gyanús állat teje hőkezelés útján használható fel. Ha ez nem lehetséges, az [\(1\) bekezdésben](#) foglaltak szerint kell eljárni.

A beteg, betegségre gyanús és a fertőzöttségre gyanús állatok levágásának tilalma

561. § A beteg, betegségre gyanús és fertőzöttségre gyanús állatot levágni vagy elvéreztetés útján leöletni tilos.

A hulla felhasználásának és felbontásának tilalma

A hulla ártalmatlanná tétele

562. § (1) A beteg, betegségre gyanús és fertőzöttségre gyanús állat hulláját és hullarészeit (húsát, bőrét, szőrét, sörtéjét, gyapját, szarvát, csülkét, patáját stb.) felhasználni vagy forgalomba hozni tilos.

(2) A beteg, betegségre gyanús, illetve fertőzöttségre gyanús állat hulláját és hullarészeit lehetőleg fehérje feldolgozó üzemben, ennek hiányában elégetéssel kell megsemmisíteni;

a) a hullát állatorvosnak, más személynek pedig csak állatorvos felügyelete mellett szabad felboncolni; a hullát lebőrizni tilos, és ha az ártalmatlanná tétel során történik, a bőrt többszörös keresztül-metszéssel használhatatlanná kell tenni;

b) a boncolás során vérrel vagy egyéb testnedvekkel beszennyezett földet lapáttal fel kell szedni és a hullagödörbe dobni, majd annak helyét fertőtlenítő oldattal kell átítatni;

c) a hulla szállítására használt járművet a hulla lerakása után, a helyszínen kell szigorított módon fertőtleníteni, a felhasznált almot pedig el kell égetni;

d) a hulla és a hullarészek ártalmatlanná tételét állatorvosi ellenőrzés mellett kell végezni.

A helyi zárlat enyhítése

563. § (1) Helyi zárlat alatt lévő helyre a hatósági állatorvos engedélyével be lehet vinni baromfit, továbbá olyan szarvasmarhát, bivalyt, juhot, kecskét, sertés és lovat, amelyet a bevitel előtt legalább két héttel, de hat hónapnál nem régebben részesítettek lépfene elleni vakcinás oltásban.

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

(2)¹ Helyi zárlat alatt álló helyről továbbtartás vagy munkavégzés céljából, kedvező eredményű hatósági állatorvosi helyszíni vizsgálat után, a járási hivatal engedélyével szabad kivinni fertőzöttségre gyanús olyan állatot, amelyet lépfene elleni vakcinával hat hónapnál nem régebben, de legalább két héttel korábban igazoltan beoltottak. A kivitel lábon hajtva is történhet.

(3) A be- és kivitel tekintetében egyébként a 123. és 124. §-okban foglaltak az irányadók.

A trágya, az alom és a takarmányhulladék kezelése

564. § Helyi zárlat alatt álló helyen a fertőzött karámban vagy ólban lévő összes trágyát, almot és takarmányhulladékot, a fertőzött kötött tartású istállóban pedig a beteg és a betegsége gyanús állat állásában és a szomszédos állásokban lévő trágyát, almot és takarmányhulladékot az egyéb állatok trágyájától elkülönítve kell összegyűjteni, és elégetés útján vagy elföldeléssel (három méter vastag földréteg) kell ártalmatlanná tenni. Az elföldelés helyét a hullatemetőkkel azonos módon kell kezelni és megjelölni. E szabály megszegése esetén a zárlat alatt álló helyen lévő összes trágyát ártalmatlanná kell tenni.

A betegség megszüntté nyilvánítása

565. § (1) A lépfene miatt elrendelt helyi zárlat feloldása szempontjából a megfigyelési idő húsz nap.

(2) A betegséget megszüntté kell nyilvánítani, ha a községben már egy hely sem áll helyi zárlat alatt.

(3) A beteg állat leölése, elhullása vagy gyógyulása után azonnal fertőtleníteni kell. A fertőtlenítést akkor is el kell végezni, ha a helyiségben még maradt beteg, betegsége vagy fertőzöttségre gyanús állat és a fertőtlenítést a helyiség egész területére ki kell terjeszteni.

(4) A hulla elszállítása után azonnal fertőtleníteni kell a szállításra használt járművet, továbbá azokat a területeket is, amelyek a szállítás során a hulla testváladékával szennyeződhetnek.

(5) A fertőtlenítést hatósági állatorvosi ellenőrzés alatt, szigorított módon kell végrehajtani.

Fertőzött területek

566. § (1) Lépfenével fertőzöttnek kell minősíteni és fertőzöttként kell nyilvántartani

a) azt a legelőt, rétet, erdőt, erdőrészt, vízpartot és egyéb területet, amelyen folytatott legeltetés vagy itatás, illetőleg amelyről származó takarmány etetése következtében az állatok között lépfenés megbetegedés fordult elő;

b) azt a községet, gazdaságot és udvart, amelyben a terület egy része lépfenével fertőzött vagy amelyben lépfene előfordult;

c) mindazokat a területeket, ahol a fellelhető adatok szerint gyepmesteri telep, vagy hullagödör volt.

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

(2)¹ A lépfenével fertőzött területek, községek és udvarok nyilvántartása, valamint a megelőző vakcinázási eljárások kerületenkénti meghatározása a járási hivatal feladata. A fertőzöttség megállapításánál alapul kell venni az előző években előfordult lépfenes megbetegedéseket, és mindazokat a vizsgálati eredményeket, amelyek a betegség eredetére vonatkoznak.

A fertőzési források ártalmatlanná tétele

567. § (1) A lépfenével fertőzött legelőt, rétet, erdőt, takarmánytermő stb. területet a hatósági állatorvos irányítása mellett át kell vizsgálni, és az olyan területeket, amelyekről feltehető, hogy a lépfene kórokozójával fertőzöttek (régi dögtér, elásott hullák környéke, vízpart, vizenyős, áradásos területek stb.) körül kell keríteni úgy, hogy oda legelő állat be ne juthasson. Ha a területet – nagysága miatt – nem lehet bekeríteni, azt jelzőfákkal kell megjelölni. Ilyen területek közelében csak a legelőre hajtás előtt legalább tizennégy nappal korábban, de hat hónapnál nem régebben lépfene ellen vakcinázott állatok legeltethetők. Fertőzött takarmánytermő területeken a takarmánytermesztést meg kell szüntetni. Ha ez nem lehetséges, az itt termelt takarmányt csak az etetés megkezdése előtt az előbbi módon vakcinázott állománnyal szabad feletetni.

(2) A fertőzött területek veszélyességét az esetleg ott talált hullarészek elégetésével, továbbá talajműveléssel, a nedves területek kiszáritásával, fásítással stb. csökkenteni kell.

(3) A lépfenével fertőzött kutat nagy mennyiségű fertőtlenítő anyag behelyezése után be kell temetni; fertőzött folyóból és patakból az itatást meg kell tiltani.

(4) A fertőzött silógödörben esetleg még található takarmányt el kell égetni, nagy mennyiségű fertőtlenítő anyaggal való lelocsolás után a silógödör betemetésével kell ártalmatlanná tenni.

(5) Új kutak és silógödrök létesítésekor ellenőrizni kell, hogy a kút vagy silógödör céljára kijelölt helyen vagy annak környékén esetleg nem földeltek-e el korábban állati hullát. Elföldelt állati hullák közelében kút vagy silógödör ásását meg kell tiltani.

(6) Ha kút vagy silógödör létesítése közben állati eredetű csontok kerülnek felszínre, a további munkálatokat azonnal meg kell szüntetni és a már kiásott gödört be kell temetni. Hasonlóképpen kell eljárni a különböző célra mesterségesen létesített gödrökkel is, ha azok lépfenes fertőzöttsége bebizonyosodott vagy gyanítható.

Állatbőrök ellenőrzése

568. § (1) A hatósági állatorvos nem vágóhídon kényszervágott, valamint az elhullott állatról származó bőrt, ha a húsvizsgálat, illetőleg a boncolás eredménye alapján a lépfene gyanúja sem merül fel és annak ipari célra való felhasználása állat-egészségügyi szempontból akadályba nem ütközik, köteles a [48. számú függelék](#) szerinti bélyegzővel lebélyegezni.

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

(2) A bőrt begyűjtő szerv köteles a hatósági állatorvost havonként értesíteni a nem vágóhídról származó, állatorvosi vizsgálat nélkül érkezett, bélyegzővel el nem látott állati bőrök átvételéről. Köteles továbbá az ilyen bőrökről a [49. számú függelék](#) szerinti nyilvántartást vezetni és a bőrt a nyilvántartás megfelelő sorszámaival megjelölve, az állatorvosi vizsgálat megtörténteig a többi bőrtől külön tárolni.

(3) A hatósági állatorvos köteles legalább havonként - nagyszámú bőr begyűjtése esetén a szükséges gyakorisággal - a begyűjtő helyen, illetőleg a feldolgozó üzemben az ilyen bőrökből vizsgálati anyagot venni, azt az állat-egészségügyi intézethez, a vizsgálat céljának feltüntetésével megküldeni.

(4) A bőr laboratóriumi vizsgálatához a ló-, szarvasmarha-, juhbőr egy százaléknyi mennyiségében a bőr széléből, öt különböző helyről 5 x 5 cm nagyságú darabot kell kivágni, s azokat - bőrként külön-külön zsírpapírba csomagolva - kell beküldeni. Az [50. számú függelék](#) szerinti kísérő kimutatásban fel kell tüntetni a bőrök nyilvántartási adatait, s az egyes mintákat el kell látni a kimutatás megfelelő sorszámaival.

(5) Azt a bőrt, amely a vizsgálat során fertőzöttnek bizonyult, elszállítani nem szabad, hanem haladéktalanul ártalmatlanná kell tenni. A fertőzött bőrrel közvetlenül érintkezett bőrt, továbbá azt a helyiséget, vagy helyiségrészt, ahol a fertőzött bőrt tárolták, szigorított módon fertőtleníteni kell.

(6) Ha a fertőzött bőr származási helye a nyilvántartásból megállapítható, a hatósági állatorvos köteles a volt tulajdonos lakóhelye (telephelye) szerint illetékes hatósági állatorvost haladéktalanul értesíteni.

Közegészségügyi szabályok

569. § (1) A betegségnek vagy gyanújának megállapításáról a hatósági állatorvos köteles értesíteni a háziórvost.

(2) A hatósági állatorvos köteles felvilágosítani a lépfenében beteg és betegsége gyanús állat gondozóját vagy tulajdonosát, hogy a lépfene iránt az ember is fogékony és az állattal vagy hullájával való vigyázatlan érintkezés veszélyes.

(3) A beteg vagy a betegsége gyanús állat ápolásával, hullájának szállításával, boncolásával, a fertőzött helyek és helyiségek fertőtlenítésével nem szabad megbízni olyan személyt, akinek keze vagy más fedetlen testrésze sérült.

(4) A beteg, betegsége gyanús állat gondozását és kezelését végző személy köteles magát a munka befejezése után minden alkalommal - az állatorvos előírása szerint - fertőtleníteni.

(5) Azok a személyek, akik a beteg vagy betegsége gyanús állat hullájával vagy hullarészeivel érintkezésbe kerülnek, a boncolásnál vagy a szállításnál segédkeznek, kötelesek megfelelő védőöltözetet rendeltetésszerűen használni. A tevékenység befejeztével a védőöltözetet (ha ez egyszer használatos) ártalmatlanná kell tenni, a ruházatot és a fedetlen testrészeket fertőtleníteni kell. E személyek fertőtlenítését a hatósági állatorvos köteles ellenőrizni.

(6) Lépfenével fertőzött helyiségekben, illetőleg a beteg és a lépfenére gyanús állatok istállójában sepréssel vagy más módon a port felkavarni nem szabad, és a talajt fertőtlenítő oldattal állandóan nedvesen kell tartani.

(7) A beteg vagy betegsége gyanús állaton véres műtétet nem szabad végezni, gyógykezelést is csak állatorvos végezhet.

RÜHÖSSÉG

(ló, szamár, öszvér, szarvasmarha, bivaly, juh, kecske sarcoptes és prosopetes rühössége)

A beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús állat meghatározása

570. § (1) Rühösségben beteg az az állat, amelyen

- a) a betegség tünetei kifejezetten mutatkoznak, vagy
- b) a tünetek nem kifejezettek, de a laboratóriumi vizsgálat a rühatkát kimutatta.

(2) Rühösségre gyanús az az állat, amelyen a betegség tünetei nem kifejezetten mutatkoznak és az atkát a laboratóriumi vizsgálat nem mutatta ki, vagy a fertőzöttséget nem zárta ki.

(3) Rühösség fertőzöttségére gyanús az az állat, amely

a) az utolsó negyvenkét nap alatt rühösségben beteg vagy betegsége gyanús állattal közvetlenül érintkezett, az ilyen állatok tartási helyén megfordult, továbbá az ilyen állatok által feltételezhetően szennyezett tárgyakkal (szerszámmal, munkaeszközzel, takarmánnyal stb.) érintkezett;

b) juhok rühösség elleni, kötelező gyógyszeres kezelésének elrendelése esetén a kötelező kezelésben nem részesült;

c) idegen tartáshelyről karanténzás nélkül egészséges állományba került.

(4) Rühösségben beteg az az állomány, amelyben rühösségben beteg állat van.

A hatósági állatorvos feladatai

571. § (1) A hatósági állatorvos a [107. §-ban](#) előírtakon felül köteles:

a) a betegsége gyanús állatról vizsgálati anyagot venni és ezt laboratóriumba küldeni;

b) a rühös állomány gyógykezelését elrendelni és ellenőrizni.

(2) A hatósági állatorvos köteles a beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús állat gyógykezelését, valamint az állatok tartására szolgáló helyiség fertőtlenítését az állattartó költségére elrendelni.

(3) Amennyiben a gyógykezelés füröszttéssel történik a juhokat - ha erre kizáró ok nincsen (exportrendeltetés gypjában, gyógyulás után kiállításra szállítás stb.) - meg kell nyírni.

(4) A füröszttésnek a test egész felületére ki kell terjednie.

(5) Amennyiben a juhok füröszttés előtt nem nyírhatók meg, a füröszttésnek a gyógyszerek használati utasításában előírt időtartam kétszereséig kell tartania.

Forgalmi korlátozás

572. § (1) A fertőzött állományt a [117. §-ban](#) foglaltak szerint, az alábbi kiegészítésekkel forgalmi korlátozás alá kell venni.

(2) A beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús állatot a forgalmi korlátozás helyéről - a kényszervágás kivételével - mindaddig nem szabad kivinni, amíg eredményes gyógykezelésben nem részesült.

(3) Az eredményes gyógykezelésben részesített beteg, betegségre és fertőzősége gyanús állat a hatósági állatorvos engedélyével kivihető

a) továbbtartás végett a község más helyére, ha ott fogékony állatokkal nem érintkezhet;

b) a község legelőjére, ha az állatok elkülönítetten legeltethetők;

c) ígás állat munkavégzés céljából meghatározott területre úgy, hogy ott más fogékony állattal ne érintkezhesen;

d) vágóhidra, levágás céljából.

(4) A hatósági állatorvos az előírt gyógykezelés ellenére megtilthatja, hogy a nagy fokban rühös állatot teljes gyógyulása előtt a forgalmi korlátozás helyéről kivigyék, ilyen esetben ismételt gyógykezelést rendelhet el.

A nyerstermék felhasználásának korlátozása és tilalma

573. § (1) A beteg, betegségre és fertőzősége gyanús állatról vagy annak hullájáról lenyírt szőrt, gyapjút, úgyszintén az ilyen állat hullájának bőrét, csak a hatósági állatorvos engedélyével szabad felvásárló részére átadni. Az engedélyt csak akkor lehet megadni, ha a nyerstermékek fertőtlenítése megtörtént.

(2) A nyerstermékek fertőtlenítésétől el lehet tekinteni, ha azokat legalább hat héten át tárolták, vagy elszállításuk ép és jól zárható műanyag zsákokban, közvetlenül a feldolgozó telepre történik.

A beteg, betegségre és fertőzősége gyanús állatokkal érintkezett tárgyak használatának korlátozása

574. § A beteg, betegségre és fertőzősége gyanús állat szerszámain, takaróját és az ilyen állat gondozására használt eszközöket, valamint a nyírófelszerelést csak fertőtlenítés után szabad újból felhasználni.

A betegség megszüntté nyilvánítása

575. § (1) A beteg, betegségre és fertőzősége gyanús állat a forgalmi korlátozás alól feloldható, ha

a) a juhokon a nyírást követően két centiméteres gyapjúhosszúságig egy alkalommal elvégzett füröszteses gyógykezelés után negyvenkét napon belül, vagy két centiméternél hosszabb gyapjú esetén hét-tíz napi időközzel végzett kétszeri füröszteses gyógykezelés után hetven napon belül a rühösség nem újult ki;

b) egyéb állatfajok esetében a hét-tíz napi időközzel végzett kétszeri füröszteses gyógykezelést követő negyvenkét napon belül a rühösség nem újult ki, vagy

c) a gyógykezelésre engedélyezett készítmény használati utasításban előírtak szerinti gyógykezelés után, az utolsó kezeléstől számított negyvenkét napon belül a rühösség nem újult ki, a fertőzősége gyanús állatokon a betegségre utaló tünetek nem mutatkoztak és a fertőtlenítés megtörtént.

(2) A betegséget megszüntté kell nyilvánítani ha a községben rühösség miatt már egy udvarban sincs forgalmi korlátozás alatt álló állat.

(3) Azt a helyiséget, amelyben rühös vagy rühössége gyanús állatot tartottak, az állatok gyógykezelésével egyidejűleg fertőtleníteni kell. Fertőtleníteni kell azt a helyiséget is, ahol a beteg vagy a betegségre gyanús állat megfordult.

(4) Az olyan helyiségben, amelyben az állatoknak meghatározott állandó tartási helyük (állásuk) van, elégséges a beteg vagy betegsége gyanús állat állását, és az azzal közvetlenül szomszédos állásokat fertőtleníteni. Az olyan helyiséget (akolt, karámot, ólat), amelyben az állatoknak meghatározott állandó tartási helyük nincsen, egész terjedelmében kell fertőtleníteni.

(5) Fertőtleníteni kell mindazon tárgyakat is, amelyekkel a beteg vagy a betegsége gyanús állat érintkezett.

(6) Mellőzni lehet annak a helyiségnek a fertőtlenítését, amelyben a beteg állat eltávolítása után hat hétig állat nem tartózkodott, továbbá annak a tárgynak a fertőtlenítését is, amelyet hat hétig nem használtak.

(7) A fertőtlenítést szigorított módon, állatorvos irányítása mellett kell végezni.

(8) Fertőtlenítésre a fürösztéses gyógykezelésre engedélyezett készítmények használhatók.

Közegészségügyi szabályok

576. § (1) A rühösséget és annak gyanúját a házi orvosnak haladéktalanul be kell jelenteni.

(2) A hatósági állatorvos köteles kioktatni a rühösségben beteg vagy betegsége gyanús állat gondozóját, az állattartót, valamint az ilyen állatok nyírásával, gyógykezelésével, levágásával, ilyen állatok hulláinak lebőrizésével foglalkozó személyeket, hogy az állatok rühössége az emberre is áterjedhet, s ennek megakadályozása érdekében az ilyen állattal, annak hullájával vagy nyers termékeivel való érintkezés után, a helyszínről való távozás előtt, a ruházatot alaposan meg kell tisztítani, a kezet pedig meg kell mosni. A tisztálkodás feltételeit az állatok tulajdonosának, tartójának kell megteremtenie.

577-587. §¹

588-606. §²

Bejelentési kötelezettség alá tartozó, részletesen nem szabályozott fertőző betegségek

607. § A bejelentési kötelezettség alá tartozó, de részletesen nem szabályozott fertőző állatbetegségek a következők:

- a) hólyagos szájgyulladás,
- b) kiskérődzők pestise,
- c) bőrcsomósodáskor,
- d) Rift-völgyi láz,
- e) kéknyelv betegség,
- f) afrikai lópestis,
- g) lovak vírus okozta agy-, gerincvelő gyulladásai.

608. § (1) A **607. §-ban** felsorolt betegségek Magyarországon eddig nem fordultak elő, ezért e betegségek elleni védekezés részletes szabályait a Szabályzat nem tartalmazza. Ha bármelyik betegséget, a betegség gyanúját vagy a fertőzöttséget Magyarországon hatóságilag megállapítják, a keleti marhavészre vonatkozó szabályok szerint kell eljárni.

1 A megelőző alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 21/2002. (III. 20.) FVM rendelet 12. § (1). Hatálytalan: 2002. IV. 4-től.

2 A korábbi alcímekkel együtt hatályon kívül helyezte: 68/2002. (VIII. 15.) FVM rendelet 30. § (1). Hatálytalan: 2002. VIII. 30-tól.

(2) Indokolt esetben a minisztérium a 607. §-ban felsorolt betegségekre vonatkozóan, a keleti marhavészre előírt intézkedéseken túl egyéb, az egyes betegségeknek megfelelő specifikus szabályok alkalmazását is elrendelheti.

(3)¹

III. Fejezet

Bejelentési kötelezettség alá nem tartozó, de jelentős állatbetegségek leküzdésének szabályai

MIXOMATÓZIS

A beteg, betegsége gyanús és fertőzöttsége gyanús házinyúl, a mixomatózissal fertőzött állomány fogalmának meghatározása

609. § (1) Mixomatózisban beteg az a házinyúl, amely a betegség jellegzetes tüneteit mutatja.

(2) Mixomatózis betegsége gyanús az a házinyúl, amelyen a betegség tünetei nem kifejezetten jelentkeznek.

(3) Mixomatózis fertőzöttsége gyanús az a házinyúl, amelyen a betegség tünetei nem mutatkoznak, de amelyet a beteg és/vagy betegsége gyanús állatokkal a betegség megállapítását megelőző harminc napon belül, és a betegség megállapítása után együtt tartottak.

(4) Mixomatózissal fertőzött az az állomány, amelyben beteg vagy betegsége gyanús állatok vannak.

610. § (1) Az állattartó köteles a betegséget és/vagy a betegség gyanúját haladéktalanul jelenteni a kezelő állatorvosnak, vagy a hatósági állatorvosnak.

(2) A kezelő állatorvos köteles a betegséget és/vagy a betegség gyanúját haladéktalanul jelenteni a hatósági állatorvosnak.

Az állat-egészségügyi szolgálat részletes feladatai

611. § A 107-110. §-okban meghatározottakat meghaladó feladatok a következők:

a) a betegség megállapítása a hatósági állatorvos feladata; a hatósági állatorvos köteles a beteg, betegsége és fertőzöttsége gyanús állat tartási helyén helyi zárlatot és forgalmi korlátozást elrendelni; a helyi zárlat alatt álló területen levő nyulak egészségi állapotát a mixomatózis elleni kötelező oltás elrendelésével egyidejűleg megvizsgál(tat)ni;

b)² a járási hivatal köteles a hatósági állatorvos intézkedéseit felülvizsgálni; a beteg állatok leöléséről intézkedni; községi zárlatot elrendelni;

c)³ a vármegyei kormányhivatal feladata a zárlat alatt álló község nyulainak oltásához vagy állat-egészségügyi vizsgálatához állatorvosokat kirendelni.

A beteg állattal való eljárás

¹ Hatályon kívül helyezte: 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 2. § e). Hatálytalan: 2023. V. 11-től.

² Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

³ Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

612. § (1) A beteg állatokat – állami kártalanítás nélkül – ki kell irtani.

(2)¹ A betegség tüneteit nem kifejezetten mutató állatok vakcinázása – a járási hivatal engedélyével – megkísérélhető.

Kötelező védőoltás

613. § (1) A helyi zárlat alatt álló helyen lévő, még nem immunizált valamennyi egészséges házinyúl – amelyek az alkalmazott vakcina használati utasításai szerint olthatók – mixomatózis ellen be kell oltani.

(2) A kötelező védőoltást csak állatorvos végezheti.

(3) Az oltást szervezetten kell végezni, és a betegség jelentkezése után minél gyorsabban be kell fejezni.

(4) Az oltás költségei (vakcina ára, munkadíj stb.) a házinyúl tulajdonosát terhelik.

(5) Az oltott nyulak tulajdonosairól és az oltott nyulak számáról az oltást végző állatorvosnak kimutatást kell készítenie, és azt az oltás befejezése után negyvennyolc órán belül át kell adnia a hatósági állatorvosnak.

(6) Az oltott nyulak számáról és az oltás időpontjáról az oltást végző állatorvos az állat(ok) tulajdonosának igazolást ad ki.

A nyerstermékek felhasználása

614. § (1) A beteg és betegségre gyanús leölt vagy elhullott nyulak húsát és bőrét meg kell semmisíteni.

(2) A fertőzöttségre gyanús nyulak húsa és bőre a levágás útján történő leölés után értékesíthető.

A zárlat enyhítése

615. § (1) Vágóhidra szállítás szabályai:

a) a községi zárlat alatt álló község helyi zárlat alatt nem álló udvaraiból oltott, egészséges nyulak az oltás befejezésének napjától számított tizenötödik nap után szállíthatók;

b) a helyi zárlat alatt álló udvarból, ahol az oltással egyidejűleg a nyulak tulajdonosa a beteg nyula(ka)t kiirtotta és újabb megbetegedés nem volt, kiszállítani az utolsó beteg állat kiirtását követő tizenötödik nap után szabad.

(2) Továbbtartásra szállítás szabályai:

a)² fertőzött község nem fertőzött udvarából indokolt esetben oltott, egészséges nyúl elszállítását a hatósági állatorvos – a járási hivatal hozzájárulásával – az állomány oltásának befejezésétől számított tizenötödik naptól engedélyezheti;

b) fertőzött udvarból továbbtartásra házinyúl a helyi zárlat feloldásáig nem szállítható;

c) fertőzött községből származó nyulak nem fertőzött községből származó, továbbtartásra vagy exportra szánt nyulakkal együtt egy járművön nem szállíthatók.

A betegség megszüntté nyilvánítása

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

2 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

616. § (1) A helyi zárlatot az utolsó beteg állat leölése, elhullása vagy gyógyulása után következő harminc napi megfigyelési idő kedvező eltelte és az állatok tartási helyének fertőtlenítése után kell feloldani.

(2) A fertőtlenítést – a hatósági állatorvos utasítására és felügyelete mellett – a tulajdonos saját költségére végzi.

(3) A községi zárlatot akkor kell feloldani, ha a községben már nincs helyi zárlat alatt álló udvar, és az utolsó zárlat feloldását követő tizenöt nap alatt újabb megbetegedés nem fordult elő.

617-619. §¹

BAROMFIKOLERA

A beteg, betegségre és fertőzöttségre gyanús baromfi állomány meghatározása

620. § (1) Baromfikolerában beteg az a baromfi,

a) amelyen a baromfikolerára jellemző tünetek mutatkoznak, vagy

b) az elhullott vagy levágott baromfiban kórbonctani vizsgálattal a betegségre jellemző elváltozások megállapíthatók és a baromfikolera virulens kórokozóját a laboratórium kimutatta.

(2) Az **(1) bekezdésben** foglaltak hiányában is baromfikolerában betegnek kell tekinteni az elhullott baromfit, ha abból a baromfikolera virulens kórokozóját a laboratóriumi vizsgálat kimutatja.

(3) Baromfikolerára gyanús az a beteg baromfi, amely a baromfikolerára jellemző tüneteket nem mutatja ugyan, de baromfikolerában beteg vagy abban elpusztult baromfival együtt tartják, tartották vagy ilyenekkel érintkezett.

(4) Baromfikolerával fertőzött az az állomány, amelyben baromfikolerában beteg egyedet találtak.

(5) Baromfikolera fertőzöttségre gyanús az a baromfi, amely klinikailag egészséges, de baromfikolerában beteg vagy baromfikolerára gyanús állattal érintkezhetett, vagy ilyen baromfival együtt tartották.

A betegség megelőzését és gyógykezelését szolgáló állat-egészségügyi szabályok

621. § (1) Mivel a baromfikolerában beteg vagy fertőzött állományban életük végéig baktériumhordozó állatok maradnak, az ilyen állományokat húsrá kell értékesíteni. A szállítás és a levágás módját a hatósági állatorvos határozza meg.

(2) Ha a tulajdonos a fertőzött állományát tovább kívánja tartani, azt úgy köteles megtenni, hogy az más baromfiállománnyal ne érintkezhessek. Ezt a hatósági állatorvos havonta köteles ellenőrizni.

(3) A több állományban tépést végző személyek az egyes állományokat (telepet, udvart) csak a hatósági állatorvos által előírt (megbízottja jelenlétében végzett) szigorított személyi fertőtlenítés után hagyhatják el.

(4) A fertőzött állományt ellátó személyek is csak személyi fertőtlenítés után hagyhatják el az állományt, s ha saját udvaruk baromfi állományában betegségre gyanús jeleket látnak, vagy elhullás fordult elő, azt haladéktalanul kötelesek jelenteni az ellátó állatorvosnak.

¹ A korábbi alcímekkel hatályon kívül helyezte: 49/2002. (V. 24.) FVM rendelet 21. § (1). Hatálytalan: 2002. VI. 1-től.

(5) A tenyész vízibaromfi-állományokat célszerű baromfikolera elleni vakcinával (legalább tavasztól-őszig) immunizált állapotban tartani. Ugyanez ajánlható a nagyüzemi méretű árutermelő vízibaromfi- és pulykaállományok esetében is.

Forgalmi korlátozás

622. § (1) Az ellátó állatorvos köteles a betegség előfordulását jelenteni a hatósági állatorvosnak, aki az állományt köteles a **117. §-ban** foglaltak szerint és az alábbi kiegészítésekkel forgalmi korlátozás alá vonni.

(2) A baromfikolerával fertőzött állományt az előzetes rezisztencia vizsgálat eredményétől függően gyógykezeltetni kell. A gyógykezelés megkezdése előtt a klinikailag beteg állatokat el kell távolítani.

(3) A betegség ismételt jelentkezésének elkerülése céljából a baromfikolerával fertőzött vagy fertőzöttségre gyanús állományokat minden, ellenállóképességet csökkentő beavatkozás (tömésbe állítás, tolltépés stb.) előtt gyógyszeres kezelésben kell részesíteni.

(4) Mivel a fertőzött állományban életük végéig baktériumhordozó állatok maradnak, azok forgalmi korlátozását feloldani nem szabad, oda újabb állatok nem állíthatók be.

(5)¹ Az eredményesen gyógykezelt, klinikai tüneteket nem mutató, a kezelő állatorvos által gyógyultnak minősített állományok tömésre – az állattartó kérésére – az illetékes járási hivatal hozzájárulásával kihelyezhetők, de erről az illetékes hatósági állatorvost értesíteni kell.

(6) A több csoportban elhelyezett, egymással közvetlenül nem érintkező baromfi közül a betegség megállapítása után a beteg vagy betegségre gyanús csoportot azonnal el kell távolítani és úgy elhelyezni, hogy a betegséget ne terjeszthesse.

A forgalmi korlátozás enyhítése

623. § (1) A forgalmi korlátozás alatt álló helyről a száraz, zsákolt tollat, valamint a három százalékos klórlúgban egy-két percig áztatott tojást, a hatósági állatorvos engedélyével ki lehet szállítani. Az ily módon kezelt tojás keltetésre is felhasználható.

(2) A forgalmi korlátozás alatt álló helyről, betegségre vagy fertőzöttségre gyanús baromfi – a klinikai tüneteket mutató állatok kivételével – a hatósági állatorvos engedélyével, azonnali levágás céljából, a baromfifeldolgozó üzem előzetes értesítése után oda elszállítható.

(3) A vágást és feldolgozást elkülönítetten vagy a rendes vágás befejezése után kell elvégezni. A feldolgozóhelyet és a szállító járművet szigorított módon fertőtleníteni kell.

A betegség megszüntté nyilvánítása

624. § A forgalmi korlátozást fel kell oldani, ha

a) a baromfikolerával fertőzött állományt levágták és a telepet (a tartási helyet) szigorított módon fertőtlenítették. Egyéni udvarokban a levágást követő egy hétig az udvarba a levágás után fogékony állatot nem szabad beállítani;

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 5., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2.

b) a fertőzöttségre gyanús állományban a tizennégy napos megfigyelési idő alatt a betegség nem fordult elő.

SERTÉSTÍFUSZ

A beteg, fertőzött, betegségre és fertőzöttségre gyanús sertés és -állomány meghatározása

625. § (1) Sertéstífuszban beteg az a sertés, amely a sertéstífuszra jellemző klinikai tüneteket mutatja és/vagy levágása után kórbonctani vizsgálattal a betegségre jellemző elváltozások mellett a sertéstífusz kórokozóját (*Salmonella typhimurium*) a laboratórium kimutatta.

(2) Sertéstífuszra gyanús az a beteg sertés, mely a sertéstífusz jellegzetes tüneteit nem mutatja, de sertéstífuszban beteg vagy abban elpusztult sertéssel érintkezett.

(3) Klinikai tünetek és kórbonctani elváltozások hiányában is sertéstífusszal fertőzöttnek kell tekinteni a sertést, ha abból a sertéstífusz kórokozóját a laboratóriumi vizsgálat kimutatta.

(4) Sertéstífusz fertőzöttségre gyanús az a sertés, amely sertéstífuszban beteg vagy sertéstífuszra gyanús állattal érintkezett.

(5) Sertéstífusz-fertőzöttségre gyanús az az állomány, amelynek egyedei sertéstífuszban beteg vagy sertéstífuszra gyanús sertéssel érintkeztek.

A betegség megelőzését és gyógykezelését szolgáló állat-egészségügyi szabályok

626. § (1) A sertéstífusz megállapításakor a hatósági állatorvos forgalmi korlátozást köteles elrendelni.

(2) A sertéstífuszban beteg vagy fertőzött állományban életük végéig baktériumhordozó állatok maradnak, az ilyen állományokból sertést csak hússal szabad értékesíteni. A szállítás és levágás módját a hatósági állatorvos határozza meg.

(3) A vágást és feldolgozást elkülönítetten vagy a rendes vágás befejezése után kell elvégezni. A feldolgozó helyet és a szállító járművet szigorított módon fertőtleníteni kell.

(4) Ha a tulajdonos a fertőzött állományát tovább kívánja tartani, úgy köteles a beteg állatokat hatékony gyógykezelésben részesíteni és köteles a hatósági állatorvos által elrendelt forgalmi korlátozás előírásait betartani, továbbá azt, hogy az állomány más sertésállománnyal közvetlenül (vagy eszközök, személyek által közvetve) ne érintkezhessek.

(5) A sertéstífusz fertőzöttségre gyanús állományban a fertőzöttség fennállását 2 évig tartó hatósági megfigyeléssel és a betegségre gyanús állatok kórbonctani és húsvizsgálati, valamint laboratóriumi vizsgálatával kell tisztázni.

A forgalmi korlátozás megszüntetése

627. § A forgalmi korlátozást fel kell oldani

a) ha a sertéstífusszal fertőzött állományt levágták és a telepet (tartási helyet) szigorított módon fertőtlenítették; ezt követően egy hétig fogékony állatokat nem szabad beállítani;

b) ha a fertőzöttségre gyanús állományban két éves megfigyelési idő alatt a betegség nem fordult elő.

IV. Fejezet

A parazitózisok elleni védekezés általános szabályai

A beteg, fertőzött és mentes állat illetve állomány meghatározása

628. § (1) A parazitózis kifejezés mind a paraziták okozta betegséget, mind a fertőzöttséget magában foglalja.

(2) Állategyedek esetében

a) beteg az az állat, amelynek bizonyos parazitákkal való fertőzöttségét megállapították, és az állaton a megállapított parazitával összefüggésbe hozható betegség klinikai tünetei mutatkoznak;

b) bizonyos parazitákkal fertőzött az az állat, amelyen a paraziták jelenlétét laboratóriumi vagy egyéb módon (boncolás, féregürítés) megállapították, de az állat az illető parazitával összefüggésbe hozható betegség klinikai tüneteit nem mutatja;

c) bizonyos parazitáktól mentes az az állat, amelynek bélsarában vagy egyéb vizsgálati anyagában a legalább két alkalommal elvégzett vizsgálat az illető parazita petéjét, lárváját, ivari produktumát vagy magát a parazitát nem mutatja ki, illetve a fertőzöttség tényére egyéb jel (féregürítés, klinikai tünet, bonclelet, vágóhídi visszajelzés, húsvizsgálat) sem utal;

d) bizonyos parazitózistól való mentességet lehet megállapítani hatékony gyógyszerrel történt kétszeri gyógykezelés és az ezt követő egyszeri laboratóriumi vizsgálat negatív eredménye alapján is.

(3) Állatállományok esetén

a) beteg az állomány, ha az állatoknak több mint öt százalékán a jelenlevő paraziták okozta klinikai tünetek mutatkoznak;

b) fertőzött az állomány, ha az együtt tartott (istálló, legelő, karám stb.) állatok között a fertőzöttséget [(2) bekezdés b) pont] megállapították, vagy ha ezen felül az állományban a megállapított parazitákkal összefüggésbe hozható, klinikai tünetekben megnyilvánuló betegség az állomány öt százalékánál kevesebb állatot érint;

c) bizonyos parazitózistól mentes az állomány, ha az együtt tartott (istálló, legelő, karám stb.) állatoknál százas létszámig az állomány harminc százalékán, száz egyeden felüli állatlétszám esetén az állomány tíz százalékán, két alkalommal elvégzett koprológiai vagy egyéb vizsgálat – méhállományok esetében az állomány összes méhcsaládján elvégzett vizsgálat – az illető parazita szempontjából negatív eredményt adott, és a fertőzöttséget más módon (húsvizsgálattal, boncolással, klinikai tünetek alapján, féregürítés észlelésével) nem lehetett megállapítani.

Általános szabályok

629. § (1) Az állatok közegészségügyi vagy gazdasági szempontból jelentős parazitózisainak (a továbbiakban: jelentős parazitózisok) okozói a következők:

a) Szarvasmarha: bőrbagócs lárvák, májmétely, borsóka;

b) Juh: májmétely, galandféreg lárvák;

c) Sertés: orsóféreg, galandféreg lárvák, Trichinella lárva;

- d) Baromfi: Eimeria fajok;
- e) Hal: galandféreg fajok, csillós egysejtű élősködők, vérszívó paraziták, úszóhólyag férgek;
- f) Eb: orsóféreg fajok, galandféreg fajok;
- g) Házinyúl: Eimeria fajok;
- h) Vadon élő állatok: Trichinella lárvák;
- i) Méh: Varroa-atka, Acarapis woodi (légcső-atka).

(2)¹ A jelentős parazitózisok körét országos szinten a minisztérium, a vármegye vagy annak része vonatkozásában a vármegyei kormányhivatal is bővítheti.

(3) Az (1)–(2) bekezdésekben felsorolt parazitózisok ellen szervezett védekezést kell folytatni.

(4) A védekezés – az állat-egészségügyi szolgálat szakmai irányításával – az állat tulajdonosának feladata.

A parazitózisok elleni védekezés módja

630. § (1) Az érintett állatállományt minden esetben gyógykezeltetni kell, ha a 629. § (1) bekezdésének a)-i) pontjaiban felsorolt parazitózis klinikai tünetekben nyilvánul meg.

(2) Fertőzöttség megállapítása esetén az alábbi paraziták ellen kell a részletes szabályokban meghatározottak figyelembevételével állomány vagy egyedi gyógykezelést végrehajtani:

- szarvasmarha: bőrbagócs lárvák, májmétely;
- juh: májmétely;
- eb: orsóféreg fajok, galandféreg fajok;
- méh: Varroa-atka, Acarapis woodi (légcső-atka);
- halak: galandféreg, egyéb parazitózisok.

(3) A sertést orsóférgek ellen akkor kell gyógykezeltetni, ha az egyéb okból elhullott sertések vizsgálata során a bélcsatornában orsóférgek tömegesen találhatók, illetve ha a sertésnél spontán féregürülés észlelhető.

(4) A (2) bekezdésben fel nem sorolt, vagy a (3) bekezdésben meghatározott fertőzöttségi fokot meg nem haladó parazitás fertőzöttség esetén, a gyógyszeres beavatkozás szükségességéről a körülmények (a fertőzöttség foka, a parazitózis járványtana, az évszak stb.) mérlegelése alapján, a kezelő állatorvos köteles javaslatot tenni az állattartónak az állat(állomány) gyógykezelésére vonatkozóan.

631. § Új állattartó telep létesítése, illetve már működő állattartó telep esetén a betelepítendő, illetőleg az ott tartott szarvasmarha állománynak a bőrbagócs lárváktól, a szarvasmarha- és juhállományoknak a rühatkától mentesnek kell lennie.

632. § (1) Legelőre csak a parazitózisoktól mentes és/vagy kezelt állatok engedhetők.

(2) Paraziták okozta állomány-megbetegedést a kezelő állatorvos köteles soron kívül jelenteni a hatósági állatorvosnak.

(3)² A hatósági állatorvos a paraziták okozta állomány-megbetegedést soron kívül köteles jelenteni a járási hivatalnak.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 26., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a), i).

2 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 6., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 8., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 44.

633. § Amennyiben az állattartók állatukon paraziták okozta megbetegedést vagy súlyos fertőzöttséget (időszakos féreggürülés stb.) észlelnek, ennek tényét kötelesek az állatorvosnak bejelenteni, és a **629. § (1) bekezdésének a)-i) pontjában** felsorolt esetekben az előírt gyógykezelést haladéktalanul végrehajtani.

Az állatorvos feladatai

634. § Az embert is jelentősen veszélyeztető parazitózis megállapítását
a) a kezelő állatorvos a hatósági állatorvosnak;
b)¹ a hatósági állatorvos a népegészségügyi hatáskörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalának köteles haladéktalanul bejelenteni.

*A járási hivatal feladatai*²

635. §³ A járási hivatal köteles az illetékességi területén a parazitózisok elleni védekezést szervezni és összehangolni.

*A vármegyei kormányhivatal feladatai*⁴

636. §⁵ A vármegyei kormányhivatal feladatai:⁶
a) indokolt esetben a parazitózisok megelőzésére irányuló védekezést szervezni, irányítani;
b) az állatállományokra indokolt esetben előírt vizsgálatok és beavatkozások elvégzését ellenőrizni;
c) a várható parazitózisok fellépésének veszélye esetén a szükséges intézkedéseket megtenni;
d)⁷ a borsókakór megállapítása esetén a fertőzött személy felkutatásában a népegészségügyi hatáskörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalát hatékonyan segíteni;
e)⁸ a járási hivatalok paraziták elleni védekezéssel kapcsolatos munkáját irányítani és ellenőrizni.

A JELENTŐS PARAZITÓZISOK ELLENI VÉDEKEZÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

I. Bőrbagócs-lárvák

637. § (1) A szarvasmarha állományok bőrbagócs-lárvás fertőzöttségének megállapítása céljából március hó 1. és a legeltetés megkezdése között az állományokat ellenőrizni kell.

(2) Az ellenőrző vizsgálatokat a tulajdonos költségére a kezelő állatorvos végzi.

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § c), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 45.

2 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

3 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

4 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 17., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

5 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b).

6 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 17., 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

7 Végre nem hajtható módosítására lásd: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § c). Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 39., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 46.

8 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 19.

(3) A fertőzött állatokat még a lárvák ivarérettsége előtt a tulajdonos költségére gyógykezelni kell. A gyógykezelést csak állatorvos végezheti.

(4) Legelőre csak bőrbagócs-lárváktól mentes, vagy a kihajtás előtt legalább négy nappal hatékony gyógyszerrel kezelt szarvasmarha hajtható ki.

(5) A bőrbagócs-lárvás fertőzöttséget legelőn való jelentkezése esetén az állatok tulajdonosa, őrzője vagy gondozója a kezelő állatorvosnak haladéktalanul köteles jelenteni. A fertőzött állatot haladéktalanul gyógykezelni kell.

(6) Állatvásárra, állatkiállításra csak bőrbagócs-lárváktól mentes állatot szabad felhajtani.

II. Májmétely

638. § (1) A fertőzött állományokat január 1. és a kihajtás közötti időszakban legalább egy, indokolt alkalommal két alkalommal gyógykezelni kell.

(2) Legelőre csak májmételytől mentes, vagy a kihajtást megelőzően legalább tizennégy nappal gyógykezelt állatot szabad kihajtani.

(3) A hatósági állatorvos a legeltetés megkezdése előtt köteles a legelőt a köztigazda csigák másodrendű biotópjainak kialakulása szempontjából megvizsgálni, és fertőzöttség esetén a legelőt vagy legelőrészt a legeltetésből kizárni.

(4) Fertőzött legelő füve csak olyan tartósítási eljárás után etethető, amelynek során a parazita fertőzőképes alakjai elpusztulnak.

(5) Heveny májmételykór fellépése esetén az állomány legeltetését a fertőzött területen azonnal meg kell szüntetni, és az egész állományt haladéktalanul gyógykezelni kell.

(6) A májmételykór megállapítását a kezelő állatorvos haladéktalanul köteles jelenteni a hatósági állatorvosnak.

III. Emlősök galandférgel elleni védekezés szabályai

639. § (1) A pásztorebeket évente két alkalommal, márciusban és a legeltetés megkezdése előtt galandférgek ellen hatékony készítménnyel kezelni kell.

(2)¹ Indokolt esetben a járási hivatal elrendelheti a galandférgekkel fertőzött terület ebeinek a tulajdonos költségére történő gyógyszeres kezelését.

(3) Állatvágások során a hólyagféreg lárvákkal fertőzött szerveket vagy szervrészeket össze kell gyűjteni és meg kell semmisíteni.

IV. Trichinellózis

640. § A fertőzöttnek talált állat fertőződési körülményeit a járási hivatal köteles vizsgálni. Amennyiben egy állományban a trichinellózist megállapították,²

a) az állományt forgalmi korlátozás alá kell vonni;

b)³ ember trichinellás megbetegedése esetén a fertőzési forrás megkeresése – a népegészségügyi hatáskörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatal bevonásával – a járási hivatal feladata;

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

3 Végre nem hajtható módosítására lásd: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § c). Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), (2) 40., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3., 47.

c)¹ trichinellózis megállapításáról a járási hivatal köteles haladéktalanul értesíteni a minisztériumot, és az illetékes népegészségügyi hatáskörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalát.

V. Rühátka

(sertés)

641. § (1) Sertés rühösség esetén a fertőzött állományt – szükség esetén ismételten – gyógykezelni kell.

(2) A gyógykezeléssel egyidejűleg az állatok tartási helyét is fertőtleníteni kell.

VI. Halak galandférgel elleni védekezés szabályai

642. § (1) A kezelő állatorvos rendszeres laboratóriumi vizsgálatokból köteles ellenőrizni a halak fertőzött vagy mentes voltát.

(2) Hús százalékot elérő vagy meghaladó fertőzöttség esetén az állományt gyógykezelni kell.

(3) Továbbtenyésztésre csak galandférgeltől mentes vagy tizennégy napnál régebben gyógykezelt halat szabad szállítani.

VII. A halak egyéb parazitózisai

643. § (1) Halastavakban megállapított egyéb parazitózisok esetén – amennyiben az adott betegségnek van hatékony gyógyszere – az állományt gyógykezelni kell.

(2) Telepíteni csak parazitáktól mentes, vagy előzetesen gyógykezelt halakat szabad.

VIII. Varroa-atka

644-651. §²

IX. Borsókakór

652. § (1)³ A húst vizsgáló állatorvos köteles a szarvasmarha borsóka megállapítását a járási hivatalnak haladéktalanul jelenteni. A jelentésnek tartalmaznia kell a borsókás állatok azonosítási adatait is.

(2)⁴ A járási hivatal a szarvasmarha borsóka megállapítását köteles az illetékes népegészségügyi hatáskörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatallal, és a minisztériummal közölni.

(3) Sertés borsóka megállapítása esetén az [\(1\)-\(2\) bekezdésben](#) meghatározott módon kell eljárni.

1 Végre nem hajtható módosítására lásd: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § c). Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), (2) 41., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3., 46.

2 Hatályon kívül helyezte: 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 41. § (3). Hatálytalan: 2003. VII. 27-től.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 6., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 8.

4 Végre nem hajtható módosítására lásd: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § c). Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), (2) 42., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 5., 48.

(4)¹ Ismétlődő fertőzöttség esetén az illetékes járási hivatal köteles - a népegészségügyi hatáskörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatal bevonásával - a fertőzött helyen szemlét tartani, és a védekezés módját a szemle eredményétől függően meghatározni.

653. §²

MÁSODIK RÉSZ³

654-792. §⁴

HARMADIK RÉSZ⁵

793-802. §⁶

1. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz⁷

Az állattartó létesítményekre vonatkozó előírások

A Szabályzat alkalmazásában:

1. *állattartás*: olyan tevékenység, amely állati eredetű termék előállítására (hús, tej, gyapjú, tojás stb.), sportcélok elérésére, kedvtelésre és egyéb hasznosítás megvalósítására történik. Magába foglalja a tenyésztést, a szaporítást, végtermék előállítást.

2. *állattartó épület*: közvetlenül az állatok elhelyezésére, védelmére szolgáló létesítmény;

3. *állattartó telep*: az állattartó épületeken kívül az állattartás egyéb létesítményei is megtalálhatók;

4.⁸ *nagy létszámú állattartó telep*: olyan állattartó telep, amelyen az elhelyezhető állatok száma állatfajonként legalább

- harminc ló, vagy
- ötven szarvasmarha, vagy
- kétszáz juh, kecske, vagy
- száz sertés, vagy
- kettőezer broiler baromfi, vagy
- ötszáz kifejlett baromfi (tyúkfélék, víziszárnyasok, pulyka stb.), vagy
- ötven strucc, vagy
- ötven anyanyúl és szaporulata, vagy
- ötven prémesállat;

5. *kis létszámú állattartó telep*: amelyben a [4. pontban](#) meghatározott számú állatnál kevesebb helyezhető el. E telep állhat egyetlen állattartó épületből is;

1 Végre nem hajtható módosítására lásd: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § c). Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 26., 40., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 2., 47.

2 Hatályon kívül helyezte: 49/2002. (V. 24.) FVM rendelet 21. § (1). Hatálytalan: 2002. VI. 1-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 66/2006. (IX. 15.) FVM rendelet 8. § (1) m). Hatálytalan: 2006. IX. 23-tól.

4 Hatályon kívül helyezte: 66/2006. (IX. 15.) FVM rendelet 8. § (1) m). Hatálytalan: 2006. IX. 23-tól.

5 Hatályon kívül helyezte: 65/2012. (VII. 4.) VM rendelet 48. § b). Hatálytalan: 2012. VII. 18-tól.

6 Hatályon kívül helyezte: 65/2012. (VII. 4.) VM rendelet 48. § b). Végre nem hajtható módosítására lásd: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), (2) 4., 6.

7 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b).

8 Megállapította: 51/2013. (VI. 17.) VM rendelet 1. §. Hatályos: 2013. VI. 17-én 18 órától.

6.¹ nagy létszámú állattartó telep állattartó épülete: a telep tenyész- vagy haszonállat istállója, ellető-, nevelő-, beteg elkülönítő istállója, illetve karantén épülete;

- egyéb építményei, amelyeket állatjárványügyi szempontok miatt meg kell valósítani:

- az állattartó telep kerítése, kapuja,
- fekete-fehér rendszerű öltöző,
- állatrakodó,
- tejház, tejátadó helyiség,
- kényszervágó hely,
- baromfikeltető,
- takarmánykeverő,
- járműfertőtlenítő,
- juhfüröszto medence,
- kezelőfolyosó,
- kút, ivó-, itatóvíztároló,
- takarmány-, alomanyag tároló (épület, fészker, szérű),
- trágyakezelő telep és kerítése,
- hullakamra (állati hulla gyűjtő, boncolásra alkalmas helyiség),
- hullatemető, hullaemésztő verem, állathulla égető és kerítése.

A járási hivatal indokolt esetben az e függelékben felsorolt egyéb építmények megvalósítása alól felmentést adhat, azonban a környezetvédelmi szempontok miatt is megépítendő létesítmények esetén a felmentés csak a telepen belüli megvalósításra vonatkozhat.²

- egyéb építményei, amelyeket környezetvédelmi szempontok miatt is meg kell építeni

- szennyvízkezelés és elhelyezés létesítményei,
- trágyakezelés létesítményei,
- szilárd vagy folyékony anyagok tárolására szolgáló egyéb föld alatti és föld feletti létesítmények,
- hulladékgyűjtő, kezelő és ártalmatlanító létesítmények.

2. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Az állattartó létesítmények állat-egészségügyi szakhatósági véleményezése

1. Az állat-egészségügyi szakhatóság az állattartó telep és technológia járványügyi, állathigiéniai alkalmasságának megállapításához az alábbi feltételek fennállását vizsgálja:

1.1. Nagy létszámú állattartó telep esetében

a) a kötetlen tartású szarvasmarha telepen, illetőleg legelői tartás esetén kezelőfolyosó vagy egyedi kezeléshez lezorítást, lekötést biztosító berendezés (erre a célra alkalmas karám);

b) hígtrágya kezelése esetén annak ártalmatlanítása céljára a telep közelében kijelölt és hatóságilag engedélyezett erdő vagy szántó terület;

c) állattartó telepen a szükséges tisztításhoz, fertőtlenítéshez legalább egy nagynyomású - lehetőleg melegvízzel vagy gőzsugárral működő - fertőtlenítő gép;

1 Módosította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 5.

2 Megállapította: 27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet 20. §. Hatályos: 2006. II. 15-től.

- d) juhtartó üzemben a parazitamentesítés feltételei biztosítottak;
- e) a telepet - a legeltetési állattartás kivételével - olyan kerítéssel körülvették, amely alkalmas ember vagy kóbor állat behatolásának megakadályozására;
- f) fekete-fehér rendszerű öltöző, amelynek az utcai ruha tárolására szolgáló külső öltözőjét mosdó-zuhanyozó helyiség választja el a munkaruha elhelyezésére szolgáló belső öltözőtől;
- g) a kapuban az útburkolat kialakítása lehetővé teszi a járművek kerekeinek megtisztítását és fertőtlenítését [pl.: kerékfertőtlenítő medencét (6,5 méter x 3 méter x 0,35 méter) alakítottak ki, leereszthető folyadékkal, vagy jármű fertőtlenítésére alkalmas gépet állítottak be];
- h) boncolásra alkalmas hullakamra, melynek falai és padozata lemosható, fertőtleníthető, a létesítmény hideg-meleg vízzel és csatornával ellátott;
- i) az állati hullák gyűjtéséhez és elszállításához konténertároló hely vagy helyiség, és/vagy hullaemésztő verem vagy hullaégető;
- j) a kerítés vonalában helyezték el mindazokat az építményeket, amelyek a külső személy- és járműforgalommal kapcsolatosak (pl.: öltöző, állatrakodó, tejház, tejatadó, kényszervágó, hullakamra);
- k) tehenészeti telepen a tehenállomány legalább egy százaléka részére elegendő férőhelyű betegkülönítő istálló (ez kialakítható valamelyik állattartó épületből leválasztott külön bejáratú helyiségben is);
- l) tejtermelő tehenészeti telepen az ellető férőhelyek száma - az ellések egyenletes elosztását alapul véve - legalább három nap ellés előtti, és legalább tíz nap ellés utáni elhelyezést tesz lehetővé, az elletésre szolgáló építmények a főcstejjel vagy tejpótlóval táplált, valamint a választott borjak elhelyezésére szolgáló létesítmények az évenként többszöri időszakos fertőtlenítést lehetővé teszik;
- m) az állattartó épületek padozata, oldalfalai könnyen takaríthatók, fertőtleníthetők, a keletkezett szennyvíz, trágya, trágyalé maradéktalanul eltávolítható, a megfelelő csúszásmentesség, szellőztetés, világítás biztosított, a berendezések könnyen kezelhetők, takaríthatók és fertőtleníthetők, az állatok egészségét, testi épségét nem veszélyeztetik és nem balesetveszélyesek. Az építmények alkalmasak arra, hogy szükség esetén megvédjék az állatokat az időjárás káros hatásától;
- n) az állatok fajának, fajtájának megfelelő mozgási igény kielégítésére alkalmas kifutóról, karámról gondoskodtak;
- o) a tej nyelésére szolgáló berendezések a tejelő állat tőgyét gyorsan, kíméletesen és higiénikusan fejik ki, tőgykárosodást nem okoznak. A fejő és tejtovábbító, tejkezelő berendezések szétszedhetők, takaríthatók és fertőtleníthetők, belőlük a tej, öblítővíz, fertőtlenítőszer maradéktalanul eltávolítható;
- p) a fejő és tejkezelő eszközök és berendezések alkalmasak arra, hogy a termelt tej a telepen tartás ideje alatt fogyaszthatóságában károsodást ne szenvedjen;
- 1.2. kis létszámú állattartó telep esetében
- a) átöltözésre, mosakodásra és személy-fertőtlenítésre alkalmas helyiségről gondoskodtak;
- b) az állattartó épületet úgy helyezték el, hogy járványveszély esetén lehetővé teszi a védelem szempontjainak megfelelő személy- és járműforgalom megszervezését.

➡ 1.3.¹ Baromfitartó telep esetében betartották-e a madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló [143/2007. \(XII. 4.\) FVM rendelet 3/A. §-ában](#) a kereskedelmi célú baromfitartó gazdaság tekintetében meghatározott védőtávolsággal kapcsolatos rendelkezéseket.

2. Az állattartó telepen kívül létesült, napi tíz tonnánál nagyobb teljesítményű takarmánykeverő üzem, valamint legalább százezer keltető tojás befogadására alkalmas keltetőállomás esetében a szakhatósági hozzájárulás feltételei:

- a) a fertőződés megelőzésére szolgáló kerítés;
- b) fekete-fehér rendszerű öltöző;
- c) a bejáratnál jármű fertőtlenítő berendezés (fertőtlenítő gép és/vagy kerékfertőtlenítő medence).

3-4. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz ²

5. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

**Állati hulladékgyűjtők, hulladéktemetők, hulladékemésztő vermek,
kedvtelésből tartott állatok kegyeleti temetője, létesítésének
állat-egészségügyi feltételei**

1-2.³

A gyepmesteri telep

3.

3.1. A gyepmesteri telepet el kell látni:

- a) az állathullák megőrzésére, lebőrözésére és boncolására szolgáló, szilárd anyagból épített, jól fertőtleníthető helyiséggel (hullakamrával),
- b) a bőr és a szaruképletek szárítására és tárolására alkalmas helyiséggel,
- c) megfigyelésre alkalmas kisállat férőhelyekkel,
- d) az állathullák begyűjtésére alkalmas járművel, s ezek működtetéséhez szükséges helyiséggel,
- e) a városban rendelkezésre álló közművekkel,
- f) a telepen dolgozók részére fekete-fehér rendszerű öltözővel (zuhanyzóval, WC-vel),
- g) nagynyomású fertőtlenítőgéppel.

3.2. Az állatifehérje-üzem hullabegyűjtő körzetében, a kijelölt gyepmesteri telep kapuján belül megfelelő nagyságú területet kell fenntartani az üzem számára, a hullák gyűjtésére alkalmas tartályok és az egyéb felszerelési tárgyak elhelyezéséhez.

3.3. A gyepmesteri telepen gondoskodni kell arról, hogy

- a) a hullák és a befogott állatok szállítására megfelelő, külön szállítóeszközök,
- b) mérleg,
- c) az állatok leöléséhez, a hullák lebőrözéséhez és boncolásához szükséges eszközök,
- d) fertőtlenítőszer, továbbá

1 Beiktatta: 42/2025. (IX. 30.) AM rendelet 1. §. Hatályos: 2025. X. 3-tól.

2 Hatályon kívül helyezte: 71/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 27. § (1). Hatálytalan: 2003. VII. 27-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 71/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 27. § (1). Hatálytalan: 2003. VII. 27-től.

e) sérülés esetén szükséges elsősegélynyújtáshoz gyógyszerek és kötőanyagok

mindenkor rendelkezésre álljanak.

3.4. Az állati eredetű hulladékok, valamint az állathullák megőrzésére, lebőrizésére és boncolására használt helyiségekben és istállókban a padozatot, valamint a padozattól számított két méter magasságig a falakat könnyen mosható és fertőtleníthető, vízálló anyaggal kell burkolni.

3.5.¹ A gazdálkodó szervezetek által fenntartott hullabegyűjtő helyekre - a járási hivatal előírása szerint - a gyepmesteri telepre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

3.6. Az állathulláknak a gyepmesteri telepre szállításával, őrzésével és ártalmatlanná tételével járó feladatok elvégzésére minden városban gyepmestert kell alkalmazni. A gyepmestert a polgármesteri hivatal alkalmazza.

3.7. Gyepmesterként az a személy alkalmazható, aki az állatok leölésében, a hullák lebőrizésében és szét darabolásában kellő jártassággal rendelkezik. Alkalmazása előtt a dolgozót munkavédelmi oktatásban kell részesíteni, és részére a feladatait tartalmazó munkaköri leírást át kell adni.

3.8. A gyepmester feladatai a következők:

a) a polgármesteri hivatal felhívására minden, pl. a közúton talált állathullának késedelem nélkül történő kiszállítása a gyepmesteri telepre, a hulladéktemetőbe, a hulladékemésztő veremhez, és ott - a hatósági állatorvos intézkedéséig - annak megőrzése, majd ártalmatlanná tétele,

b) az állathullák lebőrizése - ha azt nem tiltják az egyes bejelentési kötelezettség alá vont fertőző állatbetegségek leküzdésének szabályai -, továbbá a boncolásban való segédkezés,

c) az elrendelt állatleölések végrehajtása,

d) a hullaszállító járművek, tartályok, és ártalmatlanná tételre használt eszközök, felszerelési tárgyak tisztántartása és fertőtlenítése,

e) mindazoknak az állategészségüggyel kapcsolatos köztisztasági tennivalóknak az elvégzése, amelyeket a települési önkormányzat előír,

f)-i)²

j) a gyepmesteri telepre szállított állathullákról, a hatósági rendelkezésre leölt állatokról átvételi elismervény kiállítása és nyilvántartás vezetése.

3.9. A gyepmesteri telepen csak a telephez tartozó igásállatokat és a házőrzésre szükséges ebet szabad tartani. Az igásállatokat csak a telep területén erre a célra kijelölt istállóban szabad elhelyezni, és azokat más állattól távol kell tartani, idegen istállóba, vagy más állatok tartására szolgáló helyre tilos bekötni. Etetésükre és itatásukra külön eszközöket kell használni. A munkára alkalmatlanná vált igásállatokat vágóhídra kell irányítani.

3.10. A gyepmesteri telep állat-egészségügyi felügyeletét a hatósági állatorvos látja el.

4.³

6. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz⁴

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 3. § (3), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

2 Hatályon kívül helyezte: 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 2. § f). Hatálytalan: 2023. V. 11-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 44. § (2) 87. Hatálytalan: 2009. III. 1-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 71/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 27. § (1). Hatálytalan: 2003. VII. 27-től.

7. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Az állatvásárra, valamint az állatkiállításra vonatkozó általános előírások

1. Az állatvásár vagy állatkiállítás területét (a továbbiakban: vásártér) lehetőleg sík és száraz talajú külterületen úgy kell kijelölni, hogy az a felhajtásra kerülő állatokkal közúton könnyen elérhető legyen. A terület nagyságát úgy kell megállapítani, hogy a felhajtott állatok és járművek elhelyezhetőek legyenek, és a közlekedésre megfelelő hely álljon rendelkezésre.

2. A vásárteret körül kell keríteni, és a bejáratot (bejáratokat) úgy kell kialakítani, hogy azon egyidejűleg csak egy jármű vagy egymás mellett két nagy állat haladhasson át. A bejáratokhoz vezető utat a bejárat teljes szélességében és kívül-belül tíz-tíz méter hosszúságban vízálló burkolattal, a bejáratot (bejáratokat) zárható sorompóval (kapuval) kell ellátni.

3. A vásártéren - amennyiben a forgalom jelentős - minden állatfaj részére korláttal (kerítéssel) elkerített külön helyet kell kialakítani.

4. Az állat-egészségügyi szempontból kifogásolt állatok elhelyezésére a vásártéren kívüli, bekerített és elzárható területet kell kialakítani.

5. A vásártéren víznyerő berendezést, rakodórampát kell biztosítani.

6. A vásártérre állatot behajtani csak a vásár megnyitása után szabad. A felhajtott állatok állatorvosi vizsgálatát, illetőleg megsejmlélését a vásártérre való bebocsátásuk előtt kell elvégezni.

7. A vásártérre csak annyi állat bocsátható be, hogy egymást, a közlekedést ne veszélyeztessék. A felhajtott állatokat felügyelet nélkül hagyni tilos.

8.¹ A vásártérre az állat-egészségügyi feladatok ellátásához szükséges hatósági állatorvost a járási hivatal rendeli ki, a segéderőkről pedig a vásár tartására jogosult köteles gondoskodni, akik közreműködnek a vásárról távozó állatok marhalevelének ellenőrzésében is.

9. A vásárteret, valamint az oda vezető utaknak a vásártér közvetlen közelében levő szakaszait, legkésőbb a vásárt követő napon meg kell tisztítani.

10. A vásárteret a megtisztítás után tíz nap múlva szabad legeltetésre használni. Baromfit a vásártér bármely részén, egypatás állatot csak a kérődző állatok és sertések, kérődző állatot pedig csak az egypatás állatok elhelyezésére használt részen szabad legeltetni. A sertések legeltetése a vásártéren tilos.

11. Zárt épületben tartott állatkiállítás után a helyiségeket megfelelő módon takarítani és fertőtleníteni szükséges.

12. A vásár rendjéről, a vásártér karbantartásáról és a kezelésre vonatkozó előírások megtartásáról a vásár tartására jogosult köteles gondoskodni.

13. A marhalevél kezelő és hatósági állatorvos számára az adminisztráció elvégzéséhez szükséges feltételeket (fedett, fűthető helyiség, asztal, szék, világítás, kézmosási, fertőtlenítési lehetőség stb.) a vásár, piac tartására jogosult köteles biztosítani.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (1) b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 3.

8/a-8/c. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz ¹

9. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz ²

10. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Az állatrakodó-helyre vonatkozó előírások

A rakodóhelynek meg kell felelnie az alábbi feltételeknek:

1. A várható állatforgalomnak megfelelő méretű, több részből álló, legalább részben fedett rakodóudvart, állatfelhajtót, rampát vagy hidraulikus emelőszerkezetet kell létesíteni. A rakodóudvart legalább másfél méter magas szilárd anyagból készített korláttal vagy fallal kell körülkeríteni oly módon, hogy onnan a kisállatok se szabadulhassanak ki, a nagyállatok pedig rögzíthetők legyenek.

2. A rampát, a felhajtót a rakodóudvarral közvetlen összeköttetésben ajtókkal, illetve mindkét oldalán korláttal kell ellátni. Az udvar és a rakodóhely burkolatát vízálló anyagból úgy kell készíteni, hogy azon az állatok el ne csússzanak, a keletkezett csapadék és szennyvíz elvezetését zárt rendszerben biztosítani kell. Az igényeknek megfelelően a rakodó mérlegházzal kiegészíthető. A rakodóhelyen keletkezett trágya kezelését, a rakodó takarítását, fertőtlenítését az üzemeltető köteles biztosítani minden szállítás befejezését követően. A rakodóhelyeken az állatok részére itatási lehetőséget kell biztosítani.

3. Az engedélyezett rakodóhelyen a hatósági állatorvos számára az állatok vizsgálatához, az adminisztráció elvégzéséhez a szükséges feltételeket biztosítani kell (kézmosás, fertőtlenítés, fedett, szükség esetén fűtött helyiség, asztal, szék stb.)

4.³ Házinyúl szállítás olyan rakodóhelyről engedélyezhető, ahol a járási hivatal ehhez hozzájárult és megteremtették a fertőtlenítés, kézmosás, mérlegelés, hulladék-, szemetgyűjtés lehetőségét, továbbá ezek ártalmatlanításának feltételeit.

11. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz ⁴

12. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

A karanténózás (elkülönítés) szabályai

I. A karanténózás általános szabályai

¹ Hatályon kívül helyezte: 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet 24. § (1) c). Végre nem hajtható módosítására lásd: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 43.

² Hatályon kívül helyezte: 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet 24. § (1) c). Hatálytalan: 2012. IX. 4-től.

³ Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

⁴ Hatályon kívül helyezte: 52/2003. (VIII. 15.) GKM-FVM együttes rendelet 37. § (1). Hatálytalan: 2003. IX. 1-től.

1.¹ Az elkülönítés ideje alatt az állatokról az állatok tartója nyilvántartást, a karantént felügyelő hatósági állatorvos a járási hivatal által hitelesített karantén naplót köteles vezetni.

2. Az elkülönített állatok gondozója más, fogékony állatot nem gondozhat és azok gondozóival nem érintkezhet.

3. Az elkülönített állatok gondozására, etetésére, itatására külön eszközöket kell használni. Az elkülönített állatokat külön kell legeltetni és itatni úgy, hogy azok más állatokkal sem közvetlenül, sem közvetve ne érintkezzenek. Az elkülönített állatoktól származó trágyát külön kell kezelni.

4. Az elkülönítésre szolgáló helyiséget, területet „ELKÜLÖNÍTŐ” feliratú táblával kell megjelölni. Az elkülönítés helyére az állatok kijelölt gondozóján, a tulajdonoson és az állat-egészségügyi szakemberen (szakembereken) kívül más nem léphet be.

5. A gondozó folyamatosan köteles ellenőrizni az elkülönített állatok egészségügyi állapotát, s ha abban kedvezőtlen változás következett be, köteles azonnal az állatorvost értesíteni. Az állatorvos ilyen esetben azonnal, egyébként a megfigyelési időn belül legalább hetente köteles az elkülönített állatokat megvizsgálni és szükség esetén megvizsgálni.

6. Bejelentési kötelezettség alá tartozó betegség észlelése vagy annak gyanúja esetén a Szabályzat vonatkozó előírásai szerint kell eljárni.

7. A szállítás közben jelentkező betegségek ellen az állatokat a karanténban gyógykezeltetni kell és el kell végezni a szükséges kezeléseket, vizsgálatokat és vakcinázásokat is.

8. A karanténban kell hozzászoktatni az állatokat a telepi tartásmódhoz és takarmányozáshoz.

II. Import állatok karanténozásának szabályai

A karanténozás általános szabályain túl az alábbiakat is be kell tartani:

1. Az elkülönítés ideje alatt azon a telepen, helyen, ahol az érkező állatokat tartani kívánják, nem lehet olyan fajú állat, amelyre nézve a behozni kívánt állat(ok) veszélyt jelenthet(nek). Ha volt ilyen állat, akkor a telepen a tisztogatást és fertőtlenítést előzetesen el kell végezni.

2. Az elkülönítésre kijelölt hely (telep, istálló, karám stb.) csak olyan távolságra lehet más állattartó helytől, amely esetben a közvetlen vagy közvetett fertőzés lehetősége kizárható.

3. A személyek és járművek forgalma ellenőrizhető és dokumentált.

4. A személyek és járművek fertőtlenítéséhez megfelelő eszközök és fertőtlenítőszerrek állnak rendelkezésre.

5. Az import állatokat a tulajdonos költségére kell karanténozni. A karanténozás időtartama legalább harminc nap, nyúl baromfi és galamb esetében legalább huszonegy nap. Ettől eltérő időtartamot a minisztérium megállapíthat.

13. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Behozatali, illetve átszállítási engedély iránti kérelem

1. A behozatali engedély iránti kérelemben fel kell tüntetni:

- a) a származási országot;
- b) a behozni kívánt állat fajtát és darabszámát, illetőleg az állati eredetű termékek megnevezését és mennyiségét;

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 9.

c) a behozatal célját;
d) a kérelmező nevét (megnevezését);
e) a kérelmező lakóhelyét (székhelyét);
f) a behozatal várható időpontját;
g) az állat-egészségügyi határállomás megnevezését;
h) a rendeltetési hely pontos megjelölését;
i) karanténzásra kötelezett állatoknál a rendeltetési hely szerint illetékes állomás igazolását a karanténfeltételek meglétéről.

2. Az átszállítási engedély iránti kérelemben fel kell tüntetni:

a) a származási és rendeltetési országot;
b) az állatok fajtát és darabszámát;
c) a kérelmező nevét (megnevezését);
d) a kérelmező lakóhelyét (székhelyét);
e) a szállítás várható időpontját;
f) az érintett határállomások megnevezését.

14. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz ¹

15. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

(Szigorú számadású nyomtatvány)

Sorszám: 00000000

Adatfelvételi lap és jegyzőkönyv bejelentendő állatbetegség esetén

I. Betegségekre vonatkozó általános adatok:

1. Mely betegség vagy gyanúja merül fel:
.....
2. A betegség leghosszabb és legrövidebb lappangási ideje:
.....
3. A fertőző anyag elvileg lehetséges legkorábbi ürítése az első klinikai tünete időpontjához viszonyítva napokban:
.....

II. Az érintett helyen tartott állatokra vonatkozó adatok:

1. Állattartó neve, címe, szig. sz.:
.....
2. Állatok tartózkodási helye:
.....
3. Állatok
faja:
.....
fajtája:
.....
kora:
.....
neme (vemhesség):
.....
hasznosítás iránya:
.....
darabszáma:
.....
egyedi jelölése:
.....

¹ Hatályon kívül helyezte: 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet 24. § (1) c). Hatálytalan: 2012. IX. 4-től.

marhalevél

száma:

becsült

súlya:

III. Aktuális adatok a betegséggel kapcsolatban:

1. Ki jelentette a betegséget, mikor és kinek:

2. Fogékony állatok ebből beteg:

faja:

fajtája:

kora:

neme

(vemhesség):

hasznosítás iránya:

darabszáma:

jelölése:

3. Első klinikai tünetek észlelésének ideje:

4. Észlelt klinikai tünetek kronologikusan:

5. A fertőződés lehetséges legkorábbi ideje (figyelemmel az első klinikai tünetek időpontjára és a leghosszabb lappangási időre):

6. Ellátó állatorvos neve, címe:

7. Állattartási napló:

8. Gyógyszer-felhasználási napló:

IV. Fertőződés eredete

1. Fertőződés időszakában (figyelemmel a leghosszabb és legrövidebb lappangási időre) érintkezés fogékony állattal: pl.: vásárlás, csere, piac, vásár, ajándékozás, legelő, mérlegelés, megghiúsult szállítás (visszavitel felvásárlóhelyről), vemhesítés stb.:

2. Fertőzőszóközvetítő állati termékkel való érintkezés fertőződés időszakában: rendes- vagy kényszervágásból hús, tej, tejtermék, tojás, kóstoló, ételmaradék, moslék idegen helyről, vágóhídi melléktermék, mesterséges termékenyítés stb.:

3. Kontaktus fertőzőszóközvetítő takarmánnyal a fertőződés időszakában: takarmány, táp, gabona, szálas, kiegészítő, göngyöleg stb.

4. Fertőzőszóközvetítő egyéb tényezőkkel való érintkezés: személyek (rendezvény, búcsú, esküvő, családi összejövetel):

termékenyítő állatorvos, fuvarszóközök, tárgyak, szóközök, trágya stb.:

V. Fertőzés (betegség) tovaterjedésének lehetőségei

1. Fertőződés ideje (III/5.) óta került-e ki fogékony állat a fertőzött állományból, pl.:

vágóhidra, vásárra, piacra, eladás révén, ajándékozás, dajkaságba adás stb. útján:

2. Fertőződés ideje (III/5.) óta érintkezett-e fogékony állattal a fertőzött udvar állata (meghiúsult vásár, leadás helyéről visszaszállítás esetén, vemhesítés):

3. Fertőződés óta (III/5.) került-e ki fertőzött állományból állati termék: rendes- vagy kényszervágásból, hús, kóistoló, tej, tejtermék, piac, tojás stb.:

4. Fertőződés óta (III/5.) került-e ki fertőzőközvetítő tárgy, takarmány, eszköz, gépkocsi, (egyéb fuvarszköz), alom, trágya, mely fogékony állatokkal érintkezett:

5. Fertőződés óta (III/5.) az itt fertőzött állatokkal kontaktusba került személyek (állattartó, vendég, segítő, inszeminátor, állatorvos) fogékony állatokat tartó udvarokban, telepeken járt-e és hol:

VI. Állathigiéniai körülmények

Ólak, istállók alapterülete, magassága:

fűtés:

világítás:

szellőztetés:

padozat:

etető, itatók:

használt fertőtlenítők:

jelenlegi készletük:

utolsó fertőtlenítés ideje:

az állatokról alkotott összbemérés:

helyszínrajz (melléklet szerint)

VII. Helyszíni intézkedések**VIII. Közegészségügyi vonatkozás:**

IX. Állat-egészségügyi Intézeti vizsgálat:

.....
.....
.....

Az állattartó a feltett kérdéseket megértette, az adott válaszai a valóságnak megfelelnek.

Hely:

Dátum:

.....
állattartó

.....
hatósági állatorvos

16. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz ¹

(Szigorú számadású nyomtatvány)

Sorszám: 00000000

... Járási Hivatal

Negyedkód:

.....
.....

KIMUTATÁS
a fertőző állatbetegségek állásáról
19.... év hónapig

Összeállította:

Város, község neve	Város, község				Udvar				Megáll., megsz. napja	Állat fajta
	Előző állapot	Új	Megszű	Jelen állapot	Előző állapot	Új	Megszű	Jelen állapot		

17. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz ²

.....
Vármegye:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Állatorvosi kerület:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Község (város, városi kerület):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

¹ Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 44., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 49.

² Módosította: 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § j).

NYILVÁNTARTÁS

A 19..... évben fennállott, bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegségekről

Megjegyzések: Az 1. oldal üres rovaraiba a települések statisztikai számjelkódja írandó.

* A 2. (az ív belső, bal) oldala fejlécének üres rovataiba az érintett állatfajok nevét kell beírni.

A 3. (az ív belső, jobb) oldala fejlődésnek felső, üres rovataiba az érintett állatfajok neve,

** az alsókba ezek mennyisége írandó.

[illegible]

A betegség tartama alatt						Jegyzet
megbetegés kezdete	elhullott	levágott (leölt, kiirtott)	vakcinázot	kezelt	gyógyult	
állatok (méhcsaládok száma, halak tömege (t))**						

- Hipokloritok
 - Nátriumhipoklorit
(aktív klórtartalma 9-12%) 3 - 6%-os oldatban
- Klóros mész
(aktív klórtartalom 25-30%) 2,0%-os oldatban
- Aldehydekek:
 - Formalin (a formaldehid 36-40%-os oldata)
1-6%-os oldatban. 15 °C hőmérséklet alatt hatása mérsékelt, ezért használata nem javasolt.

Jodoforok:

1-5%-os oldatban ph: 2,5-4,0

Egyéb: FM Állat-egészségügyi és Élelmiszer-ellenőrzési Főosztály által közzétett további anyagok.

b) Törekedni kell arra, hogy a szóda oldatát különösen a paraziták fertőzőképes alakjai ellen forró állapotban használják.

Klórtartalmú fertőtlenítőszereket 30-40 °C-nál magasabb hőmérsékletű oldatban nem célszerű alkalmazni.

Klórtartalmú fertőtlenítőszereket melegtől, fénytől védett helyen üveg, műanyag vagy épzománcú fémedényben kell tartani.

Felhasználás előtt hatékonyság szempontjából meg kell vizsgálni a kémhatását (ph) és az aktív klórtartalmát.

Robbanás veszélye miatt a raktározás és felhasználás közben ügyelni kell arra, hogy klórtartalmú fertőtlenítőt formalinos tárolóedénybe - és fordítva - ne öntsenek. Célszerű a tárolóedényeket tartósan megjelölni.

c) A fertőtlenítéshez szükséges fertőtlenítő oldat

- mennyiségét,
- a kijuttatás nyomását,
- szemcsenagyságot

a fertőtlenítendő felület minősége és nagysága, a megelőző takarítás színvonala határozza meg. Nagynyomású (10-20 bár) fertőtlenítő berendezés használata esetén az egy m² fertőtlenítéséhez szükséges oldat mennyisége:

- fólia 0,1 liter,
- sima beton, csempével, olajfestékkel bevont felület 0,2 liter,
- gyalulatlan deszka vagy meszelt felület 0,5 liter,
- téglafelület 1 liter,
- döngölt agyagfelület 1,5 liter,
- laza, homok felület 3,0 liter.

Kisnyomású fecskendő használata esetén a fenti oldatmennyiség másfélszeresét kell alkalmazni.

4.) A fertőtlenítés megkezdésekor a fertőtlenítést irányító hatósági állatorvosnak ügyelni kell arra, hogy:

- a fertőtlenítést végző személy egészségügyi alkalmasságát tanúsító okmánnyal rendelkezzen,
- a fertőtlenítést végző dolgozó munkavédelmi oktatásban részesült-e,
- a megfelelő munkavédelmi eszközök és öltözék rendelkezésre állnak-e.

Ezek: gumicsizma, vizet át nem eresztő overál, gumikesztyű, védősisak, gázálc, védőszemüveg.

- amennyiben az épületben állatok vannak, olyan fertőtlenítőszerrel kell alkalmazni, amely az állatok egészségét nem károsítja,

- Munka közben étkezni, dohányozni tilos!

- A dolgozóknak az erősen savas vagy lúgos oldatok kezelése, keverése idején lehetőséget kell teremteni arra, hogy a bőrfelületre került anyagot azonnal lemossák (konyhasó oldat: 9 g 1 liter desztillált vízben, bórsavoldat: 10 g 1 liter desztillált vízben).

- a fertőtlenítéshez olyan nyomást és szemcsenagyságot kell alkalmazni, hogy a tevékenység az építményben felesleges károsodást ne okozzon.

II. A fertőtlenítés végrehajtása

1.) Az ember és környezetének fertőtlenítése

Testfelület, textil, bőr, lakás, szociális helyiségek fertőtlenítése kizárólag az erre a célra a közegészségügyi hatóság által engedélyezett készítményekkel, az előírt módon végezhető.

2.) Az állattartási épületek és környezetük fertőtlenítése

a) egyszerű fertőtlenítés végrehajtásának sorrendje:

- az épület áramtalanítása,
- portalanítás vízpermettel,
- technológiai berendezések kihordása,
- trágya eltávolítása, a mennyezet, szellőző, kürtők, oldalfalak, padozat fizikai takarítása,
- épület nagynyomású vízszugárral való mosása,
- a kihordott technológiai berendezések mosása majd visszahordása a kimosott épületbe,
- az épület környezetének takarítása, burkolt felületek nagynyomású vízszugárral való lemosása,
- az épület belső terének (mennyezet, oldalfalak, padozat) továbbá a
- visszahordott berendezések magasnyomású fertőtlenítő berendezéssel való
- fertőtlenítése,
- az épület nyílászáróinak zárása,
- az épület külső felületének és környezetének fertőtlenítése.

b) A szigorított fertőtlenítés végrehajtásának sorrendje:

- az épület áramtalanítása,
- az épület belső terének portalanítása a hatósági állatorvos által előírt nemű és koncentrációjú fertőtlenítő oldattal.
- A portalanítás mellett, a fertőtlenítő oldattal a technológiai berendezéseket le kell mosni, a trágyát el kell áztatni.
- a technológiai berendezéseket ki kell hordani,
- a trágyát ki kell hordani, a telep területén szarvasba kell rakni, le kell fertőtleníteni, földdel le kell takarni,
- gépi és kézi eszközökkel az épület fizikai takarítását el kell végezni, a takarításnak az épület belső légterén kívül ki kell terjedni a padlástérre és a trágyacsatornára is,
- az épület belső mosását magasnyomású vízszugárral kell elvégezni,
- a nem tisztítható fából készült berendezéseket el kell égetni,
- az agyagpadozatot 10 cm mélységben fel kell szedni,
- a vízáteresztő padlóburkolatot fel kell szedni,
- kifutók, karámok takarítása, mosása,
- az épületen kívül megtisztított berendezések visszahordása,
- az épület belső terének, padlástérének, trágyacsatornájának fertőtlenítése a betegségekre meghatározott nemű és koncentrációjú magasnyomású (10-20 bár) berendezéssel kijuttatott fertőtlenítőszerrel,
- az épület zárása,

- az épület külső felületének, környezetének, utaknak a fertőtlenítése,
 - bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegség esetén fertőtleníteni kell mindazokat a helyeket és helyiségeket, ahol beteg, betegsége gyanús állat megfordult, tartózkodott, elhullott vagy levágták, illetve leölték, ahova az állat terméke eljutott.

Fertőtleníteni kell azon személyeket, illetve tartózkodási helyüket, akik a beteg, betegsége gyanús állatokkal vagy termékeikkel kapcsolatba kerültek.

Egyes bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegségek megelőzésénél és leküzdésénél használható fertőtlenítőszer

<i>Betegség</i>	<i>Fertőtlenítési útmutató</i>	
1.) Ragadós száj- és körömfájás	Habzósóda	4%
	(Nátriumkarbonát)	
	Klórúg	3%
	Formalin	3% (15 °C felett)
	Citromsav	0,4% - ph: 4 alatt
	Ortofoszforsav	0,3% - ph: 4 alatt
	Szulfaninsav	0,2% - ph: 6 alatt
	Jodoforok	2,0%
	Nátriumhidroxid	2,0%
	Nátrium metaszilikát	1,0%
	Továbbá minden olyan készítmény, melynek ph-ja 4 alatt vagy 11 felett van	
2.) Sertések hólyagos betegsége	Nátriumhidroxid	1-2%
	Káliumhidroxid	1-2%
	Klórúg	3-5%
	Jodoforok	2,0%
	Megjegyzés: formalin használata tilos	
3.) Keleti marhavész	Klórúg	3,0%
	Formalin	3,0%
4.) Afrikai sertéspestis	Nátrium hidroxid	2,0%
	Kálium hidroxid	2,0%
	Klórúg	3,0%
	Formalin	3,0%
5.) Klasszikus sertéspestis	Nátrium hidroxid	2,0%
	Kálium hidroxid	2,0%
	Klórúg	3,0%
	Formalin	3,0%
6.) Madárinfluenza (klasszikus baromfipestis)	Nátrium hidroxid	2,0%
	Kálium hidroxid	2,0%
	Klórúg	3,0%
	Formalin	3,0% (15 °C felett)
7.) Newcastle betegség (baromfipestis)	Nátriumhidroxid	2,0%
	Káliumhidroxid	2,0%
	Klórúg	3,0%

		Formalin	3,0% (15 °C felett)
8.) Szarvasmarha-gümőkór		Klórlúg	6,0%
9.) Fertőző sertésbénulás		Klórlúg	3,0%
10.) Veszettség		Nátriumhidroxid	2,0%
		Káliumhidroxid	2,0%
		Klórlúg	3,0%
		Formalin	3,0% (15 °C felett)
11.) Takonykór		Nátriumhidroxid	2,0%
		Káliumhidroxid	2,0%
		Klórlúg	3,0%
		Formalin	3,0% (15 °C felett)
12.) Lovak fertőző kevésvérűsége		Nátriumhidroxid	4,0%
		Káliumhidroxid	4,0%
		Klórlúg	4,0%
13.) Nyulak vérzéses betegsége		Formalin	4,0% (15 °C külső hőm. felett)
		Klórlúg	4,0%
		Nátriumhidroxid	4,0%
14.) Mézelő méhek nyúlós és enyhébb költésrothadása		Nátriumhidroxid (forró)	2,0%
		Káliumhidroxid	2,0%
		Klórlúg	5,0%
15.) Brucellózis		Nátriumhidroxid	2,0%
		Káliumhidroxid	2,0%
		Klórlúg	3,0%
		Formalin	3,0% (15 °C külső hőm. felett)
16.) Aujeszky-féle betegség		Nátriumhidroxid	3,0%
		Káliumhidroxid	3,0%
		Klórlúg	3,0%
		Formalin	3,0% (15 °C külső hőm. felett)
17.) Lépfene		Klórlúg	3,0%
		Formalin	3,0% (15 °C külső hőm. felett)
18.) Pontyfélék tavaszi viraemiája		Klórlúg	5,0%
		Klórészoldat	3,0%
		Formalin	3,0% (15 °C külső hőm. felett)
		Mésztej	20%

3.) Takarmány és göngyöleg fertőtlenítése

A takarmányban levő száj- és körömfájás-vírus az alábbi módon pusztítható el:

- Az épületekbe kihordott szálas takarmányt, szilázst a trágyával azonos módon kell ártalmatlanná tenni.

- Az épületekhez tartozó tartályokban (silókban) etetőberendezésekben levő abraktakarmányt el kell ásni vagy állati hulladékfeldolgozóba kell feldolgozni.
- Hideg fermentációval (silózással), ha a pH-érték legfeljebb 4 (szükség esetén a pH-érték hangyasavval beállítható).
- Meleg fermentációval (silózással), ha a hőmérséklet legalább 55 °C szűrőhőmérővel ellenőrizve.
- A szálas takarmány (kazal) felületének 3%-os formalinoldat 15 °C alatti hőmérsékleten vagy szerves savakból készült oldat kipermetezésével.
- Forrólevegős szárítással, ha a kiáramló levegő hőmérséklete legalább 80 °C.
- Gőzzel való granulálással, ha a granulátum 80 °C-ra felmelegszik (célszerű a hőmérsékletet 20–30 percig fenntartani).
- Szemes kukorica legfeljebb pH-4 kémhatású propinsavval történő átmosásával, esetleges utólagos silózással.
- A fertőzött szemes árpát, zabot és takarmánybúzát 0,8%-os formaldehid-oldat gőzével lehet fertőtleníteni (10 liter/100 kg takarmány mennyiségben), a permetezés után vizet át nem eresztő műanyag fóliával a fertőtlenített szemestakarmányt le kell fedni és 6 órán át így tartani. A takarmányt felhasználás előtt 24 óráig szellőztetni kell, és elsősorban nem fogékony állatokkal etetni.
- A silózott szemeskukorica- vagy kukoricacső-zúzalék bontási felületének 1%-os hangyasavoldattal való permetezésével (3 liter/m²).
- A burgonya felfőzésével.
- A tej forralásával vagy 80 °C-ra való melegítésével.
- A takarmánynövényzet vagy legelőgyep felületére m²-enként 0,3–1 liter 3%-os klórlúgoldat vagy 10%-os vizes szuperfoszfát permetezhető a növényzet számottevő károsodása nélkül.
- Jutazsákokat porszívózás után 20 órára olyan zárt és legalább 18 °C-ra fűtött térben kell felfüggeszteni, amelyben légköbméterenként 150 cm³ formalint ugyanannyi vízzel elpárologtatnak (pl. 40 g káliumpermanganáttal vagy melegítve), a porzsák tartalmát a hullakkal azonos módon kell ártalmatlanná tenni.
- A fóliás vagy szövött műanyagzsákokat, szárítóberendezés esetén a jutazsákokat is, 3 órára 5%-os formalinoldatban vagy 2%-os nátronlúgoldatban kell áztatni.

Fenti eljárást kell értelemszerűen alkalmazni valamennyi bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegség esetén.

4.)¹ A kutak fertőtlenítése

Kutakat klórmésszel, magnolmésszel vagy klórlúggal kell fertőtleníteni.

Ásott kút fertőtlenítéséhez minden m³ vízre 30 g magnolmeszet vagy 100 cm³ klórlúgot kell számítani és azt 0,3 liter vízben feloldva, teljes oldódás után a kútba kell önteni. A kútból 24 óráig vizet meríteni nem szabad.

Fúrt kút fertőtlenítése céljából 100 g magnolmeszet vagy 300 cm³ klórlúgot kell 1 liter vízben feloldani és az oldatot a fúrás csövébe kell önteni. Ez az eljárás csak a 30–40 m mélységű fúrt kutakra vonatkozik.

Ennél mélyebb fúrt kutak fertőtlenítése esetén a területileg illetékes vízügyi hatóságot értesíteni kell.

1 Módosította: 147/2011. (XII. 23.) VM rendelet 6. §.

A víztárolót ugyanúgy kell fertőtleníteni, mint az ásott kutat, de mind a klórmészből, magnórmészből vagy klórlúgból, mind pedig az oldóvízből kétszeres mennyiséget kell felhasználni.

A kútvíznek 24 óra múlva még klórszagúnak és klórízűnek kell lennie (túlklorozás), ellenkező esetben a klórozást meg kell ismételni. Ha a klórszag és a klóríz nem érezhető, a kutat alaposan ki kell merni. A fúrt kút vizet addig kell szivattyúzni, amíg a víz klórszagát és ízét elveszti.

A kút súlyosabb fertőzöttségének gyanúja esetén a fertőtlenítést kétszer-háromszor meg kell ismételni.

5.) A szennyvíz és a trágya fertőtlenítése

A) A bejelentési kötelezettség vagy mentesítési eljárás alá vont betegségek kórokozóival nem fertőzött állattartó telepeken a trágyalé- és hígtrágyacsatornák, továbbá -aknák tartalmát, a fürösztok, az úszatómedencék és a pocsolyák vizét a következő módszerekkel lehet ártalmatlanná tenni.

a) Fizikai módszerekkel végzett fertőtlenítés:

- pasztörözés (30 percig 70 °C-on),
- pillanatsterilizálás (15-20 másodpercig 120-130 °C-on),
- háromszakaszos hőkezelés (3x20 percig 90-110 °C-on),
- hővel történő szárítás (110-280 °C-on),
- gammasugarak vagy elektrongyorsítóval előállított bétasugarak (min. 4kGy.).

b) Kémiai módszerekkel végzett fertőtlenítés:

- égetett mész legalább 20 kg/m³ vagy oltott mész legalább 30 kg/m³.
- a vegyhatás módosítása meszezéssel (3 órán át pH 12),
- 0,1-4%-os formalinoldat létesítése (pH 9,5-10,5 és min. 15 °C esetén).

c) Biológiai és kombinált módszerek:

- hosszú idejű tárolás (90 nap 15-20 °C-on, 140 nap 4-6 °C-on),
- mechanikai, kémiai, biológiai kezelés kiegészítése meszezéssel (2 órán át, pH 10,5-11,5),
- folyékony komposztálás (levegőbevitel 4-5 napig 50 °C-on, majd 21 nap tárolás),
- anaerob rothasztás (30 napig min. 30 °C-on) és
- szűrőmezőn történő elhelyezés (min. 180 cm-es talajrétegen való szűrés, a szűrőkazettákat be kell keríteni).

d) Várakozási idők megtartása növényzet öntözése után: egyszerű fertőtlenítésnek minősül az, ha szálaskarmány és legelőnövényzet öntözése után a begyűjtésig vagy a legelőre hajtásig 21 nap telik el, továbbá a takarmánygabonát szárbaszökkenése, a kukoricanövényt a 30 cm-es szármagasság elérése után nem öntözték.

B) A bejelentési kötelezettség vagy mentesítési eljárás alá vont betegségek kórokozóival történt fertőzöttség esetén a trágyalé-, hígtrágya-csatornák és -aknák, továbbá a fürösztok, úszatómedencék és pocsolyák tartalmát a betegségenként meghatározott fertőtlenítő oldat létesítésével kell fertőtleníteni. Ezután a nem fertőtleníthető medencék tartalmával együtt - tartálykocsival, csővezetéken - a fertőtlenített szennyvizet (híg trágyát) ki kell juttatni a kijelölt zárlattérre: a szántóterületen esőztetve kell kiöntözni, a talajra teríteni, mélyárkos módszerrel a füzesek vagy nyárfások, mélybarázdás módszerrel a kukorica területe öntözhető. A szennyvíz (hígtrágya) elszikkadása után az öntözött területet le-, illetőleg beszántással vagy más módon le kell földelni. A beszántás minőségének ellenőrzésére az előzetesen a talajra vitt mészpor eltűnéséből lehet következtetni.

6.) Az almostrágya és a hígtrágya szilárd fázisának fertőtlenítése

a) A tisztítás alatt és az azt megelőzőleg összegyűjtött almostrágyát, almot, takarmányhulladékot, szemetet, valamint a fertőtlenített helyiség talajáról kihordott földet, homokot - a szennyvizet és trágyalevet is hozzákeverve - és lehetőleg a hígtrágya szilárd fázisát fülleszteni kell. A füllesztés céljából összegyűjtött anyaghoz szükség szerint annyi szalmát vagy falevelet kell keverni, hogy az utóbbi aránya a bélsárhoz 3:2 legyen, ha pedig száraz, m³-enként 10-15 liter vizet kell adni. A füllesztendő anyagot 25 cm vastag szalma- (falevél-) rétegre legalább 1,5 méter magas és széles kupacokba (halomba) kell rakni és a tetejére legalább 10 cm vastag szalma- (falevél-) réteget kell helyezni, majd az egészet 20 cm vastag földréteggel kell befedni.

A befedett trágyarakásnak legalább 55 °C-ra kell felmelegednie, a hőmérsékletet szűrőhőmérővel ellenőrizni kell. A kellőképpen fel nem melegedett szélső részeket 3 nap múlva a halom közepébe kell lapátolni, majd a halmot újból földdel befedni és legalább három hétig bontatlanul hagyni.

A spórák kivételével a kórokozók ennyi idő alatt elpusztulnak.

A komposztáláshoz 3 nap érlelés is elegendő a hőfejlődés után pH 12 kémhatású lúg hozzáadása esetén.

Fagyott almostrágyát nem szabad füllesztésre összerakni. Az ilyen trágyát 10 cm vastag földréteggel vagy rögzített műanyag fóliával kell letakarni.

b) Ha az anyag önmagában nem képez komposztot és viszonylag nagy mennyiségű (tömött almostrágya, a hígtrágya szilárd fázisa), azt a zárlattérre kell szállítani és ott beszántással vagy más módon elföldelni. Ezután a kiszállítás útvonalát és a járművet, továbbá a közreműködő személyeket a talaj-, jármű- és személyfertőtlenítés szabályai szerint fertőtleníteni kell.

7.) Járművek, állatrakodó helyek fertőtlenítése

Az állat, alom, takarmány és trágyalé szállítására használt gépkocsit, vasúti kocsit, repülőgép-, vagy hajórekeszt és egyéb járművet, továbbá ezek felszerelését a következők szerint kell tisztítani és fertőtleníteni:

a) A tisztítás során a trágyát, almot fel kell lazítani és el kell távolítani. Ezután forró vízzel, valamint kaparó- és súrolóeszközök segítségével a padlóra, az oldalfalakra tapadt trágyát le kell választani és vízsugárral el kell távolítani. A tisztítást addig kell folytatni, amíg a vasúti kocsi, hajó, hajórekesz belseje teljesen kitisztul és a bűz megszűnik. Hasonlóképpen kell a trágyától megtisztítani a vasúti kocsihoz, hajóhoz, hajórekeszhez tartozó összes felszerelést. A takarítás magasnyomású vízsugárral is elvégezhető.

b) Egyszerű fertőtlenítés esetén a padlót, a mennyezetet és a falakat legalább 50 °C-ra melegített vízzel meg kell mosni, majd 2%-os klórlúg- vagy nátronlúgoldattal, korrózióra érzékeny részek esetén 2%-os formalinoldattal be kell permetezni.

c) A fertőtlenítésnek az egész kocsira, repülőgép- vagy hajórekeszre ki kell terjednie még abban az esetben is, ha annak csak egy részét használták állatszállításra. Szennyeződés esetén a kocsi külső felületét, az ajtókat, vasalásokat, a kocsi futóművét és alvázat is meg kell tisztítani és fertőtleníteni.

d) Az állatok be- és kirakására használt rámpákat, hidakat és egyéb eszközöket, valamint a rakodóhelyeket, rakodóudvarokat tisztára kell seperni, s azután tiszta vízzel bőven le kell öblíteni. Az esetleg szükséges fertőtlenítést a vizsgáló állatorvos irányítása és ellenőrzése mellett kell végrehajtani.

e) A fertőtlenítéshez használatos eszközöket (lapátokat, seprők, tömlők, villák, kaparó-szerszámok, hordók, permetezők stb.) jó karban, a fertőtlenítőanyagokat pedig erre a célra szolgáló elzárható helyen kellő mennyiségben készletben kell tartani. A fertőtlenítő oldatokat felügyelet alatt kell készíteni. A fertőtlenítendő vasúti kocsikat úgy kell a (mosó-) fertőtlenítővágányra állítani, hogy az egyszerű fertőtlenítést igénylő kocsik egymás mellé kerüljenek.

f) A járművekből kitakarított, továbbá vasút- és hajóállomásokon, repülőtereken, gépkocsi-rakodóhelyeken levő trágyát, almot, hulladékot és szemetet gondosan össze kell gyűjteni és félre kell rakni. Az összegyűjtött trágyát, almot, hulladékot és szemetet lehetőleg minél előbb, illetőleg minél gyakrabban el kell hordani. Az elhordásra olyan kocsikat vagy tartályokat kell használni, amelyek tartalma ki nem hullhat, illetőleg ki nem folyhat. Fertőtlenítés szükségessége esetén ezeket az anyagokat el kell égetni vagy el kell ásni, vagy olyan helyre szállítani, ahol embert vagy állatot nem fertőzhet.

g) A járműveket, állatrakodó helyeket szigorított módon kell fertőtleníteni hatósági rendelkezésre, továbbá anélkül is akkor, ha kérődző állatot vagy sertést olyan állomásról szállítottak, amelynek 20 km-es körzetében ragadós száj- és körömfájás áll fenn, továbbá, ha a sertéseket fertőző sertésbénulással fertőzött vagy emiatt védőkörzetbe vont községből szállították. Szigorított fertőtlenítés esetén az egyszerű fertőtlenítésen felül a padlót, a mennyezetet és a falakat az egyes betegségekre meghatározott anyagok felhasználásával be kell permetezni. Ha a fertőtlenítés módját jelző bárcán az állatbetegség nincs feltüntetve, a fertőtlenítést 2%-os formalin, 3%-os klórlúg- vagy nátronlúgoldattal kell elvégezni.

8.) Állatok és egyes állati termékek fertőtlenítése

a) A tőgybimbó bőrének fejés utáni fertőtlenítésére pl. Demast-emulzió vagy 10-33%-os bőrkímélő hatású jodoforoldat vagy más, erre a célra engedélyezett szer használható.

b) újszülött állatok köldökének fertőtlenítésére lehetőleg színes fertőtlenítő oldatot (pl. 10%-os fakátrány, 5%-os pioktanin) kell használni.

c) Bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegségben elhullott, levágott vagy leölt állatok bőrét csak a [11. pontban](#) meghatározott sózás vagy savas kezelés után szabad felhasználni vagy forgalomba hozni, kivéve ha az egyes fertőző állatbetegségek leküzdésére vonatkozó szabályok más eljárást tesznek kötelezővé.

d) Fertőző állatbetegségben beteg vagy betegsége gyanús állat szőrét, sertéjét vagy tollát - ha az egyes bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző betegségek leküzdésére vonatkozó szabályok ezt lehetővé teszik - a bőrrel együtt az előző bekezdés szerint, a bőrtől elválasztva pedig 0,5-1 órán át tartó főzés után szabad forgalomba hozni.

e) Bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegségben beteg vagy betegsége gyanús és egészséges állat összekeveredett szőrét, sertéjét, illetőleg tollát is csak az előbbi bekezdésben meghatározott módon szabad felhasználni vagy forgalomba hozni. Csak akkor nem kell főzni, ha a szőrt, sertét vagy tollat zsákban közvetlenül a feldolgozó üzembe szállítják. Ebben az esetben azonban a zsákokat „NEM FERTŐTLENÍTETT” felirattal kell ellátni, és a kísézőokmányon a feldolgozó üzemmel közölni kell azt, hogy a szállítmányt nem fertőtlenítették. A szállításhoz használt zsákokat kiürítés után fertőtleníteni kell (l. a [II. 3. pontot](#)).

f) Rühös, továbbá juhrühösségre gyanús juhokról, illetőleg elhullott, levágott vagy leölt rühös juhok bőréről lenyírt gyapjút csak akkor szabad forgalomba hozni, ha legalább 6 hétig száraz, szellős helyen tartották. Juhokra fertőző egyéb bejelentési kötelezettség alá tartozó betegségben beteg vagy betegsége gyanús állatokról, illetőleg ilyen elhullott, levágott vagy leölt állatok bőréről lenyírt gyapjút 3 óráig 1%-os formalinoldatban kell áztatni.

9.) Állatifehérje-üzemek és hullakamrák fertőtlenítése

a) Az állatifehérje-üzemek és a hullakamrák, felszerelésük és a hulla(dék)szállító járművek folyamatos és időszakos egyszerű fertőtlenítésére csak szagtalanító hatású (pl. klórtartalmú) szerek használhatók. A betegségleküzdő szigorított fertőtlenítésre a [II. 11. pont](#) szerinti betegségleküzdő fertőtlenítés előírásai az irányadók.

b) A szennyezett övezet helyiségeit és a hullakamrákat az istállókhöz hasonlóan kell fertőtleníteni, de előtte különös gonddal kell a zsíros állati testrészekkel érintkező padlót és egyéb felületeket megtisztítani a vágóhidak tisztításához használt szerekkel.

c) A tiszta övezet helyiségeit (terméktárolókat stb.) a lakóhelyiségekhez hasonlóan kell kitakarítani, majd fertőtleníteni.

d) A gépek, berendezések, különösen a csővezetékek és a hulla(dék)szállító járművek, tartályok megtisztításakor különös gonddal kell a nyersanyag, a félkész vagy késztermék visszamaradására alkalmas zugokat kitakarítani. A fémrészek korróziójának megakadályozására a belső felületekre 2-5%-os formalin-oldatot kell lecsorgásig permetezni vagy a zárt tartályokban, csövekben ködszerűen szétpermetezni (aeroszol-generátorral).

e) Ha a [11. pontban](#) előírt sózás után a tárolási idő nem tartható, vagy a lépfene gyanúja nem zárható ki, a bőrt 24 óráig 24 °C-on 3%-os konyhasóoldatban, majd 48 óráig 28 °C-on 2% sósavat és 10% konyhasót tartalmazó oldatban kell tárolni.

10.) A baromfikeltetők és a tojás fertőtlenítése

a) A tenyésztojást begyűjtése után, lehetőleg kihűlése előtt, fertőtleníteni kell. A víziszárnyasok tojásait pl. 3%-os klórlúg-, vagy 0,5-1%-os jodoformoldatban 5-10 percig, 3%-os formalinoldatban 20 percig, 0,1% merfenoldatban 10 percig kell áztatni, majd ugyanilyen oldattal lemosni. A tyúktojásokat - ha a keltetésre való alkalmatlanság esetén nem használják étkezési célra - 24 óráig formaldehid-gáztérben kell tartani (pl. légköbméterenként 25 g formalinhoz ugyanennyi víz és 12,5 g káliumpermanganát hozzáadása után).

Étkezési célra való használat előtt a víziszárnyasok tojásait 10 percig forralni kell.

b) A tojások a 3-5. és a 18-20. nap közötti időszak kivételével a keltetőgépben ugyancsak formaldehidgázzal fertőtleníthetők. Az üres keltetőgép 5%-os szódaoldattal való lemosás után 3%-os formalinoldat lecsorgásig végzett permetezésével fertőtleníthető. A műanyag-tojástálcákat megtisztítás után az [a\) pontban](#) felsorolt valamelyik oldatban kell áztatással, a papírtálcákat a [II. 3. pont](#) szerinti formalin-párologtatással fertőtleníteni.

c) A helyiségeket a [II. 2. pont](#) szerint kell fertőtleníteni.

11.) A vágóhidak, vágóhídi termékek és melléktermékek fertőtlenítése

A) A vágóhidak fertőtlenítése során:

- preventív folyamatos fertőtlenítést a belépő személyek és a behajtó járművek esetében,

- betegségleküzdő, folyamatos fertőtlenítés a beteg vagy fertőzött állatok napi levágása alkalmával,
- betegségleküzdő időszakos fertőtlenítést (végfertőtlenítést) a fertőzött állomány levágásának befejezése után kell végezni, ez utóbbi sorrendje: járulékos helyiségek, a készáruraktárak, az istállók, a vágóhelyiségek, végül a szennyvíz fertőtlenítése.

A megfelelő fertőtlenítő hatás eléréséhez mindenekelőtt

- el kell távolítani a fa berendezési tárgyakat és alkatrészeket,
- gondoskodni kell a fémből készült tárgyak korróziómentesítéséről,
- ezután össze kell gyűjteni a padozaton, az asztalokon és az egyéb berendezési tárgyakon levő hulladékokat és a durva szennyező anyagokat (1. fázis)

- ezt követi a 30-40 °C-os vízzel való áztatásos lemosás - legalább 10 percen keresztül - a felületekhez ragadt hús, vér, szenny és zsírszanyagok fellazítása (2. fázis).

A vegyszeres tisztításhoz kezdetben legalább 40-45 °C-os vízben oldott, jó fehérjeoldó és zsíremulgeáló tulajdonságokkal rendelkező szereket (szóda, UNIPON M-1, Nátronlúg 1-2%-os oldat stb.) lehet használni. A tisztítószer legalább 10 percig érintkezzék a felülettel (3. fázis). A felhasznált szert a felületről csapvízzel le kell mosni (4. fázis).

Egyszerű fertőtlenítés céljából 80 °C-os meleg vizet, 1-2%-os klórlúg vagy UNIPON TF-klór stb.) oldatot kell permet formájában a fertőtlenítendő felületre juttatni. (5. fázis) Vízzel öblítés (6. fázis)

B) A ragadós száj- és körömfájás fertőzöttségére gyanús állatok levágása esetén a következőket kell végrehajtani:

a) A levágás előtt 0,2%-os citromsavoldattal vagy más, nem káros szerrel kell az állatot lemosni.

b) A levágott állatok húsát a tejsavas érés bekövetkezéséig 36 órán át 8-10 °C hőmérsékleten kell tárolni, a tárolás megkezdése előtt a hús felületét 1%-os tejsavoldattal le kell permetezni.

c) A beleket 24 órán át 0,3% tejsavat is tartalmazó 0,3%-os hangyasavoldatban kell áztatni.

d) A bőr 2% szódat (esetleg 1% naftalint) tartalmazó konyhasóval történő megszórással fertőtleníthető, ha a konyhasó mennyisége a bőr súlyának 30%-át kiteszi. Ezt a sózást egy hét múlva meg kell ismételni. A bőr egy hónap múlva fertőtlenítettnek tekinthető, de csak négy hónapig alkalmas bőripari feldolgozásra.

e) A vágóhídi szennyvizet az 5. pontban leírtak szerint kell kezelni. (Pl. a medence telítődését követően oltott mésszel a pH-értéket 11-re kell beállítani.)

f) A vágóhídi mellékterméket és a víziszapot csővezetékben vagy zárt tartálykocsikban állatifehérje-üzembe lehet szállítani, ahol nagy gőznyomáson (133 °C-on, 20 percig 3 bár nyomáson) sterilizálják.

g) A mechanikai tisztítás után kapott szennyvíziszapot az 5. pont szerint is ártalmatlanná lehet tenni.

12.) A tejüzemek és a tejtátás eszközeinek fertőtlenítése

a) A tejüzemek fertőtlenítésekor a helyiségeket a 9., a szállítóeszközöket a 7., a szennyvizet az 5. pont szerint kell fertőtleníteni, illetőleg ártalmatlanná tenni.

A nem fémből készült felületek lemosására a trinátrium-foszfát 2%-os oldata használható.

A tejüzemek csővezetéseit és az egyéb cirkuláltatással (keringetéssel) tisztítható (pl. a fejő-) berendezést hideg vízzel, ha erősen szennyezett vagy elzsírosodott, akkor 45 °C-os hőmérsékletű vízzel kell átmosni. Az átmosásnak addig kell tartania, amíg a rendszerből kifolyó víz tiszta nem lesz. A cirkulációval tisztítható berendezés olyan tartozékait, amelyekhez az öblítővíz nem fér hozzá, szét kell szedni és kézzel kell leöblíteni.

Az öblítés után 83 °C-os hőmérsékletű, 2-4%-os szódaoldatot vagy a berendezés használati utasításában előírt tisztítószeres oldatot legalább tíz percig cirkuláltatni kell. Ezek után az oldatot le kell engedni és a padozat tisztítására lehet felhasználni. A tisztítószer maradékát vízzel ki kell öblíteni.

Ha a berendezésben savas tisztítószer nem cirkuláltatott, akkor azt egyszerű fertőtlenítéssel 20 °C-os és 0,1-0,2%-os Nitrogenol-oldattal legalább tíz percig kell fertőtleníteni, majd vízzel mindaddig átöblíteni, míg az elfolyó öblítővíz habzik.

A száj- és körömfájás vírusának elpusztítására alkalmas pl. a NaOH, vagy az UINPON TF-klór 2%-os oldata, amely a tejjel érintkező felületeket egyúttal jól zsírtalanítja.

b) A tej egyszerű fertőtlenítésére alkalmasak a különféle pasztörözési eljárások. Szigorított fertőtlenítés szükségessége esetén, pl. száj- és körömfájás vírusával vagy gümöbacilusokkal vagy fertőzöttség, illetőleg annak gyanúja esetén a tejet fel kell forralni, vagy legalább 80 °C-on húsz percig tartani.

c) A tej vagy tejpótló itatására használt edényeket szétszedve, hideg folyó vízzel kell megtisztítani, majd fertőtlenítő oldattal átöblíteni. Fertőtleníteni az a) pontban meghatározott szereken felül 2%-os formalinoldattal vagy klóros fertőtlenítőszerrel lehet. Különösen alkalmasak azok a fertőtlenítőszeresek, amelyek egyúttal zsírosztató (detergens) hatásúak is.

A gumiszopókák felhasználásig 2%-os formalinoldatban tárolhatók. Fertőtlenítés után az eszközöket hideg folyó vízzel kell átöblíteni.

13.) Fertőtlenítés a halgazdaságban

1) Fertőtleníteni kell

a) a forgalmi korlátozás alatt álló helyen a hal elhullása, lehalászása és elszállítása után a tőfeneket, annak legalább 30 napig tartó kiszáritásával, illetőleg a nehezen vízteleníthető tőfenékrészeket, halágyakat csatornákat hektáronként 25-30 q égetett mész egyenletes kiszórásával,

b) a halászati eszközöket (hálókat, zsákokat stb.)

c) a továbbtartásra szánt halak szállítására is szolgáló, a beteg, betegségre vagy fertőzöttségre gyanús halak szállítására használt járműveket,

d) a gumicsizmákat, a vászonneműket és kötényeket.

2) A szigorított fertőtlenítést az 1/4. a) pontban felsorolt szervek valamelyikével kell elvégezni. A halászati eszközöket meleg csersavas konzerválással is lehet fertőtleníteni és azokat a fertőtlenítés után tiszta folyó vízben alaposan ki kell öblíteni. A vászonnemű és kötények kifőzés útján is fertőtleníthetők.

14.)¹

III. A fertőtlenítés hatékonyságának ellenőrzése

Hatékony takarítás nélkül nincs hatékony fertőtlenítés, ezért amíg takarítási hibákat lehet találni a fertőtlenítés hatékonyságának ellenőrzése értelmetlen.

Ellenőrzés:

1 Hatályon kívül helyezte: 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 41. § (3). Hatálytalan: 2003. VII. 27-től.

1.) Vattatamponos módszer:

meghatározott területet vattatamponnal megdörzsölnek fertőtlenítés előtt és után a tampont kimossák és meghatározzák a csíraszámot.

A mintákat a takarítás szempontjából nehezen hozzáférhető helyekről (sarkok, szegletek, repedések, folytonossági hiányok, berendezések csatlakozási felületei stb.) kell venni.

2.) Agárkolbász módszer:

az agárkolbász metszéspontját érintik a vizsgálandó felülethez, a kifejlődő telepek számából lehet következtetni a fertőtlenítés hatékonyságára.

A fertőtlenítést akkor nevezzük hatásosnak, ha a vizsgált felületeken az összcsíraszám nem haladja meg a 100/100 cm² értéket, ezen belül a coliform, a staphilococcus vagy gombaszám a 10/100 cm² határt.

3.) Biológiai próba:

Fogékony állatok bevitele a fertőtlenített épületbe, vagy a fertőtlenített épületből származó anyagokkal fogékony állatok fertőzése.

A próba egyértelműen csak a legnagyobb lappangási idő letelte után bírálható el.

IV. Az állatok leölése

Az állatok leölésére csak olyan kémiai szert vagy eljárást lehet alkalmazni, amely

- megfelel az állatvédelmi előírásoknak,
- a hulla elföldelése esetén környezeti károsodást nem okoz,
- állati hulladékfeldolgozóba kerülve a végtermék minőségét hátrányosan nem befolyásolja.

1.) Használható kémiai készítmények:

Pentaborbiton nátrium:

1 ml/1,5 testtömeg kg intracardialisan, intraperitonalisan, fiatal állatok leölésére ajánlott.

T 61. A.U.V.:

- Kutya: 0,3 mg/ttkg intravénásan 7-10 ml/10 ttkg intrapulmonálisan.
- Macska: 6 hónapos korig 3 ml intrapulmonálisan 6 hónapos kor felett 10 ml intrapulmonálisan
- Nagyállatok: 4-6 ml/50 ttkg intravénásan. Magnesiumsulfát telített oldata intravénásan.

2.) Állatok leölése lőfegyverrel

- Szarvasmarha: legalkalmasabb a nehéztöltényes kábítópisztoly. Használatát azonnal gerincvelő roncsolásnak kell követni.

- Felnőtt juhok: leölésére kábítópisztoly, szükséges erősségű lövedékkel használható. Használatát azonnal gerincvelő roncsolásnak kell követni.

Az állatok lőfegyverrel, elektromos kábítókészülékkel való leölését a fegyver, illetve a készülék használatára kiképzett, a kiképzést okmánnyal tanúsító dolgozó végezheti.

3.) Állatok leölése elektromos kábítókészülékkel

Sertések leölésére használható.

Az állatok megfékezése céljából az ingerlékeny állatok esetében nyugtató/bénító készítmények használata válhat szükségessé.

4.) Baromfiállomány leölése kéndioxid gázzal

A baromfiállományt fóliafüggönnyel össze kell zsúfolni, majd a meleg, párás légtérben kénrudakat kell elégetni.

5.) Méhállományok leölése kéndioxid gázzal

Egy kaptárba 2 db égő kénrudat teszünk, röptető nyílásokat bezárjuk. Amennyiben a kaptár megfelelően nem zárható, fóliával kell zárttá tenni.

19-22. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz¹

23. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

A laboratóriumi vizsgálati anyagok vételének általános szabályai

1. Az állat-egészségügyi laboratóriumi vizsgálatok célja az oktani kórjelzés, a járványtani adatok, a klinikai tünetek, a termelési eredmények (eredménytelenségek) laboratóriumi műszeres vizsgálatokkal való értelmezése, kiegészítése.

2. Feladata:

2.1. valamely megbetegedés (elhullás) okának (okainak), az állat(állomány) bizonyos kórokozókkal való fertőzöttségének, fertőzéstől való mentességének, a termelést befolyásoló állat-egészségügyi tényezőknek a felderítése,

2.2. élelmiszer alap- és adalékanyagok (nyers-, félkész-, késztermékek) állat-egészségügyi és élelmiszer-higiéniai minősítése,

2.3. takarmányok (alapanyagok, koncentrátumok, premixek, kiegészítők) állat-egészségügyi és takarmányhigiéniai minősítése.

3. A laboratóriumi vizsgálatra beküldött vizsgálati anyag a minta, amely lehet:

3.1. állatok hullái, hullarészei, szervei,

3.2. vetelt magzatok és burkaik,

3.3. állatok különböző testnedvei és váladékai (vér, vizelet, méh-, hüvely-, légúti és egyéb váladékok, ondó, gyomor-béltartalom stb.),

3.4. állatokkal etetett takarmány, az állatok takarmányozására szolgáló állati, növényi, ásványi és más eredetű nyers-, feldolgozott, különféle kezelésnek alávetett termék,

3.5. ivóvíz,

3.6. állatok gyógykezelésére használt gyógyszerek, oltó- és kórjelző anyagok, valamint fertőtlenítő-szerek,

3.7. állatok környezetéből származó, mérgezőnek vélt anyagok és méreganyaggal szennyezett tárgyak,

3.8. állati eredetű élelmiszer nyers-, félkész- és késztermékek és ipari nyersanyagok (csont, bőr, szőr, gyapjú stb.), továbbá

3.9. az állatok takarmányozására szolgáló állati, növényi, ásványi és más eredetű nyers-, feldolgozott, különféle kezelésnek alávetett termék.

4. Laboratóriumi vizsgálatok csak olyan mintákból végezhetők el, amelyek a kért vagy szükségesnek ítélt vizsgálatok céljára megfelelnek, és azok elvégzésére alkalmas állapotban érkeznek a laboratóriumba. A bejelentési kötelezettség alá tartozó, továbbá az emberre veszélyes betegségek megállapítására a laboratóriumokba eljuttatott vizsgálati anyagból a vizsgálatokat mindig meg kell kísérelni.

¹ Hatályon kívül helyezte: 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 15. § a). Hatálytalan: 2013. IX. 14-től.

5.¹ Vizsgálati anyagot laboratóriumba kórjelzés céljából csak állatorvos küldhet. A nyilvános laboratóriumoknak azonban át kell venni a vizsgálati anyagot feltétel nélkül, ha abban a bejelentési kötelezettség alá tartozó vagy emberre is veszélyes betegség vagy annak gyanúja merül fel. Ilyen esetben az intézetnek az illetékes hatósági, de legalább a járási állatorvost (vagy a járási hivatalt) haladéktalanul értesítenie kell. A gyanú kizárása esetén is értesíteni kell a hatósági állatorvost. Minden lelet másolatát a minták származási helye szerint illetékes vármegyei kormányhivatalnak is meg kell küldeni.

6. Hatósági döntés/intézkedés alapját képező laboratóriumi vizsgálatra gazdasági haszonállatok (élelmiszertermelő állatok) esetében csak az egyedileg és tartósan megjelölt és/vagy hatósági állatorvos által azonosított állatoktól/állatokból gyűjthető minta. Hatósági döntés/intézkedés alapjául csak olyan laboratóriumi eredményközlés (lelet) fogadható el, amelyből kétséget kizáróan és állategyedekre vonatkozóan megállapítható az elvégzett vizsgálat és annak eredménye.

7. Vadegészségügyi vizsgálatra anyagot a lőtt vad gyűjtőhely vagy a vadászatra jogosult működési területe szerint illetékes hatósági állatorvos(ok) kísérlőiratával (megrendelőjével) lehet küldeni. Az előzményi adatok közlése, a kísérlőirat megszerkesztése a hatósági állatorvos feladata, aki a küldemény szakszerű csomagolásáért is felelős.

8. Vizsgálati célból mintákat csak állatorvos vagy állat-egészségügyi képzettségű szakember (állat-egészségügyi üzemmérnök vagy technikus, állategészségőr, felcser) vehet, a munkavédelmi szabályok megtartása mellett.

9. Élelmiszerellenőrlő vizsgálatok céljából, a speciális mikrobiológiai és a maradékanyag (reziduum) szennyezettség felmérését célzó országos monitoring program keretében is, az előírás szerinti állatok szöveti és vizeletminták (vágóhídon és farmon) hivatalos vétele során a fenti és a vonatkozó speciális szabályokat kell alkalmazni.

10.²

24. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Vizsgálati anyagok (minták) vételének részletes szabályai az egyes bejelentési kötelezettség alá tartozó betegségek esetén

1., 2., 3.³ Ragadós száj- és körömfájás, hólyagos szájgyulladás (VS) és a sertések hólyagos betegsége (SVD) gyanúja esetén:

1 Módosította: 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 1. § d), 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 4., 10., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 6., 16. Végre nem hajtható módosítására lásd: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 20. Módosította: 23/2023. (V. 10.) AM rendelet 1. § a).

2 Hatályon kívül helyezte: 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 41. § (3). Hatálytalan: 2003. VII. 27-től.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 28.

a) Élő, beteg állattól legalább egy grammnyi hólyagfalat, legcélszerűbben a hólyagok fedelét kell vérvételi csőbe vagy más alkalmas mintavételi edénybe helyezve összegyűjteni. Előnyös néhány milliliter antibiotikumot (ml-enként 100 NE penicillint és 100 mikrogramm streptomocint) tartalmazó fiziológiás konyhasóoldat vagy 1:1 arányú, 7,2 - 7,8 pH-jú glicerín-foszfátpuffer hozzáadása. Legalkalmasabb a nyelvről, a száj egyéb területeiről, ahol lehet a lábvégről és a tőgyről gyűjtött anyag, az erősen szennyezett testrészekről csak azok alapos lemosása után. Elhullott állatokból az elváltozást mutató szerveket, szervrészleteket kell beküldeni (nyelvet, szájrészt, esetleg lábvéget, száj- és körömfájás esetén fiatal állatokból, ha másutt nincs elváltozás, a szívet). Azokban az esetekben, amikor klinikai tünet nincs, de a száj- és körömfájás vírussal való fertőzöttség gyanítható, szarvasmarhából speciális készülékkel garattorok váladékot, sertésből torok tampont kell venni. A vizsgálati anyagot frissen, jég között vagy hűtőtáskában, hatóságilag lezárt csomagként kell szállítani, kizárólag futárral. A küldeményt vízzáró, többszörös réteggel kell lezárni úgy, hogy átvételkor a csomagolás sértetlenségéről meg lehessen győződni. A kísérőiratnak (amelyet nem szabad a csomagba helyezni) a [26. számú függelékben](#) foglaltak mellett tartalmaznia kell a vizsgálati anyag származását (milyen testrészből gyűjtötték), mennyiségének és minőségének pontos megjelölését is.

b) Külön intézkedésre vérsavópárokat kell küldeni (tíz frissen megbetegedett egyedből alap-, majd tíz-tizennégy nap múlva második vérminta).

A vizsgálat elvégzése kizárólag a NÉBIH feladata, amelyet a mintaküldés tényéről előzetesen értesíteni kell.

4., 5. Keleti marhavész, kiskérődzők pestise gyanúja esetén az egész hulla (hullák) vagy szervek (fej, lekötött egész emésztőcső, lép, nyirokcsomók). Élő, beteg állatból orr- és kötőhártya-váladékminta, öt-tíz milliméter alvadásban gátolt és külön intézkedés alapján alvadásban nem gátolt vérminta, utóbbi két-három hét múlva ismételve.

6. Szarvasmarhák ragadós tüdőlobja gyanúja esetén az egész hulla (hullák) vagy szervek (légutak és a tüdő a hozzátartozó nyirokcsomókkal, mellüregbeli folyadék). Élő, beteg állatból orr- és kötőhártya-váladék, hörgőváladék vagy mosófolyadék, mellúri izzadmány (punktatum). Ezenkívül alvadásban nem gátolt, két-három hét múlva ismételt vérminta.

7. Bőrcsomósodáskór gyanúja esetén a kényszervágott állat elváltozást mutató bőrterületei és egyéb szervei, illetve élő beteg állatból sebészileg kimetszett, tipikus elváltozásokat mutató bőrterület.

8. Rift-völgyi láz gyanúja esetén az egész hulla vagy magzat vagy szervek (lép, máj), továbbá alvadásban nem gátolt vérminta.

9. Kéknyelv-betegség (bluetongue) gyanúja esetén az egész hulla, magzat, vagy szervek (nyelv, légutak, tüdő a nyirokcsomókkal együtt), továbbá alvadásban gátolt és nem gátolt vérminta.

10. Juhhimlő és kecskehimlő gyanúja esetén az egész hulla vagy elváltozást mutató szervek és bőrterületek, utóbbi esetleg élőből kimetszve is.

11. Afrikai lópestis gyanúja esetén az egész hulla vagy szervek (lép, tüdő, nyirokcsomók), alvadásban gátolt vérminta. Külön rendelkezésre alvadásban nem gátolt vérminta.

12., 13.¹ Afrikai sertéspestis, klasszikus sertéspestis gyanúja esetén az elhullott vagy levágott állat egészét, ha az egész test nem áll rendelkezésre akkor valamennyi belső szervet, de legalább a fejet, a tonsillákat, a lépét a vesét, a tüdőt, az ileumot a hozzátartozó ileocaccolis nyirokszövettel, a colont és a bélfodri nyirokcsomókat kell vizsgálatra küldeni a NÉBIH-be vagy klasszikus sertéspestis esetén más kijelölt referencia laboratóriumba. Az egyes szerveket, szöveteket plastik zacskókba vagy más szivárgásmentesen zárható tartályba kell csomagolni, felirattal ellátni és az eset összes fontosabb adatait tartalmazó kísérőirattal együtt, a lehető leggyorsabb módon hűtve kell az Intézetbe küldeni. Ha elhullott sertés még nem áll rendelkezésre, élő, beteg sertésből legalább öt milliméter, alvadásban gátolt vért kell küldeni. A vizsgálati anyagok küldését szükség esetén meg kell ismételni mindaddig, amíg a betegség kétséget kizáróan megállapítható vagy kizárható. A közési zárlat alá vont és a védkörzetbe tartozó területekről a [343. § d\)](#) és a [363. § d\) pontja](#) szerint megadott számú sertésből ugyancsak legalább öt milliliter vért kell az Intézetbe küldeni, de ebben az esetben alvadásgátló nélkül.

14. Madárinfluenza gyanúja esetén (heveny betegségből) friss, egész hullák vagy élő, beteg állatok, sinus-váladékok, külön intézkedés szerint vérminták.

15. Newcastle-betegség (baromfipestis) gyanúja esetén egész hullák vagy élő beteg állatok, külön intézkedés szerint alvadásában nem gátolt vérminták.

16.²

17. Fertőző sertésbénulás gyanúja esetén egész friss hullát (hullákat), élő beteg vagy kiirtott sertést, illetőleg fejet és a megnyitatlan gerincoszlopot „orjára vágva” – (annak nyaki és ágyéki szakaszát) kell beküldeni, továbbá külön rendelkezésre meghatározott számú állatból bélsármintát is.

18. Veszettség gyanúja esetén: az elhullott vagy kiirtott állat feje, amelyet megfelelő védőöltözetben kell a testtől leválasztani és gondosan becsomagolni (teljes hulla csak kivételes esetben szükséges, általában akkor, ha a veszettség kizárása után egyéb irányú vizsgálat is feltétlenül indokolt). A kísérőiratban a [26. számú függelékben](#) foglaltakon túl közölni kell azt, hogy a gyanús állattal történt-e emberi érintkezés (harapás, marás, nyúzás), ha igen, az illető személy(ek) nevét, címét, kutya (esetleg macska) esetén a veszettség elleni oltás tényét és idejét, a területileg illetékes állatorvos nevét és címét. Veszettség gyanúja esetén élő állat vagy abból származó minta laboratóriumba nem szállítható.

19. Takonykór gyanúja esetén egész hulla vagy szervek (a garattal a légutak egészében, esetleg egyéb elváltozott szervek), alvadásban nem gátolt vérminta a betegségre vonatkozó eljárási szabályok függeléke vagy külön rendelkezés szerint.

20. Tenyészbénaság gyanúja esetén hüvely-, tasakhúgycső-váladékminta és alvadásban nem gátolt vérminta a betegségre vonatkozó részletes szabályozás függelékei szerint, illetve külön intézkedésre.

21. Lovak fertőző kevésvérűsége gyanúja esetén véralvadásban gátolt és nem gátolt vérminta, egész hulla vagy a hulla, illetve kényszervágott állat szervei (valamennyi belső szerv, de legalább a lép, a máj, a vesék, a szív, néhány nyirokcsomó).

22. Lovak agy- és gerincvelő-gyulladásai gyanúja esetén az egész hulla vagy szervek [mindenképpen a fej (agyvelő)], valamint alvadásban gátolt és nem gátolt vérminta.

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 47.

2 Hatályon kívül helyezte: 65/2002. (VIII. 9.) FVM rendelet 20. § (2). Hatálytalan: 2002. VIII. 9-től.

23. Nyulak vérzésszerű betegsége gyanúja esetén minél több friss, egész hulla, esetleg élő beteg állat. Külön intézkedésre alvadásában nem gátolt vérminták.

24.¹

25. Szarvasmarhák és juhok szivacsos agyvelőbántalma (BSE, sűrűlőr-szörp) gyanúja esetén az egész hulla vagy szervek (legalább fej az agyvelővel, a lép, a csípőbél a hozzátartozó nyirokcsomókkal).

26. Sertések szörpítő- és légzőszervi tünetegyüttese (PRRS) gyanúja esetén egész hulla vagy szervek (valamennyi belső szerv, elsősorban azonban a légutak és az ivarszervek), magzatok magzatburkokkal, esetleg orrtampon és alvadásban nem gátolt vérminta.

27.²

28. Kacsapestis (kacsák vírusos bélgyulladás) gyanúja esetén egész hullák vagy élő beteg állatok, esetleg külön intézkedés szerint vérminták.

29. Aujeszky-féle betegség gyanúja esetén az egész hulla (hullák) vagy szervek (elsősorban a garattal a légutak és a fej) vagy heveny beteg állatokból orrváladék, mintát, illetőleg vérminta. Mentésítés (felmérés, ellenőrzés, minősítés) céljából az érvényes rendelkezések és a vizsgáló laboratóriummal való egyeztetés alapján.

30. Lépene gyanúja esetén az egész hullát vagy szerveket [lép, elváltozást mutató egyéb szervek vagy testrészek és az önmésztésnek, rothadásnak leginkább ellenálló valamelyik kis csőves (pl.: csüd) csont].

31. Rühösség gyanúja esetén az elváltozást mutató vagy gyanús bőrterület és az egészséges bőr határától a hám alsó rétegéig terjedő bőrkaparek vagy elhullott, kényszervágott vagy élő állatból kimetszett bőrrészlet.

32. Bovin enzootikus leukózis (Enzootiás bovin leukózis) gyanúja esetén egész hulla vagy az elhullott, illetve kényszervágott állat elváltozást mutató belső szervei és nyirokcsomói, legalább a jobb szívfülcse, oltógyomorfa, lép, máj, vese, egy bélfordri és két testtájéki nyirokcsomó, továbbá alvadásban gátolt és nem gátolt vérminta.

33., 34.³ Pontyfélek tavaszi virémiája, pisztrángfélek fertőző vérképzőszervi elhalása gyanúja esetén

a) a beteg vagy a betegsége gyanús halakból a tüneteket kifejezetten mutató legalább tíz élő halat vízben, küldőncel kell a NÉBIH-be küldeni,

b) a fertőzöttség megállapítására vagy kizárására évente kétszer, tavasszal és ősszel, 12-15 °C víz hőmérsékletkor az állomány nagyságától függően az alábbi számú tünetmentes halat kell élve, vízben, küldőncel a NÉBIH-be küldeni.

A halak száma az állományban

A halak száma a mintában

50	46
100	75
250	110
500	127
1 000	136
5 000	145
10 000	146
100 000 vagy annál több	150

Tenyészhalak esetében a számok értelemszerűen az ivartermékre (tejre, illetve ikrára) vonatkoznak.

¹ Hatályon kívül helyezte: 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 41. § (3). Hatálytalan: 2003. VII. 27-től.

² Hatályon kívül helyezte: 12/2008. (II. 14.) FVM rendelet 21. § (4). Hatálytalan: 2008. II. 22-től.

³ Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 47.

c) amennyiben a **b) pont** szerinti vizsgálatok eredménye két éven át negatív és így a gazdaság mentesség nyilvánítható, a továbbiakban évente két alkalommal húsz-húsz élő halat kell vízben, küldőnccel a NÉBIH-be küldeni.

Oltóanyag-vizsgálat

a)¹ Oltási baleset vagy oltással kapcsolatos megbetegedés és elhullás esetén hullát, szerveket vagy az állatokból származó egyéb mintát, oltóanyagmintát a NÉBIH-be kell küldeni. A kísérőiratban az intézetet értesíteni kell a másik intézetbe történt mintaküldésről.

b) Minden egyéb vizsgálat céljára a mintaküldés módját, a szükséges eszközöket és a kísérőirat tartalmát a vizsgálatot végző intézmény határozza meg.

25. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

A laboratóriumi vizsgálati anyagok küldésének általános szabályai

1. A vizsgálati anyagot
 - állatorvos személyesen
 - küldőnc (futár),
 - csomagküldő szolgálat,
 - posta szállíthatja.

2. A romlékony vizsgálati anyag postai szállításától melegebb időjárás, illetve hétvégi feladás esetén el kell tekinteni.

3. A csomagolással, a szállítással és - térítéses vizsgálatok esetében - a vizsgálattal kapcsolatos költségeket az állattulajdonos, vadon élő állatok esetében a vadászatra jogosult, egyéb esetekben a helyi önkormányzat viseli.

4. A küldeményt úgy kell csomagolni, hogy annak tartalmából semmi ne hullhasson és ne szivároghasson ki, az egyéb csomagokat és szállító eszközöket, a szállító személyeket ne szennyezhesse be, a tartályok (üvegcső) a szállítás alatt ne törhessenek el.

5. Az állati hullát és szerveket műanyag fóliába és/vagy megfelelő erősségű és légmentesen zárható edénybe kell helyezni. A folyékony anyagokat tartalmazó üveg- vagy műanyag edényzetet ezenkívül törésgátló anyagba is csomagolni kell.

6. A csomagoláshoz olyan erős falú (fa, műanyag, fém, esetleg papír stb.) ládát (dobozt) kell használni, amellyel a veszélytelen szállítás biztosítható. A ládát (dobozt) fűrészporral, faforgáccsal, fagyapottal, műanyag vagy más rugalmas anyaggal szorosan ki kell tölteni úgy, hogy az a lezárt edényt minden oldalról legalább öt centiméter vastagon vegye körül. A ládát, a dobozt kender, műanyag vagy egyéb kötözőanyaggal körül kell kötni és a kötési végeket le kell pecsételni. A csomagban a cím és a kísérőirat másolatát el kell helyezni.

1 Végre nem hajtható módosítására lásd: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 48. Módosította: 19/2014. (III. 12.) VM rendelet 5. § c).

7. A küldeményeket postán csak csomagként szabad feladni és a címoldalra – azt egészen elfedő – figyelemfelkeltő színű papírlapot kell ragasztani. Erre kell a címet és a következő nyilatkozatot felírni: „Felelősséget vállalok azért, hogy a küldeményt az Állat-egészségügyi Szabályzatban foglalt előírásoknak megfelelően csomagolták”. A nyilatkozatot az állatorvosnak alá kell írnia és le kell bélyegeznie. Törékeny göngyöleg esetén a „Törékeny” jelzést is rá kell írni.

8. A nem megfelelően csomagolt vagy címzett küldemény nem indítható el és nem továbbítható rendeltetési helyére.

9. Az élelmiszer-biztonsági vizsgálatok célját szolgáló mintákat – a fenti szabályokon túlmenően – hűtve/fagyasztva kell a tulajdonosnak az élelmiszer-vizsgálatot végző laboratóriumba hivatalos mintavételi jegyzőkönyvvel szállítani úgy, hogy a szállítás közben a minta meghamisítása, összetévesztése kizárható legyen.

10. A szállítás közben megsérült vagy bármely más okból szivárgó küldeményt továbbszállítani nem szabad. Ha a sérülést vagy a szivárgást a rendeltetési helyen állapítják meg, úgy a postahivatal vagy a vasútállomás a címzettet erről a tényről haladéktalanul értesíti, és a címzett a küldeményt a postahivatalban vagy a vasútállomáson köteles átvenni.

11. Ha a sérülést vagy a szivárgást útközben észlelik, a küldeményt a fuvarlevéllel együtt el kell különíteni, és az átrakóhely szerint illetékes hatósági állatorvost kell értesíteni. Az állatorvos köteles a sérülés vagy a szivárgás okát nyomban megállapítani, majd a szállító költségére a küldeményt szabályszerűen becsomagoltatni és a címzett intézménybe továbbítani.

12. Ha a küldemény a többi csomag göngyölegét szennyezte, az állatorvos azokat is köteles a szállító költségére átcsomagoltatni és a szennyezett göngyöleg ártalmatlanná tételéről gondoskodni.

13.¹ Ha a címzett intézmény vagy a csomagot továbbító állatorvos a csomagolás tekintetében mulasztást tapasztal, arról szolgálati úton a feladás helye szerint illetékes járási hivatalt értesíteni köteles.

14. Ha a sérülés és a szivárgás nem szüntethető meg és az aggálymentes továbbszállítás megoldására nincs lehetőség, a küldeményt a legközelebbi hullatemetőben, hullaemésztő veremben, hullaégetőben a helyi polgármesteri hivatal köteles ártalmatlanná tenni. Hasonlóképpen kell eljárni azokkal a csomagokkal is, amelyeknek a tartalma is szennyeződött.

15. A laboratóriumokba küldött mintákat a vizsgálatok befejezése és a valamilyen okból kötelező tárolása után ártalmatlanná kell tenni. A laboratóriumból mintát kivinni csak további vizsgálat céljából, a fentiekben leírt csomagolási és szállítási szabályok figyelembe vételével szabad. A sértetlenül maradt üveg, műanyag, fémedényzet, kiürítés, tisztogatás és fertőtlenítés után újra felhasználható. A fa, papír vagy egyéb – aggálymentesen nem tisztítható – anyagot meg kell semmisíteni.

26. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Kísérőirat (kísérőlevél, kimutatás, megrendelő) a vizsgálati anyaghoz

1 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 3. § (2) 14., 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 7. § 18.

1. Minden vizsgálati anyaghoz kísérőiratot kell mellékelni. Az eltérő vizsgálatokra küldött mintákhoz külön-külön kell kísérőiratot csatolni akkor is, ha ugyanabban a csomagban helyezik el.

2. A kísérőiratnak a kért vizsgálat jellege szerint minden esetben tartalmaznia kell:

- a vizsgálati anyag megnevezését (jelölését),
- származási helyét, egy gazdasági egységen belül a telep, egység rész és ezek közigazgatási helyének megjelölését, az állattulajdonos nevét és címét, költségtérítési vizsgálat esetén a költségeket viselő nevét és címét,
- a beküldő állatorvos nevét és pontos címét (telefon, telex, telefax is),
- a vizsgálat indokait, irányát és célját,
- a kórelőzményi adatokat (a helyszínen végzett vizsgálatok eredményét és az azok alapján kialakult véleményt).

A kísérőiratnak a kért vizsgálatához kapcsolódó további adatokat is tartalmaznia kell, különösen

- tájékoztatást a más laboratóriumokba is történt mintaküldésről és az ottani vizsgálatok eredményéről,
- a megbetegedett állatcsoport (állat) létszámát, korát és hasznosítási irányát, tartási és takarmányozási körülményeit, esetleg telepre (istállóba) való szállítását, azon belüli mozgását, átcsoportosítását,
- a betegség jelentkezésének időpontját, jellemző (testhőmérséklet, általános vagy egy-egy szervrendszer vagy szerv megbetegedésére utaló) jeleket, lefolyását, a megbetegedett és elhullott állatok számát, a naponkénti elhullások alakulását, a gyógyulásokat. A boncolt hullákban vagy kényszervágott állatokban talált elváltozásokat (a szervek vagy szervrészek küldése esetén az azokban és a be nem küldött szervekben megfigyelteket is),
- az eddig végzett egyéb vizsgálatok eredményét,
- az esetleg alkalmazott gyógykezeléseket, a gyógyszerek megnevezését, adagját és az alkalmazás időpontját, annak eredményét,
- a preventív immunizálás(ok) időpontját, a használt oltóanyagok megnevezését és adagját,
- az állomány minősítését (fertőzöttségét, igazolt vagy feltételezett mentességét).

Anyáállatok esetében a vetélések számát, egyedre vonatkozóan a termékenyítés időpontját, a magzatburokvisszamaradás tényét és esetleg korábbi vizsgálatok eredményeit,

- a vérvétel időpontját, a vérvizsgálat célját (export, minősítés, vetelés stb.),
- a helyszíni vizsgálat alapján méreganyag felvétel lehetőségeit,
- a takarmány-változtatás idejét, a takarmány megnevezését, keveréktakarmány esetén a gyártás keltét, helyét, cikkszámát, kiegészítő anyagok (pl. karbamid vagy egyéb NPN-anyagok) etetését stb.,
- a takarmányok toxikus vagy mérgező anyagokkal történt szennyeződésének gyanúját,
- nem kellően ismert eredetű melléktermékek takarmányozásra való felhasználását,
- mérgező növények vagy magvak esetleges felvételét,
- a környezet-szennyeződéssel kapcsolatos gyanút,
- a megbetegedést megelőzően, az állattartási hely közelében vagy a takarmánytermő területen végzett növényvédelmi kezelés idejét, az almozásra használt anyagok megnevezését és eredetüket,

- legelőváltás, állatmozgás vagy meghajtás gyanúját vagy tényét, előfordult technológiai zavarokat (fűtés, szellőztetés, itatás vagy takarmányválogatás stb.),
- fertőtlenítés, rágcsáló-, rovar- vagy dúvadirtás tényét és az alkalmazott szer megnevezését,
- az állományban végzett preventív vagy terápiás célú parazitás vagy egyéb gyógykezeléseket,
- a termelés-csökkenés, a fejlődésben való elmaradás, a termékenységi (szaporodási) zavarok előfordulását,
- a próbahalászat során megállapított tényeket, a fertőzöttség vagy a betegség mértékét, a halastóra vonatkozó műszaki és termelés-technológiai adatokat,
- vadvizsgálat kérése esetén a vadászatra jogosult nevét, a vadászterületen talált vagy kilőtt vad közigazgatási helyének megjelölését,
- emberre nézve veszélyes (pl.: veszettség) betegségre történt vizsgálat esetén a mintavételben, boncolásban, mintaszállításban közreműködő személyek nevét és pontos címét,
- közvetlen kórszövetteni vizsgálat kérése esetén a makroszkóposan talált elváltozások leírását,
- az étel-miszer-ellenőrző vizsgálat céljára vett mintá(k) esetében a kísérő mintavételi jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell: a vágóhíd/farm nevét, címét, a vágóállat pontos származási helyét, a minta pontos megnevezését, tömegét, az előírás szerint reziduum-monitoring vizsgálati irány(ok) pontos megjelölését, a mintavevő hatósági állatorvos és megbízottja nevét, aláírását és bélyegzőjét, valamint azt, hogy a vizsgálati minta egészséges állatállomány egészséges egyedéből származik.

26/a. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz ¹

27. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Állatorvosi igazolás

Igazolom, hogy
..... (név)
.....
(cím) korú, fajtájú,
..... db tyúkból és db
kakasból, összesen: db baromfiból álló
állományát a FM rendelettel kiadott
Állat-egészségügyi Szabályzat alapján megvizsgáltam.

Az állomány szeropozitivitását baromfitífusz szempontjából
19..... év hó napján
..... %-ban

¹ Hatályon kívül helyezte: 141/2009. (X. 29.) FVM rendelet 14. § (4). Hatálytalan: 2009. XI. 6-tól.

(19..... év hó napján
..... %-ban) állapítottam meg.
A vizsgálatok eredménye alapján az állomány tojásait baromfitífusz
szempontjából keltetésre alkalmasnak találtam.

Kelt:, 19..... év hó ... nap

.....
hatósági állatorvos

28-32. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz¹

33-38. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz²

39. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz³

40. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

A malleines szempróba végrehajtása

1. A próba végrehajtása előtt az állatot (állatokat) célszerű 24 órán át pihentetni.

2. A mallein adagja 0,2 ml.

3. Alkalmazás: a szemhéjak széthúzása után az alsó szemhéj kötőhártyájára szabályozóval ellátott, tű nélküli fecskendővel 1 adag tömény malleint kell cseppenteni, majd azt a szemhéjak kíméletes dörzsölésével el kell oszlatni. Nem végezhető el a próba olyan szemén, amelyen kötőhártya gyulladás, vagy más heveny szembetegség tünetei észlelhetők. Ha enyhe kötőhártyahurut fennállása ellenére szükséges a próbát elvégezni, az elbíráláskor csak a gyulladásos tünetek elmaradása, vagy a negatív eredmény értékelhető megbízhatónak.

4. Elbírálás.

Időpontja: a becseppentés után vagy a 8-12 óra közötti, vagy a 16-24 óra közötti időben.

a) Pozitív a reakció, ha a kötőhártya megduzzad, kipirosodik és a szemből szürkés, vagy zöldes-sárga gennyes váladék ürül. A szemreakció a 4-6. órában kezdődik, azután fokozatosan súlyosbodik.

b) Kétes a reakció, ha a becseppentés után 24 órán túl is csak tiszta, vagy zavaros-nyálkás kifolyás, könnyezés látható, és a kötőhártya alig pirosabb a normálisnál. A kétesen reagáló állatot három hét után ismét malleinezni kell.

c) Negatív a reakció, ha

- gyulladás semmilyen tünete nem észlelhető, vagy
- legfeljebb a kötőhártya kipirosodása és/vagy könnyezés észlelhető, ami huszonnégy óra múlva eltűnik.

1 Hatályon kívül helyezte: 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet 41. § (3). Hatálytalan: 2003. VII. 27-től.

2 Hatályon kívül helyezte: 65/2002. (VIII. 9.) FVM rendelet 20. § (2). Hatálytalan: 2002. VIII. 9-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 164/2008. (XII. 20.) FVM rendelet 23. § (4) b). Hatálytalan: 2009. I. 1-től.

41. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Takonykór

A vérvizsgálatot követő eljárás, ha a vizsgált állat szeme diagnosztikai próbára alkalmas

P = pozitív, K = kétes N = negatív

I. eljárás		II. eljárás				
Az első vérvizsgálat eredménye	Hatósági intézkedés	Az első szempróba eredménye	Második vérvizsgálat eredménye 21 nappal az 1. szempróba után	Hatósági intézkedés	Második szempróba eredménye 21 nappal az 1. szempróba után	Hatósági intézkedés
P	Haladéktalanul a II. eljárást kezdeni	P	P v. K	Leölni	P	Leölni
			N	III. eljárás	K v. N	III. eljárás
		K	P	Leölni	P	Leölni
			K v. N	III. eljárás	K v. N	Vizsgálni
		N	P	Leölni		
			K	III. eljárás		
			N	Feloldani		
		P	P	Leölni	P	Leölni
			K v. N	III. eljárás		
K	Haladéktalanul a II. eljárást kezdeni	K	P v. K	III. eljárás	K	Vizsgálni
			N	Feloldani		
		N	P v. K	III. eljárás	N	Feloldani
			N	Feloldani		
N	További eljárás nincs					

42. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

- 1 a vizsgálatot továbbfolytatni
- 2 a vizsgálatot továbbfolytatni
- 3 A vizsgálatot tovább folytatni!

Takonykór

A vérvizsgálatot követő eljárás, ha a vizsgált állat szeme diagnosztikai próbára nem alkalmas

P = pozitív, K = kétes N = negatív

I. eljárás		II. eljárás				H
Az első vér- vizsgálat eredménye	Hatósági intézkedés	A második és harmadik vérvizsgálat eredménye 14 napos időközzel		Hatósági intézkedés	A negyedik vérvizsgálat eredménye 14 nappal a 3. vérvizsgálat után	
P	A II. eljárás következik 14 nap múlva	P	P v. K	Leölni	P	Leö
			N	III. eljárás	K v. N	vizs
		K	P	Leölni	P	Leö
			K v. N	III. eljárás	K v. N	vizs
		N	P	Leölni		
			K	III. eljárás		
			N	Feloldani		
		P	P	Leölni	P	Leö
			K v. N	III. eljárás	K v. N	vizs
K	A II. eljárás következik 14 nap múlva	K	P	III. eljárás		
			K v. N	Feloldani	N	Fel
		N	P	III. eljárás		
			K v. N	Feloldani		
N	További eljárás nincs					

43. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Takonykór

A szempróbát követő eljárás

P = pozitív, K = kétes, N = negatív

- 1 a vizsgálatot továbbfolytatni
- 2 a vizsgálatot továbbfolytatni
- 3 A vizsgálatot tovább folytatni!

I. eljárás		II. eljárás			III. eljárás	
Az első szempróba eredménye	Hatósági intézkedés	Az első vérvizsgálat eredménye	A második szempróba eredménye 21. nappal az 1. szempróba után	Hatósági intézkedés	A második vérvizsgálat eredménye 21 nappal a 2. szempróba után	F
P	Az elbírálással egy időben a II. eljárás első vérvétele	P	P v. K	Leölni	P	Leö
			N	III. eljárás	K v. N	vizs
		K	P	Leölni	P	Leö
			K v. N	III. eljárás	K v. N	vizs
		N	P	Leölni		
			K	III. eljárás		
			N	Feloldani		
		P	P	Leölni	P	Leö
			K v. N	III. eljárás	K	vizs
			P v. K	III. eljárás		
K	Az elbírálással egy időben a II. eljárás első vérvétele	K	N	Feloldani		
			P v. K	III. eljárás	N	Fel
			N	Feloldani		
		N	P v. K	III. eljárás		
			N	Feloldani		
N	További eljárás nincs					

44. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Betegségre gyanús állattal való eljárás

P = pozitív, K = kétes, N = negatív

I.		II.		III.		Hatósági intézkedés
Kaparék	Vér	Kaparék	Vér	Kaparék	Vér	
Vizsgálati eredmény						

- 1 a vizsgálatot továbbfolytatni
- 2 a vizsgálatot továbbfolytatni
- 3 A vizsgálatot tovább folytatni!

P					Levágatni
N					Haladéktalanul I. vérvizsgálat
	P				Levágatni
	K v. N				7 nap múlva újabb kaparékvizsgálat
		P			Levágatni
		N			II. vérvizsgálat (21 napra az elsőhöz)
			P		Levágatni
			K v. N		7 nap múlva újabb (III.) kaparékvizsgálat
				P	Levágatni
				N	III. vérvizsgálat (21 napra a másodikhoz)
				P	Levágatni
				K	Minisztérium utasítása szerint további vizsgálat
				N	Feloldani

45. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Fertőzött állattal való eljárás

P = pozitív, K = kétes, N = negatív

I.	II.	III.	IV.	Hatósági intézkedés
Vérvizsgálat eredménye				
P				21 nap múlva újabb vérvizsgálat
	P v. K			Levágatni
	N			21 nap múlva újabb vérvizsgálat
		P v. K		Levágatni
		N		21 nap múlva újabb vérvizsgálat
			P	Levágatni
			K	A minisztérium utasítása szerint további vizsgálat
			N	Feloldani

46. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Fertőzöttségre gyanús állattal való eljárás (ha a vérvizsgálat a célzott vagy szűrővizsgálat alkalmával, klinikai tünetektől mentes állatokon kétes eredményt adott)

P = pozitív, K = kétes, N = negatív

I.	II.	III.	IV.	Hatósági intézkedés
Vérvizsgálat eredménye				
P				21 nap múlva újabb vérvizsgálat
	P v. K N			Levágatni 21 nap múlva újabb vérvizsgálat
		P v. K N		Levágatni 21 nap múlva újabb vérvizsgálat
			P K N	Levágatni A minisztérium utasítása szerint további vizsgálat Feloldani

A diagnosztikai vizsgálatok alkalmából az állatot minden alkalommal klinikailag is meg kell vizsgálni.

Az állatot jellemző klinikai tünetek esetén betegnek, nem jellemző klinikai tünetek esetén betegségre gyanúsnak kell tekinteni

47. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Fertőzöttségre gyanús állattal való eljárás (ha a tünetektől mentes és még nem vizsgált állat beteg, betegségre gyanús vagy fertőzött állattal érintkezett)

P = pozitív, K = kétes, N = negatív

A feltételezett fertőződés utáni 21. napon vett vérminta vizsgálati eredménye	Hatósági eljárás	A megismételt vér-vizsgálat eredménye	Hatósági eljárás
P	Továbbiakban a 45. számú függelék szerint	P	Továbbiakban a 45. számú függelék szerint

K	Továbbiakban a 46. számú függelék szerint	K	Továbbiakban a 46. számú függelék szerint
N	21 nap múlva a vérvizsgálatot megismételni	N	Feloldani

48. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Az állatbőrök vizsgálatánál alkalmazott bélyegző mintája

Hatósági állatorvos Dabas

49. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

.....
hatósági állatorvos

.....
bőrbegyűjtő hely
(feldolgozó üzem)

NYILVÁNTARTÁS
a begyűjtőhelyre (feldolgozóüzembe) állatorvosi vizsgálat nélkül érkezett állatbőrökről

Nyilvántart szám	A bőr állatfaj szerinti megnevezése	A bőr beérkezési időpontja	A laboratóriu vizsgálatho szükséges minta vételének napja	A laboratóriu vizsgálat eredménye	A bőrrel való további eljárás, továbbá az állatorvos aláírása	Jegyzet
1	2	3	4	5	6	7

Megjegyzés: Az 1., 2. és 3. számú rovatot a bőrbegyűjtőhely, illetőleg a feldolgozó üzem, a 4., 5., 6. és 7. rovatot a hatósági állatorvos tölti ki!

50. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

KIMUTATÁS
a bőrbegyűjtő helyen, illetőleg
feldolgozó üzemben lépfenére irányuló vizsgálat céljára vett
bőrmintákról

Sorszám	A bőr nyilvántartási száma	A mintavétel napja	A laboratóriumi vizsgálat		Jegyzet
			napja	eredménye	
1	2	3	4	5	6

Kelt: 19..... hó nap.

.....

 a hatósági állatorvos
 neve és pontos címe

Megjegyzés: Az 1., 2. és 3. számú rovatot a mintát vevő hatósági állatorvos, a 4. és 5. számú rovatot az állat-egészségügyi intézet tölti ki!

51. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz ¹

52. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

A megvizsgált állati eredetű élelmiszerek megjelölése

Húsbélyegzés

A húsbélyegzést a Szabályzatban részletezettek szerint – a húson vagy a csomagoláson – a hús fogyaszthatóságának megjelölésére kell alkalmazni. A húsbélyegzőnek tisztán, jól olvashatóan kell mutatnia a helység nevét, a vizsgálat idejét (év, hó, nap) továbbá, ha a helységben több, húsvizsgálatot végző hatósági állatorvos is működik, a húsvizsgálatot végző hatósági állatorvos számjelzését is.

A húsbélyegzők mintái

a) fogyasztásra feltétel nélkül alkalmas hús megjelölésére:

b) fogyasztásra feltételesen alkalmas hús megjelölésére az a) jelű bélyegzőkön alkalmazott kiegészítő lemezként:

c) fogyasztásra csekélyebb értékűként alkalmas hús megjelölésére az a) jelű bélyegzőkön alkalmazott kiegészítő lemezként:

d) fogyasztásra alkalmatlan hús megjelölésére:

¹ Hatályon kívül helyezte: 90/2003. (VII. 30.) FVM-ESzCsM együttes rendelet 15. § (3). Hatálytalan: 2003. VIII. 14-től.

e) külföldi forgalmazásra szánt hús megjelölésére:

Besütés

A besütés azonos a bélyegzéssel alkalmazott megjelöléssel

Címkézés

A címkét - ha a termékkel érintkezik, a Népjóléti Minisztérium által engedélyezett anyagon - a miniszter által engedélyezett módon és formában kell alkalmazni.

Fémpánt, műanyagpánt

1. A fogyasztásra feltétel nélkül alkalmas és a fogyasztásra alkalmatlan minősítést jelző fémpántnak olyan kódszámot kell tartalmaznia, amely a vizsgálat helyéről (vadászatra jogosult) tájékoztat.

A nagyvad megjelölésére:

fogyasztásra feltétel nélkül alkalmas hús esetén zöld fémpántot,

fogyasztásra alkalmatlan minősítés esetén piros fémpántot kell alkalmazni.

2. A fogyasztásra feltétel nélkül alkalmas házinyúlhús megjelölésére, elfogadott anyagból készült pánt (klipsz) is alkalmazható, amely a vágóhid állatorvosi ellenőrzési számát tartalmazza.

A héjas tojás és tojáskészítmény megjelölése

1. A fogyasztásra hőkezelés után alkalmas tojások és tojáskészítmény gyűjtőcsomagolását a következő ábra szerinti fekete színű bélyegző-nyomattal kell ellátni.

2. A fogyasztásra alkalmatlan tojások, tojáskészítmények gyűjtőcsomagolását a következő ábra szerinti piros színű bélyegző-nyomattal kell ellátni.

53. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

A húsbélyegzők alkalmazása

A fogyasztásra feltétel nélkül alkalmas húst a következő helyeken kell megjelölni:

1. Szarvasmarha, bivaly, juh, kecske, sertés és egypatájúak esetén:

a) A 65 kg-nál nehezebb állat testeknél minden féltestet legalább a következő helyeken kell bélyegzővel megjelölni:

- a comb külső oldalán,

- az ágyék tájékán,
- a háton,
- a mellkason,
- a lapockán.

b) A többi állati testet legalább négy helyen kell bélyegzővel ellátni:

- a lapockákon,
- a combok külső oldalán.

2. Vadhús esetén:

- szárnyas apróvadnál a 3. pontban szereplő, a baromfihúsra előírtak vonatkoznak,

- szőrben-bőrben lévő nagyvadnál a szegycsont, vagy a lábszár (Achilles-ín) tájékra felhelyezett fémpánt (plomba),

- nyúzott nagyvadnál az 1. pont a) és b) bekezdésében, a házi emlősállatok húására leírtak szerint.

3. Baromfihús esetén:

- csomagolatlan baromfitestnél a végbélnyílás előtt, a hasfal közepe táján,

- egyedi csomagolású vágott baromfi esetében a fóliára vagy egyéb csomagolóanyagra,

- gyűjtőcsomagolásban lévő baromfihús esetében egyszer használható pecsét vagy címke formájában.

4

4. Házinyúl esetén:

- a hasfal külső oldalán bélyegzéssel vagy pánt felhelyezésével.

5. A szarvasmarha, juh, kecske, sertés és az egypatajúak máját besütőbélyegzővel kell megjelölni.

Minden más belsőséget (nyelvet, tüdőt) festékes vagy besütő bélyegzővel kell megjelölni.

6. A becsomagolt húst, továbbá becsomagolt belsőséget úgy kell megjelölni, hogy az üzem (vágó vagy önálló daraboló) állatorvosi ellenőrzési számát tartalmazó címkét a csomagoláshoz kell erősíteni (ragasztani, rányomtatni) oly módon, hogy az a csomag felnyitáskor megsemmisüljön. A címke legyen ellátva sorozatszámval is.

A fogyasztásra alkalmatlan húst az 1-4. pontokban foglaltaktól eltérően az állati test más részén kell megjelölni.

Bélyegzésre csak erre a célra engedélyezett alkoholos festéket szabad használni.

54. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

KÉNYSZERVÁGÁSI JAVASLAT

Javaslom

tulajdonát képező db fajú korú
..... ivarú vágóállat(ok)

miatt történő kényszervágását.

Az állat(ok)-tól
beteg(ek) volt(ak).

Gyógyszeres kezelés:

- antibiotikum megnevezése:

.....

utolsó

kezelés

időpontja:

-	egyéb	gyógyszer
		megnevezése:

utolsó	kezelés	időpontja:
--------	---------	------------

Egyéb (a tenyésztésminősítésre, az állatbiztosításra stb. vonatkozó) közlés:

Kelt 19 év hónap nap.

Megjegyzés: Nagy állatokról külön-külön, az azonos ok miatt kényszervágandó kisállatokról csoportosan töltendő ki.

P. H.

.....
állatorvos

55. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Nyilvántartás a vágóhídon teljesített húsvizsgálatról

Napi összesítés 199 év hónapban Vágásszám (R = rendes, K =
kényszer)

[illegible]

56. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Nyilvántartás a vágóhídon teljesített húsvizsgálatról (vágóbaromfi, vágónyúl)

	Vágóbaromfi, vágónvél		Csirke	Tyúk	Liba	Kacsa	Pulyka	Gyöngyt
--	----------------------------------	--	---------------	-------------	-------------	--------------	---------------	----------------

[illegible]

57. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Nyilvánartás a vad- és víziállat húsvizsgálatáról

Napi összesítés 199..... év hónapban

[illegible]

58. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

KIMUTATÁS

199 évi-tól-ig terjedő időszakban végzett
húsvizsgálat eredményéről

		Vizsgálatra került		Az összesből fogyasztásra
--	--	--------------------	--	---------------------------

Állatfaj	Mennyiségi egység (db, vágott tonna)	rendes	kényszer	Összesen	feltétel nélkül alkalmas	feltételes alkalmas	csekélye tápláló-, élvezető értékűké	alkalmatlan
		vágás					alkalmas	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sertés								
Szarvasmarha								
Borjú								
Bivaly								
Juh								
Kecske								
Ló, szamár, öszvér								
Tyúkfélék								
Pulyka								
Liba								
Kacsa								
Egyéb baromfi								
Házinyúl								
Nagyvad								
Apróvad								
Hal								
Egyéb víziállat								

Kelt: 199 év hó nap.

Megjegyzés: Az 5. rovat és a 6-9. rovat számadati összegének meg kell egyezniük.

A mennyiséget sertés, szarvasmarha, borjú, bivaly, juh, kecske, ló, szamár, öszvér esetén db-ban, a többi állatfaj esetén tonnában kell megadni.

59. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

NYILVÁNTARTÁS

a különleges vizsgálat alá vont állatok húsvizsgálatáról és a fogyasztás előtt elvont állatokról, illetve állati testrészekről

[illegible]

Sorszám	Dátum	Állatfaj neve	Vizsgált állatok száma (-tól -ig)	Vizsg

62. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

(Szigorú számadású nyomtatvány)

Sorszám: 00000000

Hússzállítási igazolvány

Származási hely:

Rendeltetési hely:

A szállítmány megnevezése:
állatfaj, illetve lőtt vad fajta:

darabolási mód: mennyisége: db/kg
darabolási mód: mennyisége: db/kg
darabolási mód: mennyisége: db/kg

A húskészítmény megnevezése:

..... mennyisége: kg
..... mennyisége: kg
..... mennyisége: kg
..... mennyisége: kg
..... mennyisége: kg

A szállítólevél száma és kelte:

A szállító jármű jellege: aktív hűtésű, termosz, egyéb zárt tehergépkocsi,
személygépkocsi
forgalmi rendszáma:

1. friss hús ¹
Igazolom, hogy 2. vadhús ² szállítmány a húsvizsgálat szerint
3. húskészítmény ³

fogyasztásra feltétel nélkül alkalmas.

Az előírt kiegészítő vizsgálat:
..... megtörtént és az kedvező
eredményű.

Egyéb közölnivaló:

199 év hó nap.

1 A nem kívánt szövegrész törlendő.
2 A nem kívánt szövegrész törlendő.
3 A nem kívánt szövegrész törlendő.

P. H.

.....
hatósági állatorvos

62/a. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

(Szigorú számadású nyomtatvány)

Sorszám: 00000000

HÚSSZÁLLÍTÁSI IGAZOLÁS
a házi vágás során megvizsgált, piaci értékesítésre kerülő baromfiról

I.

A tulajdonos neve:

címe:

A levágott állatok fajtája:

száma:

rendeltetési helye:

.....

II.

Alulírott, hatósági állatorvos igazolom, hogy az állatokat a levágás alkalmával megvizsgáltam és a húsvizsgálat szerint azokat fogyasztásra feltétel nélkül alkalmasnak találtam.

Egyéb

megjegyzés:

.....

199..... év hó nap.

PH.

.....
hatósági állatorvos

63. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

(Szigorú számadású nyomtatvány)

Sorszám: 00000000

HÚSSZÁLLÍTÁSI IGAZOLVÁNY

a különleges vizsgálat alá vont húsokhoz és a fogyasztásra csekélyebb tápláló, élvezeti értékűként alkalmasnak minősített húskészítményekhez

Származási hely (üzem):

.....

Rendeltetési hely (üzem):

.....

Tulajdonos neve és lakhelye:

.....

A szállítmány megnevezése:
állatfaj:

.....

darabolási mód:	mennyisége	db/kg
darabolási mód:	mennyisége	db/kg
darabolási mód:	mennyisége	db/kg

A készítmény megnevezése:

.....	mennyisége:	kg
.....	mennyisége:	kg
.....	mennyisége:	kg
.....	mennyisége:	kg

A szállítólevél száma és kelte:

A szállító jármű jellege: aktív hűtésű, termosz, egyéb zárt tehergépkocsi, személygépkocsi forgalmi rendszáma:

Igazolom, hogy a fent nevezett

1. hús/kényszervágott állat húsa¹2. húskészítmény²

a húsvizsgálat során

1. fogyasztásra feltétel nélkül alkalmas³2. fogyasztásra feltételeesen alkalmas⁴3. fogyasztásra csekélyebb tápláló, élvezeti értéként alkalmas⁵

minősítést nyert.

Az értékcsökkenés javasolt mértéke:

Javaslat hatósági húskezelésre:

A szállítmányt hatósági húsboltba utalom!

199 év hó nap.

P. H.

.....
hatósági állatorvos

64. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

(Szigorú számadású nyomtatvány)

Sorszám: 00000000

ÁLLATORVOSI IGAZOLVÁNY
Külföldről behozott állati eredetű nyers élelmiszerek, élelmiszer
nyersanyagok és félkész termékek szállítására

Származási ország:

A feladó neve:

címe:

.....

1 A nem kívánt szövegrész törlendő.
2 A nem kívánt szövegrész törlendő.
3 A nem kívánt szövegrész törlendő.
4 A nem kívánt szövegrész törlendő.
5 A nem kívánt szövegrész törlendő.

Első betárolási és ellenőrzési hely:
.....
Rendeltetési hely (üzem):
.....
A hústermék megnevezése:
.....
Csomagolás módja:
.....
A termék mennyisége (db, csomagok száma stb.):
.....
Nettó tömeg:
.....
Szállító jármű megnevezése, azonosító jelzése:
.....

Alulírott hatósági állatorvos igazolom, hogy a jelen igazolványban leírt friss hús/hústermék szállítmányt megvizsgáltam és az első betárolás helyen élelmiszer-higiéniai kifogás nem merült fel.

199 év hó nap.

P. H.

.....
hatósági állatorvos

65. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

KÍSÉRŐJEGYZÉK A LABORATÓRIUMI KIEGÉSZÍTŐ HÚSVIZSGÁLATHOZ

Folyószám	
A beküldés napja	
A tulajdonos neve	
Az állat faja	
A vágás módja	
A vizsgálatra küldött anyag megnevezése	
A kórelőzmény és a vizsgálat célja	

Kelt 199

Folyószám	A beküldés napja	A tulajdonos neve	Az állat faja	A vágás módja	A vizsgálatra küldött anyag megnevezése	A kórelőzmény és a vizsgálat célja

Kelt 199

A vizsgálati napló száma	A beérkezés napja	A laboratóriumi kiegészítő húsvizsgálat eredménye

Kelt 199

66. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

...../19 szám

MINTAVÉTELI JEGYZŐKÖNYV
laboratóriumi vizsgálatra küldéshez

1. Az élelmiszer birtokosa	neve vagy cége:					
	címe vagy telephelye:					
2. A mintavétel	helye:					
	időpontja:					
3. A felelős mintavevők megnevezése:						
4. A mintavétel (illetve vizsgálat) célja:						
5. A mintavétel módjának a szabvány előírásától való eltérése és ennek indoklása:						
6. A vizsgálatot elrendelő hatóság, illetve kérő magánfél megnevezése:						
7. A mintavételi lap	megnevezése					
	mennyisége					
	a gyártás ideje és helye					
8. A minta, másodminta stb.	darabszáma					
	darabonkénti tömege					
	összes tömege					
	csomagolása					
	jelzése					
	pecsétje					
9. A másodmintavétel oka:						
10. Helyszíni vizsgálat eredménye és egyéb megjegyzések:						
11. A minta és a mintavételi alap átlagának megfelel vagy nem felel meg:						
12. A minta hőkezelése (nyers, hőkezelt stb.):						
13. A minta laboratóriumba juttatásának módja:						
14. A vizsgáló laboratórium neve, címe:						

15. A laboratóriumi vizsgálatig a mintát hány fokon tárolták:	
16. A mintavételnél közreműködők	neve:
	saját kezű aláírása:
17. A mintavételi hely felelős vezetőjének vagy megbízottjának neve, aláírása:	
18. A beküldő állatorvos neve és címe:	

67. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

...../19 szám

MINTAVÉTELI JEGYZŐKÖNYV
a helyszíni vizsgálat során vett minták laboratóriumba küldéséhez

Készült 199 év hó nap órakor

..... (név) hatósági állatorvos által
....
..... üzemben (telephelyen)
..... üzletben
..... piacon (csarnokban)

végzett mintavételről.

Az élelmiszer-birtokos (felelős vezető) neve:

.....
anyja neve: születési helye:.....
lakhelye: város/község út/utca/tér

..... házszám

személyi igazolványának száma:

.....
1. A mintavétel oka:.....
2. A helyszíni vizsgálat (élelmiszer-higiéniai szemle) megállapításai:

.....

.....

3. A gyártási tétel (kiskereskedelmi árukészlet):

..... megnevezése:

a) mennyisége gyártáskor vagy az árusítás kezdetén:

b)
..... a mintavétel időpontjában:.....
..... a gyártás ideje (gyártási tétel esetén töltendő ki):c)
..... származási (kereskedelmi árukészlet esetén töltendő ki):d)
....
..... a származást igazoló bizonylat:e)
.....

f) tárolóedényzet vagy csomagolóanyag megnevezése:

 tárolóedényzeten vagy csomagolóanyagon meglevő jelölések
 g)

4. Az élelmiszer minta

a) mintaszáma: tömege db-ként:
 g/cm³
 jelölése:

 b) másodmintaszáma: tömege db-ként:
 g/cm³
 jelölése:

 c) hőmérséklete a mintavételkor:
 tartósítószer megnevezése:
 d)

5. A higiéniai állapotot felmérő minta

a) megnevezése:

 b) száma:

 c) jelölése:

6. A szükséges laboratóriumi vizsgálat megnevezése:

7. A helyszíni intézkedések:

8. Az élelmiszer-birtokos fellebbezett/nem fellebbezett

9. Megjegyzés:

K. m. f.

A jegyzőkönyvben felvett adatok helyességét elismerem.

.....
 az élelmiszer birtokosa.....
 hatósági állatorvos

Készült 3 példányban, az 1. példányt a vizsgáló laboratóriumba kell küldeni, a 2. példányt az élelmiszer-birtokosnak (felelős vezetőnek) kell átadni, a 3. példányt a mintavevő nyilvántartásában marad.

Kitöltési tájékoztató: élelmiszer-minta esetén termékféleségenként, higiéniai állapotot felderítő minták esetén üzemenként, forgalmi helyenként kell jegyzőkönyvet készíteni.

68. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

(Szigorú számadású nyomtatvány)

Sorszám: 00000000

**Állatorvosi igazolás a termelői nyerstej, tejtermék
 forgalomba-hozatalához**

Igazolom, hogy

szám alatti lakosnál a mai napon elvégzett vizsgálat alapján megállapítottam,
hogy az udvarában tartott tejelő állat

..... db tehén

..... db bivaly

..... db juh

..... db kecske

egészséges, az állomány gümőkórtól, brucellózistól mentes, a tej termelésére,
kezelésére vonatkozó állat-egészségügyi és élelmiszer-higiéniai előírásokat
megtartották, és a tej érzékszervi elváltozást nem mutat.

Az igazolás visszavonásig, de legfeljebb egy évig érvényes.

Kelt év hó nap.

P. H.

.....
hatósági állatorvos

Tudnivalók:

1. A tejelő állományban végzett mindennemű állatorvosi beavatkozás előtt az állatorvosi igazolást a kezelő állatorvosnak külön felszólítás bevétele nélkül be kell mutatni.
2. Ha a kezelő állatorvos a vizsgálat alapján a tej forgalomba hozatalát megtiltja, az állatorvosi igazolást átmenetileg - a tilalom idejére - bevonja.
3. Az állatorvosi igazolást az árusítás alkalmával a termelő köteles magánál tartani és felszólításra hatósági ellenőrzésre bemutatni.

69. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Nyilvántartás piac, üzlet ellenőrzéséről, szemléjéről

Sorszám	Dátum	Ellenőrzés helye (üzlet, szállító jármű)	Nyilvántartási száma	Ellenőrzött élelmiszer	
				megnevezés	mint

Higiéniai megállapítások	Figy.	Jkv.	Határozat	Szabálysértés

70. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

...../19 szám

HATÁROZAT

Készült 199 év hó
nap órákor (név) hatósági állatorvos
által

üzemben (telephelyen) vizsgálat
üzletben megtartott ellenőrzés
piacon (csarnokban) élelmiszer-higiéniai szemle
alkalmával.

Az élelmiszer-birtokos (felelős vezető) neve:

anyja neve: születési helye:

lakhelye: város/község út/utca/tér

..... házsám

személyi igazolvány száma:

A mai napon megtartott vizsgálat
..... ellenőrzés
..... élelmiszer-higiéniai szemle

során

1. érzékszervi vizsgálat

2. laboratóriumi kiegészítő vizsgálat

alapján kg/l/db élelmiszeren

.....
állapítottam meg.

Az élelmiszert az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény 6. §-a
szerint és a végrehajtására kiadott FM rendelet §-a
alapján fogyasztásra alkalmatlannak minősítem, lefoglalom és elrendelem
annak elkobzását (megsemmisítését).

A hatósági megsemmisítést

..... végzi, illetve,

..... által kerül elszállításra.

Kelt év hó nap.

P. H.

.....
hatósági állatorvos

71. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Egyes betegségeknek a szabályzatban szereplő, illetve más közhasználatú elnevezése

Szabályzatban szereplő név

Más közhasználatú elnevezés

I. Emlőszállatok betegségei

sugárgomba-betegség	actinomycosis
afrikai sertéspestis	pestis africana suum
afrikai lópestis	pestis equorum
Aujeszky-féle betegség	morbus Aujeszky
álgümőkór	pseudotuberculosis atypica
borsókakór	cysticercosis
botriomikózis	botriomycosis
botulizmus	botulismus
brucellózis	brucellosis
fertőző hólyagos szájgyulladás	stomatitis vesicularis specifica
fertőző sertésbénulás	polioencephalomyelitis enzootica suum
galandférgesség (juh)	moniesiosis
gümőkór	tuberculosis
hólyagférgesség	chinococcosis
keleti marhavész	pestis bovina
kéknyelv betegség	bluetongue disease
kiskérődzők pestise	pestis caprorum
kokcidiózis	coccidiosis
leptospirózis	leptospirosis
leukózis	leucosis
lépfene	anthrax
liszteriózis	listeriosis
lovak fertőző kevésvérűsége	anaemia infectiosa equorum
métely (májmetelykór)	fasciolosis
mixomatózis	myxomatosis
nyúlszifilisz	spirochaetosis cuniculorum
orsóférgesség (sertés)	ascaridosis suum
pasteurellózis (nyúl)	pasteurellosis leporum seu cuniculorum
piobacillózis	pyobacillosis
Q-láz	Q-fever
ragados száj- és körömfájás	aphtae epizooticae
rosszindulatú vizenyő	oedema malignum
Riftvölgyi-láz	Rift Valley-fever
sárgaság	icterus
sercegő üszök	gangraena emphysematosa
sertések heveny paratífusza	parathyphus suum
sertések idült paratífusza = sertéstífusz	thyphus suum
sertések hólyagos betegsége	swine vesicular disease (SVD)
sertésorbánc	erysipelas suum
sertéspestis	pestis suum
sertések torzító orrgyulladás	rhinitis atrophicans suum
szarkosporidiózis	sarcosporidiosis
szarvasmarhák ragados tüdőlobja	pleuropneumonia contagiosa bovis
szarvasmarhák roncsoló orrhurutja	coryza gangraenosa bovis
szarvasmarhák szivacsos agyvelőbántalma	bovin spongiform encephalopathy (BSE)
szarvasmarhák vírusos hasmenése	vírus diarrhoea (VD)
szarvasmarhák vírusos tüdőgyulladás	infectious laryngo-bronchitis (ILB)
takonykór	malleus
tetanusz	tetanus
toxoplazmózis	toxoplasmosis
trichinellózis	trichinellosis
tularémia	tularaemia
tüdőpenészesedés	pneumomycosis
vadnyúl-staphylococcosis	staphylococcosis leporum
veszettség	lyssa
jersiniózis	yersiniosis

II. Madarak betegségei

álgümőkór	pseudotuberculosis avium
baromfihimlő	variola avium
baromfikolera	cholera avium
baromfipestis (Newcastle-betegség)	pestis avium (Newcastle disease)
baromfi-spirochaetosis	spirochaetosis avium
baromfitífusz	typhus avium
elhalásos bélgyulladás	enteritis neerotica
fertőző bursitis	Gumboro-i betegség
fertőző gége- és légcsőgyulladás	Laryngotracheitis infectiosa gallinarum
gümőkór	tuberculosis avium
kacsapestis	duck plaque (pestis anatum)
lábrühösség	enemidoptes scabies
baromfi-paratífusz	paratyphus avium
Marek-féle betegség	neuroencephalomyelitis enzootica
	gallinarum
idült légzőszervi betegség	mycoplasmosis chronic respiratory disease (CRD)
ornitózis	ornithosis
pulykák fertőző vakbél- és májgyulladása	typhlohepatitis infectiosa meleagridum
tüdőpenészedés	pneumomycosis
zárványtestes májgyulladás	inclusion body hepatitis (IBH)

III. Hal és egyéb víziállatok betegségei

darakór	ichthiophthiriosis
fonálférgesség	filariosis
galandférgesség	ligulosis
halhimlő	epithelioma myxomatosa cyprinorum
penészfoltosság	dermatomycosis disseminata
penészkór	dermatomycosis seprolegniacea
pontyfélék tavaszi viraemiája (halak fertőző hasvízkórja)	septicaemia haemorrhagica cyprinorum
rákpestis	pestis cancrorum

72. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

A húsvizsgálat szempontjából lényeges nyirokcsomók felsorolása

Áll alatti	In. submandibuláris
Garat körüli	In. retropharyngeus
Fültő alatti	In. subparotideus
Hörgők körüli	Inn. bronchiales
Gátorközi	Inn. mediastinales
Máj	Inn. hepatici
Bélfodri	Inn. mesenterici
Vese	Inn. renales
Tőgy feletti	Inn. supramammarici
Felső nyaki	Inn. cervicales craniales
Középső nyaki	Inn. cervicales medii
Hátulsó nyaki (mellkasbejárat)	Inn. cervicales caudales
Csípőcsonti	Inn. ilici
Belső csípőcsonti	Inn. ilici mediales
Külső csípőcsonti	Inn. ilici laterales
Ágyéki	Inn. lumbales aortici
Medencei	Inn. hypogastrici
Keresztcsontri	Inn. sacrales

Felületi lágyéki	Inn. inguinales superficiales
Haskorci	Inn. praepatellaris
Térdhajlási	Inn. poplitei poplitei (In. opoliteus)
Bordaközi	Inn. intercostales
Elülső szegycsonti	Inn. sternales craniales
Gyomor	Inn. gastrici
Bendőtorác	Inn. atriales

73. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Élelmiszer-higiéniai szempontból fontosabb kórokozó mikroorganizmusok

Baktériumok és azok toxinjai:

Bacillus cereus
Clostridium botulinum
Clostridium perfringens
Salmonella typhi és Salmonella paratyphi A, B, C
egyéb salmonellák
Shigella fajok
Staphylococcus aureus
Vibrio cholerae

Továbbá: Brucella fajok, Bampylobacter fajok, patogén Escherichia coli törzsek, Francisella tularensis, Listeria monocytogenes, Mycobacterium fajok, Vibrio parahaemolyticus, Yersinia enterocolitica streptococcus A, B csoportok Coxiella burnetii és egyéb kórokozónak elismert, de itt fel nem sorolt baktérium.

Vírusok:

Hepatitis A vírus
Rotavírus
Norwalk vírus és egyéb vírusok

Egysejtűek:

Entamoeba histolytica, Giardia species, Toxoplasma species,
Sarcosporidium fajok, Cryptosporidium és egyéb fajok

Férgék:

Cysticercus/Taenia
Echinococcus
Trichinella spiralis

Gombák:

Mikotoxint termelő fajok

74. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

Egészségre ártalmas vegyianyagmaradék-tartalom (reziduum) ellenőrzésének irányai

- hormon és hormonhatású szerek,

- tireosztatikumok,
- idegrendszerre ható hozamfokozó szerek (β -blokkolók, tranquillánsok),
- antibakteriális gátló hatású szerek: antibiotikumok, különös tekintettel a kloramfenikolra, szulfonamidok, 5-nitrofurán származékok, egyéb antimikrobás- és kokcidiosztatikus hatású szerek,
- ekto- és endo-antiparazitikumok,
- mikroelemek, különös tekintettel a toxikus hatású elemekre (arzén, kadmium, higany, ólom),
- növényvédő szerek, peszticidek és egyéb környezetszennyező xenobiotikumok: klórozott szénhidrogének, szerves foszforsavészterek, szintetikus piretroidok, poliklórozott bifenilek, dioxinok, dibenzofuránok, poliaromás szénhidrogének (PAH),
- mikrotoxinok: aftatoxinok, ochratoxin-A, decoxinivalenol, zearalenon, T2 toxin, HT2 toxin, acetoxicipenol, nivalenol, patulin,
- egyéb szerek

75. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz

A Szabályzatban érintett egyes laboratóriumi megnevezések értelmezése

1. *Bacteraemia*: a mikrobák (elsősorban kórokozók és feltételes kórokozók) a vágóállat életében – esetenként agoniális állapotban – a nagy vérkörben oly mértékben történt részleges szétszóródása, aminek következtében a laboratóriumi kiegészítő húsvizsgálat alkalmával az elváltozott részből és egy szervből két, illetve szövetből vagy elváltozott rész hiányában legalább két különböző szervből, illetve szövetből kimutathatók.

2. *Felmérő mintavétel*: folyamatosan végzett, szűrőpróbaszerű mintavétel, amelynek adatait a matematikai-statisztikai módszereivel dolgozzák fel és értékelik.

3. *Feltételesen kórokozó mikroba*: olyan mikroba, amely a gazdaszervezetbe vagy az élelmiszerbe általában nagyobb számban való bejutása révén és/vagy hajlamosító körülmények egyidejű fennforgása melletti elszaporodása következtében, illetve toxinja vagy egyéb káros anyagcsere-terméke révén az élelmiszert (takarmányt) elfogyasztó személyek (vagy az állatok) egy részénél többé-kevésbé súlyos egészségkárosodást okozhat.

4. *Gyártási tétel (tétel)*: olyan termék, amelyről a rajta lévő jelölések és/vagy a gyártási napló alapján, továbbá egyéb módon kétségtelenül megállapítható, hogy azonos helyen, azonos nyersanyagból, azonos technológiával, azonos időben (egy napon vagy egy műszakban) készült.

5. *Gyorsan romló élelmiszer*: olyan élelmiszer, amelyet nem vagy legfeljebb olyan mértékben tartósítottak, hogy előírás szerint tárolva eredeti sajátosságait a reá nézve megállapított fogyaszthatósági időn belül megőrzi.

6. *Kereskedelmi árukészlet (árukészlet)*: azonos termelői helyen előállított, azonos fajta és összetételű, azonos módon és tömegben (térfogatban) csomagolt, azonos felirattal ellátott, nagyobb mennyiségű élelmiszer, amelynek azonban a szám vagy betűjelzések hiányában a tételjelleg nem állapítható meg.

7. *Kórokozó mikroba*: olyan mikroba, amely a gazdaszervezetben vagy az élelmiszerben való elszaporodása következtében, illetve toxinja vagy egyéb káros anyagcsere-terméke révén az élelmiszert elfogyasztó személy vagy az állat szervezetében egészségkárosodást vagy betegséget okoz. Az ebbe a csoportba tartozó mikrobák tételes felsorolását a [73. számú függelék](#) tartalmazza.

8. *Laboratóriumi minősítő vizsgálat*: élelmiszerből, adalék-, burkoló- és csomagolóanyagból, továbbá higiéniai állapot felmérése céljából vett minta vizsgálata laboratóriumi módszerekkel és vizsgálat eredményeként a mintavétel alapjául szolgáló gyártási tétel, kereskedelmi árukészlet élelmiszerhigiéniai elbírálása, illetve a higiéniai állapot minősítése.

9. *Másodminta*: a tételnek az első mintával egyidejűleg vett, azzal mindenben megegyező, azonos módon kezelt és megjelölt része, amelyet azért vettek, hogy későbbi időpontban esetleg további vizsgálat céljára azonos vizsgálati anyag álljon rendelkezésre.

10. *Mikrobás fertőzöttség*: az élelmiszerben kórokozó mikrobák előfordulása vagy feltételelesen kórokozó mikrobáknak az élelmezés-egészségügyi jogszabályban meghatározott értéket meghaladó mennyiségben való jelenléte.

11. *Mikrobás szennyezettség*: szennyező mikrobáknak az élelmiszerben az élelmezés-egészségügyi jogszabályban meghatározott értéket meghaladó mennyiségben való jelenléte.

12. *Mintavétel*: az a művelet, amelynek során a gyártási tételből, kereskedelmi árukészletből egy vagy több, vele mindenben megegyező kisebb részt – mintát vagy mintaelemet – a vizsgálat mindenkori céljának megfelelő számban és mennyiségben laboratóriumi vizsgálat céljára hatóságilag elkülönítenek.

13. *Mintavételi terv (mikrobiológiai mintavétel céljából)*: egy vagy több mikrobiológiai jellemző elfogadási követelményének megállapítása adott gyártási tételre, kereskedelmi árukészletre vonatkozóan, meghatározott számú mintaelemnek előírt vizsgálati módszerekkel végzett vizsgálata alapján.

14. *Parenchimas szervek*: az állat belső szervei, az emésztőcsatorna kivételével.

15. *Septicaemia*: a mikrobák (elsősorban kórokozók és feltételelesen kórokozók) a vágóállat életében, esetenként agoniális állapotban, a nagyvérkörbe való betörése és ott olyan mértékű szétszóródása, hogy azok a laboratóriumi kiegészítő húsvizsgálat alkalmával az elváltozott részből és több szervből, illetve szövetből vagy elváltozott szerv hiányában több szervből és szövetből kimutathatók, miközben a vágóállat a levágás előtti élőállatvizsgálat során általában súlyos klinikai tüneteket is mutat.

16. *Szennyező mikroba*: olyan mikroba, amely az élelmiszerre vagy az ennek feldolgozása során igénybe vett alap-, adalék- és burkolóanyagra környezetükből utólagos szennyeződés következtében rákerül és azok eltarthatóságát vagy higiéniai állapotát károsan befolyásolja.

17. *Szűrőpróbaszerű mintavétel*: olyan mintavétel, amelynek során a gyártási tételből, kereskedelmi árukészletből laboratóriumi vizsgálat céljára általában egyetlen vagy legfeljebb néhány mintaelemet különítenek el, és a vizsgálat eredményét minősítés céljára általában nem használják fel.

18. *Tartós élelmiszer*: olyan élelmiszer, amely előírás szerint tárolva nem változtatja meg eredeti sajátosságait a reá nézve megállapított minőség-megőrzési időtartamon belül.

19. *Tételminősítő mintavétel:* olyan mintavétel, amelynek során a gyártási tételből, kereskedelmi árukészletből a laboratóriumi vizsgálat céljára a mintaelemeket a matematikai-statisztika szabályai szerinti számban úgy különítik el, hogy ezek összetétele és élelmiszerhigiéniai állapota a vizsgálandó tételt a mintavétel időpontjában megközelítően hűen jellemzi, és ennek következtében a vizsgálat eredménye a tétel egészének meghatározott jellemző(k) szerint minősítésre alkalmas legyen.

2. számú melléklet a 41/1997. (V. 28.) FM rendelethez

Az állati hulladékok járványügyi intézkedésként elrendelt ártalmatlanná tételével kapcsolatos díjak mértéke

Az ártalmatlanná tétel - fuvarköltséget is tartalmazó - díjtételei a hatóság által elrendelt módszertől függően

a) feldolgozás esetén	14 400 Ft/tonna,
b) megsemmisítés (elföldelés, elégetés) esetén	31 200 Ft/tonna.

A díjtételek az általános forgalmi adót nem tartalmazzák.

3. számú melléklet a 41/1997. (V. 28.) FM rendelethez

Az Európai Közösségek jogszabályaihoz való közelítést szolgáló, e rendelet alkotásánál figyelembe vett közösségi jogszabályok jegyzéke

Állatgyógyászati termékek

Közösségi jogszabály	Közösségi jogszabály címe	Felelő	Fehér Könyv ajánlása; egyéb megjegyzés
A Bizottság 80/879/EGK irányelve	a nagy tételben csomagolt nyers baromfihús fogyasztathatóságának jelöléséről	FM	nem szerepel a Fehér Könyvben
A Bizottság 94/71/EGK határozata	a nyerstej és a tejalapú készítmények higiéniai előírásairól	FM	nem szerepel a Fehér Könyvben
A Tanács 92/608/EGK határozata	a kész fogyasztásra szánt hőkezelt tejre vonatkozó vizsgálati módszerekről	FM	nem szerepel a Fehér Könyvben
A Tanács 1898/87/EGK irányelve	az értékesítés során a tej és a tejtermékek jelölésének védelméről	FM	nem szerepel a Fehér Könyvben

Mezőgazdaság
(Fehér Könyv 5. fejezet)

Közösségi jogszabály	Közösségi jogszabály címe	Felelő	Fehér Könyv ajánlása: egyéb megjegyzés
A 64/432/EGK irányműve	Tanács a szarvasmarhák és a sertéseknek a Közösségen belüli kereskedelemre hatást gyakorló állat-egészségügyi problémáiról	FM	I. szakasz

A 92/118/EGK irányelve	Tanács	amely meghatározza azoknak a FM I. szakasz termékeknek a Közösségbe való behozatalára vonatkozó állat-egészségügyi és közegészségügyi követelményeit, amelyek nem tartoznak azoknak a különleges közösségi szabályoknak a hatálya alá, amelyekre a 89/662/EGK irányelv A (1) függeléke, a kórokozókat illetően pedig a 90/425/EGK irányelv hivatkozik
A 64/433/EGK irányelve	Tanács	a friss hús Közösségen belüli FM I. szakasz kereskedelmére ható egészségügyi problémákról
A 71/118/EGK irányelve	Tanács	a friss baromfihús kereskedelmére FM I. szakasz ható egészségügyi problémákról
A 88/657/EGK irányelve	Tanács	a vagdalt hús, a száz grammnál kisebb FM I. szakasz húsdarabok és húskészítmények előállítására és kereskedelmére vonatkozó követelmények meghatározásáról, valamint a módosító 64/433/EGK, 71/118/EGK és 72/462/EGK irányelvekről
A 89/437/EGK irányelve	Tanács	a tojástermékek előállítására és piacra FM I. szakasz vitelére ható higiéniai és egészségügyi problémákról NM
A 91/493/EGK irányelve	Tanács	a halászati termékek termelése és FM I. és II. szakasz piacra vitele egészségügyi feltételeinek meghatározásáról
A 91/498/EGK irányelve	Tanács	a friss hús előállítására és FM I. szakasz értékesítésére vonatkozó különleges közösségi egészségügyi szabályok alóli időben és tartalmában korlátozott kivételek nyújtásának feltételeiről
A 92/120/EGK irányelve	Tanács	bizonyos állati eredetű termékek FM I. szakasz előállítására és értékesítésére vonatkozó különleges közösségi egészségügyi szabályok alóli időben és tartalmában korlátozott kivételek nyújtásának feltételeiről
A 92/45/EGK irányelve	Tanács	a vadon élő fogoly megölésével és FM I. szakasz húsának piacra vitelével kapcsolatos közegészségügyi és állat-egészségügyi problémákról
A 92/46/EGK irányelve	Tanács	a nyerstej, a hőkezelt tej és a tejalapú FM I. és II. szakasz termékek előállítása és piacra vitele egészségügyi feltételeinek meghatározásáról
A 72/462/EGK irányelve	Tanács	a harmadik országokból származó FM II. szakasz szarvasmarha és sertés, valamint friss hús behozatalának egészségügyi és állat-egészségügyi ellenőrzési problémáiról
A 85/73/EGK irányelve	Tanács	a friss hús és a baromfihús FM II. szakasz egészségügyi vizsgálatának és ellenőrzésének finanszírozásáról (legutóbb az állati termékek állat-egészségügyi vizsgálatának és ellenőrzésének finanszírozására vonatkozó 85/64/EGK irányelv függelékét kiegészítő 94/64/EK irányelv A. függeléke és a 90/675/EGK irányelv vonatkozik

A 89/608/EGK irányelve	Tanács	a tagállamok hatóságainak kölcsönös támogatásáról, valamint e hatóságok és a Bizottság együttműködése az állat-egészségügyi és állattenyésztési jogalkotás helyes alkalmazásának biztosítása érdekében	FM	II. szakasz
A 89/662/EGK irányelve	Tanács	a Közösségen belüli kereskedelem állat-egészségügyi ellenőrzésére vonatkozóan, tekintettel az egységes belső piac kiteljesítésére	FM	II. szakasz
A 90/425/EGK irányelve	Tanács	bizonyos élő állatok és állati termékek Közösségen belüli kereskedelmének állat-egészségügyi és állattenyésztési ellenőrzésére vonatkozóan, tekintettel az egységes belső piac kiteljesítésére	FM	II. szakasz
A 90/675/EGK irányelve	Tanács	a Közösségbe harmadik országokból beszállított termékek állat-egészségügyi ellenőrzésének megszervezését irányító elvekről	FM	II. szakasz
A 90/496/EGK irányelve	Tanács	a Közösségbe harmadik országokból beszállított állatok állat-egészségügyi ellenőrzésének megszervezését irányító elvekről, valamint a 89/662, a 90/425 és a 90/665 irányelvek módosításáról	FM	II. szakasz
A 88/306/EGK irányelve	Tanács	a Vágóállatok Védelmére vonatkozó Európai Egyezmény megkötéséről	FM	I. szakasz
A 91/628/EGK irányelve	Tanács	a 90/425/EGK és a 91/496/EGK irányelvek módosításáról és az állatok védelméről szállítás közben	FM	I. szakasz
A 93/119/EGK irányelve	Tanács	az állatok levágáskori védelméről	FM	I. szakasz
A 74/63/EGK irányelve	Tanács	a nemkívánatos anyagok és termékek maximális megengedett szintjének meghatározásáról a takarmányokban	FM, NM	I. szakasz
A 77/101/EGK irányelve	Tanács	az egyes takarmányok forgalomba hozataláról	FM, NM	I. szakasz
A 1906/90/EGK rendelete	Tanács	a baromfiak bizonyos forgalmazási szabványairól	FM	I. szakasz
A 1907/90/EGK rendelete	Tanács	a tojás bizonyos forgalmazási szabványairól	FM	I. szakasz
A 80/1095/EGK irányelve	Tanács	a klasszikus sertéspestistől való mentesítés feltételeiről	FM	
A 2377/90/EGK rendelete	Tanács	az állati eredetű élelmiszerekben az állatgyógyszer maradványok maximális mennyiségének meghatározására szolgáló közösségi eljárásról	FM, NM	I. szakasz
A 86/363/EGK irányelve (módosította Tanács 94/29/EK irányelve)	Tanács	a növényvédőszer-maradványok maximális szintjének rögzítéséről az állati eredetű élelmiszerekben, valamint felületükön	FM, NM	I. szakasz

Környezetvédelem
(Fehér Könyv 8. fejezet)

Közösségi jogszabály	Közösségi jogszabály címe	Felelő	Fehér Könyv ajánlása; egyéb megjegyzés
----------------------	---------------------------	--------	--

A Bizottság 94/3/EK határozata a hulladékokról szóló 75/442/EGK tanácsi irányelv I. cikkének a) pontja KTM szerinti hulladéklista kialakításáról

I. szakasz

Mezőgazdaság (Fehér Könyv 5. fejezet)

Közösségi jogszabály	Közösségi jogszabály címe	Felelő	Fehér Könyv ajánlása; egyéb megjegyzés
A Tanács 80/215/EGK irányelve	a húskészítmények közösségen belüli kereskedelmének állat-egészségügyi kérdéseiről	FM	I. szakasz
A Tanács 92/35/EGK irányelve	az ellenőrzési szabályok és intézkedések bevezetéséről az afrikai lópestis elleni küzdelemre	FM	I. szakasz
A Tanács 92/117/EGK irányelve	állatokban és állati eredetű termékekben előforduló meghatározott zoonózis és azok meghatározott előidézői elleni védelmi intézkedésekről ételben hordozott fertőzések és mérgezések kitörésének megelőzése érdekében	FM, NM	I. szakasz
A Tanács 77/96/EGK irányelve	a harmadik országokból származó friss sertéshús trichinella vizsgálatáról	FM	II. szakasz
A Tanács 91/67/EGK irányelve	a lovak harmadik országokból való behozatalára és mozgására vonatkozó állat-egészségügyi feltételekről	FM	I. szakasz
A Tanács 90/426/EGK irányelve	a lovak harmadik országokból való behozatalára és mozgására vonatkozó állat-egészségügyi feltételekről	FM	I. szakasz
A Tanács 90/427/EGK irányelve	a lovak Közösségen belüli kereskedelmét irányító állattenyésztési és genealógiai feltételekről	FM	I. szakasz
A Tanács 90/428/EGK irányelve	a versenyzésre szánt lovakkal való kereskedelemről és a lóversenyeken való részvétel feltételeinek meghatározásáról	FM	I. szakasz
A Tanács 78/923/EGK döntése	a gazdálkodásra tartott állatok védelme európai egyezményének megkötésére vonatkozóan	FM	I. szakasz
A Tanács 88/166/EGK irányelve összhangban a Bíróság 131/86 ügyben hozott ítéletével	a Tanács 1986. március 25-i, 86/113/EGK irányelve, amely minimum standardokat határozott meg a tojóketrecben tartott tojótyúkok védelmére	FM	I. szakasz
A Tanács 91/629/EGK irányelve	a borjak védelme minimális szintjének megállapításáról	FM	I. szakasz
A Tanács 91/630/EGK irányelve	a sertések védelme minimális szintjének megállapításáról	FM	I. szakasz
A Tanács 93/113/EK irányelve	enzimek, mikroorganizmusok és készítmények takarmányozásban való használatára és forgalomba hozatalára vonatkozóan	FM	II. szakasz
A Tanács 77/391/EGK irányelve	a szarvasmarha brucellosis, tuberculosis és leukózis leküzdéséhez szükséges intézkedésekről	FM	nem szerepel a Fehér Könyvben

A Tanács 78/52/EGK irányelve	a szarvasmarha brucellosis, tuberculosis és enzootikus leukózis leküzdésére az egyes tagállamok által készített tervek közösségi feltételeiről	FM	nem szerepel a Fehér Könyvben
A Bizottság 92/260/EGK határozata	a regisztrált lovak meghatározott idejű engedélyezésének állat-egészségügyi feltételeiről és tanúsításáról	FM	nem szerepel a Fehér Könyvben
A Bizottság 94/309/EGK határozata	a harmadik országokból származó háziállatok részére takarmányok és meghatározott esetekben, kevésbé veszélyes állati eredetű hulladékot tartalmazó ehető termék behozatalának állat-egészségügyi feltételeiről és igazolásáról	FM	nem szerepel a Fehér Könyvben
A Tanács 77/99/EGK irányelve	a húskészítmények Közösségen belüli kereskedelmének egészségügyi kérdéseiről	FM	I. szakasz
A Tanács 78/923/EGK határozata	a mezőgazdasági állattartás során az állatok védelmére vonatkozó Európai Egyezmény megkötéséről	FM	nem szerepel a Fehér Könyvben
A Tanács 81/602/EGK irányelve	meghatározott hormonhatású és tireosztatikus hatású szerek tilalmáról	FM	I. szakasz
A Tanács 88/146/EGK irányelve	meghatározott hormonhatású szerek használatának tilalmáról	FM	I. szakasz
A Tanács 90/667/EGK irányelve	az állati eredetű hulladékok megsemmisítésének, feldolgozásának és értékesítésének állat-egészségügyi előírásairól, továbbá az állati eredetű takarmányok, ideértve a halból készültet is, kórokozók elleni védelméről, valamint 90/425/EGK irányelv módosításáról	FM	I. szakasz
A Tanács 92/66/EGK irányelve	Newcastle-betegség leküzdésének közösségi szabályairól	FM	I. szakasz
A Tanács 92/120/EGK irányelve	meghatározott állati eredetű termékek előállításának és forgalomba hozatalának különleges közösségi higiéniai előírásai alól való időben és tartalmában behatárolt kivételekről	FM	I. szakasz
A Tanács 93/3/EGK irányelve	meghatározott haljárványok leküzdésére szolgáló közösségi intézkedésekről	FM	nem szerepel a Fehér Könyvben
A Tanács 82/894/EGK irányelve	a Közösségben előforduló járványok jelentéséről	FM	I. szakasz
A Tanács 80/891/EGK irányelve	az élelmiszerek előállítására és kezelésére használt ivóvízről	FM	nem szerepel a Fehér könyvben
A Tanács 83/201/EGK irányelve	a csekély mennyiségű hús- vagy húskészítmény-tartalmú, egyéb élelmiszert tartalmazó termékekről szóló 77/99/EGK irányelv rendelkezései alóli kivételekről		I. szakasz

Ipari termékek szabad mozgása és biztonsága
(Fehér Könyv 2. fejezet)

Közösségi jogszabály	Közösségi jogszabály címe	Felelős	Fehér Könyv ajánlása; egyéb megjegyzés
----------------------	---------------------------	---------	--

A 2309/93/EGK rendelete	Tanács	az emberi és állati alkalmazásra szolgáló gyógyszer termékek engedélyezésére és felülvizsgálatára vonatkozó közösségi eljárás szabályainak meghatározásáról és Gyógyszeri Termékek Értékelése Európai Ügynökségének felállításáról	NM	kulcsintézkedés, II. szakasz
A 2309/93/EGK rendelete	Tanács	az emberi és állati alkalmazásra szolgáló gyógyszerek közösségi engedélyezési és felügyeleti eljárási szabályainak meghatározásáról és a Gyógyszeri Termékek Értékelése Európai Ügynökségének felállításáról	NM, FM	kulcsintézkedés, II. szakasz
A 83/201/EGK irányelve	Bizottság	a csekély mennyiségű hús- vagy húskészítmény-tartalmú, egyéb élelmiszer tartalmú termékekről szóló 77/99/EGK irányelv rendelkezései alóli kivitelekéről	FM, IKIM	nem szerepel a Fehér Könyvben

Mezőgazdaság (Fehér Könyv 5. fejezet)

Közösségi jogszabály	Közösségi jogszabály címe	Felelős	Fehér Könyv ajánlása; egyéb megjegyzés
A határozata	Bizottság a harmadik országokból származó, feldolgozott állati fehérjéket tartalmazó takarmányok behozatalának állat-egészségügyi feltételeiről és igazolásáról	FM	I. szakasz
A 91/495/EGK irányelve	Tanács nyúl- és fogolyhús forgalomba hozataláról	FM	I. szakasz
A 92/45/EGK irányelve	Tanács a vadon élő fogoly húsának forgalomba hozataláról	FM	nem szerepel a Fehér Könyvben
A 68/91/EGK irányelve	Tanács a birka és kecske belső kereskedelméről	FM	I. szakasz
A 80/217/EGK irányelve	Tanács közösségi intézkedések bevezetéséről a klasszikus sertéspestis ellenőrzésére	FM	I. szakasz
A 85/511/EGK irányelvet 90/423/EGK irányelve	Tanács közösségi intézkedések bevezetéséről a száj- és körömfájás ellenőrzésére, valamint friss hús és húskészítmények importjáról harmadik országokból	FM	I. szakasz
A 90/423/EGK irányelve	Tanács a sertések és szarvasmarhák káros szájfukélyáról	FM	I. szakasz
A 86/469/EGK irányelve	Tanács az állatok és friss hús vizsgálatával kapcsolatban a szermaradványok jelenlétéről	FM	I. szakasz
A 82/894/EGK irányelve	Tanács az állatbetegségek bejelentéséről a Közösségben	FM	I. szakasz
A 92/40/EGK irányelve	Tanács általános közösségi intézkedések bevezetéséről meghatározott állatjárványok ellenőrzésére és a vezikuláris sertésbetegségekkel kapcsolatos különleges intézkedésekről	FM	I. szakasz
A 92/119/EGK irányelve	Tanács a közösségi intézkedések bevezetéséről a baromfi-pestis ellenőrzésére	FM	I. szakasz

A Tanács 92/66/EGK irányelve	a közösségi intézkedések bevezetéséről a Newcastle-betegség ellenőrzésére	FM	I. szakasz
A Tanács 93/53/EGK irányelve	amely minimális közösségi intézkedéseket vezet be bizonyos halbetegségek ellenőrzésére	FM	I. szakasz
A Tanács 94/65/EGK irányelve	a vagdalthús és húskészítmények előállítására és piacra vitelére vonatkozó követelmények meghatározásáról	FM	I. szakasz
A Tanács 90/167/EGK irányelve	a gyógyhatású tápanyagok elkészítésére, piacra vitelére és használatára vonatkozó feltételek meghatározásáról	FM	I. szakasz
A Tanács 92/102/EGK irányelve	az állatok azonosításáról és nyilvántartásba vételéről	FM	I. szakasz
A 90/657/EGK, 91/496/EGK, 91/628/EGK irányelveket módosító és a 88/192/EGK döntést hatályon kívül helyező 92/438/EGK döntés	az állatgyógyászati behozatali eljárások számítógépesítéséről (shift-projekt)	FM	II. szakasz
A Tanács 94/28/EK irányelve	az állatok, spermájuk, petéik és embrióik harmadik országokból történő behozatala állattenyésztési és genealógiai elveinek meghatározásáról és a szarvasmarhaféle fajtatiszta tenyészállatokra vonatkozó irányelv módosításáról	FM	I. szakasz
A Bizottság 3457/92/EGK rendelete	amely részletes szabályokat határoz meg a Tanács 2192/91/EGK rendeletben elrendelt harmadik országokból származó importra vonatkozó ellenőrzési bizonyítványról	FM	I. szakasz
A Tanács 88/407/EGK irányelve	a mélyhűtött szarvasmarha sperma Közösségen belüli kereskedelmének és behozatalának állat-egészségügyi követelményeiről	FM	I. és II. szakasz
A Tanács 89/556/EGK irányelve	a szarvasmarha embriói Közösségen belüli kereskedelmére és harmadik országokból való behozatalára vonatkozó állat-egészségügyi feltételeiről	FM	I. szakasz
A Tanács 90/429/EGK irányelve	a sertés sperma Közösségen belüli kereskedelmének és behozatalának állat-egészségügyi követelményeiről	FM	I. és II. szakasz
A Tanács 90/539/EGK irányelve	a baromfi és tenyésztőjás Közösségen belüli kereskedelmének és harmadik országokból való behozatalának állat-egészségügyi feltételeiről	FM	I. és II. szakasz
A Tanács 92/65/EGK irányelve	amely meghatározza az állatok, sperma, peték és embriók Közösségen belüli kereskedelmének és Közösségbe való behozatalának azokat az állat-egészségügyi feltételeit, amelyek nem tartoznak a 90/425/EGK irányelv (A) függelékében hivatkozott specifikus közösségi szabályok hatálya alá	FM	I. szakasz
A Tanács 91/67/EGK irányelve	az akvakultúra körébe tartozó állatok és termékek értékesítésének állat-egészségügyi feltételeiről	FM	I. szakasz

A Tanács 91/68/EGK irányelve	a birkák és kecskefélék Közösségen belüli kereskedelmét irányító állat-egészségügyi feltételekről	FM	I. szakasz
A Tanács 72/461/EGK irányelve	a friss baromfi-hús Közösségen belüli kereskedelmére és harmadik országokból való behozatalára vonatkozó állat-egészségügyi feltételeiről	FM	I. szakasz
A Tanács 91/494/EGK irányelve	a friss baromfi-hús Közösségen belüli kereskedelmére és harmadik országokból való behozatalára vonatkozó állat-egészségügyi feltételeiről	FM	I. szakasz
A Tanács 91/495/EGK irányelve	a nyúl-hús és a tenyésztett vad-hús előállítására és értékesítésére ható közegészségügyi és állat-egészségügyi problémákról	FM	I. szakasz
A Bizottság 529/95/EK rendelete	a Tanács 2092/91/EGK rendelete 11. (1) cikke alkalmazási határideje kezdőnapjának elhalasztásáról bizonyos harmadik országokból származó behozatal vonatkozásában	FM	I. szakasz
A Bizottság 94/92/EK rendelete	amely részletes szabályokat határoz meg a 2092/91/EGK rendeletben elrendelt harmadik országokból származó importra vonatkozó rendelkezések végrehajtására	FM	I. szakasz
A Tanács 1208/81/EGK rendelete	amely meghatározza a felnőtt szarvasmarha féltetek besorolása Közösségben használatos skáláját	FM	I. szakasz
A Tanács 338/91/EGK rendelete	amely meghatározza a friss vagy mélyhűtött juh féltetek közösségi minőségi szabványát	FM	I. szakasz
A Tanács 3013/EGK rendelete	a juh- és a kecskehús piacának közös szervezéséről	FM	I. szakasz
A Tanács 1186/90/EGK rendelete	amely meghatározza a felnőtt szarvasmarhafélék tetemei besorolása Közösségben használatos skáláját és a friss vagy mélyhűtött juh féltetek közösségi minőségi szabványát, valamint kiterjeszti a 338/91 rendeletet	FM	I. szakasz
A Tanács 92/438/EGK rendelete	az import állat-egészségügyi ellenőrzésének információs rendszeréről	FM	II. szakasz
A Tanács 2137/92/EGK rendelete	a vágójuhok minősítéséről, a friss és mélyhűtött juh vágótestek közösségi szabványminőségéről	FM	I. szakasz

Az EU érvényes mezőgazdasági és élelmiszer-ipari előírásainak magyar nyelvű jegyzéke

7. HÚSIPAR

7.1. Állat-egészségügy és zootechnika

A Tanács irányelve	64/432/EGK	a Közösségen belüli szarvasmarha- és sertés-kereskedelmet érintő állat-egészségügyi problémákról (2 kiegészítés, 25 módosítás; 1992. 12. 15.)
A Tanács irányelve	64/433/EGK	a Közösségen belüli frishús-kereskedelmet érintő állat-egészségügyi problémákról (27 módosítás; 1991. 09. 24.)

A Bizottság irányelve	65/277/EGK	a Közösségen belüli szarvasmarha- és sertés-, valamint frishús-kereskedelemmel kapcsolatos vélemények megszövegezésének módjáról (1 kibővítés)
A Tanács irányelve	66/600/EGK	a Közösségen belüli szarvasmarha- és sertés-kereskedelmet érintő állat-egészségügyi problémákról szóló, 1964. június 26-án kelt irányelv módosításáról
A Tanács irányelve	69/349/EGK	a Közösségen belüli frishús-kereskedelmet érintő állat-egészségügyi problémákról szóló, 1964. június 26-án kelt irányelv módosításáról
A Tanács irányelve	71/118/EGK	a friss baromfihús forgalmát érintő egészségügyi problémákról (22 módosítás; 1993. 03. 15.)
A Község ajánlása	72/368/EGK	a Községbe importált állatok és friss hús egészségügyi ellenőrzéséről
A Tanács irányelve	72/445/EGK	a Községen belüli szarvasmarha- és sertés-kereskedelemre vonatkozó, 1964. június 26-án kelt direktívának az új tagállamok Községhez való csatlakozása következtében szükségessé vált módosításáról
A Tanács irányelve	72/462 EGK	a harmadik országokból származó szarvasmarha- és sertés-, valamint frishús-import egészségügyi és állatorvosi ellenőrzésének problémáiról (2 kiegészítés, 20 módosítás; 1992. 06. 27.)
A Bizottság döntése	73/53/EGK	a tagállamok által a sertések hólyagos betegsége ellen alkalmazott megelőző intézkedésekről
A Tanács irányelve	73/150/EGK	a szarvasmarhák és sertések Községen belüli kereskedelméről szóló 1964. június 26-án kelt direktíva módosításáról
A Tanács irányelve	74/577/EGK	az állatok vágás előtti kábításáról
A Tanács irányelve	76/96/EGK	a harmadik országokból importált sertéshús trichinella (<i>Trichinella spiralis</i>) vizsgálatáról (6 módosítás; 1989. 05. 17.)
A Tanács irányelve	77/99/EGK	a Községen belüli hústermék-forgalmazást érintő egészségügyi problémákról (1 korlátozás, 13 módosítás, 1993. 03. 15.)
A Tanács irányelve	77/391/EGK	a községi intézkedések bevezetéséről a szarvasmarha brucellosis, tuberculosis és leucosis megszüntetése érdekében (3 korlátozás, 4 módosítás, 1985. 12. 31.)
A Tanács irányelve	78/52/EGK	a szarvasmarha brucellosis, tuberculosis és enzootikus leukosis gyorsított megszüntetését célzó nemzeti tervekkel kapcsolatos községi kritériumok megalkotásáról (2 korlátozás; 1981. 01. 16.)
A Bizottság döntése	78/78/EGK	a 64/432/EGK számú irányelv egyes előírásainak részletezéséről a száj- és körömfájás vonatkozásában
A Tanács döntése	79/542/EGK	azon harmadik országok jegyzékének összeállításáról, ahonnan a tagállamok engedélyezik szarvasmarha, sertés és friss hús behozatalát (1 kiegészítés, 12 módosítás; 1993. 09. 22.)
A Tanács irányelve	80/215/EGK	a Községen belüli hústermék-kereskedelmet érintő állat-egészségügyi problémákról (8 módosítás; 1991. 12. 31.)
A Tanács irányelve	80/217/EGK	Községi intézkedések bevezetéséről a klasszikus sertéspestis ellenőrzésére (1 kiegészítés, 7 módosítás; 1993. 07. 08.)
A Tanács határozata		a ketrechenben lévő tojós tyúkوك védelméről
A Község döntése	80/1025/EGK	a szarvasmarha brucellosis, tuberculosis és leucosis megszüntetésére irányuló nemzeti tervek végrehajtásának megfigyeléséről
A Tanács irányelve	80/1095/EGK	a Község területének klasszikus sertéspestistől való mentesítésére és mentesen tartására vonatkozó feltételek megállapításáról (1 kiegészítés, 5 módosítás; 1991. 12. 31.)
A Bizottság döntése	81/400/EGK	a tagországok klasszikus sertéspestissel kapcsolatos helyzetéről, illetve annak megszüntetéséről (6 módosítás; 1992. 01. 28.)
A Tanács döntése	82/8/EGK	a Magyarországról történő frishús-import állat-egészségügyi feltételeiről és állatorvosi dokumentálásáról (1 módosítás; 1993. 07. 17.)

A Tanács irányelve	82/400/EGK	a 77/391/EGK számú direktíva módosításáról, illetve pótlólagos közösségi intézkedések bevezetéséről a szarvasmarha brucellosis, tuberculosis és leucosis megszüntetése érdekében (1 kiegészítés, 1 módosítás; 1985. 12. 31.)
A Tanács döntése	82/733/EGK	a Közösségbe irányuló frishús-export céljára a Magyar Népköztársaságban jóváhagyott létesítmények jegyzékéről (1 módosítás; 1986. 06. 19.)
A Tanács irányelve	82/894/EGK	az állatbetegségek Közösségen belüli bejelentéséről (3 módosítás; 1992. 08. 28.)
A Bizottság döntése	83/70/EGK	egyes harmadik országokból származó frishús-import állat-egészségügyi feltételeiről és állatorvosi bizonylatolásáról (1 módosítás; 1983. 04. 26.)
A Bizottság irányelve	83/201/EGK	amely a 77/99/EGK számú Tanácsi irányelv hatálya alól kivételeket állapít meg egyes - húst vagy húskészítményt csak csekély mértékben - tartalmazó termékek esetében (1 módosítás; 1983. 11. 15.)
A Bizottság döntése	83/222/EGK	a klasszikus sertéspestistől való mentesítést célzó nemzeti tervek végrehajtásának ellenőrzéséről
A Bizottság döntése	84/90/EGK	jogszerű formák megállapításáról az állatbetegségek 82/894/EGK számú Tanácsi irányelv szerinti bejelentéséhez (1 módosítás; 1989. 03. 04.)
A Bizottság döntése	84/390/EGK	a harmadik országokból jövő szarvasmarha- és sertésimport határon levő ellenőrző állomásai jóváhagyásának irányelveiről
A Tanács irányelve	85/73/EGK	a friss hús és baromfihús egészségügyi vizsgálatának és ellenőrzésének finanszírozásáról (1 módosítás; 1988. 07. 22.)
A Tanács irányelve	85/358/EGK	a 81/602/EGK számú, egyes hormon-, illetve tirosztatikus hatású anyagok betiltására vonatkozó direktíva kiegészítéséről (2 módosítás; 1988. 03. 16.)
A Bizottság döntése	85/414/EGK	az egyes harmadik országokból származó frishús-import állat-egészségügyi feltételeiről és állatorvosi bizonylatolásáról
A Bizottság döntése	85/445/EGK	az enzootikus szarvasmarha leukózis kapcsán hozott egyes állat-egészségügyi intézkedésekről
A Bizottság döntése	85/446/EGK	a Közösségen belüli frishús-kereskedelem területén végzett helyszíni vizsgálatokról (2 módosítás; 1990. 01. 10.)
A Tanács irányelve	85/511/EGK	a száj- és körömfájás ellenőrzésére vonatkozó közösségi intézkedések bevezetéséről (2 módosítás; 1992. 07. 17.)
A Tanács irányelve	86/469/EGK	az élő állatok és a friss hús maradványanyagok jelenléte szempontjából történő megvizsgálásáról (1 módosítás; 1989. 03. 10.)
A Bizottság döntése	86/474/EGK	a nem tagállamokból származó importált szarvasmarhák, sertések és friss hús helyszíni ellenőrzésének végrehajtásáról
A Tanács irányelve	88/146/EGK	egyes hormonhatású anyagok állattenyésztési célú felhasználásának megtiltásáról
A Tanács irányelve	88/299/EGK	a 88/146/EGK számú irányelv 7. cikkelyében foglalt, meghatározott hormonális hatású szerekkel kezelt állatokkal, valamint ezek húásával folytatott kereskedelemről
A Tanács irányelve	88/407/EGK	a mélyfagyasztott szarvasmarha sperma Közösségen belüli forgalmára, illetve importjára alkalmazható állat-egészségügyi előírások meghatározásáról (3 módosítás; 1993. 07. 28.)
A Tanács irányelve	88/409/EGK	a hazai piacra szánt hústra vonatkozó egészségügyi szabályokról, illetve az ilyen húsnak a 85/73/EGK számú irányelv értelmében végzett vizsgálatáért fizetendő díjakról (1 módosítás; 1991. 09. 24.)
A Tanács irányelve	88/657/EGK	a darált hús, a 100 grammnál kisebb darabokra vágott hús, illetve a húskészítmények előállításával és forgalmazásával kapcsolatos előírások megállapításáról, továbbá a 64/433/EGK, a 71/118/EGK és a 72/462/EGK számú irányelvek módosításáról (2 módosítás; 1992. 12. 31.)
A Bizottság döntése	89/18/EGK	a nem humán fogyasztásra szánt friss hús harmadik országokból származó importjának feltételeiről

A Bizottság döntése	89/153/EGK	a maradványanyagok vizsgálatára vett mintáknak az állatokkal, illetve a származási farmokkal való korrelációjáról
A Bizottság irányelve	89/362/EGK	a tejtermelő gazdaságok általános higiéniai feltételeiről
A Bizottság döntése	89/363/EGK	a Bizottság 1985. január 30-án kelt, az állatbetegségek bejelentésének kódjait meghatározó döntése módosításáról
A Tanács döntése	89/455/EGK	a veszetségtől való mentesítésre tett közösségi intézkedésekről
A Tanács döntése	89/531/EGK	egy referencia laboratórium kijelöléséről a száj- és körömfájás vírusának azonosítására, valamint a fenti laboratórium pontos funkcióinak meghatározásáról
A Tanács irányelve	89/556/EGK	a szarvasmarha-embrióknak a Közösségen belüli forgalmát, illetve a harmadik országokból történő importját szabályozó állat-egészségügyi feltételekről (2 módosítás; 1993. 07. 19.)
A Tanács irányelve	89/608/EGK	a tagországok adminisztratív hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, illetve ez utóbbiak és a Bizottság közötti együttműködésről az állatorvosi és a zootechnikai előírások korrekt alkalmazásának biztosítása érdekében
A Tanács irányelve	89/662/EGK	a Közösségen belüli kereskedelem állatorvosi ellenőrzéséről, különös tekintettel az egységes belső piac megvalósítására (10 módosítás; 1993. 03. 15.)
A Bizottság döntése	90/13/EGK	a Közösségbe irányuló frishús-importra jóváhagyott létesítmények jegyzékének módosításánál, illetve kiegészítésénél követendő eljárásról a harmadik országokban
A Bizottság döntése	90/14/EGK	azon harmadik országok jegyzékéről, amelyekből mélyfagyasztott szarvasmarha sperma importja tagállamokba engedélyezett (1 módosítás; 1991. 05. 30.)
A Bizottság döntése	90/135/EGK	egyes harmadik országoknak a friss húsban előforduló, nem hormonhatású anyagok maradványvizsgálatára vonatkozó terveiről (4 módosítás; 1993. 02. 17.)
A Bizottság döntése	90/200/EGK	az egyes szövetekre és szervekre előírt pótlólagos követelményekről a szarvasmarhák szivacsos encephalopátiájára (BSE) vonatkozóan (1 módosítás; 1990. 06. 09.)
A Tanács irányelve	90/425/EGK	az egyes élő állatok és állati termékek Közösségen belüli forgalmában alkalmazható állatorvosi és zootechnikai ellenőrzésekről, különös tekintettel az egységes belső piac létrehozására (8 módosítás; 1993. 03. 15.)
A Tanács irányelve	90/426/EGK	a patás állatok harmadik országokkal folytatott kereskedelmét szabályozó állat-egészségügyi feltételekről (3 módosítás; 1992. 06. 10.)
A Tanács irányelve	90/428/EGK	a versenyeztetési célra szánt lovak kereskedelméről, illetve a lovak versenyeztetési feltételeiről
A Tanács irányelve	90/429/EGK	a sertések spermájának Közösségen belüli kereskedelmére, illetve importjára alkalmazható állat-egészségügyi követelmények rögzítéséről
A Bizottság döntése	90/442/EGK	az állatbetegségek bejelentésének kódjairól
A Tanács döntése	90/495/EGK	közösségi pénzügyi intézkedések bevezetéséről a lazacfélék fertőző véres üszkösödésétől való mentesítés érdekében a Közösség területén
A Tanács irányelve	90/539/EGK	a baromfi és a tenyésztójas Közösségen belüli kereskedelmét, illetve a harmadik országokból származó importját szabályozó állat-egészségügyi feltételekről (4 módosítás; 1992. 09. 14.)
A Bizottság döntése	90/552/EGK	az afrikai lóbetegséggel fertőzött terület határainak megállapításáról (2 módosítás; 1992. 11. 19.)
A Bizottság döntése	90/553/EGK	az afrikai lóbetegség ellen beoltott patás állatok azonosításának módjáról
A Tanács döntése	90/638/EGK	az egyes állatbetegségektől való mentesítést és megfigyelést szolgáló közösségi kritériumok megállapításáról (1 módosítás; 1992. 09. 14.)

A Tanács irányelve	90/667/EGK	az állati hulladékok kezelésének és feldolgozásának állatorvosi szabályairól, azok piaci elhelyezéséről, az állati vagy halászati eredetű takarmányok kórokozókkal történő fertőződésének megelőzéséről, illetve a 90/425/EGK számú direktíva módosításáról (1 módosítás; 1993. 03. 15.)
A Tanács irányelve	90/675/EGK	a harmadik országokból a Közösség területére érkező termékek állatorvosi ellenőrzésének megszervezését szabályozó alapelvek rögzítéséről (3 módosítás; 1992. 06. 27.)
A Tanács irányelve	90/677/EGK	a tagállamok állatgyógyászati szerekre vonatkozó jogszabályainak harmonizálásáról szóló 81/851/EGK számú direktíva hatályának kiterjesztéséről, illetve kiegészítő rendelkezések megállapításáról az immunológiai állatgyógyászati készítményekkel kapcsolatban
A Tanács rendelete	2377/90/EGK	közösségi eljárás kialakításáról az állati eredetű élelmiszerek állatgyógyászati szermaradványai maximális (felső) határértékeinek megállapítására (5 módosítás; 1993. 10. 23.)
A Bizottság döntése	91/42/EGK	a száj- és körömfájás kontrollját szolgáló eseti tervek kidolgozási kritériumairól, a 90/423/EGK számú Tanácsi Irányelv 5. cikkelyében foglaltaknak megfelelően
A Tanács irányelve	91/67/EGK	a vízi állatok és azok termékeinek piaci elhelyezését szabályozó állat-egészségügyi feltételekről (1 korlátozás, 1 módosítás; 1993. 07. 19.)
A Tanács irányelve	91/68/EGK	a juhok és kecskék Közösségen belüli forgalmát szabályozó állat-egészségügyi feltételekről
A Bizottság döntése	91/189/EGK	egyrészt az állatorvosi vizsgálatokhoz szükséges anyagok és eljárások szabványosításának jegyzőkönyveiről, másrészt a harmadik országok szarvasmarha és sertés import-piacainak jóváhagyási feltételeiről
A Bizottság döntése	91/270/EGK	azon harmadik országok jegyzékének összeállításáról, ahonnan a tagállamok engedélyezik szarvasmarha-embrió importját
A Bizottság döntése	91/398/EGK	az állat-egészségügyi hatóságokat összekötő számítógépes hálózatról (Animo) (1 módosítás; 1993. 04. 23.)
A Bizottság irányelve	91/412/EGK	az állatgyógyászati szerek Helyes Termelési Gyakorlata alapjainak és irányelveinek rögzítéséről
A Bizottság döntése	91/449/EGK	a harmadik országokból importált húskészítményekkel kapcsolatos állat-egészségügyi bizonyítványok formanyomtatványainak meghatározásáról (7 módosítás; 1993. 09. 21.)
A Tanács irányelve	91/492/EGK	a kétkagylós puhatestű állatok tenyésztése és piacon való elhelyezése egészségügyi feltételeinek meghatározásáról
A Tanács irányelve	91/493/EGK	halkészítmények előállítása és piacon való elhelyezése egészségügyi feltételeinek meghatározásáról
A Tanács irányelve	91/494/EGK	a friss baromfihús Közösségen belüli forgalmazásának, illetve a harmadik országokból származó importjának állat-egészségügyi feltételeiről (1 módosítás; 1993. 03. 15.)
A Tanács irányelve	91/495/EGK	a vadnyúl és a tenyésztett vadak húsa előállításával és piacon való elhelyezésével kapcsolatos közegészségügyi és állat-egészségügyi problémákról (2 módosítás; 1993. 03. 15.)
A Tanács irányelve	91/496/EGK	a harmadik országokból a Közösség területére érkező állatok állatorvosi ellenőrzése megszervezésének alapelveiről, valamint a 89/662/EGK, a 90/425/EGK és a 90/675/EGK számú direktívák módosításáról (2 módosítás; 1992. 11. 18.)
A Tanács irányelve	91/498/EGK	a friss hús előállítására és forgalmazására vonatkozó specifikus közösségi egészségügyi előírások időszakos és korlátozott megadásának feltételeiről
A Tanács irányelve	91/628/EGK	az állatok szállítás alatt történő védelméről, valamint a 90/425/EGK számú direktívák módosításáról (1 módosítás; 1992. 08. 25.)
A Tanács irányelve	91/629/EGK	a borjak védelmére szolgáló minimális szabványok meghatározásáról

A Bizottság döntése	92/1/EGK	az afrikai sertéspestis kontrolljával kapcsolatos tudományos intézkedések szabályozásáról, illetve a Közösség pénzügyi hozzájárulásáról
A Tanács irányelve	92/35/EGK	kontroll szabályok és intézkedések meghozataláról az afrikai lóbetegség leküzdése érdekében
A Tanács irányelve	92/36/EGK	amely - tekintettel az afrikai lóbetegségre - módosítja a lovak szállításának és harmadik országokból történő behozatalának állat-egészségügyi feltételeiről szóló 90/426/EGK számú direktívát
A Tanács irányelve	92/40/EGK	a madárinfluenza kontrolljával kapcsolatos közösségi intézkedések bevezetéséről
A Tanács irányelve	92/45/EGK	a vadállatok leölésének, illetve a vadhús piacon való elhelyezésének közegészségügyi és állat-egészségügyi vonatkozásairól (1 módosítás; 1993. 03. 15.)
A Tanács irányelve	92/46/EGK	a nyerstej, a hőkezelt tej és a tej alapú élelmiszerek előállításával és forgalmazásával kapcsolatos egészségügyi szabályok megállapításáról (1 módosítás; 1993. 03. 15.)
A Tanács irányelve	92/47/EGK	a tej, illetve a tej alapú készítmények előállítására és a piacon való elhelyezésére vonatkozó speciális közösségi egészségügyi szabályok alól való időszakos és korlátozott felmentések megadásának feltételeiről
A Tanács irányelve	92/65/EGK	azon élő állatok, sperma, pete és embrió Közösségen belüli forgalmával, illetve a Közösség területére történő behozatalával kapcsolatos állat-egészségügyi követelmények meghatározásáról, amelyekre nem vonatkoznak a 90/425/EGK számú direktíva A (1) mellékletében hivatkozott speciális közösségi előírásokban lefektetett állat-egészségügyi követelmények
A Tanács irányelve	92/66/EGK	a Newcastle-betegség kontrolljával kapcsolatos közösségi intézkedések bevezetéséről
A Tanács irányelve	92/102/EGK	az állatok azonosításáról és regisztrálásáról
A Tanács irányelve	92/118/EGK	azon termékek Közösségen belüli kereskedelmét és a Közösség területére történő behozatalát szabályozó állat-egészségügyi és közegészségügyi követelmények meghatározásáról, amelyek nem tartoznak a 89/662/EGK számú direktíva A (1) mellékletében hivatkozott speciális közösségi szabályozás, illetve - a kórokozók vonatkozásában - a 90/425/EGK számú direktíva hatálya alá
A Tanács irányelve	92/119/EGK	amely általános közösségi intézkedéseket vezet be bizonyos állatbetegségek kontrollja érdekében, illetve a sertések hólyagos betegsége tekintetében különleges intézkedéseket irányoz elő
A Tanács irányelve	92/120/EGK	az egyes állati eredetű termékek előállítására és forgalmazására vonatkozó speciális közösségi egészségügyi rendelkezések alóli időszakos és korlátozott felmentések megadásának feltételeiről
A Bizottság döntése	92/160/EGK	bizonyos harmadik országok területi besorolásáról („regionalizálásáról”) a patás állatok importja tekintetében
A Bizottság döntése	92/183/EGK	a gyógyszeripar részére olyan harmadik országokból importált egyes nyersanyagokkal kapcsolatos általános feltételek meghatározásáról amely országok szerepelnek a Tanács 79/542/EGK számú döntése értelmében létrehozott jegyzéken
A Bizottság döntése	92/188/EGK	a sertések reprodukív és respirációs szindrómájával (PRRS) kapcsolatos egyes védelmi jellegű intézkedésekről
A Bizottság döntése	92/216/EGK	a lovak versenyeztetésével kapcsolatos adatok gyűjtéséről, a Tanács 90/428/EGK számú irányelve 4. cikkely (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően
A Bizottság döntése	92/255/EGK	azoknak a bizonyos harmadik országokban levő spermagyűjtő központoknak a jegyzékbe foglalásáról, amelyek jóváhagyást nyertek a mélyfagyasztott szarvasmarha sperma Közösségbe irányuló exportjára (1 módosítás; 1993. 08. 14.)

A Bizottság döntése	92/260/EGK	a nyilvántartásba vett lovak ideiglenes beléptetéséhez szükséges állat-egészségügyi feltételekről és állatorvosi bizonyítványról (1 módosítás; 1993. 06. 09.)
A Bizottság döntése	92/322/EGK	a Magyarországról importált szarvasmarhákkal és sertésekkel kapcsolatos állat-egészségügyi feltételekről és állatorvosi bizonylatokról (2 módosítás; 1993. 08. 28.)
A Bizottság döntése	92/386/EGK	a Magyarországról importált szarvasmarha spermával kapcsolatos állat-egészségügyi feltételekről és állatorvosi bizonylatokról
A Bizottság döntése	92/424/EGK	a harmadik országokból származó állatok azonosságának ellenőrzéséről szóló 91/496/EGK számú Tanácsi irányelv alkalmazásával kapcsolatos egyes előírások részletes meghatározásáról
A Bizottság döntése	92/430/EGK	az olyan, a Közösség határain létesített ellenőrző pontok jegyzékének összeállításáról, amelyeket a harmadik országokból érkező áruk állatorvosi ellenőrzésére előzetesen kijelöltek (1 módosítás; 1993. 02. 11.)
A Bizottság döntése	92/431/EGK	az olyan, a Közösség határain létesített ellenőrző pontok jegyzékének összeállításáról, amelyeket a harmadik országokból érkező élő állatok állatorvosi ellenőrzésére előzetesen kijelöltek (1 módosítás; 1993. 02. 11.)
A Bizottság döntése	92/432/EGK	bizonyos olyan feltételek előírásáról, amelyek értelmében - a harmadik országokból a Közösség területére érkező állatok egyedi klinikai vizsgálata alapján - korlátozás eszközölhető
A Tanács döntése	92/438/EGK	az importtal kapcsolatos állatorvosi jellegű eljárások számítógépesítéséről (Shift project), valamint a 90/675/EGK , a 91/496/EGK , a 91/628/EGK számú direktívák és a 90/424/EGK számú döntés módosításáról, illetve a 88/192/EGK számú döntés hatályon kívül helyezéséről
A Bizottság döntése	92/452/EGK	a harmadik országokban a szarvasmarha-embriók Közösségbe irányuló exportjára jóváhagyott embriógyűjtő munkacsoportok jegyzékének összeállításáról (2 módosítás; 1993. 11. 09.)
A Bizottság döntése	92/471/EGK	a harmadik országokból importált szarvasmarha-embriókra vonatkozó állat-egészségügyi feltételekről és állatorvosi bizonylatokról
A Bizottság döntése	92/525/EGK	a harmadik országokból származó áruk állatorvosi ellenőrzéséért felelős, a Közösség határain levő ellenőrző állomások jóváhagyásával kapcsolatos követelmények meghatározásáról (1 módosítás; 1993. 06. 14.)
A Bizottság döntése	93/13/EGK	a harmadik országokból származó áruk állatorvosi ellenőrzésének módjáról a Közösség határain levő inspekciós állomásokon
A Bizottság döntése	93/14/EGK	amely meghatározza a harmadik országokból származó javak állatorvosi ellenőrzésének módszereit az ún. szabad zónákban, a szabad raktárakban és a vámáru-raktárakban, továbbá a harmadik országok közötti szállítás ideje alatt, ha a szállítási útvonal a Közösség területén vezet keresztül
A Bizottság döntése	93/24/EGK	amely pótlólagos garanciákat határoz meg azon sertések Aujeszky-féle betegségével kapcsolatban, amelyeket a tagállamokba, illetve a jelzett kórtól mentes területekre szállítanak (1 módosítás; 1993. 06. 05.)
A Tanács irányelve	93/40/EGK	a tagállamok állatgyógyászati szerekre vonatkozó jogszabályai harmonizálásáról szóló 81/851/EGK és 81/852/EGK számú irányelvek módosításáról
A Tanács irányelve	93/41/EGK	a magas technológiai szintet képviselő, különösen a biotechnológiai úton előállított gyógyszerkészítmények piacra helyezésével kapcsolatos nemzeti intézkedések harmonizálásáról szóló 87/22/EGK számú irányelv hatályon kívül helyezéséről
A Tanács irányelve	93/52/EGK	a szarvasmarha-embrió Közösségen belüli forgalmát, illetve a harmadik országokból származó behozatalt szabályozó állat-egészségügyi feltételekről szóló 89/556/EGK számú irányelv módosításáról
A Tanács irányelve	93/53/EGK	minimális közösségi intézkedések bevezetéséről az egyes halbetegségek kontrolljára

A Bizottság döntése	93/54/EGK	amely bizonyos átmeneti intézkedéseket határoz meg a 91/493/EGK számú direktívában előírt rendelkezések megvalósításának megkönnyítése érdekében
A Tanács irányelve	93/54/EGK	a víziállatok és azok termékei piacon való elhelyezésével kapcsolatos állat-egészségügyi feltételekre vonatkozó 91/67/EGK számú direktíva módosításáról
A Tanács irányelve	93/60/EGK	a 88/407/EGK számú, a mélyfagyasztott szarvasmarha sperma Közösségen belüli forgalmára és importjára alkalmazható állat-egészségügyi követelményeket rögzítő irányelv módosításáról, illetve annak a friss szarvasmarha spermára történő kiterjesztéséről
A Bizottság döntése	93/77/EGK	amely bizonyos átmeneti intézkedéseket határoz meg a 91/68/EGK számú irányelvben előírt rendelkezések megvalósításának megkönnyítése érdekében
A Bizottság döntése	93/79/EGK	bizonyos átmeneti intézkedések meghatározásáról a 91/496/EGK számú Tanácsi Irányelv 8. Cikkelyében előírt új állatorvosi ellenőrzések megszervezésének előmozdítására, továbbá a 92/501/EGK számú döntés hatályon kívül helyezéséről
A Bizottság döntése	93/88/EGK	amely meghatározza a Közösség pénzügyi hozzájárulását az állatorvosi ügyekben illetékes tisztviselők második csereprogramjának végrehajtásához
A Bizottság döntése	93/140/EGK	a halkészítmények paraziták ellenőrzését célzó vizuális ellenőrzés részletes szabályozásáról
A Bizottság döntése	93/152/EGK	a Newcastle-betegség ellen a rutin oltási programok keretében alkalmazott vakcinák kritériumainak meghatározásáról
A Bizottság döntése	93/160/EGK	azon harmadik országok jegyzékének összeállításáról, amelyekből a tagállamok engedélyezik a házisertés spermájának behozatalát
A Bizottság döntése	93/195/EGK	a futtatás, verseny vagy kulturális események kapcsán időlegesen külföldre szállított törzskönyvezett lovak visszaléptetésének állat-egészségügyi feltételeiről és a kapcsolódó állatorvosi bizonylatokról (2 módosítás; 1993. 09. 23.)
A Bizottság döntése	93/196/EGK	a vágólovak behozatalának állat-egészségügyi feltételeiről és állatorvosi bizonyítványairól
A Bizottság döntése	93/197/EGK	a törzskönyvezett, továbbá a tenyésztési és termelési célú lovak behozatalának állat-egészségügyi feltételeiről és állatorvosi bizonyítványairól (2 módosítás; 1993. 09. 23.)
A Bizottság döntése	93/198/EGK	egy modell kialakításáról a harmadik országokból importált házi juhok és kecskék állat-egészségügyi feltételeivel és állatorvosi bizonyítványaival kapcsolatban
A Bizottság döntése	93/199/EGK	a harmadik országokból származó sertés sperma behozatalának állat-egészségügyi feltételeiről és állatorvosi bizonyítványairól (2 módosítás; 1993. 09. 21.)
A Bizottság döntése	93/242/EGK	a bizonyos európai országokból származó élő állatoknak és állati termékeknek a Közösség területére történő behozataláról, különös tekintettel a száj- és körömfájásra (4 módosítás; 1993. 09. 17.)
A Bizottság döntése	93/244/EGK	a Közösség egyes területeire szállított sertések Aujeszky-féle betegségével kapcsolatos kiegészítő garanciákról
A Bizottság döntése	93/256/EGK	a hormonhatású, illetve a tirosztatikus aktivitással rendelkező szerek maradványainak kimutatására használandó módszerek meghatározásáról
A Bizottság döntése	93/257/EGK	a szermaradványok észlelésével kapcsolatos referencia módszerek megállapításáról, valamint a nemzeti referencia laboratóriumok jegyzékéről
A Bizottság döntése	93/342/EGK	a harmadik országok baromfi-influenza és Newcastle-betegség szempontjából történő osztályozása kritériumainak meghatározásáról
A Bizottság döntése	93/398/EGK	a Magyarországról származó friss sertéshús, élő sertések és sertésembriók Közösség területére történő behozataláról, valamint a 82/8/EGK, a 91/449/EGK és a 92/322/EGK számú döntések módosításáról

- A Bizottság 895/93/EGK rendelete amely módosítja az állatgyógyászati szermaradványok felső határértékeinek az állati eredetű élelmiszerekben történő megállapítására vonatkozó közösségi eljárást rögzítő 2377/90/EGK számú Tanácsi Rendelet I., II. és III. mellékletét
- A Tanács 2901/93/EGK rendelete az állati eredetű élelmiszerekben az állatgyógyászati szermaradványok felső határértékei megállapításának közösségi eljárást meghatározó 2377/90/EGK számú Tanácsi Rendelet I., II., III. és IV. mellékletének módosításáról
- A Bizottság 3425/93/EGK rendelete az állati eredetű élelmiszerekben az állatgyógyászati készítmények maradványai felső határértékeinek megállapítására szolgáló közösségi eljárásokat rögzítő 2377/90/EGK számú Tanácsi Rendelet I. és II. mellékletének módosításáról
- A Bizottság 3426/93/EGK rendelete az állati eredetű élelmiszerekben az állatgyógyászati készítmények maradványai felső határértékeinek megállapítására szolgáló közösségi eljárásokat rögzítő 2377/90/EGK számú Tanácsi Rendelet III. és IV. mellékletének módosításáról
- A Bizottság 94/43/EGK döntése a 93/13/EGK számú döntés módosításáról, amely meghatározza a harmadik országokból származó termékek állatorvosi kontrolljának módját a Közösség határain elhelyezett ellenőrző pontokon

7.2. Sertéshús

- A Bizottság 91/189/EGK döntése az állatorvosi vizsgálatoknál alkalmazott anyagok és eljárások szabványosítási szabályairól, továbbá a piacok jóváhagyásának feltételeiről a harmadik országokból érkező, hazai szarvasmarhák és sertések importjával kapcsolatban
- A Bizottság 1858/92/EGK rendelete amely az STM engedélyek érvényességi időtartama tekintetében a 3816/90/EGK számú rendeletből került levezetésre
- A Tanács 93/384/EGK döntése a klasszikus sertéspestis kontrolljának bevezetését célzó 80/217/EGK számú irányelv módosításáról
- A Bizottság 93/393/EGK döntése a friss sertéshúsnak, a sertéshús készítményeknek, az élő sertésnek, valamint a sertésembrióknak Magyarországról a Közösségbe irányuló szállítására vonatkozóan, továbbá a 82/8/EGK, a 91/449/EGK, illetve a 92/322/EGK számú döntések módosításáról
- A Bizottság 3560/93/EGK rendelete a 2698/93/EGK számú rendelet módosításáról, amely részletesen szabályozza az Európai Gazdasági Közösség, illetve a Lengyel Köztársaság, a Magyar Köztársaság és a korábbi Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság között létrejött Ideiglenes Egyezményekben előírt intézkedések sertéshús szektorban történő alkalmazását, illetve amely megállapítja az 1994. január 1-jétől március 31-ig terjedő időszakban a Cseh és a Szlovák Köztársaság részéről rendelkezésre álló import mennyiségek nagyságát

7.3. Marha- és borjúhús

- A Bizottság 1136/79/EGK rendelete a speciális import előírások egyes feldolgozásra szánt fagyasztott marhahúsokra való alkalmazásának részletes szabályozásáról, továbbá az 572/78/EGK számú rendelet hatályon kívül helyezéséről (1 kiegészítés, 6 módosítás; 1992. 12. 19.)
- A Bizottság 91/189/EGK döntése az állatorvosi tesztekhez használt anyagok és eljárások szabványosítási előírásairól, továbbá a harmadik országokban lévő szarvasmarha és sertés importpiacok jóváhagyásának feltételeiről

- A Bizottság 3701/91/EGK rendelete a 3667/91/EGK számú Tanácsi Rendeletben előírt azon import rendelkezések alkalmazása részletes szabályainak meghatározásáról, amelyek a 0202 CN kód alá tartozó fagyasztott marhahúsra, illetve a 0206 29 91 CN kód alá tartozó termékekre vonatkoznak (1 módosítás; 1992. 02. 27.)
- A Bizottság 3743/91/EGK rendelete a 3668/91/EGK és a 3699/91/EGK számú Tanácsi Rendeletekben a marha- és borjúhúsra előírt import rendelkezések alkalmazása részletes szabályainak meghatározásáról (1 módosítás; 1992. 03. 17.)
- A Bizottság 451/92/EGK rendelete annak megállapításáról, hogy a 3701/91/EGK számú rendelet szerinti import engedélyek kiadására irányuló kérelmek milyen mértékben fogadhatók el a marha- és borjúhús szektorban
- A Tanács 1157/92/EGK rendelete az élő szarvasmarhák importjára vonatkozó ügyviteli intézkedések végrehajtásának engedélyezéséről
- A Bizottság 2148/92/EGK rendelete az STM engedélyek érvényességi időtartamának a 3810/91/EGK számú rendelet alapján történő meghatározásáról
- A Bizottság 2919/92/EGK rendelete az egyes intervenciók ügynökségek által tárolt és a feldolgozást követően exportálni szándékozott csontos marhahúsnak a 2539/84/EGK számú rendeletben meghatározott módon történő értékesítéséről, valamint az 569/88/EGK számú rendelet módosításáról (1 módosítás; 1993. 04. 02.)
- A Bizottság 3770/92/EGK rendelete a 3394/92/EGK számú Tanácsi Rendeletben a fagyasztott vékony szarvasmarha dagadóra előírt import intézkedések alkalmazásának részletes szabályozásáról
- A Bizottság 3771/92/EGK rendelete a 3392/92/EGK számú Tanácsi Rendeletben a 0202 CN kód alá tartozó fagyasztott marhahúsra, valamint a 0206 29 91 CN kód alá tartozó termékekre előírt import intézkedések alkalmazásának részletes szabályozásáról
- A Bizottság 1061/93/EGK rendelete az Olaszországban kitört száj- és körömfájás-járvány eredményeként a marha- és borjúhús ágazatban elfogadott korlátozó intézkedésekről
- A Bizottság 1283/93/EGK rendelete a 929/93/EGK számú Tanácsi Rendelet által előírt import intézkedések alkalmazásának részletes szabályozásáról a marha- és borjúhús ágazatban
- A Bizottság 12041/93/EGK rendelete az egyes állat-egészségügyi intézkedések következtében a marha- és borjúhús ágazatban elfogadásra kerülő korlátozásokról
- A Bizottság 2697/93/EGK rendelete amely az 1993. július 1-jétől 1994. június 30-ig terjedő időszakra részletes szabályokat állapít meg a Közösség és a Lengyel Köztársaság, a Magyar Köztársaság, illetve a korábbi Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság közötti Ideiglenes Társulási Megállapodáshoz tartozó Kiegészítő Jegyzőkönyveiben a friss, a hűtött és a fagyasztott marhahúsra előírt import intézkedések alkalmazását
- A Bizottság 3558/93/EGK rendelete a 2697/93/EGK számú rendelet módosításáról, amely az 1993. július 1-jétől 1994. június 30-ig terjedő időszakra részletesen szabályozza a Közösség, illetve a Lengyel Köztársaság, a Magyar Köztársaság és a korábbi Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság között létrejött Ideiglenes Társulási Egyezmények kiegészítő Jegyzőkönyveiben a friss és a fagyasztott marhahúsra előírt import intézkedések alkalmazását

7.4. Juh- és kecskehús

- Juh- és kecskehús kereskedelmi egyezmény az Európai Gazdasági Közösség és a Magyar Népköztársaság között
- A Tanács 2641/80/EGK rendelete a juh- és kecskehús piac közös megszervezéséről szóló 1837/80/EGK számú rendeletben rögzített egyes import előírások korlátozásáról (2 módosítás; 1992. 12. 31.)

- A Bizottság 19/82/EGK rendelete a 2641/80/EGK számú rendelet alkalmazásának részletes szabályozásáról, tekintettel az egyes nem tagországokból származó juh- és kecskehús készítmények importjára (2 kiegészítés, 12 módosítás; 1993. 03. 06.)
- A Bizottság 20/82/EGK rendelete az import és export engedélyek juh- és kecskehúsra való alkalmazásának részletes speciális szabályairól (3 módosítás; 12. 31.)
- A Tanács 1985/82/EGK rendelete a kedvezményes elbánásra jogosító átmeneti intézkedésekről egyes harmadik országokból származó juh- és kecskehús import esetében (1 módosítás; 1985. 12. 31.)
- A Tanács 3643/85/EGK rendelete az egyes harmadik országokra 1986-tól alkalmazható import intézkedésekről a juh- és kecskehús szektorban (4 módosítás; 1992. 12. 31.)
- A Bizottság 3653/85/EGK rendelete az egyes harmadik országokra 1986-tól alkalmazható import szisztéma végrehajtásának részletes szabályozásáról a juh- és kecskehús szektorban (módosítás; 1993. 10. 06.)
- A Bizottság 823/91/EGK rendelete a 19/82/EGK számú rendelet módosításáról, amely részletes szabályokat állapít meg a 2641/90/EGK számú Tanácsi Rendelet alkalmazásával kapcsolatban az egyes nem tagországokból származó juh- és kecskehús készítmények importjára vonatkozóan
- A Bizottság 93/198/EGK döntése amely kialakítja az állat-egészségügyi feltételek és az állatorvosi bizonylatok rendszerét a házijuhok és a kecskék harmadik országokból történő behozatalához

8. Konzerv- és hűtőipar

- A Tanács 89/108/EGK irányelve a tagállamok által a mélyhűtött élelmiszerekről kiadott jogszabályok összehangolásáról

TARTALOMJEGYZÉK

41/1997. (V. 28.) FM rendelet	1
az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról	1
1. számú melléklet a 41/1997. (V. 28.) FM rendelethez	2
Állat-egészségügyi Szabályzat	2
ELSŐ RÉSZ	2
AZ ÁLLAT EGÉSZSÉGVÉDELME	2
I. Cím	2
Az állatbetegségek megelőzésének és leküzdésének általános szabályai	2
I. Fejezet	2
Az állattartás állat-egészségügyi követelményei	2
Az állatok elhelyezése	2
Állattartó telep, épület létesítésének, átalakításának és üzemeltetésének állat-egészségügyi feltételei	3
Állattartó telep, épület benépesítésének állat-egészségügyi szabályai	3
Az állatok etetésének, itatásának általános állat-egészségügyi szabályai	4
A legeltetés állat-egészségügyi szabályai	5
Méhanyanevelő telep létesítése, üzemeltetése	6
II. Fejezet	7
Az állattartó kötelezettségei	7
III. Fejezet	8
IV. Fejezet	8
Az állatforgalmazás, -szállítás, -hajtás, -kiállítás, -vásár, -piac és az állatverseny állat-egészségügyi szabályai	8
Fogalom-meghatározások	8
Állatvásár, állatpiac, állatkiállítás	8
Állatverseny	9
Mutatványos tevékenység	9
Az állatok lábon hajtása	9
Elkülönítés és állat-egészségügyi megfigyelés	10
V. Fejezet	11

Az állatbetegségek külföldről történő behurcolásának, illetve külföldre való kihurcolásának megakadályozása, ellenőrzésre kötelezett áruk nemzetközi forgalma	11
Állat-egészségügyi ellenőrzésre kötelezett áruk nemzetközi forgalma	11
VI. Fejezet	13
Az állatbetegségek leküzdésének általános szabályai	13
A beteg, betegsége gyanús, fertőzött és fertőzőtségre gyanús állat fogalmának meghatározása	13
Az állat-egészségügyi szolgálat általános feladatai a bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek esetén	14
A szolgáltató állatorvos feladatai bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegség gyanúja esetén	14
A hatósági állatorvos feladatai	14
A járási hivatal feladatai	15
A vármegyei kormányhivatal feladatai bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek megállapítása esetén	16
Az állatbetegségnek a megállapításával egy időben történő megszüntté nyilvánítása	16
Eljárás, ha a bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegséget szállítás közben állapítják meg	18
VII. Fejezet	18
Járványügyi intézkedések	18
Az elkülönítés szabályai	18
A hatósági megfigyelés szabályai	18
A forgalmi korlátozás	19
A helyi zárlat	20
A községi zárlat	20
Marhalevél kezelési tilalom	21
A védőkörzet	22
Zárlat és forgalmi korlátozás enyhítése	22
Eljárás az állatbetegségek megszűnése esetén	23
Fertőtlenítés	24
VIII. Fejezet	26

Az állatbetegségek megelőzéséhez és leküzdéséhez szükséges anyagok készletezése, felhasználása; oltó és kórjelző anyagok, fertőtlenítő szerek, egyéb anyagok és eszközök, a rendelés szabályai	26
Ingyenes oltó- és kórjelző anyagok	26
IX. Fejezet	27
Az állami kártalanítás szabályai	27
Az állatok leölése és a betegségterjesztő anyagok, eszközök, tárgyak megsemmisítése hatósági rendelkezésre	27
II. Cím	28
Az állat-egészségügyi igazgatás szervezete	28
I. Fejezet	28
Állami állat-egészségügyi szolgálat	28
Hatósági állatorvosi körzetek, állat-egészségügyi kerületek, kirendeltségek kialakítása	28
Közcélú igénybevétel	28
II. Fejezet	29
Országos Állat-egészségügyi Tanács	29
III. Fejezet	29
Állat-egészségügyi intézmények és egységek	29
A járványmegelőzés általános szabályai az állat-egészségügyi szolgálat laboratóriumaiban	30
Állatklinika	30
Állatkórház	31
Állatorvosi rendelőintézet	32
Állatorvosi rendelő	32
Ellenőrzési és hatósági intézkedések	33
A fertőző állatbetegségek kórokozóival történő tudományos vizsgálatok	33
A tudományos vizsgálatok végzésének szabályai	33
IV. Fejezet	33
Állat-egészségügyi felügyeletet igénylő egyéb létesítmények	33
Állatkozmetika létesítése és működtetése	33
Állatpanziók és -menhelyek létesítése és üzemeltetése	34

III. Cím	35
Az állatbetegségek megelőzésének és leküzdésének részletes szabályai	35
I. Fejezet	35
Az állatbetegségek megelőzésének szabályai	35
Lóállományok védelme	35
Szarvasmarha állományok védelme	36
Juhállományok védelme	37
Kecskeállományok védelme	38
Sertésállományok védelme	38
A nyúlállományok védelme	39
A húsevők védelme	40
A vadon élő, a vadaskerti és az állatkerti állatok védelme	40
A tyúk-, a pulyka-, a gyöngytyúk-, a galamb-, a fácán-, a fogoly- és a füljállományok védelme	40
A méhállományok védelme	42
II. Fejezet	42
Bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek leküzdésének részletes szabályai	42
SERTÉSEK HÓLYAGOS BETEGSÉGE (SVD)	42
KELETI MARHAVÉSZ	43
A beteg, betegsége és fertőzöttségre gyanús állat meghatározása	43
A települési önkormányzat jegyzőjének feladatai	43
A hatósági állatorvos feladatai	43
A járási hivatal feladatai	43
A vármegyei kormányhivatal feladatai	44
A minisztérium megbízottjának feladatai	44
A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal feladatai	45
Helyi zárlat	45
Községi zárlat	45
Védőkörzet	45
A trágya, alom és takarmányhulladék kezelése	45

Beteg, betegségre gyanús állattal való eljárás	46
A fertőzöttségre gyanús állattal való eljárás	46
Az állatok oltása, gyógyítása	46
A hullák ártalmatlanná tétele	46
A betegség megszűntté nyilvánítása	47
A megelőzés szabályai	47
SZARVASMARHÁK RAGADÓS TUDÓLOBJA	48
A beteg, betegségre és fertőzöttségre gyanús állat meghatározása	48
A települési önkormányzat jegyzőjének feladatai	48
A hatósági állatorvos feladatai	48
A járási hivatal feladatai	48
A vármegyei kormányhivatal feladatai	49
A minisztérium megbízottjának feladatai	49
Helyi zárlat	49
Községi zárlat	49
Védőkörzet	50
A trágya, alom és takarmányhulladék kezelése	50
A beteg, betegségre és fertőzöttségre gyanús állattal való eljárás	50
Az állatok oltása és gyógyítása	50
Nyerstermékek felhasználása	50
A betegség megszűntté nyilvánítása	50
JUHHIMLŐ ÉS KECSKEHIMLŐ	51
A beteg, betegségre és fertőzöttségre gyanús állat meghatározása	51
A települési önkormányzat jegyzőjének feladatai	51
A hatósági állatorvos feladatai	51
A járási hivatal feladatai	52
A vármegyei kormányhivatal feladatai	52
Helyi zárlat	52
Községi zárlat	52

A fertőzősége gyanús állatok levágása	52
A levágott vagy elhullott állat bőrének, szőrének, gyapjának, prémjének kezelésére vonatkozó szabályok	53
A tej felhasználásának korlátozása	53
A takarmány felhasználásának korlátozása	53
Hullák ártalmatlanná tétele	53
A trágya és takarmányhulladék kezelése	53
A zárlat enyhítése	53
A betegség megszűntté nyilvánítása	54
SZARVASMARHÁK GÜMŐKÓRJA	54
FERTŐZŐ SERTÉSBÉNULÁS	54
A beteg, betegségre és fertőzősége gyanús sertés meghatározása	54
A települési önkormányzat jegyzőjének feladatai	55
A hatósági állatorvos feladatai	55
A járási hivatal feladatai	55
A vármegyei kormányhivatal feladatai	56
Helyi zárlat	56
Községi zárlat	56
Védőkörzet	57
A beteg, a betegségre gyanús és a fertőzősége gyanús állatokkal való eljárás	57
A zárlat enyhítése	57
A beteg, betegségre és fertőzősége gyanús sertés levágása, a levágott sertés húsának, zsírjának fogyasztására, nyerstermékeinek felhasználására és a betegségben elhullott sertés hullájával való elbánásra vonatkozó szabályok	58
A betegség megszűntté nyilvánítása	59
Korlátozások a betegség megszűntté nyilvánítása után	60
VESZETTSÉG	60
TAKONYKÓR	60

A beteg, betegségre és fertőzöttségre gyanús állat meghatározása	60
Az állat-egészségügyi szolgálat részletes feladatai	60
Helyi zárlat	61
Az immundiagnosztikai eljárás alkalmazásának szabályai	61
A beteg állattal való eljárás	61
A betegségre és fertőzöttségre gyanús állattal való eljárás	61
A trágya, az alom és a takarmányhulladék kezelése	61
A nyerstermék felhasználásának tilalma	62
A beteg és a betegségre gyanús állatok levágásának tilalma	62
A hullák felbontásának és felhasználásának korlátozása, a hullák ártalmatlanná tétele	62
A helyi zárlat enyhítése	62
A betegség megszűntté nyilvánítása	63
Fertőtlenítés	63
Közegészségügyi szabályok	63
TENYÉSZBÉNASÁG	64
A beteg, betegségre gyanús, fertőzött és fertőzöttségre gyanús állat meghatározása	64
Az állat-egészségügyi szolgálat részletes feladatai	64
A fedeztetés tilalma	65
A beteg állattal való eljárás	65
A betegségre gyanús állattal való eljárás	65
A fertőzött állattal való eljárás	65
A fertőzöttségre gyanús állattal való eljárás	65
A forgalmi korlátozás szabályai	65
A beteg, betegségre gyanús, fertőzött és fertőzöttségre gyanús állat szállításának szabályai	66
A járási hivatal feladatai a tenyészbénaság nagymérvű elterjedtsége esetén	66
A betegség megszűntté nyilvánítása	67

A LOVAK FERTŐZŐ KEVÉSVÉRŰSÉGE	67
A beteg, betegsége gyanús, fertőzött és a fertőzöttségre gyanús állat meghatározása	67
Az állat-egészségügyi szolgálat részletes feladatai	68
A beteg, a fertőzött és a betegsége gyanús állattal való eljárás	68
A fertőzöttségre gyanús állattal való eljárás	68
A hatósági megfigyelés szabályai	68
A forgalmi korlátozás szabályai	69
A beteg, betegsége gyanús, fertőzött és fertőzöttségre gyanús állat szállításának szabályai	69
A trágya, az alom és a takarmányhulladék kezelése	69
A legeltetés korlátozása	69
A betegség megszűntté nyilvánítása, fertőtlenítése	69
A NYULAK VÉRZÉSES BETEGSÉGE	70
A beteg, betegsége gyanús, fertőzött és fertőzöttségre gyanús állat, valamint a veszélyeztetett állományok fogalmának meghatározása	70
A beteg, betegsége gyanús, fertőzött, fertőzöttségre gyanús és veszélyeztetett állományokkal követendő eljárás	70
A hatósági állatorvos feladatai	71
A járási hivatal feladatai	71
A vármegyei kormányhivatal feladatai	71
A helyi zárlat szabályai	72
A községi zárlat szabályai	72
Védőkörzet elrendelése	72
Az állatok levágásának és a termékek forgalmazásának feltételei	73
Egyéb rendelkezések	73
A MÉZELŐ MÉHEK NYÚLÓS KÖLTÉSROTHADÁSA	73
SZARVAŞMARHÁK SZIVACSOS AGYVELŐBÁNTALMA	73
KACSAPESTIS	74

(a kacsák vírusos bélgyulladása, Duck plaque)	74
Beteg, betegségre és fertőzöttségre gyanús baromfi és állomány meghatározása	74
A fertőződés megelőzésének általános szabályai	74
Az állat-egészségügyi szolgálat részletes feladatai	74
Helyi zárlat	74
A zárlat enyhítése	75
A betegség megszűntté nyilvánítása	75
LÉPFENE	76
A beteg, betegségre és fertőzöttségre gyanús állat meghatározása	76
A települési önkormányzat jegyzőjének feladatai	76
A hatósági állatorvos feladatai	76
A járási hivatal feladata	77
A nyers termékek felhasználásának tilalma és korlátozása	78
A beteg, betegségre gyanús és a fertőzöttségre gyanús állatok levágásának tilalma	78
A hulla felhasználásának és felbontásának tilalma	78
A hulla ártalmatlanná tétele	78
A helyi zárlat enyhítése	78
A trágya, az alom és a takarmányhulladék kezelése	79
A betegség megszűntté nyilvánítása	79
Fertőzött területek	79
A fertőzési források ártalmatlanná tétele	80
Állatbőrök ellenőrzése	80
Közegészségügyi szabályok	81
RÜHÖSSÉG	82
(ló, szamár, öszvér, szarvasmarha, bivaly, juh, kecske sarcoptes és prosopetes rühössége)	82
A beteg, betegségre és fertőzöttségre gyanús állat meghatározása	82
A hatósági állatorvos feladatai	82

Forgalmi korlátozás	82
A nyerstermék felhasználásának korlátozása és tilalma	83
A beteg, betegségre és fertőzöttségre gyanús állatokkal érintkezett tárgyak használatának korlátozása	83
A betegség megszűntté nyilvánítása	83
Közegészségügyi szabályok	84
Bejelentési kötelezettség alá tartozó, részletesen nem szabályozott fertőző betegségek	84
III. Fejezet	85
Bejelentési kötelezettség alá nem tartozó, de jelentős állatbetegségek leküzdésének szabályai	85
MIXOMATÓZIS	85
A beteg, betegségre gyanús és fertőzöttségre gyanús házinyúl, a mixomatózissal fertőzött állomány fogalmának meghatározása	85
Az állat-egészségügyi szolgálat részletes feladatai	85
A beteg állattal való eljárás	85
Kötelező védőoltás	86
A nyerstermékek felhasználása	86
A zárlat enyhítése	86
A betegség megszűntté nyilvánítása	86
BAROMFIKOLERA	87
A beteg, betegségre és fertőzöttségre gyanús baromfi állomány meghatározása	87
A betegség megelőzését és gyógykezelését szolgáló állat-egészségügyi szabályok	87
Forgalmi korlátozás	88
A forgalmi korlátozás enyhítése	88
A betegség megszűntté nyilvánítása	88
SERTÉSTÍFUSZ	89
A beteg, fertőzött, betegségre és fertőzöttségre gyanús sertés és -állomány meghatározása	89
A betegség megelőzését és gyógykezelését szolgáló állat-egészségügyi szabályok	89

A forgalmi korlátozás megszüntetése	89
IV. Fejezet	90
A paraziták elleni védekezés általános szabályai	90
A beteg, fertőzött és mentes állat illetve állomány meghatározása	90
Általános szabályok	90
A paraziták elleni védekezés módja	91
Az állatorvos feladatai	92
A járási hivatal feladata	92
A vármegyei kormányhivatal feladatai	92
A JELENTŐS PARAZITÓZISOK ELLENI VÉDEKEZÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI	92
I. Bőrbagócs-lárvák	92
II. Májmétely	93
III. Emlősök galandférges elleni védekezés szabályai	93
IV. Trichinellózis	93
V. Rühátka	94
(sertés)	94
VI. Halak galandférges elleni védekezés szabályai	94
VII. A halak egyéb parazitózisai	94
VIII. Varroa-atka	94
IX. Borsókakór	94
MÁSODIK RÉSZ	95
HARMADIK RÉSZ	95
1. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	95
Az állattartó létesítményekre vonatkozó előírások	95
2. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	96
Az állattartó létesítmények állat-egészségügyi szakhatósági véleményezése	96
3-4. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	98
5. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	98
Állati hulladékgyűjtők, hulladéktemetők, hulladékemésztő vermek, kedvtelésből tartott állatok kegyeleti temetője, létesítésének állat-egészségügyi feltételei	98

6. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	99
7. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	100
Az állatvásárra, valamint az állatkiállításra vonatkozó általános előírások	100
8/a-8/c. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	101
9. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	101
10. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	101
Az állatrakodó-helyre vonatkozó előírások	101
11. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	101
12. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	101
A karanténózás (elkülönítés) szabályai	101
13. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	102
Behozatali, illetve átszállítási engedély iránti kérelem	102
14. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	103
15. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	103
16. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	106
17. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	106
18. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	108
Útmutató a fertőtlenítésről	108
I. A fertőtlenítés általános szabályai	108
II. A fertőtlenítés végrehajtása	110
III. A fertőtlenítés hatékonyságának ellenőrzése	119
IV. Az állatok leölése	120
19-22. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	121
23. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	121
A laboratóriumi vizsgálati anyagok vételének általános szabályai	121
24. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	122

Vizsgálati anyagok (minták) vételének részletes szabályai az egyes bejelentési kötelezettség alá tartozó betegségek esetén	122
Oltóanyag-vizsgálat	126
25. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	126
A laboratóriumi vizsgálati anyagok küldésének általános szabályai	126
26. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	127
Kísérőirat (kísérőlevél, kimutatás, megrendelő) a vizsgálati anyaghoz	127
26/a. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	129
27. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	129
28-32. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	130
33-38. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	130
39. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	130
40. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	130
A malleines szempróba végrehajtása	130
41. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	131
Takonykór	131
42. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	131
Takonykór	132
43. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	132
Takonykór	132
44. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	133
Betegségekre gyanús állattal való eljárás	133
45. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	134
Fertőzött állattal való eljárás	134
46. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	135
Fertőzöttségekre gyanús állattal való eljárás (ha a vérvizsgálat a célzott vagy szűrővizsgálat alkalmával, klinikai tünetektől mentes állatokon kétes eredményt adott)	135

47. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	135
Fertőzöttségre gyanús állattal való eljárás (ha a tünetektől mentes és még nem vizsgált állat beteg, betegsége gyanús vagy fertőzött állattal érintkezett)	135
48. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	136
Az állatbőrök vizsgálatánál alkalmazott bélyegző mintája	136
49. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	136
50. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	136
51. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	137
52. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	137
A megvizsgált állati eredetű élelmiszerek megjelölése	137
Húsbélyegzés	137
A húsbélyegzők mintái	137
Besütés	138
Címkézés	138
Fémpánt, műanyagpánt	138
A héjas tojás és tojáskészítmény megjelölése	138
53. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	138
A húsbélyegzők alkalmazása	138
54. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	139
55. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	140
Nyilvántartás a vágóhídon teljesített húsvizsgálatról	140
56. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	140
Nyilvántartás a vágóhídon teljesített húsvizsgálatról (vágóbaromfi, vágónyúl)	140
57. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	141
58. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	141
59. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	142

60. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	143
Nyilvántartása másodlagos húsvizsgálat eredményéről, a külföldi és belföldi üzemekből beszállított, tárolt vagy felhasznált húsokról	143
61. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	143
62. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	144
62/a. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	145
I.	145
II.	145
63. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	145
64. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	146
65. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	147
KÍSÉRŐJEGYZÉK A LABORATÓRIUMI KIEGÉSZÍTŐ HÚSVIZSGÁLATHOZ	147
66. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	148
67. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	149
68. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	150
69. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	151
Nyilvántartás piac, üzlet ellenőrzéséről, szemléjéről	151
70. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	151
71. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	152
Egyes betegségeknek a szabályzatban szereplő, illetve más közhasználatú elnevezése	152
I. Emlősállatok betegségei	153
II. Madarak betegségei	154
III. Hal és egyéb víziállatok betegségei	154
72. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	154
A húsvizsgálat szempontjából lényeges nyirokcsomók felsorolása	154
73. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	155

Élelmiszer-higiéniai szempontból fontosabb kórokozó mikroorganizmusok	155
74. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	155
Egészségre ártalmas vegyianyagmaradék-tartalom (reziduum) ellenőrzésének irányai	155
75. számú függelék az Állat-egészségügyi Szabályzathoz	156
A Szabályzatban érintett egyes laboratóriumi megnevezések értelmezése	156
2. számú melléklet a 41/1997. (V. 28.) FM rendelethez	158
Az állati hulladékok járványügyi intézkedésként elrendelt ártalmatlanná tételével kapcsolatos díjak mértéke	158
3. számú melléklet a 41/1997. (V. 28.) FM rendelethez	158
Az Európai Községek jogszabályaihoz való közelítést szolgáló, e rendelet alkotásánál figyelembe vett közösségi jogszabályok jegyzéke	158
Állatgyógyászati termékek	158
Mezőgazdaság (Fehér Könyv 5. fejezet)	158
Környezetvédelem(Fehér Könyv 8. fejezet)	160
Mezőgazdaság(Fehér Könyv 5. fejezet)	161
Ipari termékek szabad mozgása és biztonsága(Fehér Könyv 2. fejezet)	162
Mezőgazdaság(Fehér Könyv 5. fejezet)	163
Az EU érvényes mezőgazdasági és élelmiszer-ipari előírásainak magyar nyelvű jegyzéke	165
7. HÚSIPAR	165
7.1. Állat-egészségügy és zootechnika	165
7.2. Sertéshús	173
7.3. Marha- és borjúhús	173
7.4. Juh- és kecskehús	174
8. Konzerv- és hűtőipar	175